

ИЗБРАНА
СВЕТОВНА
ФАНТАСТИКА

Най-забележителният
престъпник на 25. век
се завръща!

ФАНТАСТИКА

67

ХАРИ ХАРИСЪН

СТОМАНЕНИЯТ ПЛЪХ
В ТАНЦ СЪС СМЪРТТА

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА БАРД

ХАРИ ХАРИСЪН
СТОМАНЕНИЯТ ПЛЪХ В
ТАНЦ СЪС СМЪРТТА

Превод: Георги Стоянов

chitanka.info

Най-забележителният престъпник на 25-тото столетие се е завърнал... и този път това означава война! Неуловимият Джим ди Гриз, известен като „Стоманения плъх“, иска да отмъсти за убийството на своя наставник в престъпленията, легендарния изпечен престъпник, известен като Епископа. Следите водят в Невенкебла, при жестокия диктатор генерал Зенър... човек, който би продал в робство и собствената си майка само за да види изражението на лицето ѝ. Джим разгадава ужасния план на Зенър да пороби една беззащитна планета. Само човек със *специален* кодекс на честта... само Стоманения плъх може да спаси света от нахлуващите орди.

*Тази книга е за Рог Пейтърн
и цялата компания Брам.*

ПЪРВА ГЛАВА

Много съм млад, за да умра. Само на осемнайсет години... и вече съм почти мъртъв. Силите ми намаляват, пръстите ми се изплъзват, а асансьорната шахта под мен е дълбока цял километър. Повече не мога да се държа. Ще падна...

Обикновено съм спокоен, но сега започвам да се паникьосвам. Цялото ми тяло се тресе от умора, зная, че нямам изход.

Намирам се в беда, смъртна беда и този път трябва да виня само себе си. Бях забравил добрия съвет, който си давах през годините, бях забравил дори по-добрия съвет, даден ми от Епископа. Всичко беше изтрито от паметта ми от един неочакван вътрешен импулс.

Може би заслужавах да умра. Може би се бе родил плъх от неръждаема стомана... но точно сега щеше да умре един много ръждясал плъх. Рамката на металната врата беше изцапана с грес, а аз трябваше да се държа здраво за нея с изтръпнали от болка пръсти. Пръстите на краката ми едва се опираха на тесния праг... петите ми висяха над черната бездна под мен. Извитото ми на дъга тяло започна да ме боли от усилието да се крепя на върха на пръстите на краката, но тази болка беше нищо в сравнение с пулсиращия огън в долната част на ръката.

На времето планът изглеждаше толкова логичен, прост, добър, разумен.

Сега знаех, че е ирационален, сложен, лош, налудничав.

„Да, ти си идиот, Джими ди Гриз“, промърморих през стиснати зъби и усетих, че те са ухапали долната ми устна, от която капе кръв. Отворих уста, плюх... и дясната ми ръка се изплъзна. Големият спазъм на страха, който премина през тялото ми, прогони умората и аз отново се хванах, зареден с енергията на отчаянието.

Която изчезна така бързо, както беше дошла и ме остави в същото положение. Само още по-уморен, ако изобщо беше възможно. Щях да остана тук, докато повече не мога да се държа, докато пръстите

ми се отворят и падна. Може би беше по-добре да се пусна и да свърша...

„Не, Джими, не се предавай.“

През тупкането на кръвта в ушите гласът ми сякаш дойде много отдалеч, с по-нисък регистър от моя, като че ли говореше самият Епископ. Мисълта беше негова, думите също можеха да са негови. Продължих да се държа, макар всъщност да не разбирах защо. А далечният вой беше потискащ.

Вой? Асансьорната шахта беше черна като гроб и също толкова тиха. Дали асансьорът отново не е тръгнал? Със схванати мускули бавно наведох глава и погледнах надолу в шахтата. Не видях нищо.

Все пак имаше нещо. Малко светло петънце.

Сега какво? В тази правителствена сграда имаше двеста трийсет и три етажа. Какъв беше шансът асансьорът да спре точно на етажа под мен, за да мога безопасно да скоча върху него? Нищожен! Бях сигурен и не бях в настроение да го пресмятам. А може да дойде на този етаж и да ме смачка като дървеница... Друга чудесна мисъл. Гледах как светлината се движи към мен, очите ми се отваряха все повече и повече в съответствие с нарастването на светлото петно. Засилващ се вой на водещите колела, удар на въздушната вълна, това щеше да е краят...

Краят на движението нагоре. Кабината спря точно под мен, толкова близко, че чух отварянето на вратата и гласовете на двамата пазачи вътре.

— Аз ще те прикривам. Докато претърсваш залата, не се тревожи за твоята безопасност.

— Ти ще ме прикриваш! Не си спомням да съм изразил желание аз да претърсвам.

— Ти не, но... аз. Моите две нашивки пред твоята една означават, че ти трябва да го извършиш.

Онзи с едната нашивка промърмори нещо недоволен и бавно излезе от асансьорната кабина. Когато сянката му затъмни светлината от отворената врата, внимателно пренесох левия си крак върху покрива на кабината. Надявах се, че няма да се забележи поради неговото излизане.

Не че беше лесно да се направи. Мускулът на бедрото ми се бе схванал, пръстите ми стояха свити върху рамката. Бавно преместих

назад треперещия си десен крак и стъпих върху асансьорната кабина. Пръстите ми още стискаха рамката. Чувствах се като глупак.

— Залата е празна — извика един далечен глас.

— Провери датчика за проникване.

Отвън се чу приглушено мърморене и тракане, докато освобождавах схванатата си дясна ръка от омазнения метал и се пресягах с все още непокорната лява да се хвана.

— Отчетено е само моето проникване. Единственото движение в коридора след осемнайсет часа, когато всички си отидоха.

— Истинска мистерия — каза онзи с двете нашивки. — Върни се. Таблото показваше, че асансьорът отива на този етаж. Оттук го извикахме. А сега ти ми казваш, че никой не е излязъл от него. Истинска мистерия.

— Никаква мистерия, просто повреда. Малък дефект в компютъра. Това нещо само си дава команди, когато друг не му дава.

— Колкото и да не ми харесва... ще се съглася с теб. Хайде да се върнем и да си довършим белота.

Другият с едната нашивка се върна, вратата на асансьора се затвори. Седях, без да смея да помръдна. Тримата се спуснахме надолу в асансьорната шахта. Пазачите излязоха на затворническия етаж, а аз останах в скрибуцащата тишина и с треперещи пръсти масажирах схванатите си мускули. Когато се отпуснаха достатъчно, отворих капака, на който седях, спуснах се в кабината и бавно и внимателно погледнах навън. Картоиграчите не се виждаха. Бяха влезли в караулното помещение, където им беше мястото. Безкрайно внимателно тръгнах обратно по пътя, който бях изминал при безуспешния си опит да избягам. Промъквах се крадешком покрай стените — ако имах опашка, тя сигурно щеше да виси между краката ми, — пипнешком отключих с моя шперц вратата на коридора. Накрая достигнах до килията, отключих я, влязох, отново я заключих, пъхнах шперца обратно в подметката на обувката и се хвърлих на леглото с въздишка, която сигурно се е чула по целия свят. Не се решавах да говоря високо в мъртвешката тишина на спящия блок на затвора, но изкрещях наум думите:

„Джсим, ти си най-тъпия, най-смахнатия идиот, който някога се е раждал на света. Недей, повтарям, никога недей отново да правиш такова нещо.“

„Няма“, обещах си аз в тъжната тишина. Това послание се бе запечатало добре в продълговатия ми мозък. Истината беше неумолима. В желанието си да се измъкна от затвора бях извършил всичко погрешно. Сега трябваше да се опитам да поправам грешките си.

Прекалено много бързах. Човек никога не трябва да бърза. След като ме арестува, капитан Варод, силният човек на Галактическия съюз, призна, че е знаел за шперца, който бях скрил. Той не обичаше затворите, беше ми го казвал. Макар че силно вярваше в закона и реда, Варод не смяташе, че трябва да бъда хвърлен в затвора на моята родна планета, Бит О'Хевън, въпреки проблемите, които бях създал там. Но тъй като знаеше, че имам шперц, трябваше да изчакам благоприятния момент. Смятах да избягам при преместването ми от това място.

По време на прехвърлянето. Никога не съм имал друго намерение, освен да си излежа присъдата в този силно охраняван и технически защитен затвор в средата на сградата на Съюза, в центъра на базата на Съюза на тази планета, наричана Стерен-Гуандра — за която не знаех нищо, освен името. Радвах се на почивката и на храната — истинско удоволствие след жестоката война на Спиоенте и отвратителната помия, която минаваше за храна там. Трябваше да си остана, да укрепя силите си за неизбежната ми свобода. Така че защо ми беше да се опитвам да се измъкна отгук?

Заради нея, една жена, едно създание от женски пол, видяно за кратко и веднага разпознато. Едно зърване и всички съображения бяха забравени, заличени от емоцията и аз извърших нещастния си опит да избягам. Голям глупак излязох. Лицето ми се изкриви от отвращение, като си спомних как бе започнало това идиотско приключение.

Беше по време на следобедната гимнастика, онзи неудържим вълнуващ случай, когато пускат затворниците от килиите и им позволяват да се тътрят из железобетонния двор под меката светлина на двете слънца. Влачих се заедно с останалите и се опитвах да не обръщам внимание на моите другари. Ниски чела, сключени вежди, провесени и олигавени устни; много неудовлетворителна група от дребни престъпници. Срамувах се да бъда част от тях. И изведнъж нещо ги развълнува, някаква необичайна новост разбуди недоразвитите им мозъци и ги накара да се втурнат към желязната ограда, надавайки дрезгави крясъци и вулгарни подмятания. Затъпял от монотонния живот в затвора, дори и аз бях обзет от любопитство и

желание да видя какво беше предизвикало тази експлозия на необичайно вълнение. Беше очевидно. Жени. Жените, силните напитки и последиците от тях бяха единствените дразнителни, които раздвижваха мудните синапсиси в недоразвитите им мозъци.

От другата страна на оградата минаваха три новопристигнали затворнички. Две измежду тях, направени от същото тесто като останалите затворници, отговориха с не по-малко дрезгави викове и предизвикателни жестове с пръсти и ръце. Третата вървеше тихо, видимо тъжна, без да обръща внимание на обстановката. Походката ѝ ми беше позната. Но как е възможно? Не бях чувал за тази планета преди насилственото ми докарване тук. Това беше загадка, която се нуждаеше от разрешение. Бързо тръгнах към оградата, сложих пръсти върху един космат врат по такъв начин, че собственикът му загуби съзнание, заех неговото място и погледнах.

Към познатото лице, минаващо на по-малко от един метър от мен. Несъмнено беше лице и име, които познавах много добре.

Бибз, момичето от екипажа на космическия кораб на капитан Гарт.

Тя беше връзка към Гарт и аз трябваше да говоря с нея, да разбера къде е той. С нашето отвличане и захвърляне на отвратителната планета Спиоенте капитан Гарт беше отговорен за смъртта на Епископа. Което означаваше, че аз на свой ред исках да бъда отговорен за неговата.

И така, без добре да помисля, въоръжен само със самоубийствен и непрактичен ентузиазъм, глупашки се опитах да избягам. Само щастieto, което бди над хората напълно без мозък, ми спаси живота и ми позволи да се върна в килията си, без да бъда открит. Изчервих се, като си помислих за глупавия си план. Липса на разум, липса на предвидливост... и невероятно тъпото допускане, че цялата охранителна система на огромната сграда е еднаква. При ежедневните ни излизания и връщания в затворническия блок бях забелязал, че ключалките на всички врати са изключително елементарни и нямат никаква сигнализация. Бях предположил, че е така и в останалата част на сградата.

Предположението ми беше погрешно. Асансьорната кабина бе уведомила пазачите, че съм я използвал. Когато вратата се отвори на горния етаж, веднага съгледах детекторите в коридора. Затова се

опитах да изляза през капака на тавана, надявайки се по някакъв начин да се измъкна през асансьорния механизъм в горния край на шахтата.

Там обаче нямаше никакъв механизъм... само врата на друг етаж. Този етаж не беше отбелязан на асансьорното табло в кабината. Очевидно бе нещо тайно, известно само на властите. С надеждата да проникна в тази тайна се бях качил на рамката на вратата в опит да намеря начин да я отворя. И тогава асансьорът зад мен изчезна, а аз останах да вися над празната шахта.

От това неразумно приключение се измъкнах по-леко, отколкото заслужавах. Щастиято едва ли ще ме придружи втори път. Налагаше се хладнокръвно да планирам по-нататъшните си действия. Оставих тази лекомислена авантюра зад гърба си и се заех усилено да обмисля възможните схеми и пътища за контакт с момичето от екипажа.

„Направи го честно“, казах си и поклатих глава.

Честно? Аз? Стоманеният плъх, който дебне в тишината на тъмната нощ, който не се страхува от никого, не се нуждае от никого.

Да. Колкото и да беше болезнено осъзнаването, този път честността беше най-добрата политика.

— Внимание, мръсни тъмничари, внимание! — извиках и заблъсках по вратата на килията си. — Размърдайте потъналите си в пот тела, разбудете се, прекъснете вашите вулгарни, еротични сънища и ме заведете при капитан Варод. Веднага... може и малко по-късно.

Моите другари-затворници се разбудиха, развикаха се със справедлив гняв и ме заплашиха с всякакви видове невъобразими телесни наказания. Отвърнах на обидите им със същия ентузиазъм и накрая застрашително намръщен се появи нощният пазач.

— Ей, ти, здравей — весело извиках аз. — Радвам се да видя едно приятелско лице.

— Май искаш да ти счупя кратуната, а, момче? — попита той. Тази словесна престрелка беше толкова остра, колкото и със затворниците.

— Не. Но искам да те спася от неприятности. Веднага ме заведи при капитан Варод, тъй като имам такава важна военна информация, че ако станеш причина тя да пристигне до него със закъснение от една-две секунди, моментално ще бъдеш разстрелян на място.

Той отпрати още заплахи, но в очите му трепна пламъче на безпокойство, като се замисли върху казаното от мен. Дори за човек с

неговата ограничена интелигентност беше ясно, че прехвърлянето на отговорността върху друг бе най-умният начин за отстъпление. Пазачът изръмжа още няколко заплахи, когато посочих към дъното на коридора, но отиде до телефона. Не се наложи да чакам дълго. Само след минути се появиха грамадни мускулести тъмничари. Те отключиха килията, сложиха ми белезници, изкачиха ме с асансьора стотина етажа нагоре и ме вкараха в една стая. Там заключиха белезниците за един тежък стол и излязоха. Лейтенантът, който влезе няколко минути по-късно, още не се бе разсънил и видимо не се чувстваше много щастлив, че е разбуден посред нощ.

— Искам да се срещна с Варод — казах аз. — Няма да говоря пред наемници.

— Млъкни, ди Гриз, преди да си навлечеш още по-голяма неприятност. Капитанът се намира в дълбокия космос и е недостижим. Аз съм от неговото управление и те съветвам веднага да кажеш каквото знаеш, преди да съм те изхвърлил оттук.

Звучеше доста разумно. А и нямах никакъв избор.

— Чували ли сте за пътуващата в космоса венианска свиня, която се представя под името капитан Гарт?

— Продължавай — подкани ме той с изпълнен със скука глас и за по-голяма убедителност се прозина. — Аз работих по твоя случай, така че можеш спокойно да говориш. Какво знаеш, което още не си ни казал?

— Имам информация за нашия приятел, контрабандист на оръжия. Вие го държите на сигурно място, нали?

— Ди Гриз... казвай каквото знаеш. Тук ние задаваме въпросите, а не обратно. — Това бяха думите му, но изразът му говореше съвсем друго. Кратък миг на безпокойство. Ако то означаваше онова, което мислех, че означава, значи Гарт наистина бе успял да избяга.

— Днес видях едно момиче, нова затворничка, която докараха. Казва се Бибз.

— Да не би да си ме вдигнал от сън, само за да споделиш някаква мръсна сексуална тайна?

— Не. Просто си помислих, че трябва да знаете коя е тази Бибз — член от екипажа на Гарт.

Това веднага привлече вниманието му и тъй като той не беше толкова опитен като неговия командващ офицер, не можа да скрие

неочаквания си интерес.

— Сигурен ли си?

— Проверете сам. Информацията за нейното пристигане вече сигурно е изготвена.

Така беше: той седна зад стоманеното бюро и затрака по клавиатурата на терминала. Погледна към екрана, после се обърна намръщен към мен.

— Днес са докарани три жени. Никоя от тях не се казва Бибз.

— Колко странно. — Гласът ми беше изпълнен с презрение. — Да не би тези престъпни класи да използват псевдоними?

Не ми отговори, но отново затрака по клавиатурата. Факсът забръмча и избълва три листа. Три цветни портрета. Хвърлих двата на пода и му подадох третия.

— Това е Бибз.

Той натисна още няколко клавиша, облегна се назад на стола и потри брада, без да откъсва очи от екрана.

— Отговаря — промърмори той. — Мариани Гиуфрида, двацет и две годишна, професия електротехник с опит в дълбокия космос. Арестувана по обвинение за притежаване на дрога, анонимен сигнал, къдне се, че е невинна. Други подробности няма.

— Попитайте я за Гарт. Опитайте се да я убедите. Накарайте я да говори.

— Приеми нашите благодарности за оказаната помощ, ди Гриз. Ще го впишем в личното ти досие. — Той набра един телефонен номер. — Но ти сигурно прекалено много гледаш филми. Няма начин да накараме някого да даде показания. Ние можем само да разпитваме, да наблюдаваме и да си правим изводи. Сега ще те върнат обратно в килията.

— Ах, благодаря за благодарностите. Благодарности за нищо. Можете ли поне да ми направите една услуга и да ми кажете докога възнамерявате да ме държите тук?

— Това ще разберем съвсем лесно. — Ново тракане по клавиатурата и умно кимване с глава, когато вратата зад мен се отвори. — Ще ни напуснеш вдругиден. Един космически кораб ще те откара на планета с интересното име Бит О'Хевън. Там изглежда трябва да отговаряш за някакви криминални обвинения.

— Виновен, докато бъде намерен за виновен, предполагам — подхвърлих саркастично и се засмях, за да скрия обзелия ме ентусиазъм. След като излезех оттук, наистина щях да се махна от тази планета. Не обърнах внимание на грубото посегателство над моята личност, промърморих оплаквания срещу тъмничарите и позволих хрисимо да бъде върнат в килията. Щях да бъда добър, много, много добър до другиден.

Дълго след това стоях буден, гледах в тъмнината и разработвах планове как да се докопам до информацията, която ми трябваше, от члена на екипажа Бибз.

ВТОРА ГЛАВА

— Подпиши тук.

Подписах. Древната сива брада зад бюрото ми подаде пластмасова торба, съдържаща цялото ми земно имущество, насилствено отнето при арестуването. Пресегнах се да я взема, но дебелият тъмничар беше по-бърз от мен.

— Още не, затворнико — каза той и рязко я дръпна от ръката ми.
— Ще бъде предадена на властите, които са те арестували.

— Тя си е моя!

— Тръгвай с тях. Всичко наред ли е, Раско?

— Името ми не е Раско!

— Зная. Моето е. Млъквай — изръмжа другият тъмничар. Мускулест и противен тип, чиято дясна китка беше заключена към моята лява с чифт блестящи белезници. Той дръпна силно тази свързваща ни верига и аз полетях към него. — Прави каквото ти казвам, без възражения и глупави шеги.

— Да, сър. Съжалявам.

Наведох послушно очи и той доволно се усмихна на предполагаемото си превъзходство. Ако знаеше, че бях използвал възможността да погледна по-отблизо белезниците! Най-обикновени катинари, продавани из цялата известна Галактика, гарантирани срещу отключване. Може би наистина са сигурни срещу отключване от глупаци, но аз не бях глупак и можех да ги отключа за две секунди. Щеше да бъде чудесен ден.

От дясната ми страна беше Фатсо, от лявата, здраво свързан с мен, Раско. Вървах в крак с тях, изгарящ от нетърпение да напусна затвора и да видя света, който ме очакваше извън сградата на Съюза. Бях докаран тук в затворен фургон и не бях видял нищо. Изпитвах желание да зърна новия си дом; моите стражи може би ги занимаваха мисли за принудителното ми отстраняване от тази планета... но в този момент за мен това беше съвсем далеч от ума ми.

Излизането от сградата никак не беше лесно и аз отново се наругах наум за наивната мисъл за лесно бягство от този приличен на бункер небостъргач. Трябваше да минем последователно през три врати, всяка затворена плътно като люк. Пропуските ни бяха пъхани в компютъризирани машини, които бръмчаха и тракаха, после роботни сензори сравняваха нашите пръстови отпечатащи и ретини с данните от пропуските. Това беше извършено три пъти, след което външната врата се отвори и вътре нахлу вълна от топъл въздух, миризма и шум.

Докато слизахме по стъпалата към улицата, гледах глупаво като селяндур. Никога по-рано не бях виждал такова нещо. Разбира се моят опит беше много ограничен, защото това бе едва третата планета, която посещавах. Животът ми във фермите за свинепрасета на Бит О'Хевън и работата ми в блатата на Спиоенте не ме бяха подготвили за толкова много впечатления.

Заля ме вълна от топъл и пращен въздух. Беше наситен с остри миризми, силни крясъци и какофония от странни шумове. Едновременно с това облеших очи при вида на многото забързани хора, странните превозни средства... и четирикраките чуждоземни същества. Едно от тях мина наблизо, с човек седнал на гърба му; обърнало към мен очи, тежко стъпваше с големите си крака. То отвори уста, разкри ужасните си жълти зъби и силно изквича. Дръпнах се назад, а моите пазачи се изсмяха силно при тази моя напълно основателна реакция.

— Ние ще те пазим от марг — каза Фатсо и те се изкикотиха от удоволствие.

Може би на местния език се наричаше марг, но за мен си беше кон. Бях ги виждал на видеофилмите по древна история в училище. Когато най-напред е била населена Бит О'Хевън, са ги използвали за земеделска работа, но не издържали дълго на непоносимите местни условия на живот. Само издръжливото свинепрасе оцеляло. Погледнах по-отблизо коня, видях неговите явно тревопасни зъби и разбрах, че не представлява заплаха. Но беше голям. Появиха се още две такива същества, теглещи прилична на кабина конструкция, монтирана на големи колела. Раско изсвири и конярят, седнал нависоко, дръпна нещото да спре.

— Качвай се — заповяда Фатсо и отвори вратата отстрани на превозното средство. Отдръпнах се назад и посочих с отвращение.

— Вътре е мръсно! Не може ли Галактическият съюз да осигури по-приличен транспорт...

Раско ме ритна отзад по крака и аз паднах напред.

— Влизай вътре... без повече възражения! — Те също се качиха подир мен. — Винаги, когато е възможно, Галактическият съюз използва местен транспорт, за да подпомогне местната икономика. Затова млъкни и се наслаждавай на пътуването.

Млъкнах, но не можах да се наслаждавам. Гледах, без да виждам изпълнените с улици хора, докато с грохот се отдалечавахме и си мислех за най-добрия начин да избягам от моите похитители, като причиня най-малки контузии на садистичната си компания. Моментът беше толкова добър, колкото и всеки друг. Светкавичен удар, след това ги оставям в безсъзнание в колата и се шмугвам в навалищата. Наведох се и усилено се зачесах по глезена.

— Изпоядоха ме! Пълно е с бълхи!

— Яж ги и ти тях — отвърна Фатсо. Двамата се разсмяха гръмогласно. Чудесно. Никой не видя как шперцът премина от обувката в ръката ми. Обърнах се към Раско, наумил си да вдигна скандал и точно тогава колата се наклони и спря, а Фатсо се пресегна и отвори вратата.

— Излизай! — заповяда той. Раско дръпна белезниците. Гледах изумен облицованата с мрамор сграда пред нас.

— Това не е космодрума — възразих.

— Наблюдателен си — отбеляза подигравателно Раско и ме повлече след себе си. — Местна версия на линеар. Да тръгваме.

Реших да не го последвам. Тяхната противна компания отдавна ми бе омръзнала. Но трябваше да се влача подире им още малко, докато намеря подходяща възможност. И точно тогава видях такава възможност. От една врата с надпис: „PYSHER PUSA GOHRRYTH“ влизаха и излизаха само мъже. Макар че не знаех нито дума от местния език, не ми беше трудно да го разгадая. Обърнах се назад и посочих.

— Преди да влезем в линеара трябва да отида там.

— Няма начин — каза Раско. Истински садист. Неочаквано на помощ ми дойде неговият колега.

— Заведи го. Пътуването ще бъде продължително.

Раско промърмори нещо възмутен. Но очевидно Фатсо беше старши, защото ме бутна да вляза. Ручер Руса бе изключително примитивен — най-обикновено корито до едната стена; към него бяха обърнати неколцина мъже. Отидох до едно свободно място в далечния край на коритото и започнах да се оправям с дрехите. Раско ме наблюдаваше с подчертано неудоволствие.

— Не мога да направя нищо, като ме гледаш — оплаках се аз.

Той вдигна за секунда нагоре очи. Достатъчно, за да достигна врата му със свободната си ръка. Натиснах силно с палец където трябва и изненаданият му поглед изгасна. След това беше достатъчно да направлявам падането към пода на загубилото съзнание тяло. Заедно с достатъчно силното тупване на тялото отключих белезниците от китката си. Раско изхърка леко, когато бързо го претърсих. Трябваше да остана верен на репутацията си на крадец. Измъкнах кесията от джоба на бедрото му и я скрих в собствения си джоб преди да се изправа и да се обърна. Всички мъже от редицата до стената ме гледаха.

— Припадна — казах аз, а те гледаха без да разбират. — Li svenas — поясних, от което на тях не им стана по-ясно. Посочих към намиращия се в безсъзнание полицаи, после към вратата, след това към себе си. — Отивам за помощ. Вие, момчета, го наглеждайте. Веднага се връщам.

Никой не беше в положение да ме последва, когато забързах към изхода. На практика право в ръцете на Фатсо. Той извика нещо и се пресегна да ме хване, но аз вече бях изчезнал. Навън в навалищата. Зад мен се чуваха още викове. Проврях се между два коня, минах покрай една пощенска кола и се озовах в тъмна алея на улицата. Виковете заглъхнаха. Беше толкова лесно.

Алеята завършваше в друга улица със също толкова много хора, както и първата. Влязох в нея като част от тълпата. Свободен като птичка. Дори си засвирках, докато ходех и зяпах забулените жени и облечените в светли дрехи мъже. Това беше животът!

Наистина ли бе така? Самичък на примитивна планета, без да говоря езика, търсен от властите... за какво трябваше да се чувствам весел? Изведнъж ме налегна мрачно настроение и подигравателно се засмях на глас на самия себе си.

— Това е то, Джим. При най-малкия временен неуспех се превръщаш в страхливец. Срамота! Какво би казал Епископа?

Би казал: „Престани да си говориш на глас“, помислих си, като забелязах насочените към мен странни погледи. Подсвирнах си весело, сякаш нямах никакви земни грижи, завих зад ъгъла и видях маси и столове, и мъже насядали под табела с надпис „SOSTEN NA GWYRAS“, който нищо не ми говореше, да пият интересни напитки. Но под него беше написано: NI PAROLOS ESPERANTO, BONVENUU. Надявах се, че говорят този език по-добре, отколкото пишат. Намерих свободна маса до стената, седнах на един стол и щракнах с пръсти към възрастния сервитьор.

— Dhe'th plegadow — каза той.

— Plegadow другите — отговорих му. — Ние говорим есперанто. Какво има за пиене, татенце?

— Бира, вино, dwor-tom-us.

— Днес нямам настроение за dwor-tom-us. Една голяма бира, ако обичаш.

Той се отдалечи, а аз извадих от джоба си кесията на Раско. Ако моите пазачи трябваше да подпомагат местната икономика, те сигурно носеха местна валута. Сложих кесията на масата и тя звънна тежко, пълна с метални дискове. Извадих един и го обърнах. На едната му страна беше щанцована цифрата две, на другата — орган.

— Струва един орган — каза сервитьорът и постави пред мен глинена халба с голяма бирена яка. Подадох му монетата.

— Вземи, добри човече, и задръж рестото.

— Вие, чуждоземците, сте толкова великодушни — заяви тихо той, след като стисна със зъби монетата. — Не сте подли, глупави, злобни като местните. Искаш ли момиче? Момче? Kewarghen да пушиш?

— Може би по-късно. Ще ти се обадя. Засега бира и опияняваща картина от местния живот.

Той се отдалечи, а аз отпих голяма глътка бира. И моментално съжалих. Погълнах я, вредната течност забълбука и закипя по храносмилателния ми тракт и отново съжалих. Отместих халбата настрана и се оригнах. Стига глупости. Бях избягал — това беше голямата първа стъпка. Коя да е следващата?

В този момент не можах да измисля нищо. Отново отпих от бирата. Все още имаше отвратителен вкус, но дори тази героична почерпка не породила никакво вдъхновение. Бях много благодарен, когато сервитьорът се промъкна предпазливо и прошепна дрезгаво зад поставената пред устата си ръка:

— Нова доставка на kewarghen, направо от нивите. Ще ти стане гот, ще ти е весело много дни. Искаш ли малко? Ами момиче с камшици? Змии? Кожени ремъци и гореща кал...

Прекъснах го, защото не бях сигурен, че ми харесва посоката на този разговор.

— Преситен съм, казвам ти, че съм преситен. Единственото, което искам, е указание как да се върна в общинската сграда.

— Не разбирам какво означават дългите думи.

— Искам да намеря постройка — голяма, висока, пълна с много чуждоземци.

— Ах, искаш да кажеш лис. За един арган ще те заведе.

— За един арган ще ми обясниш как да отида сам. Не искам да те откъсвам от работа. — Нито исках да бъда съблазнен с някое от многобройните предложения, които ми беше направил. Накрая той се съгласи. Запомних обясненията, отпих малко от бирата и още веднъж съжалих, после, когато той изчезна в задната стая, се измъкнах навън.

Докато вървах, в главата ми започна да се оформя план на действие. Трябваше да измисля начин да се добера до Бибз, момичето от екипажа на товарния кораб. Гарт, капитанът на нейния кораб, беше избягал. Сигурен бях. Но тя може би знаеше повече подробности. Тя бе единствената ми връзка с този злодей. Но как можех да вляза в затвора при нея? Знаех името, под което беше арестувана — Мариани Гиуфрида. Можех ли да мина за неин загрижен роднина, например Хазенпепер Гиуфрида? Местната служба за идентификация лесно можеше да бъде измамена... ако изобщо съществуваше такава. Но когато вляза в сградата, дали компютърът няма да ме идентифицира като бивш затворник? Или съм изтрит от паметта му, когато излязох? Може би, но Фатсо може отново да ме е вкарал в паметта след съобщението за моето бягство.

Такива мисли се въртяха в главата ми, когато завих зад следващия ъгъл и видях пред себе си гигантската сграда. Тя се извисяваше над ниските постройки в града като огромна скала — и

изглеждаше също толкова недостъпна. Минах покрай нея, погледнах стъпалата, по които неотдавна се бях спуснал, и видях как вратата се отвори да влезе един посетител. След това отново се затвори като банково хранилище. Умът ми още нищо не беше измислил. Стоях с гръб към една тухлена стена срещу сградата, което може би не беше много умно, тъй като все още бях в затворнически дрехи. Но един от местните костюми бе такъв, че униформата ми изобщо не привличаше внимание. Облегнах се и зачаках вдъхновението да ме осени.

Не пожела. Но извадих щур късмет, шанс едно на хиляда. Вратата отново се отвори и се появиха трима души. Двама любимци на закона, както лесно можеше да се види от големината на ботушите им и една жена между тях. Една дебела китка, заключена с белезници към нейната нежна китка.

Беше Бибз.

От неочакваното ѝ появяване замръзнах на място. Продължих да се подпирам на стената, докато те се спуснаха на нивото на улицата, където единият от стражите махна с ръка и изсвири. В отговор две конски коли препуснаха в надпревара, едната от тях пресече пътя на другата. Конете изцвилиха, изправиха се на задните си крака. Последваха крясъци и ругатни. После всичко бързо се оправи, изгубилият надпреварата се отдалечи. Високото тяло на теглената от конете грамада блокира гледката, но за мен тя сякаш беше прозрачна — знаех точно какво става: отваряне на вратата, охраняваната затворничка влиза вътре, затваряне на вратата...

Камшикът на кочияша изплющя и колата тръгна. Забързах след тях. Затичах, изравних се с колата, скочих на стъпенката и отворих вратата.

— Навън — извика по-близо стоящият пазач и се обърна към мен. — Тази кола е заета...

Погледнахме се и се познахме... беше нощният пазач от затвора. Той изрева гневно и се пресегна да ме хване. Аз обаче бях по-бърз и скочих върху него. Мъжът беше едър и силен, но моето предимство бе ловкостта. Погледнах за миг изплашеното лице на Бибз и насочих цялото си внимание да избягна неговите грамадни лапи и да нанесе силен удар с ръба на стегнатата си длан.

Падна вцепенен. Обърнах се към другия пазач и открих, че той изобщо не се интересува от мен. Бибз беше обгърнала със свободната

си ръка врата му и го душеше. Той замахваше с другата си ръка, но не можеше да направи нищо, защото тя бе хваната с белезници за нейната китка.

— Почакай... докато този... също умре — каза задъхано Бибз.

Не се впуснах да ѝ обяснявам, че падналият пазач е само в безсъзнание, пресегнах се и я сграбчих за лакътя, показалецът ми се заби в големия нерв там. Ръката ѝ се отпусна, падна безчувствена, лицето ѝ почервения от гняв. Преди тя да успее да отвори уста, накарах задъхания пазач да замълчи и отключих белезниците. Бибз разтри китката си и се усмихна.

— Не зная откъде се появи, момченце, нито защо, но оценявам помощта ти. — Тя вдигна глава и се втренчи в мен. — Познавам те, нали? Да, разбира се, ти си среднощният пътник, името ти е Джими или нещо подобно.

— Правилно, Бибз. Аз съм Джим ди Гриз. На твоите услуги.

Тя се засмя високо и щастливо, докато прибираше всички притежания на двамата приведени в безсъзнание пазачи, после видя, че ги заключих с белезници и се намръщи.

— По-добре да ги убием — заяви Бибз.

— По-добре да не ги убиваме. Засега ние не сме важни за тях, за да се вдига голям шум. Но ако убием двама от техните хора, ще обърнат цялата планета да ни намерят.

— Предполагам, че си прав — призна с нежелание Бибз, после изведнъж изрита яростно двете безчувствени тела.

— Нищо няма да усетят.

— Като дойдат в съзнание, ще ги заболи. Къде ще отидем оттук, Джим?

— Ти кажи. Не зная абсолютно нищо за тази планета.

— Аз пък зная прекалено много.

— Тогава ти ще водиш.

— Правилно.

Бибз отвори вратата и когато колата намали ход, ние се измъкнахме, изчакахме я да се изгуби от поглед и закрачихме по калдъръма.

ТРЕТА ГЛАВА

Докато вървахме по оживената улица, Бибз пъхна ръката си в моята, което беше много окуражаващо. Навсякъде другаде нашите сиви затворнически дрехи, безвкусно украсени с широки кървавочервени стрелки сигурно щяха да привлекат вниманието... и хората веднага щяха да разберат какви сме. Но не и сред разнородните тълпи по тези улици, облечени с най-разнообразни дрехи. Имаше брадати мъже в украсени с ресни еленови кожи, жени в цветен прозрачен газ, въоръжени войници в кожа и стомана; мантии, ризници, шарфове... всичко, което човек може да си представи. Плюс неколцина, които провокираха въображението. Така че ние ни най-малко не предизвиквахме вниманието на тълпата.

— Имаш ли пари? — попита Бибз.

— Само няколко аргана, които откраднах от един от моите пазачи. Подобно на теб, и аз току-що избягах.

При тези думи тя повдигна вежди... много красиви, извити вежди над още по-красиви очи, както вече бях забелязал.

— Затова ли ми помогна да се измъкна? За какво беше в затвора? Единственото, което зная, е, че беше оставен на Спиовенте. Скатълбът нареди на Гарт да ви продаде.

— Продаде ни и благодарение на това моят приятел е мъртъв. Яд ме е на Гарт поради много причини. Обичах Епископа. Той ми помогна, научи ме на много неща и съм щастлив да кажа, че за отплата и аз можех да му помогна. Напуснахме набързо нашия роден свят, както сигурно си спомняш и платих на капитан Гарт много пари да ни измъкне. Но той ни продаде, за да спечели още. Аз останах жив... ала Епископа умря, защото беше роб. Както не е трудно да си представиш, не съм неизмеримо доволен от неговата смърт. На тази планета се случиха много отвратителни неща, последното от които беше, че ме хвана Галактическият съюз. Искаха да ме върнат на родната ми планета, за да бъда изправен пред съда.

— По какви обвинения? — в гласа ѝ прозвуча силен интерес.

— Банков грабеж, отвличане, бягство от затвора. Все обвинения от този род.

— Чудесно! — каза тя и се разсмя високо от радост; имаше хубави бели зъби. — Направи голяма услуга на себе си, като дойде на помощ на малката Бибз. Познавам добре тази планета, зная къде има пари. Когато свършим, зная на кого да платя, за да ни измъкне от планетата. Ти ще ги откраднеш, аз ще ги изхарча... и проблемите ни ще свършат.

— Звучи разумно. Можем ли да се нахраним някъде и там да поговорим? Отдавна мина времето за закуска.

— Разбира се... зная точно такова място, каквото ни трябва.

Мястото наистина беше подходящо. Ресторантът бе малък и дискретен, *felyon ha kuk mogh* имаше по-добър вкус от името си. Прокарахме го с голяма кана *ru'th gwun*, което се оказа превъзходно червено вино: записах си името му за бъдещи поръчки. Когато се нахранихме до насита, аз си взех клечка от съда на масата и изкарах един заврял се между зъбите ми хрущял.

— Ще разрешиш ли да ти задам един въпрос? — попитах.

Бибз отпи от виното си и ми направи знак с ръка да питам.

— Ти знаеш за какво бях затворен. Ще бъде ли много нетактично, ако те попитам ти за какво бе затворена?

Бибз удари чашата си в масата така силно, че тя се пукна и потече тъмночервено вино. Не го видя; лицето ѝ се изкриви от гняв, чух как скръцна със зъби.

— На него го дължа, сигурна съм, *bastardacfiulo!* — Беше най-лошият епитет, който може да се лепне на някого на есперанто. — Капитан Гарт, той е. Той знаеше, че Галактическият съюз ни търси за контрабанда с оръжие. Той ни уволни тук... и на следващия ден ме арестуваха. Той сложи в торбата ми *kewarghen* и тайно ги информира. Арестуваха ме по обвинения в продажба на наркотици на местното население и други подобни. Искане ми се да го убия.

— На мен също... заради смъртта на моя приятел. Но защо е искал да те арестуват?

— За да си отмъсти. Изхвърлих го от леглото си. Беше прекалено къдрав за моя вкус.

Преглътнах и се задавих. Отпих голяма глътка вино с надеждата, че няма да забележи как се изчервих. Не забеляза. Очите ѝ, все още

искрящи от гняв, гледаха покрай мен в пространството.

— Ще го убия, наистина искам да го убия. Зная, че е невъзможно, но напълно си го заслужава.

— Защо да е невъзможно? — попитах с облекчение, радостен, че разговорът се връща към така удобните за мен теми като убийство и отмъщение.

— Защо ли? Какво знаеш за тази планета, Джим?

— Нищо. Нищо, освен името ѝ — Стерен-Гуандра.

— Което на местния език означава планета. По отношение на езика въображението им е бедно. Най-малкото на тези тук в Брастир. Подобно на много други населени планети, и тази е прекъснала галактическите си контакти през годините на Разделението. Брастир, този континент, има малко природни ресурси и през столетията е успял да загуби всичко от старата технология. Хората тук са толкова затъпели, че повечето са забравили есперанто. Не и търговците, обаче. Те е трябвало да търгуват с намиращия се край брега остров. До възстановяване на галактическите контакти местните жители са живели в някакъв земеделски полуфеодализъм.

— Като Спиовенте?

— Не съвсем. Недалеч от брега се намира онзи голям остров, за който споменах, отделен с тесен проток. Почти всички минерали, въглища и нефт на това полукълбо се намират там. Затова той е бил заселен най-напред и е бил добре развит преди пристигането на втората вълна от емигранти през онези векове на разпръсване на народите. На никой от новодошлите не разрешили да се засели там. Не че те държали на това, целият континент бил широко достъпен и богат и условията били подходящи за всички заинтересовани страни. Промисленост и технология на Невенкебла, селско и горско стопанство тук. Съмнявам се дали нещо се е променило много през годините на разделение... може би връзката се е засилила, ако въобще има такава. Ето защо няма да можем да се доближим достатъчно до Гарт, за да го убием.

— Не разбирам. Какво общо има всичко това с него?

— Той е на острова. Недосегаем. — Тя въздъхна и натопи върха на пръста си в разсипаното вино. Аз все още недоумявах.

— Но Гарт е венианец като теб. Той е капитан на вениански кораб. Защо те ще го защитават?

— Защото не е венианец, ето защо. Военните на Невенкебла купиха кораба, а той го командваше. Ние бяхме щастливи, искахме да продължим да изпълняваме плана, бяхме добре платени. Венианците са много гъвкави, когато се отнася за пари. Но той наистина е голяма клечка сред военните тук. Те управляват това място. Всички онези оръдия, които контрабандирахме, се произвеждаха на острова. Беше добре организирано мошеничество, носеше много чужда валута. Но когато Галактическият съюз надуши работата, уволниха ни и прекратиха операцията. Просто няма начин да се достигне до него на онзи остров.

— Аз ще намеря начин.

— Надявам се. Ще ти помогна с всичко, с каквото мога. Но нека караме поред, Джим. Ще трябва да се скрием, докато ни търсят... а това ще изисква много аргани. Ти колко имаш?

Тя сложи на масата монетите, които беше откраднала. Прибавих и моите към купа.

— Малко са. Трябват ни много за подкупи, за сигурно място, където да се скрием. Аз имам контакти, връзка, която съм използвала. За добри пари, той ще може да ни намери сигурна къща...

— Не. На всяка цена избягвай криминалните среди. Много е скъпо и е първото място, където ще ни потърсят. Тук има ли хотели? Скъпи, луксозни хотели?

— Няма. Но има *ostelyow*, където отседат пътуващи дребни аристократи. Само че там не ходят чуждоземци.

— Още по-добре. Можеш ли да минеш за местна?

— *Yredy*. С малко усилие и ти можеш. Тук има много различни акценти и диалекти, така че никой няма да забележи.

— Идеално. Тогава веднага да откраднем много пари, да си купим скъпи дрехи и скъпоценности и да опитаме да се настаним в най-добрия *ostel*. Съгласна ли си?

— Съгласна съм! — Тя се засмя високо и плесна с ръце. — Кълна се, Джим, ти си свеж полъх на тази воняща планета. Харесва ми твоя стил. Но няма да е лесно. Тук няма банки. Всички налични пари се държат от лихвари, наричани *hoghas*. Техните къщи са като малки крепости. С много охранители, винаги от фамилията на лихваря, така че не могат да бъдат подкупени.

— Звучи добре. Хайде да отидем при някой. Довечера ще се върнем и ще го оберем.

— Сериозно ли говориш?

— Никога не съм бил по-сериозен.

— Аз пък никога не съм срещала човек като теб. Приличаш на момченце... но наистина можеш да се грижиш за себе си.

Не ми хареса забележката за момченцето, но не казах нищо и се постарях да не се цупя, докато тя изготви плана.

— Ще вземем няколко от тези аргани и ще ги разменим за невенкеблански монети. Това ще доведе до голям спор за обменния курс, така че ти ще имаш време да огледаш. Аз ще говоря. Ти само ще носиш парите и ще си държиш устата затворена. Ще носиш кривак на бодигард и те изобщо няма да те забележат.

— Да не губим време. Хайде да намерим магазин за криваци.

Това беше съвсем лесно. По-голямата част от страничните улици представляваха открити пазари със сергии и магазинчета, в които се продаваше безкрайно разнообразие от дрехи, плодове, увити в листа меса, ножове, седла, палатки и... криваци. Докато търговецът рекламираше качествата на стоките с приглушен и неразбираем от шаловете около лицето и врата глас, аз най-накрая се спрях на еднометров кривак от здраво дърво, пристегнат с железни пръстени.

— Този изглежда ще ни свърши работа — казах на Бибз. Продавачът на оръжие кимна, взе монетите и промърмори нещо. Бибз посочи към изхода.

— Каза, че всеки кривак има гаранция една година и преди да си тръгнеш трябва да го изпробваш.

Блокът за изпробване беше изправен голям дялан камък, който някога трябва да е представлявал човек в ризница. Многого изпробвани през годините криваци си бяха казали думата. Жлеbove и нацърбвания го бяха обезобразили; беше без нос, без бузи, само с едно парче от ухо. Вдигнах кривака, замахнах няколко пъти да се упражня, след това се обърнах с гръб към камъка да настроя мускулите си за известна динамика и напрежение и да си кажа мантрата за дишане. Когато станах готов, дишах като спиовентски парен локомотив. Вдигнах нагоре кривака.

Подбиране на точния момент, това е тайната. Всъщност не е никаква тайна, само техника и практика. Вик, мигновено свиване на

тялото. Едновременно с вика се завъртях и насочих цялата си маса и сила върху железния пръстен в края на кривака. Той изсвистя, описа полукръг и удари отстрани каменната глава.

Камъкът иззвънтя и изпука, вратът се разби на парчета и главата падна. Кривакът беше здрав, а на железния пръстен имаше само леко нацърбване.

— Този ще свърши работа — заявих безцеремонно аз.

Да ви кажа и двамата бяха много впечатлени. И аз самият бях впечатлен. Беше добър удар, по-добър, отколкото си представях.

— Често ли го правиш? — попита тихо Бибз.

— Когато се налага — отговорих спокойно, макар никак да не бях спокоен. — Сега ме заведи при твоя hogh.

През няколко улици намерихме един. Над вратата висеше окачен търговският му символ — скелет в желязна клетка.

— Ама че символ — възкликнах аз. — Човек би очаквал да види изрисувана кесия или окачени дървени аргани.

— Това е по-практично. Последният хванат крадец, опитал се да ги ограби.

— О, благодаря.

— Просто традиция, не се разстройвай.

Лесно ѝ беше... не тя щеше да се опита да ограби тази къща. Разстроен я последвах към двама грозни, яки мъже, подпрени на копия, които ни гледаха намръщено.

— Hogh — каза Бибз и подсмръкна презрително към пазачите. Те промърмориха нещо под нос, но въпреки това зачукаха на обкованата с желязо врата, докато не се отвори. Вътре имаше още такива пазачи. Само че с мечове. Когато влязохме във вътрешния двор, вратата зад нас беше затворена и заключена. На стената, която обграждаше вътрешния двор, имаше копия — както и още пазачи. Всъщност не беше стена, а покрив на сградите, заобикалящи двора. Самият hogh седеше върху голям сандък, закрилян от слънцето с навес, охраняван от още двама мъже — въоръжени с пики. Сандъкът беше с плосък капак, покрит с възглавници.

— Предполагам, че спи върху него — пошегувах се аз, за да повдигна настроението.

— Разбира се — отвърна Бибз и настроението падна още пониско.

Лихварят правеше угоднически жестове и говореше с мазен глас. Бибз му показва парите и той стана още по-мазен. Плесна с ръце и помощниците му махнаха възглавниците и вдигнаха капака на сандъка. Погледнах в него, а пазачите погледнаха към мен. Беше разпределен на секции и всяка секция бе пълна с кожени торби. След нови заповеди и пляскане с ръце една торба беше поставена върху капака на сега отново затворения сандък. Собственикът му седна върху капака с щастлива въздишка, сложи торбата в скута си, отвори я, взе няколко монети и ги пусна като блестяща струйка между пръстите си. Пазарлъкът започна, аз надянах маска на отегчение и заоглеждах вътрешния двор.

Нямаше да е лесно, никак нямаше да е лесно. Входната врата сигурно се заключваше и охраняваше. Ако се опитам да се прехвърля през стената, щях да се натъкна на онези копия — както и на още пазачи. Тогава какво? Да се промъкна по някакъв начин във вътрешния двор, да съборя лихваря на земята и да грабна плячката. И да бъда промушен с копие, посечен с меч, пребит до смърт с кривак. Перспективата изобщо не бе привлекателна. Трябваше да изготвим нов план за намиране на средства. Не виждах начин да вляза; при тази обстановка грубата сила беше далеч по-ефективна от измамата. Да речем, че успея да вляза и да грабна плячката... оставаше малкият проблем с излизането. Макар че то може би нямаше да е много трудно...

В ума ми започна да се оформя една идея и аз се заех да я обмислям. Запазвайки максимално възможно спокойно изражение на лицето, с пълно безразличие и съвсем леко ръмжене погледнах пазачите, които в отговор ми се озъбиха. Пазарлъците продължаваха с много вайкане и оплакване, пръхтене и презрение от двете страни. Почти не ги забелязвах, оформих в общи черти моя план, мислено го проиграх, малко го пооправих, после го разгледах стъпка по стъпка, за да се уверя, че ще успее. При малко късмет щеше да успее. Беше ли това единственият план? Въздъгнах вътрешно. Да, като се вземе предвид всичко, това бе единственият възможен план. Размахих нетърпеливо кривака си и казах на Бибз:

— Хайде, мадам, няма да те чакам да приказваш цял ден. — Тя се обърна и се намръщи.

— Какво каза?

— Чу ме. Идваш да наемеш бодигард и обещавах добро заплащане за малко време. Но заплащането не е толкова добро, а времето се проточи.

Ако hogh не разбираше есперанто, планът щеше да свърши дотук. Но той наостри уши. Очевидно разбираше. Давай напред... няма връщане. Бибз не знаеше какво правя, но тя беше достатъчно интелигентна да разбере играта и се обиди от моите обвинения.

— Слушай, ти, мускулест идиот такъв... за половината цена мога да наема по-добър от теб. Не се нуждая от съвети на malbonulo със заключени вежди!

— Значи така! — извиках аз. — Не позволявам на никого да ми говори по този начин.

Замахнах свирепо с кривака към нея, но само леко обърсах косата ѝ. Не я ударих, просто бързо я натиснах по челото и я съборих на земята. Сега, когато безопасността на Бибз беше осигурена, трябваше да проверя дали мога да успея с така наречената тактика „удряй и грабвай“.

Кривакът ми отново се завъртя и събори един от коловете, които поддържаха навеса над лихваря. При неговото падане пристъпих напред и когато навесът ни покри, ударих hogh отстрани по врата.

„Сега бързо, Джим. Имаш само няколко секунди... или по-малко. — Грабнах торбата с монетите от скута му и ги напъхах в ризата си. Не можах да се съберат всичките и няколко се разпиляха по пода. Минаха секунди. — Изчезвай!“

— Оставям ви, мадам. Наемете си друг бодигард. Във всеки случай само педерастите работят за жени.

Две крачки, три, четири. Въръжените мъже гледаха от мен към вълнуващия се навес, от който се измъкваха пазачите. Един от тях се показва, взел на ръце изпадналия в безсъзнание hogh, като крещеше и пищеше от гняв. Нямах нужда от превод. Останалите пазачи зареваха яростно и се втурнаха към мен.

Подвих опашка и хукнах в противната посока. Настрани от единствения изход.

Но към дървените стълби, които водеха към покрива.

Пазачът там замахна към мен с копието си. Отбих го с кривака и го ритнах там, където щеше да има най-голям ефект. Прескочих падащото му тяло, запрескачах по две стъпала наведнъж и едва не се

надянах на меча на застаналия на върха мъж. Единственото, което можех да направя, беше да се хвърля под него, да се претърколя, да се блъсна в краката му и да го съборя.

Докато се изправях, го ударих с края на кривака си по главата, около мен зазвънтяха монети.

Трима други пазачи на покрива закрепяха и се спуснаха тежко към мен. Изтичах до края, погледнах надолу и изругах. Калдъръмената улица беше много ниско. Ако скочех, положително щях да си счупя някой крак. Обърнах се и хвърлих кривака към първия от нападателите. Събори го и вторият мъж връхлетя върху него.

Повече не видях, защото бях на покрива, хванах се с две ръце за края и увиснах. Погледнах нагоре и видях третия пазач да замахва с меча си към ръцете ми.

Пуснах се. Паднах на улицата и се претърколих. Усетих болка в глезена, но дори и не помислих за него. Копия и криваци удряха около мен в земята, докато с накуцване се отдалечавах към първия ъгъл и оттам към пазарната улица. Виковете заглъхнаха в далечината зад мен и аз намалих темпото.

Завих зад друг ъгъл и се спрях задъхан да си поема дъх. После със залитане продължих навътре в града, докато не се уверих, че съм се изплъзнал от преследвачите си.

Седнах на един стол в първия срещнат бар и истински се насладих на отвратителната бира.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Торбата с монетите стоеше неудобно до стомаха ми, опъваше плата на затворническата ми дреха. Погледнах сивия плат с големи червени стрелки върху него и разбрах колко съм глупав. Моето описание сигурно вече бе разпространено и всички любимци на high ме търсеха. Нямаше да им бъде много трудно да ме намерят. Докато барабаня по масата с една монета, почувствах как на челото ми се събира пот.

При вида на невенкебланската валута очите на сервитьора светнаха, той я взе с треперещи пръсти и почтително я отнесе. В замяна получих голяма шепа аргани. Сигурно ме измами, но въпреки това бях щастлив. Вмъкнах се в първия магазин, който намерих, с изложени на входа дрехи. Тук есперанто се говореше лошо, но все пак достатъчно добре, за да мога да си купя някакви торбести панталони и наметало, заедно с една плетена кошница за торбата с парите. Почувствах се поне за момент в безопасност, аз се затътрих още по-навътре в града. През оживените улици до пазар, където си купих широкопола шапка с цветно перо. Малко по малко си купих и други дрехи, докато се облякох напълно, кошницата със затворническите дрехи изхвърлих, а парите сложих в елегантна чанта, праметната през рамо. Вече бе започнало да се смрачава и аз напълно се бях изгубил.

Тревожех се за Бибз. Бях направил всичко, което можех, за нейната сигурност, за нейното дистанциране от мен и от моето престъпление. Беше ли достатъчно? Почувствах остро чувство на вина и необходимост да се свържа с нея. Беше по-лесно да се каже, отколкото да се изпълни. Най-напред трябваше да намеря сградата на Съюза — единственият ми ориентир — и да тръгна от нея.

Когато я намерих, вече се бе стъмнило и бях много, много уморен. Въпреки това нямах друг избор, трябваше да продължа. Да проследя маршрута на конското превозно средство, което беше отвело Бибз с нейните похитители, да намеря ъгъла, където бяхме слезли от него. Оттам беше достатъчно лесно да стигна до ресторанта, където се

бяхме хранили и с облекчение да се отпусна на някой стол. Сега ми оставаше само да се надявам, че тя ще си спомни мястото и ще се сети да дойде. Свалих шапката си и почувствах остра болка около врата.

— Предател — изсъска Бибз в ухото ми, докато аз гъргорех и пипах слепешката, но не можах нищо да достигна. Беше ли това краят...?

Почти. Вече губех съзнание, преди болката да намалее и в скута ми да падне парче жица. Потривах надутия си, кървящ врат, а Бибз придърпа един стол и седна до масата. Тя повдигна чантата ми, после я отвори. Беше с насинено око и охлузвания около устата.

— Искаше ми се да те убия — промърмори. — Толкова бях ядосана, че щях да го направя. Но видях, че носиш парите и разбрах, че така си планирал цялата операция. Затова дойдох да се срещнем. Но тъй като те ме бяха обработили, реших, че ти дължа малко от същото. Ще поръчам вино.

— Планирано... — изграчих аз и се закашлях. — Съборих те... така че те да не разберат, че участваш в грабежа.

— Свърши работа... иначе сега нямаше да съм тук. Понатупаха ме малко, после хукнаха да те гонят. Веднага тръгнах подир тях объркана. Просто скитах наоколо и гледах много да не се мяркам, докато стана тъмно. Мразех те. Нямах никакви пари, нищо. Само това насинено око. Имаш късмет, че не те удуших.

— Благодаря — отвърнах и изпих половин халба от бирата, която сервитьорът беше сложил пред мен. — Това бе единственото, което можех да направя. Докато ти разговаряше с лихваря, аз търсех изход. Покрай тях не можех да мина. Но тъй като вече бяхме вътре, имаше добра възможност да излезем. Затова взех парите.

— Страхотно. Можеше да ми кажеш.

— Нямаше начин. Единственото, което измислих, за да не те замеся в грабежа, беше да те съборя. Извинявай... но все пак успяхме.

Бибз прекара пръсти по монетите и се усмихна.

— Прав си, Джим, момчето ми. Толкова много пари си заслужават малко охлузване. Сега да тръгваме. Ти си си сменил дрехите. И аз трябва да направя същото.

— После отиваме в най-добрия *ostel* в града.

— За една гореща баня и истинска храна. Да тръгваме!

Остелът беше ниска сграда, скрита зад високи стени. Апартаментите бяха настрани от централния вътрешен двор и ние получихме най-добрия, ако поклоните и угодничеството на прислугата означаваха нещо. Виното беше изстудено и най-хубавото, което някога бях опитвал. Обикалях из покритите с килими стаи и похапвах от донесените заедно с виното печени мръвки, докато Бибз говореше нещо и се къпеше в съседния басейн. Накрая тя се появи, облечена с хавлия, блестяща от чистота и ръмжаща от глад. В заведението нямаше такива глупости като ресторант или трапезария. Прислужниците донесоха храната на месингови подноси и ние ядохме лакомо в стаята си. Когато отнесоха остатъците, аз пуснах резето на външната врата и напълних кристалната чаша на Бибз с вино.

— Това е живот — каза тя.

— Разбира се — съгласих се и легнах на възглавниците срещу нея. — Сега ми трябва един хубав сън и отново ще се почувствам човек.

Тя се изпъна на дивана и ме загледа през полузатворените си очи. Е, едното всъщност беше полузатворено, а другото — удареното — напълно. Бибз поклати глава и се усмихна.

— Сега си нещо друго, Джими. Момче, наистина, но определено победител. Ти оцеля на Спиовенте, което не е лесно. Избяга от онези двама полицаи... после се справи с всичките главорези на хог... и се измъкна с парите.

— Късмет — отвърнах аз. Радвах се на похвалата, но не ми хареса думичката „момче“.

— Съмнявам се. Ти ме спаси от въжето. Измъкна ме от ръцете на закона и открадна достатъчно пари да избягам от тази планета. Бих желала да ти благодаря.

— Няма нужда да ми благодариш, наистина няма нужда. Ти ще ми помогнеш да намеря Гарт и с това сме квит. — Изправих се и се прозинах. — Искам да те попитам за него... но това може да почака до сутринта. Имам нужда от сън.

Тя отново се усмихна.

— Но, Джим, аз казах, че бих искала да ти благодаря. По мой си начин.

Случайно ли беше, че докато лежеше, хавлията малко се разтвори? Не, не беше случайно. Както не беше случайно, че под

хавлията бе чисто гола. Въпреки насиненото око, Бибз беше ужасно, ужасно хубаво момиче.

Какво прави човек в случай като този?

Онова, което прави, е да не приказва за него пред други. Съжалявам. Това е лична работа между двама харесващи се възрастни. Силно харесващи се. Ще ме извините, ако дръпна завесата над този ден и оставя празно място в текста, за да означа приятно прекараните часове.

Никога слънцето не е било толкова топло и ярко. Следобедното слънце. Усмихнах му се също толкова топло, освободен от всякакво чувство за вина, изпълнен с щастие. Похапвах плод и отпивах вино. Влезе Бибз и аз уморено се обърнах от прозореца.

— Наистина ли го мислиш? — попита тя. — Няма да напуснеш планетата заедно с мен? Не го ли искаш?

— Разбира се, че го искам. Но не преди да намеря Гарт.

— Не ти него, той тебе ще намери и ще те убие.

— Освен ако не бъде убит.

Тя наклони мило глава на една страна и кимна.

— От всеки, но не и от теб съм очаквала такова самохвалство. Ала ти можеш да го направиш. — Тя въздъхна. — Аз обаче няма да съм тук да го видя. За мен оцеляването е по-ценно от отмъщението. Той ме хвърли в затвора... ти ме извади оттам. Случаят е приключен. Макар да признавам, че има много любопитни неща. Ако наистина успееш да се измъкнеш, ще ми кажеш ли какво се е случило? Накрая Венианският съюз на членовете на летателни екипажи ще ме разбере. — Тя подаде лист хартия. — Написала съм всичко, което си спомням, точно както поиска.

— Генерал — прочетох аз. — Зенър или Зенар.

— Не го чух буква по буква и затова не съм сигурна как точно се пише. Просто дочух един от офицерите да говори с него, когато мислеха, че няма да ги чуя.

— Какво е Мортстерторо?

— Тяхна военна база, може би най-голямата. Там кацахме да вземаме товар. Не ни пускаха да излезем от космическия кораб, но онова, което можехме да видим, беше много впечатляващо. Голяма

лимузина, украсена с флагчета и звезди, идваше да вземе Гарт. Имаше много приветствия и винаги приветстваха най-напред него. Той е нещо голямо, от висок ранг и онова, в което участва, трябва да има нещо общо с тази база. Съжалявам, зная, че това не е много.

— Много е, то е всичко, което ми трябва сега. — Сгънах листа и го сложих настрана. — Какво ще правим по-нататък?

— До довечера ще трябва да имаме документи за самоличност. Скъпи са, но са истински. Издадени от едно от по-малките херцогства. Така аз ще мога да замина с всеки кораб, на който пожелае. Стига агентите на Съюза да не ме разпознаят. С подкуп успях да си осигуря място в една търговска делегация, която си уреди формалностите за заминаване преди месеци. Един член на делегацията получи тлъста сума, за да се разболее.

— Кога заминаваш?

— В полунощ — промълви тя.

— Не! Толкова скоро...

— И аз се чувствам по същия начин... поради което заминавам. Не съм от хората, които се обвързват в интимни отношения, Джими.

— Не разбирам за какво намекваш.

— Добре. Тогава заминавам преди да си го разбрал.

За мен този вид разговор беше много нов и смуцаващ. С нежелание бях принуден да призная, че допреди предната нощ моят контакт с противния пол е бил, може да се каже, по-далечен. Сега бях изпаднал в необичайно за мен губене на думи, нерешителност, смущение. Когато неочаквано за самия себе си го споделих с Бибз, тя кимна, очевидно напълно разбираща. Стана ми ясно, че зная ужасно малко за жените и че има цяла планина от знания, които никога няма да придобия.

— Моите планове не са така точно определени... — започнах, но Бибз сложи топлия си пръст на устните ми да млъкна.

— Не е вярно. И ти няма да ги промениш заради мен. Тази сутрин изглеждаше много сигурен какво смяташ да правиш.

— И продължавам да съм сигурен — отговорих твърдо — с по-голяма твърдост и увереност, отколкото чувствах. — Подкупът за извеждането ми от Невенкебла беше приет.

— Удвоен, преди да бъде приет. Ако ти изчезнеш, на стария Грбонджа никога няма да му разрешат отново да се върне на брега. Но

той от години е готов да се оттегли от бизнеса. Подкупът е просто финансовата подплата, която му е необходима.

— С какво се занимава той?

— Експорт на плодове и зеленчуци. Ти ще минеш за негов работник. Ако изчезнеш от пазара, той няма да бъде наказан... но ще му отнемат разрешението да слиза на брега. За него обаче това е без значение.

— Кога ще се срещна с него?

— Тази вечер, след като се смрачи, отиваме в неговия склад.

— Тогава...

— Дотогава ще стоиш тук. Гладен ли си?

— Току-що се хранихме.

— Не това имам предвид — отвърна тя с много дрезгав глас.

Тъмните улици бяха осветени само от нарядко поставени на ъглите факли, във въздуха тегнеше заплаха. Вървахме мълчаливо; може би всичко, което можеше да се каже, вече бе казано. Бях си купил остра кама, която висеше на кръста ми, и друг кривак, с който от време на време удрях в някоя стена, за да знаят всички наблюдаващи ни, че го имам. Съвсем скоро стигнахме до мястото и Бибз почука на една малка врата във висока стена. Последва тих шепот и вратата се отвори. Докато вървахме през огромното тъмно пространство до осветения ъгъл, където възрастен мъж седеше отпуснат на един стол, усетих сладка миризма на плодове. Старецът беше със сива брада и коса, стигаща до кръста, която се разстилаше върху огромно шкембе, поддържано от тънки, дълги крака. Едното му око беше покрито с кърпа, завързана около главата, но другото внимателно ме проучваше.

— Това е онзи, когото ще вземеш — каза Бибз.

— Говори ли есперанто?

— Като местен — заявих аз.

— Дай ми парите сега. — Той протегна ръка.

— Не. Ще ги получиш веднага, щом го изведеш. Пловеси ще ти ги даде, след като слезете на брега.

— Нека тогава да ги видя. — Той обърна към мен мънистеното си око и разбрах, че Пловеси съм аз. Извадих кожената чанта, загребах

шепа пари, после ги пуснах обратно. Грбонджа изсумтя. Приех го като израз на одобрение. Почувствах лек полъх във врата и се обърнах.

Вратата точно се затваряше. Бибз си беше отишла.

— Можеш да спиш тук — каза той и посочи купчина чували до стената. — Призори товарим и заминаваме.

Старецът излезе и взе лампата със себе си. Гледах в тъмното към затворената врата.

Нямах голям избор. Седях върху чувалите, подпрял гръб до стената, оставил кривака върху краката си и си мислех за онова, което правех, което бях направил, което бяхме направили, което се канех да направя, и ме обземаха противоречиви чувства. Явно съм мислил доста дълго, защото следващото нещо, което усетих, беше, че мигам срещу влизащата през отварящата се врата слънчева светлина, заровил лице в чувалите, а кривакът бе паднал до мен на пода. Изправих се на крака, опипах парите — бяха все още в мен — и почти бях готов за онова, което ще ми поднесе новият ден. Прозинах се и се протегнах да прогоня вкочанеността от мускулите си. Тя ме напусна с неохота.

Голямата врата се отвори по-широко и видях, че гледа към пристан, зад който се простираше покрит с мъгла океан. Там беше завързан голям кораб и Грбонджа слизаше по мостчето от палубата.

— Пловеси, помогни им да натоварят — заповяда той и отмина.

Отпуснатата тълпа работници го последва в склада и се хвана за пълните чували от най-близкия до вратата куп. Не можех да им разбера нито дума, но не ми и трябваше. Работата беше тежка, скучна и изтощителна и се състоеше в пренасяне на чували от склада на кораба. Бяха пълни с някакъв лют зеленчук и скоро очите ми засмъдяха и ми потекоха сълзи. Аз бях единствения, на когото миризмата пречеше. Нямаше такива глупости като почивка. Пренасяхме чувалите, докато корабът се напълни и едва тогава се свлякохме на сянка край пълна кофа със слаба бира. За нея бяха завързани с ремъци мръсни дървени канчета. След миг колебание грабнах едно, напълних го и го излях в гърлото си, после пак го напълних и отново го излях.

Щом свършихме работа, Грбонджа се появи и изръмжа нещо, очевидно заповед. Пристанищните работници станаха моряци, вдигнаха мостчето, отвързаха въжетата и издигнаха платното. Стоях настрана и милвах кривака си, докато Грбонджа не ми заповяда да вляза в каютата и да не се навирам в очите на другите.

— Парите ще взема сега — каза той.

— Още не, дядка. Ще ги получиш, когато съм в безопасност на брега, както се уговорихме.

— Те не трябва да ме видят, че ги взимам.

— Бъди спокоен. Просто ще стоиш на края на мостчето и аз ще се блъсна в теб. Когато отмина, кесията ще бъде в пояса ти. Сега ми кажи какво ще намеря, като сляза на брега.

— Беда! — проплака той и зарови пръсти в брадата си. — Не трябваше да се залавям. Ще те хванат и ще те убият, мен също...

— Спокойно, погледни това. — Държах кесията с парите в светлината, която струеше през решетката отгоре. Взех една шепа и пуснах монетите да се изнижат между пръстите ми. — Щастливо оттегляне от работа, къщичка сред природата, бъчвичка бира и всеки ден свински пържоли. Помисли си за всички радости, които ще ти донесе.

Той се замисли. Гледката на звънтящите монети оказа силен успокоителен ефект. Когато пръстите му престанаха да треперят, аз му подадох шепа пари и той щастливо ги сграбчи.

— Ето. Предплата, да ти покажа, че сме приятели. Сега помисли... колкото повече зная за онова, което ще срещна на брега, толкова по-лесно ще ми бъде да изчезна. И ти няма да бъдеш замесен. Хайде... говори.

— Малко зная — промърмори той, съсредоточил цялото си внимание върху блестящите монети. — Има докове и зад тях пазар. Всичко е обградено с висока стена. Никога не съм ходил отвъд стената.

— Има ли порти?

— Да, големи, но са охранявани.

— А пазарът голям ли е?

— Огромен. Това е търговски център на цялата страна. Простира се на много myldyrow по брега.

— Колко е една myldyrow?

— Myldyr, myldyrow е множественото число. Един myldyr е седемстотин lathow.

— Благодаря. Ще трябва лично да видя.

С много мърморене и сумтене Грбонджа отвори един люк на палубата и изчезна в него. Несъмнено да скрие монетите, които получи. После си дадох сметка, че бях прекарал достатъчно време в

каютата и излязох на палубата към носа, където нямаше да се навирам в очите на никого. Слънцето разгонваше сутрешната омара. Видях, че минаваме близко до огромна кула, която се издигаше от водата. Беше обезобразена, старинна, вероятно отпреди столетия. Тогава са строили здраво. Мъглата се вдигаше и разкриваше все повече и повече от постройката, проточила се високо нагоре. Трябваше да се наведе назад, за да видя върха ѝ горе във висинето.

От нея висяха останки от счупен мост. Някогашният висящ път беше провиснал смачкан и разбит, потопен в океана до кулата. Ръждясал, изкривен, със счупени стоманени въжета, дебели над два метра, струпани върху него. Чудех се каква ли е била онази катастрофа, която го е разрушила.

Или нарочно е бил разрушен. Нима владетелите на Невенкебла са искали да се отделят от континента, който бавно е паднал в ръцете на варварството? Добра възможност. И ако наистина са сторили това, те са проявили сила на духа, което правеше моето проникване на техния остров още по-трудно.

Преди да мога да се разтревожа от тази перспектива се появи непосредствена заплаха. Пред нас изскочи дълъг, сив кораб с блестящи оръдия. Мина пред носа ни и рязко зави към кърмата; водната диря удари нашия платноход и той подскочи, платната изплющяха. Подражавайки на моряците, аз се опитах да не обръщам внимание на смъртоносното присъствие на насочените към нас оръдия, които за един миг можеха да ни вдигнат във въздуха. Ние извършвахме законен бизнес...

Командирът на канонерката изглежда си помисли същото, защото с обиден рев на рога корабът отново промени курс и решително се отправи към открито море. Когато изчезна в далечината, един от моряците размаха юмрук към него и каза нещо остро и неразбираемо, с което напълно се съгласих.

От мъглата пред нас израсна Невенкебла. Скали и зелени хълмове обграждаха големия многоетажен град, разположен около кръгообразното пристанище. От заводите и мините зад него, започнали работа рано сутринта, към небето се издигаха облаци дим. До самия бряг на стража стояха укрепления, в които блестяха големи оръдия. Когато влязохме в пристанището, в края на дигата край морето видях друго укрепление. Черните дула на оръдията ни следваха, чувствах

блясъка на недоверчиви очи зад мерниците. Тези момчета не се шегуваха.

А аз се канех сам да се боря с цялата им страна?

„Ще се справиш, Джим — помислих си самоуверено и размахвах кривака над главата си така, че той изсвистя и описа дъга. — Ще им покажеш. Те нямат никакъв шанс срещу Джими ди Гриз.“

Което щеше да е чудесно, ако гласът ми не беше трепнал, когато го казвах.

ПЕТА ГЛАВА

— Сваляй платната! — изрева един силен глас. — Хвърляй въжето!

Към нас се приближи кораб с висок нос, от който се чуха силни викове. Грбонджа бързо преведе командите на екипажа.

В Невенкебла нищо не се оставяше на случайността: всичко беше добре организирано. Още преди моряците да свалят платното ни завързаха за влекач и ни откараха на препълнения кей. Там разнородни и интересни екипажи вече разтоварваха стоките си. Преместиха ни на свободна стоянка между другите кораби.

— Идват от далечни места — изхриптя Грбонджа, като пристъпи тежко до мен и посочи корабите. — От Пенпилик, Грампаунд, дори от Прейз-ан-Бийбл... може би всички страдат цял живот от dysesia! През нощта ще бъдем на котва извън пристанището. Дай ми сега парите, на брега е много опасно.

— Сделката си е сделка, дядка. Твърде късно е да я променяме.

Той се изпоти, промърмори нещо и погледна към идващата все по-близо суша.

— Ще сляза пръв да говоря с получателя на стоката. Едва след това ще разтоварваме. Те вземат документите и дават разрешение за акостиране. След това ще се срещнем. Дай ми парите.

— Не, миличък. Просто си мисли за слънчевото бъдеще след оттегляне.

Завързаха кораба, двама въоръжени стражи ни погледнаха намръщени. Парен скрипец пусна мостче и Грбонджа с пуфтене се изкачи по наклонената плоскост и стъпи на кея. Може би трябваше да му платя предварително? Пулсът ми се ускори.

След няколко минути... или столетия?... Грбонджа се върна и закрещя на екипажа. Оставих кривака си в каютата и сложих камата в пазвата, където не се виждаше. Шперцът и останалите ми монети бяха в кесията и също в пазвата. Бях готов, както се очакваше винаги да бъда. Когато излязох от каютата, моряците вече бяха започнали да

разтоварват. Взех един чувал и последвах другите по мостчето. Всеки държеше в ръка документите си за самоличност. Направих същото. На пристанището полицаят вземаше документите, слагаше ги в една кутия и закарфичваше етикет за самоличност на дрехата. Изглеждаше отегчен от работата си. Изправих се пред него и се постарах да не треперя.

Беше просто установена процедура.

— Следващият — извика той, дръпна документите от ръката ми и забодя с карфица етикета на дрехата ми. Или по-точно през дрехата в кожата. Подскочих, но не казах нищо. Той се усмихна със садистична усмивка и ме бутна напред.

— Продължавай, тъпако. Следващият.

Бях слязъл на брега без да ме открият. Следвах мъжа пред мен и влязох в склада. Грбонджа стоеше до нарастващия куп чували. Когато ме видя, той издаде една непонятна за мен заповед и посочи към съседната ниша.

— Давай парите, сега — изломоти, когато пуснах чувала. Мушнах кесията в пояса му и Грбонджа се отдръпна, мърморейки с облекчение. Огледах солидните железобетонни стени и се върнах да взема друг чувал.

Когато се върнах с третия си чувал, бях започнал да се отчайвам. Още няколко връщания и корабът щеше да бъде разтоварен, а с това щеше да дойде краят на целия ми опит. Щях да съм извършил едно скъпо пътуване и тежка работа. Нищо повече. Защото не виждах начин да изляза от сградата... и никакво място, където да се скрия. В Невенкебла изглежда не обичаха неканени гости. Трябваше ми още време.

— Обяви почивка за по една бира — прошепнах на Грбонджа, когато минах покрай него в началото на мостчето. Контрольорът вътре си беше отишъл, но двамата намръщени пазачи стояха.

— Ние никога не спираме... нямаме такъв навик.

— Днес ще спрете. Денят е горещ. Нали не искаш да съобщи, че съм ти платил да ме докараш незаконно тук?

Той изстена на глас, после извика:

— Бира, спрете за по бира!

Екипажът не зададе никакви въпроси за неочакваната почерпка, всички се струпаха около бъчвата и весело се разприказваха. Изпих

едно голямо канче бира, после отидох и седнах на планшира, близо до мостчето. Вдигнах очи към ботушите на пазача, който стоеше над мен. Погледнах надолу към водата и видях пространството между коловете долу.

Това беше единственият ми шанс. Пазачът над мен се изгуби от погледа ми. Грбонджа беше с гръб, вниманието на моряците бе съсредоточено върху бъчвата. Изглежда щеше да възникне спор върху разпределението. Чуха се гневни викове и бърз удар. Екипажът наблюдаваше спора с голям интерес. На палубата не се виждаше никой.

Преметнах едно въже през борда, увих крака около него и се спуснах надолу. Никой не ме видя. Когато краката ми достигнаха повърхността, извадих камата, отрязах въжето над главата си и тихо паднах във водата. Заплувах безшумно в тъмнината под кея.

Покрити с тиня дъски свързваха дървените колове. Когато се пресегнах към една от тях, нещо изквича и изчезна в тъмнината. Наоколо вонеше. Във водата се носеха различни отпадъци. Бях започнал да съжалявам за енергичното плуване.

„Горе главата, Джим, продължавай нататък. Тук е първото място, където ще погледнат, когато открият, че си изчезнал.“

Продължих да плувам. Не отидох далеч, защото се натъкнах на солидна стена, която се издигаше в тъмнината. Опипах я и достигнах до външните колове. През пролуката между тях видях корпуса на друг платноход, вързан наблизко. Нямахме място да мина между корпуса на кораба и коловете. Нима толкова скоро ще бъда хванат?!

— Днес ти е ден за страхове — прошепнах, заглушаван от плискащите се вълни. — Но не можеш да се върнеш, затова трябва да продължиш. Корпусът на този кораб сигурно е извит. Гмурни се и плувай покрай него, докато намериш пролука между коловете.

Ха-ха. Много лесно на думи. Свалих с ритане ботушите от краката си и поех дълбоко дъх. Но с всяко поемане на дъх вълнението ми нарастваше. Когато главата ми се завъртя от кислородна интоксикация, издишах и се гмурнах.

Беше продължително, тъмно и сякаш безкрайно плуване. Държах лявата си ръка до корпуса на кораба да ме направлява. В същото време си припомнях някои героични случки. Продължавах, без да виждам никаква светлинка напред или горе. Сигурно беше много голям кораб.

Белите ми дробове горяха, обхвана ме отчаяние. Най-накрая видях отпред светлина. Излязох колкото се може по-тихо до носа на кораба. Стараейки се да не издавам никакъв звук, вдишвах свеж въздух.

Докато гледах към моряка, застанал на рейлинга горе, той се обърна към мен.

Отново се гмурнах, налагайки си да сляза дълбоко под водата и заплувах. Гърдите ми щяха да се пръснат за въздух. Накрая видях пред мен черния корпус на следващия кораб. Насилих се да плувам до последната светлинка, преди отново да изляза на повърхността.

Главата ми се заклеци между корпуса на кораба и коловете. Мъчех се да се освободя и се борех да потисна надигащата се паника. Този път получих няколко хубави ожулвания по главата. Опипващите ми пръсти намериха пролука между коловете. Излязох на повърхността, хванах се, поех с пълни гърди вонящия застоял въздух и му се зарадвах повече, отколкото се бях радвал някога на най-чистия и свеж въздух, който бях дишал.

Това беше началото на много дълъг и много уморителен ден. Не броих корабите, покрай които минах, но бяха много. Отначало търсех пролука в различните докове, но скоро се отказах, тъй като бяха еднакви, всеки отделен от съседния с подводна стена. На някои от корабите разтоварването беше завършено и те бяха отплували, защото в непрекъснатата стена от съдове имаше празнини. Когато се случваше това, единственото, което можех да направя, беше да поема дълбоко дъх, да се гмурна дълбоко... и да плувам като луд, за да достигна до следващия кораб преди да ми свърши въздухът.

Стана следобед, докато стигна до последния кораб и края на доковете. Беше настъпил отлив и съдовете сега бяха под нивото на пристанището, така че имах по-добра защита отгоре. Бях много уморен, но вече зареден с опит. Още веднъж поех дълбоко дъх, гмурнах се под водата към носа, преплувах дължината на корпуса и се показах на повърхността в сянката на руля.

За да видя пред себе си плътна каменна стена.

Хванат за руля, с едва подаваща се над повърхността глава, я огледах. И разбрах, че е пристанищна стена, която се простираше чак до укреплението в далечния ѝ край. Отдръпнах се назад в сянката на руля и установих, че куражът ми толкова бързо намалява, че ме теглеше под водата.

„Някакви умни идеи, Джим?“ — запитах се аз. После открих, че твърде дълго чакам за отговор.

„Помисли, не се отчайвай“, заповядах си. Все още бях отчаян. Можех ли да се върна? Не, това беше изключено. В края на краищата, след като бях изтърпял всичките тези мъки днес, нямаше да се предам толкова лесно. Да се скрия в някой от доковете? Възможно е. Но след като откриеха, че ме няма, най-напред щяха да ме потърсят там, сигурен бях. Какво тогава? Да се изкача на пристанището? Нямаше начин. И в тези складове сигурно нямаше да има къде да се скрия, както и в онези, които бях напуснал. Тогава какво?

„Обмисли задълбочено проблема“, казваше винаги Епископа.

Какво можеше да означава това при тази ситуация? Опитвах да се измъкна от войниците, да им избягам, знаейки, че ще ме потърсят. В такъв случай трябваше да отида при тях. Но това означаваше самоубийство. А къде другаде бих могъл да отида, където да не ме намерят?

Как къде, в крепостта в края на пристанищната стена, разбира се.

„Несъмнено това е най-щурата идея, която някога си имал“, промърморих с отвращение и отново се втренчих в руля. Над мен се чуваха моряшки ругатни и стъпки по палубата. Имах чувството, че този кораб също скоро щеше да отплува и да отнесе със себе си защитата ми. Големите каменни блокове на вълнолома се простираха чак до крепостта. В стената се удряха някакви носени от вълните останки, морски птици се бореха за хранителни отпадъци. Освен това — нищо друго. Никакво прикритие. Ако се опитам да се измъкна с плуване, веднага ще бъда забелязан от всеки, който погледне насам. Над мен поскърцаваха въжета, вдигаха платното; корабът тръгваше.

Трябва да се махна от него... А дали наистина трябва? Не се появи никакъв влекач. Беше ли възможно да използват влекачи само при влизане в пристанището? Да разрешават на корабите да излизат на собствен ход? Беше. Отново надзърнах иззад руля и видях два товарни съда пред входа на пристанището. От нарастващата пролука над мен се лееше светлина. Мушнах се под повърхността, преди да бъда съгледан.

Не беше лесно, но трябваше да се направи. Стиснах здраво руля, но когато се завъртя, едва не се изплъзна от ръцете ми. Стоях под повърхността колкото можех да издържа, за да не ме видят от брега. Отплаващият кораб се движеше плавно. Напрегнах всичките си сили

да преместя ръцете си от предната на задната страна на руля. Сега беше по-лесно да се държа. Когато най-после си наложих да вдигна глава, за да си поема въздух, се намерих сред струя от пяна. Погълнах малко и се постарях да не се закашлям. Отдръпнах се откъм страната на пристанището и видях караул. Той обърна гръб с безразличие.

След това беше почти лесно. Вълните ме държаха до основата на руля. Дишах леко, с глава над водата, недостъпен за поглед от брега и невидим за никого от палубата над мен. На два пъти корабът променя направлението си и аз всеки път променях мястото си, за да бъде руля между мен и укреплението, до което сега все повече се приближавахме. Когато корабът за последен път промени курса си, видях, че ще минем досами укреплението и оттам ще се отправим в открития океан. Гледах как каменната стена става все по-близо и накрая видях морето зад нейния край. Чак тогава поех дъх, изпуснах го и се гмурнах дълбоко.

Да, бях уморен. Но това щеше да бъде последното ми плуване за деня, затова исках да бъде добро. Напред се виждаше ясно покритата с морски водорасли пристанищна стена, със заоблен от океанските вълни край. Оттам идваше голяма вълна, с която трябваше да се преборя. Плувах близко до стената, където силата на вълната беше най-малка. Все по-далеч и по-далеч, докато вече или трябваше да поема въздух, или щях да нагълтам вода. Излязох на повърхността и видях каменна стена с оръдейни цеви над нея. Хванах се здраво и вдишах дълбоко. Вкопчвайки се с нокти в пролуките между камъните, се придвижих до далечната страна, докато не се откри бреговата линия зад нея. Водната повърхност беше осеяна със спортни съдове, моторни и с платна. Ако се опитам да мина покрай стената, сигурно щях да бъда открит. Какво да правя? Не можех да остана във водата, където можех да бъда видян от всеки минаващ кораб. Вдигнах глава към големите каменни блокове и се замислих.

Защо не? Единствените кораби, които се виждаха сега, чезнеха към открито море. На най-външното възвишение на укреплението не можех да бъда видян от брега. Междината между камъните осигуряваше добра възможност за хващане. Можех да се изкатеря.

Изкатерих се. Не беше лесно... но нямах голям избор. Нагоре по отвесната стена, с дращене, прилепнал по средата между две от най-големите оръдия, насочени към морето. Те се подаваха през

амбразури в масивната стена — блестяща стомана, полирана и смъртоносна. Продължих да се изкачвам. Когато достигнах нивото на оръдията, спрях да си почина, вълнуващата се повърхност на морето беше само на десет метра под мен. Океанът все още бе чист... но докога?

— Моля те, Джим, дай ми огънче.

Така се стреснах, че едва не се пуснах и не паднах във водата.

Над мен се разнесе ароматен пушек от пура. Разбрах, че идва от близката оръдейна амбразура. Не ме бяха видели, никой тук не знаеше името ми. Беше просто съвпадение. Там, съвсем близко до мен, бяха артилеристите, гледаха към морето и пушеха на поста, което, бях сигурен, е строго забранено. Не смеех да мръдна. Можех само да се държа и да слушам.

— Този нов капитан, трябва да се отървем от него.

— Той е най-лошият. Да сложим отрова в кафето му?

— Не. Чух, че се опитали да направят това на север и в полка убили всеки десети войник.

— Чиста партенка и ти го знаеш. Просто слух. Като отмъщение на много проклет началник. Всички говорят, но никой не го прави...

— Капитанът идва!

Над главата ми прелетя недопушена пура, чуха се стъпки от бързо отдалечаващи се крака. Продължих нагоре, преди ръцете ми да се измъкнат от ключиците. Със сетни сили изминах последните няколко сантиметра, достигнах края и с мъка се изтеглих върху плоския покрив на укреплението. Една морска птица ме погледна със студеното си око, изграчи и отлетя. Изпълзях по натрупаните през столетията изсушени от слънцето курешки до самия център на кръглата постройка. Лежах по гръб и не можех да видя нищо, освен върха на далечния хълм. Това означаваше, че и аз не можех да бъда открит от сушата, а само от въздуха. Щях да рискувам, тъй като през целия ден бях видял само един самолет надалеч. Затворих очи срещу яркото слънце и моментално, без да съм имал намерение, заспах.

Стреснах се насън и се събудих. Сърцето ми биеше ускорено. Слънцето бе закрито от облак. Мръзних в мокрите си дрехи. Беше глупаво да заспя, но вече бях буден. Не ме бяха видели. Слънцето вече бе по-близо до хоризонта и щом досега бях невредим, може би щях да остана в безопасност до смрачаване.

Бях гладен и жаден. Потребностите на тялото са неутолими, винаги иска нещо. Но този път духът трябваше да се наложи над тялото; щях да остана неподвижен на покрива до настъпването на нощта.

Която идваше бавно. Облизах сухите си устни, без да обръщам внимание на гневно къркорещия си стомах. Слънцето винаги залязва. Беше въпрос на търпение.

Накрая мракът пропълзя върху земята, първите звезди започнаха да се показват. В крепостта долу се появиха светлини, чух дрезгави гласове да издават военни команди. Съвсем бавно изпълнях до вътрешния ръб и погледнах. Във вътрешния двор имаше някакво раздвижване. Войници се движеха напред-назад на малки групи, офицери крещяха. Накрая една група влезе в укреплението, а другите тръгнаха към сушата по широкия горен край на пристанищната стена. Пътят им беше осветен от поставени на равни интервали светлини. Фигурите на войниците ставаха все по-малки, докато достигнаха далечния бряг и се изгубиха от погледа ми.

После всички светлини изгаснаха.

Лежах, мигах в неочакваната тъмнина и не можех да повярвам на късмета си. Бяха ли изгасени светлините, за да мога да се промъкна безопасно на брега? Вероятно не. Долу имаше оръдия и ако те имаха намерение да ги използват, както очевидно щяха да направят, светлините биха заслепявали артилеристите. Съобразителни момчета!

Изчаках да видя пътя си на лунната светлина и след това слязох по външната стена до парапета около вътрешния двор, стъпих внимателно върху него и се спуснах на каменните плочки. Единствената врата на стената беше затворена. Като ходех на пръсти, забързах с всички сили към сушата. Тъмната грамада на сивото укрепление се смаляваше зад мен, а аз вървах все по-леко, потискайки възникналото желание да изсвирия с уста от радост. Вляво се виждаха смътните очертания на спортни съдове. В кабините на някои от тях блещукаха светлини, чух далечен смях. Успокоен, крачех бос по грубия камък. Бях господар на себе си, сигурността лежеше наблизо пред мен.

И тогава се натъкнах на метална ограда, която минаваше по горната страна на пристанищната стена и всички светлини грейнаха с ослепителен блясък. Светлини, простиращи се напред и назад,

светлини отгоре, откриващи телена ограда и затворена метална врата
пред мен.

ШЕСТА ГЛАВА

Отскочих назад от оградата, огледах се припряно, хвърлих се по корем върху стената и зачаках да чуя изстрели.

Нищо не се случи. Светлините светеха ярко; пристанищната стена зад мен се простираше гола чак до укреплението. От другата страна на бариерата стената стигаше до складовете над пристанището, където други светлини осветяваха малка маршируваща група войници. Идващи към мен.

Дали са ме видели... или съм невидим, скрит в сенките? Дали не бях задействал някаква аларма, която е включила светлините и е разкрила моето присъствие? Каквото и да се беше случило, нямаше никакъв смисъл да чакам, за да разбере. Изпълзях бързо на другия край на стената, озовах се пред океана — бях плувал достатъчно в пристанището, благодаря — и увиснах назад през ръба. Опипах с върха на пръстите на босия си крак грубия камък. Намерих малка опора, закрепих се и си отдъхнах в тъмнината. Приливната вълна отново дойде и заля краката ми. Над мен в горния край на стената звукът от маршируващите крака ставаше все по-силен. Под мен водата беше студена, черна, непривлекателна.

Защо да не остана скрит тук, докато отминат?

Още щом тази пораженческа мисъл достигна до мозъка ми, разбрах, че е глупава, каквато всъщност си и беше. Един лъч на фенерче и присъствието ми щеше да бъде разкрито. Не бях положил всички тези изнурителни усилия и минал какви ли не смъртни опасности през деня, за да бъда хванат, само защото се страхувах да се намокря. Или да бъда изяден от нечувани чудовища. Океанът тук трябва да е безопасен, иначе спортните съдове нямаше да плават наоколо.

„Плуване, Джим, плуване“, промърморих аз и се плъзнах надолу във водата.

Когато войниците достигнаха вратата, аз вече размахвах ръце далеч от стената, готов мигновено да се гмурна под водата, ако

насочеха светлини към мен. Не го направиха. Видях един от тях как отключи портата, после, след като минаха, отново я заключи. Сигурно беше смяна или внезапна проверка, или някакъв друг интересен военен ход. Обърнах се и заплувах към брега.

Какво да правя по-нататък? Светлините от крайбрежното стъргало идваха все по-близо, проблемът ми ставаше все по-голям. Как можех така, както съм бос, мокър, чужденец, без изобщо да познавам тази страна, да отида на брега и да вървя, без да бъда открит? Очевидно не беше лесно. Между мен и светлините се появи тъмна сянка. Плавателен съд. Някакъв вид спасение?

Заплувах бавно между вързаните спортни лодки. Отдалеч бях видял, че някои са осветени, но тук преобладаваше тъмнина. Имаше ли някой на тях? Изглежда нямаше; беше много рано, за да има заспали хора. Кое то означаваше, че веселите спортисти са слезли на брега след изнурителния ден.

Към звездите се извисяваше тънка мачта. Беше платноходка, малка. Исках нещо по-голямо. Продължих да плувам, докато над мен се появи по-тъмно тяло. Никакви мачти, което означаваше, че е с моторна тяга. Плувах покрай него до кърмата, където напипах закачена въжена стълба. Брънка подир брънка се изкачвах, а от дрехите ми се стичаше вода, докато стигнах до палубата. Светлината от звездите и от брега беше достатъчна да видя тапицирани седалки, щурвал... и врата, която може би водеше надолу. Отидох при нея, намерих дръжката и се опитах да я отворя. Беше заключена.

„Наистина добри новини, Джим. Щом е заключено, значи има нещо за крадене. Най-добре е да провериш.“

Проверих. Тъмнината не е пречка за един опитен крадец. С върха на шперца напипах езичето на много проста ключалка. Отместих го и отворих.

Работата след това беше бавна. Може би имаше осветление, но не исках да го включвам. Върших всичко пипнешком. Във вътрешната наредба на всеки малък съд има определена логика, която трябва да се следва. Койки на носа покрай корпуса. Долапчета за дрехи под тях, рафтове над тях. След доста тракане, бърникане, блъскане и ругане събрах моите богатства в едно одеяло, изнесох го на палубата и го разпрострях.

Онова, което приличаше на бутилка с винтова капачка, си беше бутилка с винтова капачка. Отвих я и помирисах. После натопих пръст и опитах. Вино. Много сладко. Не беше любимото ми спиртно питие, но бе райско след погълнатата солена вода. Имаше и голяма метална кутия със стар хляб или някакви сухари, с които едва не си счупих зъбите. Накиснах ги с вино, малко поомекнаха и лакомо ги изгълтах. Оригнах се силно и се почувствах по-добре.

Разучих останалата част от плячката. Имаше книги и кутии, неизвестни ми предмети със странни форми. И дрехи. Много фина риза, която просто не беше за мен. Но другите шивашки изделия бяха. Сортирах всички неща, които приличаха на облекло и не можах веднага да идентифицирам като предназначени за нежния пол, съблякох се и пробвах някои от тях. Нямах представа доколко ми отиват, но беше някакъв вид облекло. Панталоните бяха много големи, ала парче въже вместо колан помогна да се реши проблема. Ризата ми ставаше по-добре и ако палтото стигаше до коленете ми, може би такава беше модата. Обувките бяха много големи, само че аз напълних пръстите с плат и ми станаха. Това беше най-доброто, което можех да направя. После се съблякох, облякох мокрите си дрехи, прибрах новата премяна в кутията от хляба и я увих с някаква пластмаса, която се надявах да е непромокаема.

Въздухът беше започнал да става студен. Време беше да се раздвижа. Бях уморен, движенията ми бяха бавни от напрежението през деня, имах голяма нужда от сън. Нямах да мога да поспя. Допих виното, върнах празната бутилка и всичко друго, което бях взел, обратно в каютата и заключих вратата. Преди да имам време да размисля, сложих вързопа на главата си и се спуснах във водата.

Брегът беше близо, плажът, доколкото можех да видя, пуст. Това беше много добре, защото плуването с една ръка и прикрепването с другата на кутия с дрехи на главата не е препоръчително упражнение. Излязох от водата и побързах към няколко големи скали, където съблякох и зарових нежеланото облекло в пясъка. Бързо облякох сухите дрехи, пъхнах малката кесия с притежанията си в пояса, мушнах камата отстрани в ботуша и бях готов да завладея света.

Всъщност исках да намеря някое тихо местенце, където да се свия и да подремна... прекрасно разбирах положението. Тези хора се отнасяха сериозно към сигурността на страната и, както показваше

укреплението, брегът беше първата защитна линия. Трябваше да отида в града.

На стъргалото горе имаше светлини, чуваха се гласове, но долу, където вървах, беше тихо. От плажа нагоре водеха стъпала. Тръгнах по тях, но видях двама униформени въоръжени мъже и бързо се върнах назад. Притаих се и изброих наум от двеста до нула преди отново да погледна. Униформените си бяха отишли. Виждаха се само неколцина разхождащи се. Смесих се с тях и тръгнах по стъргалото, после завих в първата улица, която водеше далеч от брега. Тук имаше улично осветление, отворени прозорци и затворени врати. Моето облекло сигурно не изглеждаше много крещящо, защото няколко души минаха покрай мен, без дори да ме погледнат. Чух пред себе си музика и малко след това стигнах до бар, над който един надпис обявяваше: „ТАНЦИ И ПИЕНЕ — ЕЛАТЕ И СЕ ЗАБАВЛЯВАЙТЕ“. Покана, на която е почти невъзможно да се устои. Отворих вратата и влязох.

Някаква сила оформя по един и същи начин баровете в цялата вселена. Може би се дължи на факта, че в тях формата следва функцията. Функция: да се дават на хората чаши с алкохолни напитки. Форма: столове за сядане и маси за поставяне на чаши. Влязох, издърпах един стол и седнах до една свободна маса. Посетителите не ми обърнаха внимание, както и аз на тях. Закръглена сервитьорка с къса пола дойде при мен, пренебрегвайки подсвиркванията на група младежи от съседната маса и ловко избягвайки протегнатите ръце, които се опитваха да я оципят.

— К'водбъде? — попита тя и се усмихна на младежите, които стиснали халби, вдигнаха тост за нея.

— Бира — казах аз и тя се отдалечи. Донесе бирата, сама си взе от монетите, които бях сложил на масата — това изглежда бе обичай — и се върна зад бара. Беше лютивата и студена.

Отпих голяма глътка и тъкмо избърсвах пияната от устата си, когато влезе друг млад мъж и забърза към съседната маса.

— Поркасој! — прошепна дрезгаво той. Двама младежи станаха и се запрепъваха към задния край на бара.

Оставих бирата на масата, събрах си парите и побързах след тях. Надуших някаква неприятност. Казаното от него можеше да се преведе като „мръсни свине“ и сигурно беше местен жаргон, тъй като не можех да си представя да ги преследва някакво кално прасе. „Прасе“ като

епитет на полицај се използва навсякъде — и реакциите на двамата млади мъже изглежда го потвърждаваха. Нямаше нищо да загубя, ако съм малко по-предпазлив. Те забързаха по коридора и когато стигнах до него, в далечния край тъкмо се затваряше една врата. Сложих ръка върху дръжката, когато навън зави сирена и през пролуките между вратата и рамката проникна светлина.

— Какво има? — попита висок и груб глас. — Вие, момчета, може би се изнизвате през задната врата, защото отпред има патрул? Дайте си документите за самоличност.

— Не сме сторили нищо лошо!

— Досега. Хайде, документите за самоличност.

Чаках, без да мърдам с надежда, че лошото прасе не е свързано със своите другари от бара. Грубият смях от другата страна на вратата беше всичко друго, но не и весел.

— О-хо... и двамата с просрочени документи? Нали не се надявате да избягате от редовна военна служба?

— Чиновническа грешка — проплака един слаб глас.

— Хващаме много като вас. Да вървим.

Светлината се отдалечи, както и стъпките. Изчаках да събера кураж, после отворих вратата и излязох от бара. Алеята беше пуста, прасето и арестантите си бяха отишли. Тръгнах бързо, без да тичам. После спрях. От какво бяха? След като полицията си отиде, барът щеше да бъде най-безопасното място за мен. Обърнах се и погледнах назад към задния вход. Никой не излезе. Броих до триста, след това за сигурност от триста до нула. Вратата остана затворена. Предпазливо, готов моментално да побягна, се върнах в бара и надзърнах в салона. Никаква полиция... И тогава се зароди една блестяща идея.

Влязох вътре и четиримата млади мъже на масата вдигнаха глави. Новодошлият седеше на едно от наскоро освободените места. Поклатих мрачно глава и се отпуснах на един стол.

— Porkasoј ги хванаха. И двамата.

— Казах на Бил, че му трябва нов документ. Не ме послуша — отвърна русият — онзи, който беше дошъл с предупреждението. Той опъна пръсти, ставите му изпукаха, после вдигна бирата си. — Твоите документи сигурно са наред.

— С просрочена дата са — отвърнах мрачно, после махнах на сервитьорката.

— Тогава е трябвало да си останеш в Пенсиделфия — подхвърли един от другите, луничав младеж облечен с безвкусна риза в златно и зелено.

— Откъде разбра, че съм от Пенсиделфия? — попитах аз.

Той се засмя презрително.

— С такъв груб акцент откъде другаде може да си?

В отговор и аз вътрешно му се изсмях презрително. Ставаше все по-добре и по-добре. Имах компания като мен, която бягаше от военна служба, един от тях, който може би работеше за полицията, и роден дом. Нещата се оправяха. Зарових нос в бирата си.

— Трябва да си набавиш нови документи — каза добронамереният предупредител, може би полицейски информатор. Подсмъркнах.

— Тук е лесно. Но в Пенсиделфия това не може да се направи.

— Тук също е трудно. Освен ако нямаш подходящи контакти.

Изправих се.

— Трябва да вървя. Радвам се, че се запознахме, момчета.

Преди да изляза проверих да се уверя, че полицаите са си отишли. После излязох и зачаках. Миг по-късно новият ми приятел излезе и ми се усмихна.

— Умно. Няма нужда всички да знаят какво става. Казвам се Джак.

— Наричай ме Джим.

— Добро име, като всички, Джим. Колко можеш да дадеш?

— Не много. Имах лоша година.

— Ще те свържа с човека за три парчета. Той ще ти иска двайсет.

— Документите за самоличност не струват повече от десет. На теб се пада едно и половина.

— Не всички в дълбоката провинция са загубени, а? Дай ми моето и да тръгваме.

Платих му неговия дял, той се обърна напред, допрях върха на камата във врата му, точно под ухото и натиснах, докато пробих кожата. Когато му показах ножа с прясната капка кръв, той остана абсолютно неподвижен.

— Само малко предупреждение — казах. — Онези прасета чакаха да видят кого ще им посочиш. Това не е мой проблем. Но

собствената ми кожа е. Разбрах, че играеш двойна игра. Играй честно с мен, иначе ще те намеря и ще те накълцам на парчета. Разбра ли?

— Разбрах... — отвърна той мрачно с треперещ глас. Прибрах ножа и го ударих по рамото.

— Харесваш ми, Джак. Бързо възприемаш.

Вървахме, без да говорим. Надявах се, че си е направил верни заключения. Не обичах заплахите и когато бях заплашван, правех точно обратното на онова, което се искаше от мен. Но от опит знаех, че при дребните мошеници заплахите дават резултат. През част от времето.

Пътят ни минаваше покрай много други барове и Джак надзърташе във всеки един. Попадна на търсения човек в петия и ми махна да го последвам. Мястото беше тъмно, пълно с пушек. От всички страни гърмеше силна музика. Джак ме отведе в дъното на салона, в ниша, където музиката не беше толкова силна, колкото крещящите раирани дрехи, с които бе облечен един дебел мъж. Беше се отпуснал назад на тежък стол и пиеше отровна зелена напитка.

— Здравей, капитане — поздрави го моят водач.

— Умирай бързо, Джак. Не те искам тук.

— Не го казвай дори и на смях, капитане. Намерих ти добра сделка, мисия на милосърдие. Този младок е на крачка от казармата. Нуждае са от нов документ за самоличност.

Мъничките очички ме погледнаха.

— Колко имаш, младок?

— Джак каза едно и половина за него, десет за теб. Вече му платих неговия дял.

— Джак е лъжец. Дванайсет е цената и аз му давам неговия дял.

— Имаш ги.

Сделката се извърши моментално. Аз му дадох парите и той ми подаде мръсна пластмасова калъфка. Вътре имаше неясна снимка на младеж, който беше далеч от моята възраст, заедно с други жизнени факти, включително рождена дата доста различна от моята.

— Според този документ съм едва петнайсетгодишен! — възразих аз.

— Имаш детинска физиономия. Ще мине. Махни няколко години... иначе отиваш в казармата.

— Вече се чувствам по-млад. — Сложих документа в джоба си и станах. — Благодаря за помощта.

— На твоите услуги. Докато имаш с какво да плащаш.

Напуснах бара, пресякох улицата, намерих един тъмен вход и се пъгнах в него. Чаках малко, защото Джак излезе наскоро след мен. Тръгнах след него малко по-бързо. Настигнах го, той чу стъпките ми и се обърна.

— Аз съм, Джак, не се безпокой. Искам да ти благодаря за услугата.

— Да, разбира се, правилно. — Той насочи поглед към пустата улица.

— Трябва да ми направиш и друга услуга, Джак. Дай да видя твоя документ за самоличност. Искам да го сравня с моя, да съм сигурен, че не е фалшив.

— Капитанът не е способен на такова нещо.

— Искам да се уверя. — Камата ми лъсна на уличната светлина, той бръкна във вътрешния джоб на палтото си и ми подаде прилична на моята калъфка. Разтворих я да я погледна на уличната светлина, после му я върнах. Джак обаче беше недоверчив тип. Той я погледна, преди да я пъгне в джоба си... и провеси устна.

— Не е моят... твоят е!

— Вярно. Размених ги. Ти ми каза, че документът за самоличност е добър. Значи можеш да го използваш.

Протестите му заглъгнаха зад мен, тъй като вървах нагоре по хълма, далеч от брега. Към по-добра среда, без престъпници. Бях много доволен от себе си. Документът за самоличност може и да беше добър... и тогава Джак нищо не губеше. Но ако бе фалшив, проблемът беше негов, не мой. Много безпристрастно решение. И вървах в правилна посока. Щом се отдалечих от брега, нещата станаха по-хубави, сградите по-високи, улиците по-чисти, светлините по-силни. А аз по-уморен. Друг бар ме покани и неусетно се озовах вътре. Беше с кадифени завеси, меки светлини, кожена тапицерия, по-красива сервитьорка. Тя не беше впечатлена от дрехите ми, но се впечатли от бакшиша, които ѝ дадох, когато пристигна с бирата ми.

Много малко време можах да ѝ се наслаждавам. Този град бѣкаше от полиция. Проклетите прасета вървах на двойки. На вратата

се появиха двама и сърцето ми падна в петите. Но за какво се безпокоях? Документът ми за самоличност беше в ред.

Те обиколиха салона, провериха документите за самоличност на присъстващите и накрая дойдоха до моята маса.

— Добър вечер, господа — опитах се да се подмажа аз.

— Покажи си документите за самоличност.

Усмихнах се и подадох калъфката. Взе я един с червени ноздри, разтвори я и изръмжа от удоволствие.

— Погледни на кого попаднахме. Това е Джак, избягал е от своя район. Не е хубаво така, Джак.

— Това е свободен свят!

— Не и за теб, Джак. Всички знаем за сделката, която си направил с пристанищната полиция. Стой си там, топи приятелите си и никой няма да те закача. Но сега си извън твоя район, Джак.

— Веднага се връщам — обещах аз и се надигнах с разтреперани колене.

— Много е късно — казаха в един глас двамата и щракнаха белезниците на ръцете ми.

— Прекалено късно — потвърди прасето с червените ноздри. — Вече си извън бизнеса, Джак, и отиваш в казармата.

Този път бях излязъл малко по-умен, отколкото беше добре за мен. Изглежда моята нова и вълнуваща военна кариера току-що бе започнала.

СЕДМА ГЛАВА

Килията беше малка, леглото твърдо, но аз не се оплаквах. След напрегнатия ден единственото, което желяех, беше да спя. Сигурно съм захъркал, още щом се стоварих върху брезентовите постелки. Не си спомнях лицето ми да е докосвало възглавница. Спал съм като пребит. Събудих се, когато през решетката на прозореца се провря сноп светлина. Чувствах се в добро настроение и отпочинал, докато не си спомних къде се намирам. Обзе ме униние.

— Е, можеше да бъде и по-лошо — казах си весело.

— Как? — озъбих се обезсърчен. На този въпрос нямаше лесен отговор. Стомахът ми къркореше от глад и жажда и мрачното ми настроение се върна. — Лигльо — присмях се сам на себе си. — Бил си и по-зле. Взеха ти камата, но нищо друго. Останаха ти парите, документите за самоличност. И шперцът — добавих наум аз. Наличието на този малък инструмент оказа върху мен сгряващ ефект, подкрепи надеждата за евентуално бягство.

— Гладен съм! — извика един младежки глас, последван от тракане на решетка. Други гласове подеха вика.

— Искаме храна. Ние не сме престъпници!

— Мама винаги ми носеше храната в леглото...

Не бях много впечатлен от последния хленч, но споделях общото отношение. Присъединих се към протеста.

— Добре, добре, млъкнете — извика един по-стар и по-груб глас. — Кльопачката идва. Не че я заслужавате, банда бегълци от военна служба.

— Тя пък една храна... няма никаква опасност в армията да надебелеем.

Погледнах по посока на гласа да видя последния говорител; той прояви малко повече смелост от останалите протестиращи. Не се наложи да чакам много дълго, макар че почти не си заслужаваше. Студена супа от юфка със сладък червен боб не беше моят идеал за започване на деня. Чудех се, какъв ли ще бъде края.

Имах много време за чудене, защото след времето за храна в менажерията бяхме оставени сами. Гледах напукания таван и започнах бавно да разбирам, че погледнат по-внимателно, късметът ми не беше толкова лош, колкото изглеждаше. Бях жив и здрав в Невенкебла. Очакваше ме обещаваща кариера. Щях да изуча особеностите на това общество, може би щях да се добера до Гарт... или генерал Зенър, ако Бибз бе чула правилно името. Той беше в армията и много скоро аз също щях да постъпя в армията, който факт можеше да се окаже в моя полза. И имах шперц. Когато дойдеше моментът, можех да изчезна. Но колко лошо може да е в армията? Бях служил като войник на Спиовенте и обучението там можеше да ми бъде добре дошло.

О, колко сме склонни да се самозалъгваме.

Някъде около пладне, когато моята страхлива група от другари по съдба взе да вие за повече храна, започнаха да се отварят врати на килии. Когато ни заповядаха да излезем от клетките и ни хванаха един за друг с белезници в дълга гирлянда от маргаритки, виенето премина в протестни викове. Бяхме около дузина, приблизително на еднаква възраст и с мрачни изражения. Очакваше ни тъмно, неизвестно бъдеще. С много препъване и ругатни ни поведоха от блока с килиите в двора на затвора, където ни чакаше зарешетена кола да ни откара към нашата съдба. След като ни натовариха, захранваната с гориво или акумулатор кола подкара тихо по претъпканите градски улици. Дрехите на хората бяха малко по-различни, превозните средства с необичайни форми, но това можеше да бъде всеки свят с развита технология. Нищо чудно, че се бяха изолирали от останалата част от тази изостанала планета. Егоистично, но разбираемо.

За закоравелите престъпници не бяха предвидени никакви деморализиращи удобства: бяхме се вкопчили за решетките и при всеки завой се блъскахме един в друг. Слаб, тъмнокос младеж, хванат за лявата ми китка, въздъхна развълнувано и се обърна към мен:

— От колко време бягаш? — попита той.

— Цял живот.

— Много странно. Само шест месеца от рождения ми ден, шест кратки месеца. И край.

— Не отиваш на закление... просто влизаш в казармата.

— Каква е разликата? Брат ми влезе миналата година. Тайно ми изпрати писмо. Тогава реших да избягам. Знаеш ли какво беше

написал...?

Той отвори широко очи и потрепери, но преди да може да продължи колата спря и ни заповядаха да слезем.

Гледката на улицата беше такава, че щеше да достави радост на всеки садист. На площад пред висока сграда бяха струпани различни транспортни средства. От тях слизаха стотици, може би хиляди отчаяни млади мъже. Само нашата малка група беше окована в белезници... останалите стискаха в ръце жълти повиквателни, които решаваха съдбата им. Неколцина имаха достатъчно сили да се присмеят на белезниците ни, но под дружните подигравки от наша страна млъкнаха. Ние поне бяхме направили някакъв опит, независимо колко слаб, да се спасим от военната каторга. Изглежда това беше без значение и за властите. Те не се интересуваха как бяха успели да ни съберат. След като влязохме в сградата, затвориха вратата, свалиха ни веригите и ни строиха при другите. Безличната военна машина щеше да ни погълне.

Отначало не изглеждаше толкова лошо. Редиците с младежи пристъпваха към бюра, зад които седяха закръглени жени, които можеха да ни бъдат майки или учителки. Всичките бяха посивели и носеха очила, над които гледаха, когато не чукаха с два пръста на пишестите си машини. Най-накрая дойде и моят ред и жената ми се усмихна.

— Документите, моля, млади човече.

Подадох ѝ ги и тя написа данни, имена и неверни факти в няколко формуляра. Видях кабела, който водеше от пишестата ѝ машина до централния компютър и разбрах, че всичко се записва и обработва и там. Бях щастлив, като гледах как се въвежда фалшивата самоличност; когато ми омръзнеше военната служба, исках да изчезна от армията.

— Заповядай — каза тя, усмихна се и ми подаде тъмножълта папка с документи. — Вземи ги и иди на четвъртия етаж. Късмет във военната кариера.

Благодарих ѝ. Щеше да бъде невъзпитано да не ѝ благодаря и тръгнах назад към входната врата. Плътна редица от намръщени военни полицаи ми препречиха пътя.

— Четвърти етаж — казах аз, когато най-близкият ме погледна студено и повдигна кривака си.

Асансьорните кабини бяха огромни, достатъчни да поберат четирийсет души. Не потегляха преди да се напълнят. Натъпкани като сардели и нещастни, ние се качихме до четвъртия етаж, където онова, което ни очакваше, едва ли щеше да е много приятно. Когато вратата се отвори, една фигура, цялата в лентички, ордени и медали, и с червено лице пристъпи към нас и изрева:

— Излизайте! Излизайте! Не стойте там като тълпа педерастии! Мърдайте! Хайде, идиоти. От полицата вдясно вземете по един кашон и малък прозрачен сак. След това идете в далечния край на тази зала и се СЪБЛЕЧЕТЕ. Това ще рече да свалите дрехите си. ИСКАМ ДА КАЖА ВСИЧКО! Личните си вещи сложете в сака и през цялото време го дръжте в лявата ръка. Цивилните дрехи сложете в кашона и го занесете на масата в далечния край, където ще бъде запечатан, адресиран и изпратен по домовете ви. След войната или ще си ги получите, или ще бъдат заровени заедно с вас, в зависимост кое от двете ще настъпи по-напред. **ДЕЙСТВАЙТЕ!**

Действахме. Без ентузиазъм, с неохота, но нямахме избор. В това общество сигурно нудизмът беше забранен, защото младежите се разпръснаха, отидоха до стените, сгушиха се и започнаха да си свалят дрехите. Останах сам в центъра на залата, обект на суровото внимание на чудовището с нашивки: бързо се присъединих към останалите. Те толкова много не желяеха да разкрият своята свила се плът, че се разтакаваха и аз се оказах първи пред масата. Където един отегчен войник взе кашона ми, бързо го запечата, хвърли го пред мен и ми посочи големите моливи, висящи от тавана на ластични върви.

— Име-адрес-пощенски-код-най-близки роднини.

Той хвана следващия кашон и отново изпя като латерна изпразнените от съдържание от безкрайно повтаряне думи. Надрасках адреса на полицейския участък, където бяхме последния път и когато пуснах молива, срещуположният край на масата се отвори и кашонът изчезна. Много експедитивно. С пластмасов сак в лявата ръка и папка в дясната се присъединих към групата треперещи, голи млади мъже, навели глави, очакващи следващите заповеди. С дрехите им изглежда бяха изчезнали всички различия на личността.

— Сега отивате на осемнайсети етаж! — беше следващата заповед. Тръгнахме. По четирийсет наведнъж в асансьора, затваряне на врати, отваряне... и попаднахме в нещо като медицински ад.

Невъобразим шум, викове за внимание, издавани с рев заповеди. Доктори и санитаря, облечени в бяло, мнозина с маски от плат на лицата ръгаха и издевателстваха в една пародия на медицинска практика. Сетивата се притъпяваха след изпълняваните един подир друг прегледи.

Един лекар — предполагам, че беше лекар, тъй като на врата си носеше стетоскоп — взе моята папка, подаде я на санитаря, после ме стисна за гърлото. Преди да мога и аз да го стисна, той извика на санитаря:

— Щитовидна, нормална. — Санитарят го записа, а лекарят ме натисна по корема.

— Херния, няма. Кашляй.

Това беше заповед и аз кашлях, докато облечените му в гума пръсти бъркаха в гърлото ми.

Имаше още, но ще посоча само основните моменти.

Кабинетът за анализ на урина, където стояхме трепереци на редици, всеки стиснал току-що напълнена книжна чаша. Редицата ни бавно се местеше на пръсти, защото подът беше мокър, към облечения в бяло, с бяла маска, в ботуши и гумени ръкавици санитар, който потапяше пипета за еднократна употреба във всяка чаша и капваше една капка в отделна секция на голяма, разделена на секции химическа табла. Изхвърляше пипетата в един препълнен контейнер, поглеждаше химическата реакция. Викаше: „Отрицателна, Следващия!“ — и продължаваше.

Или прегледът за хемороиди. Доброто възпитание не позволява подробно описание, затова ще кажа само, че прегледът включваше две редици наведени напред младежи, стиснали с ръце глезени и един демоничен лекар, също наведен, който минава зад редиците с насочено в тях фенерче.

Или инжекциите, ах, тези инжекции. Когато редицата мина напред, видях, че младежът пред мен е културист. Между тънките като вейки ръце и слаби колене на другите момчета неговите бронзови бицепси и лъщящи гърди бяха истински монумент на мъжественост. Той се обърна към мен с разтревожен израз на изпъкналите мускули на лицето.

— Не обичам иглите — каза културистът.

— Кой ли ги обича — съгласих се аз.

Гледах ужасен, докато стигнах до мястото, откъдето нямаше връщане. Когато всяко треперещо тяло пристъпеше до определено положение, по един санитар от двете страни биеха инжекции в горната част на ръката. Веднага щом иглите излезеха, жертвата биваше блъсната в гърба от униформен надзираващ звяр. След като направеше няколко крачки напред, ѝ се правеха две други инжекции. С извити от болка ръце, обектът се подпираше на близката маса, където биваше ваксиниран. Много експедитивно.

Прекалено експедитивно за културиста. Когато отиде на определеното място, той извърна нагоре очи и падна в безсъзнание на пода. Това обаче не попречи на военната експедитивност. Двете игли се забиха, двете инжекции бяха направени. Сержантът го хвана за краката и го извлече напред, където след като получи останалите инжекции, беше изтикан настрана да се съвземе. Скърцах със зъби и се опитах стоически да приема действията на дупчещата бригада и въздъхнах.

Накрая масовият медицински преглед завърши с едно последно издевателство върху останките от лично достойнство на жертвите. Все още голи, стискащи пластмасов сак в лявата ръка и набъбваща папка в дясната, ние се затътрихме към още една опашка. От единия край на залата до другия бяха наредени бюра като в приемна зала на летище. Зад всяко бюро седеше мъж в тъмен костюм. Когато дойде моят ред, сержантът-говедар погледна през рамо и заби набития си пръст в мен.

— Ти, отивай към номер тринайсети.

Мъжът зад бюрото носеше очила с дебели рамки, както и всички други, забелязах аз. Може би щяха да ни преглеждат очите и ако прегледът покажеше, че очите ми не са наред и аз щях да изглеждам така. За пореден път взеха папката ми, пъхнаха друг печатен лист... и установих, че малки червени очички ме гледат през дебели лещи.

— Обичаш ли момичета, Джек?

Въпросът ме завари съвсем неподготвен. Все пак той изкара в съзнанието ми сладкия образ на Бибз, който замъгли медицинската гавра около мен.

— Можете да бъдете сигурен, че ги обичам — мигновено отговорих аз. Отговорът беше записан.

— Обичаш ли момчета?

— Някои от най-добрите ми приятели са момчета. — Започнах да се досещам накъде бие този глупак.

— Така ли? — Отметка с молив, последвана от друг въпрос. — Разкажи ми за първия си хомосексуален акт.

Зяпнах от изненада.

— Не мога да повярвам на чутото. Да не би това да е някакъв психиатричен преглед?

— Не се будалкай, момче — озъби се той. — Отговори на въпроса.

— Трябва да ви отнемат лекарската диплома за некомпетентност... ако изобщо имате такава. Вероятно съвсем не сте психоаналитик, просто сте срочно служещ, преоблечен като лекар.

— Сержант! — извика той с накъсан глас, целият почервенял. Зад мен се чу тропане на крака. — Този тип отказва да отговори на въпрос.

Почувствах остра болка по голите си крака отзад. Изревах и скочих настрана. Сержантът отново вдигна тънък бастун и облиза устни.

— Засега това е достатъчно — спря го преглеждащият ме лекар. — Ако отговаря правилно на въпросите.

— Да, сър — казах аз и застанах мирно. — Няма нужда да повтаряте въпроса. Първият ми такъв опит беше на дванайсет години, когато с помощта на големи гумени ленти и четиринайсет други момчета...

Продължих в този дух, докато той драскаше щастлив, а сержантът промърмори нещо разочарован и се отдалечи. Когато формулярът беше запълнен с последната измислица, бях освободен и ми бе заповядано да отида при другите. Отново ни откараха при асансьорите, натъпкаха ни голи в групи по четирийсет. Вратите се затвориха за спускане. После се отвориха за излизане.

Очевидно на погрешен етаж. Ужасените ни очи видяха бюра и пищеци машини. На всяка работеше по една млада дама. Чу се шум като от пърхане на криле, когато всички поставиха папките пред най-важните си органи. Температурата на въздуха нарасна, тъй като всички се изчервиха. Единственото, което можехме да направим, беше да стоим почервенели от смущение, да слушаме безспирното тракане на клавишите на пищеците машини и да очакваме към нас да се обърнат глави, нежни женски очи да ни погледнат. След около четиринайсет и половина години вратите отново бавно се затвориха.

Когато този път се отвори, нямаше жени, само вече познатото тяло на друг животински сержант. Чудех се какви деформирани гени в населението са създали толкова много садомазохисти с дебели вратове, ниски чела, стомаси като бъчви.

— Излизай — изрева той. — Излизай, излизай, в групи по десет, първите десет през тази врата. Следващите десет през следващата. Не единайсет! Не можеш ли да броиш, тъпако! — Последва вик от болка при отново наложената дисциплина. Моята група от десет жертви влезе в силно осветена стая и се нареди на опашка. Стояхме пред бяла стена, на която беше окачено отблъскващо червеникаво-кафяво-зелено знаме, безвкусно украсено с черно чукче. Един офицер със златни нашивки на раменете го изправи и застана зад него.

— Това е много важно събитие — заяви той важно. И тържествено. — Вие, млади хора, най-достойните в тази страна, сте избрани от местните наборни комисии като доброволци да защитавате любимата ни страна от злите сили в чужбина, които искат да ни отнемат свободата. Настъпи дългоочаквания от вас тържествен момент. Вие влязохте в тази стая като обичащи удоволствията младежи, а ще излезете като истински войници. Сега ще положите клетва за вярна служба. Вдигнете дясната си ръка и повтаряйте след мен.

— Аз не искам!

— Имате право на избор — каза мрачно офицерът. — Това е свободна страна и вие сте доброволци. Можете да положите клетва. Или ако решите да не положите, което е ваше право, ще излезете през тази малка врата зад мен, която води към федералния затвор, където ще започнете да излежавате трийсетгодишна присъда за неизпълнение на демократичните си задължения.

— Вдигам ръка — изхленчи същият глас.

— Сега повтаряйте след мен: „Записвам се, по собствена свободна воля...“

— Записвам те, по собствена свободна воля...

— Ще го повторим и ще го кажем правилно, а ако следващия път не го кажем правилно, ни очакват големи неприятности.

Този път го повторихме правилно. Повтаряхме думите и се стараехме да не ги чуваме.

— Да служа предано... да уважавам всички старши офицери... смърт, ако проявя неподчинение... смърт, ако дезертирам... смърт, ако

заспя на поста... — и така нататък до самия край, който гласеше: — Кълна се в името на моята майка и баща, и божеството, в което вярвам.

— Свалете ръце. Поздравявам ви. Сега вие сте войници и подчинени на военния закон. Първата заповед е да дадете доброволно по един литър кръв, тъй като неочаквано възникна нужда от кръвопреливане. Свободно.

Отслабнали от глад и умора, замаяни от загубената кръв, студената супа от юфка все още тежка като олово в стомасите ни, достигнахме до края на изпитанията. Надявахме се.

— Строй се. Продължавай напред. Всеки ще получи униформа за еднократно ползване, която ще носите, докато не ви бъде заповядано да я изхвърлите. Ще облечете униформите и ще продължите по тези стълби до покрива на сградата, откъдето транспортни средства ще ви закарат в лагера „Слимарко“ за обучение. Преди да получите униформите си, ще върнете папките. На всеки ще му бъде даден идентификационен диск с името и личния номер. По средата на дисковете има жлеб, за да могат да бъдат счупени наполовина. Не ги чупете, защото това е военно престъпление, което се наказва.

— Ако не трябва да ги чупим наполовина, защо са ги направили да се чупят? — промърморих на глас. Младежът до мен ме погледна и прошепна:

— Защото, като умреш, те ще го счупят и едната половина ще изпратят за регистриране на смъртта, а другата ще оставят в устата ти.

Защо ли, когато отидох да си получа униформата, чувствах много силен метален вкус в устата?

ОСМА ГЛАВА

При други обстоятелства щях да се наслаждавам на пътуването с този необичаен въздушен кораб. Имаше форма на голяма пура и несъмнено съдържаше някакъв лек газ. Под подземното тяло имаше метална кабина, изкусно украсена отвън с фризове на черепи и кръстосани кости. В канали на кабината имаше вентилатори, монтирани под ъгъл да насочват движещата сила нагоре и напред: гледката от прозореца сигурно беше запленяваща. Но прозорците, които видяхме отвън, бяха отпред в пилотската кабина, докато ние, новобранците бяхме натъпкани в метална камера без прозорци. Седалките бяха от пресована пластмаса с неравности по тях и ужасно неудобни... но все пак бяха седалки. Седнах и въздъхнах с облекчение. През цялото време в приемния център не бяхме на крака само при даването на кръв. Пластмасата беше студена през тънката като хартия материя на униформата за еднократно ползване, подът — твърд през прикачените в края на униформата картонени подметки. Единственият джоб в това ужасно облекло беше една торба отпред, в която пъгнахме чантата с лични принадлежности, така че всички заприличахме на обезумели виолетови торбести животни. Бях потиснат. Но поне си имах компания. Всички бяха потиснати.

— Никога по-рано не съм се отделял от дома — изхленчи новобранецът отдясно, подсмръкна и изтри влажния си нос с ръкав.

— Аз пък съм се отделял — казах със сърдечен и весел глас. Не че се чувствах весел, но повдигането на неговия дух може би щеше да помогне да се повдигне и моя. — И е много по-добре отколкото у дома.

— Храната ще бъде скапана — проплака примирено той. — Никой не може да готви сепкукодж като мама. Тя прави най-хубавия сепкукодж в целия свят.

Кейк с лук? На каква ли странна диета се е радвал този юноша?

— Забрави за това — изчуруликах аз. — Ако в армията правят сепкукодж, той ще е отвратителен, можеш да си сигурен. Но си помисли за другите удоволствия. Много упражнения, чист въздух... и

през цялото време можеш да ругаеш, да пиеш алкохол и да говориш мръсотии за момичета!

Той се изчерви, клюмналите му уши пламнаха.

— Не обичам да говоря за момичета. И не зная как да пия. Двамата с Джоджо отидохме веднъж зад хамбара и пихме бира, а после повръщяхме.

— Страхотно... — Въздъгнах. Появата на един сержант ме спаси от по-нататъшен безполезен разговор. Той отвори с трясък вратата и изрева:

— Добре, кретени... стани!

Сержантът си осигури мигновено подчинение, като натисна един бутон на стената и нашите седалки паднаха. Чуха се викове и стонове от болка, обърканите виолетови тела се загърчиха на пода, изпопадали едно върху друго. Аз единствен стоях прав и поех цялата сила на гневния поглед на сержанта.

— Кво си представляваш, че си... умник или нещо от този род?

— Не, сър! Просто изпълнявам заповедта, сър! — Като казах това, подскочих във въздуха, прибрах ръцете до панталоните си и тежко паднах на крака, после отсечено отдадох чест... толкова отсечено, че едва не си извадих окото. Сержантът на свой ред, преди да го закрият надигащите се объркани войници, се опули при това представление.

— Тишина! Внимание! Ръцете отстрани, краката един до друг, стомахът прибран, гърдите изпъчени, погледът напред... и престани да дишаш!

Виолетовите тела се олюляха и се изпънаха в тази абсурдна военна стойка, застанаха неподвижни. Настъпи тишина, сержантът ни огледа с мрачно недоверие.

— Не чух ли някой да диша? Никакво дишане, докато не ви кажа. Първият идиот, който си позволи да диша, ще срещне юмука ми там, където той ще свърши най-добра работа.

Тишината продължи. Виолетовите фигури се размърдаха, когато започна началното задушаване. Един новобранец изстена и падна на пода; аз дишах тихо през нос. Чу се тежко дишане, когато едно от момчетата повече не можа да издържи. Сержантът се втурна напред и мястото, където един юмрук върши най-добра работа се оказа

вдлъбнатинката на стомаха. Жертвата изпищя и падна, а всички останали поеха тежко спасителната глътка въздух.

— Това беше един малък урок! — изкрещя сержантът. — Разбрахте ли посланието?

— Да — промърморих под нос аз. — Че си садомазохист.

— Урокът е, че аз давам заповеди, вие ги изпълнявате... иначе ще бъдете наказани. — След като предаде това отвратително разяснение, лицето му се изкриви, устните се дръпнаха назад и откриха пожълтелите му зъби; трябваше ми доста време, за да разбера, че това се предполагаше да е усмивка.

— Седнете, момчета, настанете се удобно. — На стоманения под? Седалките бяха все още прибрани. Седнахме, а сержантът с умиление потупа тлъстия си, надвиснал над колана корем. — Казвам се Клутц, сержант Клутц, ще ви вода строевата подготовка. Но вие няма да се обръщате към мен на име. Това могат да правят само равните на мен или по-старшите. Ще ме наричате сержант, сър или господар. Ще бъдете скромни, послушни, почтителни и тихи. В противен случай ще има наказание. Няма да ви кажа какво ще бъде наказанието, защото преди малко се храних и не искам да получа разстройство.

Вълна на страх премина през нас при мисълта какво може да предизвика стомашно разстройство в този огромен търбух.

— Обикновено едно наказание е достатъчно да прекърши дори най-упорития новобранец. Понякога обаче някой има нужда от второ наказание. Още по-рядко някой упорит инатчия има нужда и от трето. Но трето наказание не се налага. Искате ли да знаете защо?

Червените очи се втренчиха в нас, а ние желаехме в този момент да бъдем някъде другаде, където и да било.

— Тъй като вие сте прекалено глупави и не питате, аз ще ви кажа. Третият път означава край. Третият път има задушаване, ритане и пицане и призоваване на вашата майка в камерата за дехидратиране, където деветдесет и девет точка деветдесет и девет процента от сегашните ви скъпоценни телесни течности се извличат със сухо свистене. Знаете ли как ще изглеждате тогава? Ще изглеждате като *това*.

Той бръкна в джоба си и извади малка дехидратирана фигурка на новобранец в мъничка дехидратирана униформа. С лице, сгърчено завинаги от ужас. Стонове на страх се изтръгнаха от войниците, чува

се тупвания — най-слабите бяха загубили съзнание. Сержант Клуцц се усмихна.

— Да, така ще изглеждате. Тогава малкото ви изсушено тяло ще виси един месец на таблото за съобщения в казармата като предупреждение за останалите. След това то ще бъде сложено в плътен пощенски плик и изпратено на родителите ви, заедно с една детска лопатка за заравянето. А сега... има ли други въпроси?

— Извинете, сър, процесът на дехидратиране мигновен и безболезнен ли е или е бавен и ужасен? — попита един треперещ глас.

— Добър въпрос. След първия ви ден в армията... съмнявате ли се какъв ще бъде?

Последваха още стенания и тупвания. Сержантът кимна одобрително.

— Добре. Сега да ви кажа какво следва. Отиваме в ЛОНС във ВБМ. Това означава лагер за обучение на новобранци „Слимарко“ във военна база Мортстерторо. Там ще преминете единичното си обучение. То ще ви превърне от хилави цивилни страхливци в яки, лоялни, почтителни войници. Някои от вас ще умрат при единичното обучение и ще бъдат погребани с всички военни почести. Запомнете го. Връщане няма. Или ще станете добри войници, или ще умрете. Ще разберете, че армията е сурова, но справедлива.

— Какво справедливо има в това? — изпусна се един новобранец и сержантът го удари по главата.

— Справедливото е, че всички имат равен шанс. Всеки може да изкара единичното обучение или да умре. Ще ви кажа нещо. — Той се наведе напред. Дъхът му беше толкова лош, че най-близкостоящите новобранци припаднаха. Сега в усмивката му нямаше никакъв хумор. — Истината е, че аз *искам* да умрете. Ще направя всичко, каквото мога, за да умрете. Всеки новобранец, отпратен у дома на инвалидна количка или в ковчег, спестява на правителството пари и намалява данъците. Искам да умрете сега, вместо в боя след години на усиленa подготовка. Ясен ли съм?

Ако мълчанието означава потвърждение, всички го потвърдихме. Възхитих се на простодушието и яснотата на този подход. Не харесвах армията, но бях започнал да я разбирам.

— Въпроси?

Стомахът ми изкъркори силно в тишината и думите сами се изплъзнаха от устата ми.

— Да, сър. Кога ще ядем?

— Имаш здрав стомах, новобранецо. Повечето тук са прекалено потресени от военната действителност, за да искат да ядат.

— Мисля за воинския си дълг, сър. Трябва да се храня, за да бъда здрав, да бъда добър войник.

Той запрехвърля чутото в тъпия си мозък, малките свински очички се втренчиха в мен за известно време. Накрая изпъкналата му муцуна кимна в гънките от тлъстина под брадата.

— Правилно. Ти току-що пожела доброволно да донесеш храната. През тази врата зад преградата. Тръгвай!

Тръгнах. И си мислех. Лоши новини: бях в армията и нищо в нея не ми хареса. Добри новини: отивахме в Мортстерторо, където Бибз за последен път бе видяла капитан Гарт-Зенър-Зенор или каквото беше неговото име. Той стоеше начело на моя списък за отмящение... но точно в момента работех усилено върху най-важното от моя списък за оцеляване. Гарт трябваше да почака. Отворих вратата и се озовах в малък килер с един-единствен кашон в него с етикет: ОТВРАТИТЕЛНИ-Е БОЙНИ ДАЖБИ. Това трябваше да е. Повдигнах го и ми се стори подозрително лек, за да може да нахрани всички новобранци.

— Раздай храната, кретен, не се звери на кашона — озъби се сержантът и аз побързах да се подчиня. Отвратителните-Е дажби наистина изглеждаха доста отвратителни. Сиви тухлички, увити в пластмаса. Тръгнах между виолетовите си колеги, всеки вземаше по една тухличка и я опипваше с известно подозрение.

— Тези дажби ще ви поддържат цял един ден — информира ни стържещият глас. — Те съдържат всички витамини, минерали, протеин и селитра, от които се нуждае организмът или които армията желае да получите. Отварят се като сложите нокътя на палеца си в жлеба с надпис: „Натисни с палец тук“. Капачето ще падне непокътнато и вие трябва да го запазите непокътнато. Изяждате порцията. Когато свършите, отивате до стената тук, завъртате кранчето в това положение и напълвате пластмасовото капаче. Пиете бързо, защото една минута, след като бъде намокрено, капачето загубва здравината си и се свива. Тогава навивате капачето на руло и го прибирате, за да го покажете при

инспекция, защото то ще се е преобразило в противозачатъчно средство и е държавна собственост, която много дълго няма да можете да използвате, ако изобщо някога я използвате, но за която сте отговорни. Сега... яжте!

Ядох. Или по-точно се опитах да ям. Дажбата имаше твърдостта на печена глина, но беше наполовина по-малко ароматична. Дъвчех и се давех, и поглъщах да го поема преди да се втурна към кранчето. Напълних пластмасовата капачка, изпих я бързо, отново я напълних и я изпразних точно, когато тя омекна и провисна. Въздъгнах, навих я, пъгнах я в торбестия джоб и се отместих да може следващата жертва да си налее.

Докато дъвчехме храната, седалките се върнаха в нормално положение. Отпуснах се внимателно на най-близката. Не поддаде. Изглеждаше невъзможно, но комбинацията от храна и почти крайното изтощение оказаха своето магическо въздействие и аз се сгромолясах. Преди да заспя се чух да хъркам.

Блаженството на забвението свърши точно, както можеше да се очаква; седалките се прибраха и ние изпопадахме на пода в гърчеща се, стенеща маса. Изправяхме се зашеметени на крака под словесния камшик на сержанта и се опитвахме да застанем мирно върху вибриращия под краката ни под.

— Добре дошли в първия ден от останалата част на новия ви живот — изкикоти се сержантът. Тревожни стонове последваха думите му. Изходната врата се отвори. Нахлу студен и прашен вихър, а ние се запрепъвахме уморено навън да видим новия си дом.

Не беше много впечатляващ. Едно от червените и бледи слънца точно се скриваше в облак от прах на хоризонта. От разредения и студен въздух разбрах, че базата вероятно е построена на някакво високо плато. Което гарантираше честа промяна на времето и максимум неудобства за войниците. Земята потрепери, когато един космически кораб излетя в далечината, огнената струя от дюзите му беше по-ярка от скриващото се зад облака слънце. Сержантът с ръмжене ни строи и ние потръпнахме при вида на отлитащия ни въздушен кораб. Нашият мъчител размаха бележник.

— Сега ще направя проверка по списък. Ще ви извиквам с военното ви име. Вие трябва да забравите, че сте имали друго. Военното ви име се състои от личното име, следвано от първите

четири цифри на серийния ви номер. Когато ви извикам, трябва да влезете в казармата зад мен, да отидете до определеното ви легло и да чакате по-нататъшни инструкции. Гордо7590... легло едно...

Гледах, изкривил очи към окачената на врата ми идентификационна марка, докато не видях номера. После загледах вцепенен казармата с цвят на глина, докато гласът на нашия господар не извика:

— Джак5138.

Влачейки крака, минах през вратата, над която беше написано: „ПРЕЗ ТАЗИ ВРАТА МИНАВАТ НАЙ-ДОБРИТЕ ПРОКЛЕТИ ВОЙНИЦИ НА СВЕТА“. Кой на кого се присмиваше с този надпис?

Подът беше каменен, още влажен от последното миене. Стените бяха от бетон, чисти и също мокри. Повдигнах ужасен глава към тавана и, да, той също беше влажен, от осветителните крушки капеше вода. Нямах представа как се извършваше това маниакално почистване... макар да бях сигурен, че съвсем скоро щях да науча.

Моето легло беше, естествено, най-горното, третото. Направено бе от метална мрежа, макар че обемистата издатина откъм мястото на главата намекваше за по-голям комфорт.

— Добре дошли в новия ви дом — изръмжа сержантът с престомена веселост, докато заставахме мирно и се правехме, че слушаме внимателно. — Обърнете внимание как са прибрани постелките, защото след ставане винаги трябва да ги сгъвате по същия начин, освен когато спите... което ще бъде минималното необходимо време, за да останете живи. Или по-малко. Личните шкафчета са вградени в пода между леглата и се отварят и затварят от мен с този ключ.

Той докосна един бутон на колана си. Чу се стържещ звук и минигробовете на пода се отвориха. Един новобранец, който беше застанал на лошо място, изпищя и падна в шкафчето си.

— Светлините се гасят след петнайсет минути. Леглата да бъдат застлани, но преди това да не се ляга. Преди да легнете ще изгледате един филм, който ще ви запознае с програмата за утрешния ден. Ще трябва да слушате и гледате внимателно, след което всеки да се помоли на своя бог или богове и после да ляга да спи, като си мисли за мама. Свободни сте.

Свободни. Вратата се захлопна зад нашия надзирател с пагони и ние останахме сами. „Лишени“ беше точната дума. Лишени от топлината и светлината на реалния свят, изпратени в този сив военен лагер не по собствена воля. Защо човечеството е толкова нечовечно към собствените си видове? Ако човек бъде хванат да се отнася по такъв начин към кон, вероятно ще бъде хвърлен в затвора или разстрелян. Когато отворихме сгъваемите ни легла, се чу шумолене. И тогава открихме един тънък дюшек и още по-тънко одеяло. Също и пневматична възглавница, която можеше да се надуе само с енергично духане и, бях сигурен, до сутринта щеше да спадне. Докато разгъвахме одеялата и надувахме възглавниците, на пътеката между леглата тихо се показаха телевизионни екрани. Гръмна духова музика, появи се образът на един офицер с някакъв говорен дефект и започна да чете напълно неразбираеми инструкции, на които никой не обърна внимание. Аз изсипах съдържанието на моя торбест джоб в шкафчето под пода, качих се и се свих облечен на леглото. Очите ме смъдяха от умора и почти бях заспал от монотонния глас, когато блесна светлина, звукът трепна и ме събуди. От екрана гледаше гневно фигура на военен в черна униформа.

— Внимание! Тази програма, както и всички програми из цялата Невенкебла се прекъсва, за да бъде предадено важно съобщение. — Той погледна намръщено към листа хартия, който държеше, после ядосано го размаха. — Тази нощ в страната е проникнал опасен шпионин. Известно е, че вчера сутринта е влязъл в пристанището Мархавено с един от корабите от Брастир, преоблечен като работник. Пристанището е претърсено, но не е намерен. Днес претърсването е разширено и е открито, че се е качил на спортна лодка в съседното пристанище, където е откраднал някои неща.

Той показва вързоп дрехи и космите на тила ми се изправиха от смъртен страх.

— Тези дрехи, намерени заровени в пясъка, са били идентифицирани като носени от шпионина. Целият район е блокиран, наложен е полицейски час и сега се проверяват внимателно всички сгради. Нареща се всички да търсят този човек. Може би още носи откраднатите дрехи. Ако сте видели човек в такива дрехи, веднага уведовете полицията или силите за сигурност.

Образът изчезна, заместен от грижливо изготвена компютърна симулация на дрехите, които бях взел от лодката. Те се въртяха бавно... после се появи фигура на мъж, която компютърът разходи по екрана. Лицето му беше закрито, но аз знаех много добре чие лице ще се появи там.

Колко време ще им бъде необходимо да ме идентифицират, да ме проследят и да открият, че вече съм в армията, за да ме потърсят тук?

Чу се стържещ звук, вратата на казармата се затвори и светлините изгаснаха. По тялото ми пробяга мраз, сърцето ми се разтуптя от паника, гледах ужасен в тъмнината, без да виждам.

Докога?

ДЕВЕТА ГЛАВА

Ще ми се да кажа, че железни нерви и страхотен самоконтрол ми помогнаха да заспя дълбоко, след като чух съобщението, с което беше вдигната на крака цялата страна да ме търси. Но това ще бъде лъжа. Не че имам нещо против една-две лъжи, бели лъжи, с които да си помогна на този свят. В края на краищата дегизирането си е чиста лъжа, а непрекъснатото лъжене, искреното лъжене, е мярка за добра дегизировка. Това си върви с работата. Но човек не трябва да лъже себе си. Независимо колко отвратителна е истината, човек трябва да се изправи пред нея открито и да я приеме. И така: никакви лъжи. Заспах, защото бях в хоризонтално положение в тъмното, добре затоплен и напълно изтощен. Паниката изостана в надпреварата със съня. Спях дълбоко и непробудно и се събудих в мрака, когато се чу някакъв странен шум.

Беше далечно шумолене, като вълни на морски бряг... или шумолене на листа от вятъра. Не, на нещо друго, също толкова познато. Някакъв усилен звук, като от стара и изтъркана грамофонна плоча, при която се чува само стържене, без самата мелодия.

В следващия миг теорията ми беше потвърдена, когато неясният и изкривен запис проникна с гръм в казармата, заедно с включване на осветлението. Вратата се отвори с трясък и, сякаш извикан от ада от този адски звук и светлина, влезе сержантът и завика с всички сили:

— Ставай! Слизай от леглата! Скатавай бельото! Слагай го в шкафчетата! Изваждай принадлежностите за бръснене! По двама в нужника! Закъсняват, закъсняват! Точно след двайсет секунди ще започне миене на помещението! Живо... живо... живо!

Действахме живо, но наистина нямаше достатъчно време. Пробих си път до вратата на клозета, заедно с други обезумели виолетови фигури, точно когато шкафчетата за дрехи на пода се затвориха и се включиха миячките. В този миг сержантът затвори вратата. От всички страни бликнаха струи студена вода и заляха най-малко половината от новобранците, които още тичаха към изхода. Те

ни последваха в нужника, целите във вода и разтреперани. Униформите им за еднократно ползване започнаха да се свличат на дълги парцали, от очите им се лееха сълзи. Плачейки и хленчейки, младежите се блъскаха напред като овце. Овце, борещи се за оцеляване. Санитарните възли бяха малко и всички бяха заети. Проправих си път през тълпата, докато зърнах лицето си в крайчеца на едно изкривено огледало. Почти не можах да се позная — с тъмни кръгове под очите и бледа кожа. Но нямаше никакво време за разсъждения, за критично оценяване на положението, за логично мислене. На подсъзнателно ниво разбрах, че всичко е запланувано да стане по този начин, да се държат новобранците в подчинение, несигурни, изплашени... достъпни за промиване на мозъци или унищожение. Това разбиране достигна на малко по-съзнателно ниво и заедно с него ме обхвана гняв.

Джими ди Гриз няма да бъде унищожен! Щях да ги бия на собствената им игра, докато изляза оттук. Нямаше значение, че ме търсеха из цялата страна... докато ме открият в тази военна помийна яма, единственото, което трябваше да правя, беше да оцелея. Свръхзвуквата самообръсначка сякаш стържеше в мозъка ми, бръснейки поникналата през нощта брада. После, докато електрическата четка за зъби лазеше из устата ми, успях да пхна ръка под един течащ кран и да си измия лицето. Отказах се от сешоара и се върнах бързо при леглото си над потъналия във вода под. Прибрах приборите за бръснене, обърнах се и сержант Клуцц отново се показва на вратата.

— Излизай за проверка! — изрева той. Префучах покрай него навън в нощта. Застанах мирно под единствената светеща лампа, а сержантът се обърна и тръгна към мен с мрачно подозрение.

— Ти да не си някакъв шегаджия или нещо от този род? — извика той. Лицето му беше толкова близко до моето, че върху кожата ми полетяха слюнки.

— Не, сър! Аз много обичам службата. Баща ми беше войник и дядо ми също, и те са ми казвали, че най-доброто нещо за един мъж е да е войник и най-високият чин в армията е сержант! Точно затова съм тук. — После се наведох към него и прошепнах: — Не казвайте на другите, сър, защото ще ми се подиграват. Но аз не бях издирен от наборната комисия... дойдох *доброволно*.

Той мълчеше. Рискувах и хвърлих поглед към лицето му. Възможно ли беше? Наистина ли видях в ъгълчето на едното му око сълза? Наистина ли всички тези мои лъжи бяха докоснали някакво останало дълбоко в неговото садистично съзнание чувствително кътче? Не можех да съм сигурен. Във всеки случай не ме удари на място, но се обърна и се втурна към помещението да изрита изоставащите.

Докато стенещите жертви се носеха в нишка, аз се замислих за бъдещето. Какво трябва да правя? „Нищо — бързо си отговорих. — Докато не те открият, Джим, стой си невидим в редиците. И научи всичко, което можеш, за тази военна джунгла. Гледай и научавай, и дръж очите си отворени. Колкото повече научиш за тази операция, толкова по-сигурен ще си. После, когато избягаш, трябва да действаш по план, не хаотично.“ Добър съвет. Изискващ голям кураж, но въпреки това добър.

След неколнократни грешки и неправилно произнесени имена сержантът свърши с проверката и ни поведе към столовата. С приближаването усетихме миризма на истинска храна и плюнките по паважа заплюяха като дъжд. Други новобранци, забързани в тъмното, се присъединиха към дългата колона, насочила се към този кулинарен рай. Когато най-после занесох отрупаната с храна табла на масата, не можех да повярвам. Вярно, че може би бяха наденички с карамелен сос, но беше храна, гореща, твърда храна. Не я изядох — ометох я и се върнах за още. За момент си помислих, че във войската, в края на краищата, не е толкова лошо. После мигновено отхвърлих тази абсурдна мисъл.

Хранеха ни, защото искаха да останем живи. Храната беше противна и евтина... но тя щеше да ни поддържа живота. Така че, ако умрем, причината няма да е в хранителната диета, а в нашата собствена непригодност за такъв живот или слаба воля. Ако издържим единичната подготовка, всеки от нас ще достави едно здраво и относително волево тяло за военната машина. Добре измислено.

Мразех тези копелета. И се върнах трети път.

Закуската беше последвана от физкултура... да подпомогне храносмилането или да го затрудни. Сержант Клутц ни държа двойно повече на просторния, брулен от вятъра плац, докато другите новобранци вече бяха предадени на мускулести инструктори. Новият

ни лидер ни очакваше. Беше със стоманеносиви очи, мускулест, раменете му бяха толкова широки, че главата изглеждаше непропорционално малка. Или по-точно главата му просто беше като глава на топлийка. Тези ми размишления бяха прекъснати, когато той изрева толкова силно, че зъбите ми затракаха.

— Какво е това, какво е това? Вие, kretenoj мръсни, закъсняхте почти цяла минута.

— Свини, ето какво са — каза нашият лоялен сержант и извади от джоба си дълга черна пура. — Малки свинчета пред корито. Човек не може да ги откъсне от помията.

Някои новобранци ахнаха при тази нагла лъжа, но по-умните се бяха научили да мълчат. Ако имаше нещо, което не трябваше да очакваме, това беше справедливост. Бяхме дошли последни, защото нашият свинар-сержант не можеше да се движи по-бързо.

— Така ли? — каза инструкторът и мъничките му оченца се завъртяха като, блестящи стъклени топчета в приличната на главичка на топлийка глава. — Тогава да видим дали не бихме могли да накараме тези тъпи симуланти да изразходват малко от поетите калории. ЛЕГНИ! Сега... ще направим петдесет лицеви опори. Започни!

Това ми хареса, защото обикновено правех всяка сутрин по сто за поддържане на формата. Леденият въздух проникваше през изпокъсаните ни униформи за еднократна употреба. Пет. Чудех се, кога ще ни дадат нещо по-трайно. Петнайсет.

На двайсетата около мен имаше мнозина тежко дишащи и мърморещи, а аз едва бях загрял. При трийсетата половината от тънкокраките юноши бяха изпадали в праха. Сержант Клутц изтърси пепелта от пурата си върху най-близкия до него проснал се гръб. Ние продължихме. Когато достигнахме петдесет, бяхме само аз и мускулестото момче, което мразеше инжекциите. Главата като топлийка ни погледна.

— Още петдесет — изръмжа той.

Културистът продължи да пухти до двайсет, преди да изстене и спре. Аз изкарах до края и инструкторът отново ме погледна и изръмжа.

— Това ли е всичко, сър? — попитах вежливо аз. — Не можем ли да изкараме още петдесет?

— Стани! — изрева той. — Разтвори крака, протегни ръце, гледай мен. Едно, две, три, четири. Още веднъж...

Когато свършихме упражненията, всички се бяхме изпотили добре, сержантът бе допусил пурата си... двама от новобранците бяха припаднали в праха. Единият лежеше близо до мен, стенеше и се държеше за диафрагмата. Сержантът отиде при него, побутна го с крак, при което той издаде слаби стенания. Клутц го погледна с отвращение и закрещя:

— Слабаци! Педерастии! Мамини синчета! Бързо ще ви прекършим. Махнете тези педерастии от очите ми. Вие до тях, вдигнете тези симуланти и ги занесете в санитарната палатка. И веднага се връщайте. Мърдайте!

Наведох се, хванах едната ръка и повдигнах. Видях, че на новобранеца от другата страна му беше трудно, затова преместих ръката си да поема по-голяма част от тежестта.

— Сложи ръката му около рамото си... аз ще го нося — прошепнах му аз.

— Моите... благодарности — каза той. — Не съм в толкова добра форма.

Беше прав. Слаб, с провиснали рамене, с тъмни кръгове под очите. И по-стар от другите, най-малко около двацет и петгодишен, забелязах.

— Казвам се Мортън — представи се той.

— Джак. Виждаш ми се малко старичък за новобранец, Морт.

— Прав си, старичък съм! — съгласи се той с известна топлота. — Едва не се убих да завърша университет, бях първенец в курса само и само да не ме вземат войник. И какво стана? Толкова се преуморих, че се разболях, пропуснах изпити, отпаднах... и в края на краищата пак се озовах в казармата. Какво ще правим с припадналия?

— Ще го отнесем в онази палатка, предполагам, където прибират другите.

Безсилното тяло увисна между нас, краката му се влачеха в праха.

— Не изглежда много добре — отбеляза Мортън, гледайки бледата кожа и увисналата глава.

— Това си е негов проблем. Ти трябва да гледаш себе си.

— Започвам да разбирам. Сурово послание, но високоефективно. Стигнахме.

— Оставете го на земята — каза един отегчен ефрейтор, който не благоволи дори да повдигне глава от своя комикс. Когато хвана страницата, долових слаби стонове и лек писък. Бяха други четирима припаднали новобранци, оставени в калта.

— Няма ли да му окажете медицинска помощ, ефрейтор? Изглежда много зле.

— Скапан негодник. — Той прелисти страницата. — Ако се наложи... лекарят е на плаца. Оставете го така. Ще го прегледа, когато се върне вечерта.

— Много сте милосърден.

— Така се руши морала. Сега махнете негодника оттук, преди да ви включат в рапорта за неподчинение.

Махнахме го.

— Откъде намират всички тези садистични типове? — промърморих.

— Можехме да бъдем и ние с теб — каза мрачно Мортън. — Едно болно общество създава болни типове. Хората вършат онова, което им се казва. Така е по-лесно. Нашето общество е милитаристично, шовинистично, надъхано с омраза. Когато правилата са такива, винаги ще се намери някой да върши мръсната работа.

Обърнах очи към него.

— Това ли са те учили в университета?

Той се усмихна тъжно и поклати глава.

— Точно обратното, ако изобщо са ме учили на нещо. Изучавах история, военна история, разбира се, и ми беше разрешено да се занимавам с изследователска работа. Но обичах да чета, а университетската библиотека наистина е богата и там има всякакви книги, ако човек знае как да ги потърси и как да се справи с някои защитни кодове. Потърсих, преодолях кодовете и четох... и учих.

— Надявам се да си научил също да държиш устата си затворена.

— Да... но невинаги.

— Прави го винаги, иначе ще си навлечеш големи неприятности.

Сержант Клутц тъкмо извеждаше нашето отделение от плаца и ние се наредихме на опашката. Марширувахме до склада, за да получим най-сетне униформи. Бях чувал, че в казармата дрехите са два

размера. Оказа се вярно. Поне моите бяха много големи, така че трябваше да завия ръкавите. Освен дрехите, получихме прибори за хранене, колани, манерки, игли и конци, оръжия, лопатки за копаене на стрелкови гнезда, раници, щикове и много други предмети от съмнителен или военен характер. Върнахме се обратно в казармата, оставихме новите си притежания и бързо отидохме на следващото занимание.

Кое то се наричаше „Военна ориентация“.

— След като притежават телата ни, сега искат да завладеят и умовете — прошепна Мортън. — Обработени умове във военни тела.

Сигурно беше умен този Мортън, но не достатъчно, за да държи устата си затворена. Шътнах му да мълчи, тъй като сержант Клутц гледаше към нас.

— Приказването е забранено — изръмжа той. — Тук сте, за да слушате. Това е ефрейтор Гоу, който сега ще ви каже онова, което трябва да знаете.

Този Гоу беше мазен тип с гладка розова кожа, малки мустачки на сутенъор и фалшива усмивка.

— Е, сержант — каза той, — това е ориентация, не са заповеди. Вие, момчета, ще станете добри войници, ако изпълнявате заповедите. Но добрите войници трябва също да разбират необходимостта от тези заповеди. И така, настанете се удобно, момчета. Столове няма, разбира се, това е казарма. Просто седнете на хубавия чист циментов под и внимавайте, ако обичате. Сега... можете ли да ми кажете защо сте тук?

— Защото ни докараха — каза един дебел глас.

— Да, ха-ха, разбира се, че сте били докарани. Но защо е необходим набора? Ако това не ви е напълно ясно, вашите учители и родители не са ви научили на нищо. Така че ще използвам тази възможност да ви припомня някои жизненоважни факти. Вие сте тук, защото ни дебне опасен враг, той е нахлул в скъпоценната ни страна и ваш дълг е да защитите нашите неотменни свободи.

— Тази стара глупост вече съм я слушал — промърморих аз и Мортън мълчаливо кимна в знак на съгласие.

— Каза ли нещо, войнико? — попита ефрейторът и погледна право към мен; имаше добър слух.

— Само един въпрос, сър. Как може едно съсипано, неиндустриално общество като тяхното да дойде тук и как могат те да

нахлуят в една добре въоръжена и екипирана страна като нашата.

— *Добър* въпрос, войнико, на който с удоволствие ще отговоря. За онези варвари отвъд канала няма да е никакъв проблем, ако са въоръжени и екипирани от *чуждоземци*. Алчни, гладни чужденци, които виждат нашата богата земя и желаят да я вземат за себе си. Ето защо нашите момчета трябва с готовност да служат на скъпото ни отечество.

Бях шокиран и разгневен от мащаба на лъжата. Но се преборих със себе си и си наложих собствения си съвет да държа устата си затворена. Мортън не успя.

— Но, сър, Междупланетният съюз е мирно обединение на миролюбиви планети. Войната е премахната...

— Откъде знаеш това? — прекъсна го ефрейтор Гоу.

— Всички го знаят — намесих се аз с надеждата, че сега Мортън ще млъкне. — И вие знаете, че това е вярно, нали, сър?

— Не зная нищо такова и се чудя кой ви пълни главите с тези лъжи. След урока по ориентация искам да говоря с теб, войнико. С теб и с онзи новобранец до теб. Тази свободна страна се бори срещу междупланетните сили, които искат да ни унищожат. Ние правим твърде големи жертви да защитим нашата свобода, затова зная, че вие ще изпълните с радост дълга си. И ще станете добри войници. Гледайте на добрия сержант Клутц като на ваш собствен баща, защото той е тук да бъде ваш наставник и да ви ръководи във войнишкия живот. Правете каквото казва той и ще станете силни и преуспяващи първокласни войници, които служат на своята страна. Зная, че понякога някои неща ще ви се сторят смущаващи, дори тревожни, защото този военен опит е нов за всички вас. Тогава трябва да си спомните за мен. Аз съм ваш съветник и водач. Обръщайте се към мен за съвет и помощ по всяко време. Бих желал да бъда ваш приятел, ваш най-добър приятел. Сега ще ви оставя тези брошурки по ориентация. Имате десет минути да ги прочетете. След това ще имаме събеседване, за да навлезете в детайлите. Докато четете, аз ще си поговоря с тези новобранци, които изглежда са дезинформирани за политическите реалности в нашата страна. — Той посочи към мен, после към Мортън. — Точно така, вие двамата. Ще излезем малко навън, на слънце, и ще си побъбрим.

Станахме с голямо нежелание... но нямахме никаква алтернатива. Отидохме до вратата, която Гоу държеше отворена, и всички обърнаха към нас очи. Когато минах покрай Клутц, почувствах топлината от изгарящия му поглед. Ефрейтор Гоу затвори вратата и обърна глава към нас. Усмивката му беше неискрена, както винаги.

— Приятно топло е сега, тъй като слънцето излезе.

— Вярно. Чудесно е.

— Откъде научихте онази пагубна глупост, която издрънкахте там? Първо ти. — Гоу посочи мен.

— Като че ли, е, като че ли я чух отнякъде.

Той се усмихна щастливо и заби дебелия си пръст в Мортън.

— Знаех го. Слушате нелегалното радио, нали? И двамата. Това е единственото възможно място, където сте могли да чуете такива ужасни лъжи.

— Не съвсем — каза Мортън. — Фактите си са факти и просто се случи аз да съм прав.

С тези си приказки Мортън копаяше собствения си гроб. Намесих се; тази уловка с радиото звучеше като възможна. Ако имаше такова нещо, бихме могли да се измъкнем от лапите на този неприятен тип. Наведох очи и извих палеца на босия си крак в калта.

— Ах, ефрейтор, не зная как да го кажа. Канех се да излъжа... но вие сте прекалено умен за мен. Беше, вие сте прав, радиото...

— Знаех го! Трибуната, която ни залива с отрова от техния сателит, твърде много честоти, за да бъдат заглушени, твърде добре защитен, за да бъде свален. Лъжи!

— Само веднъж го слушах. Знаех, че не бива, но беше предизвикателство. И звучеше толкова истински... затова го казах.

— Радвам се, че го каза, новобранец. И мисля, че и ти си направил същото? — Мортън не се хвана на въдицата, но ефрейторът взе мълчанието за съгласие. — Мисля, че си го направил. Но вие двамата желаете да говорите за това и желанието ви показва най-малкото, че отровата не е подействала. Песните на дявола винаги са съблазнителни, но вие трябва да запушвате ушите си за такива зловредни неистини и да слушате властите, които знаят по-добре от вас какво да правят. — Той се усмихна топло към нас. Отвърнах му с широка неискрена усмивка.

— О, разбира се, сър — казах бързо аз, преди Мортън да може отново да отвори уста. — Разбира се. Сега, когато ни разяснихте това и не ни наказайте или нещо друго...

— Нима съм казал такова нещо? — Топлата усмивка изведнъж придоби студен и противен оттенък. — Вие ще си получите наказанието. Ако бяхте цивилни, щяхте да изкарате една година тежък принудителен труд. Но тъй като сега сте в армията... наказанието ще бъде по-тежко. Добре си поговорихме, новобранци. Сега се връщайте за останалата част от урока по ориентация. Това ще ви даде много време да помислите за извършеното от вас престъпление и неизбежното наказание. В бъдеще, ако имате бъдеще, няма да противоречите на мен или някой друг офицер.

Той махна с ръка да вървим пред него: тръгнахме като овце на заколение. Прошепнах на Мортън:

— Вярно ли е онова, което каза той за радиопредаванията?

— Разбира се. Никога ли не си слушал? В по-голямата си част са ужасно скучни. Много пропаганда и почти нищо съществено. Но няма значение дали човек признава, че ги е слушал. Той беше решил да ни накаже, независимо какво говори. Казармена практика!

— Нима ще стоим тук и ще чакаме?!

— А къде можем да избягаме? — попита мрачно Мортън.

Къде наистина? Нямахме място, на което да избягаме. Сержант Клутц ни погледна с най-добрия си поглед и ние млъкнахме. Отпуснах се на пода с въздишка. Чудех се какво възможно наказание може да измисли казармата, което да е по-лошо от единичното обучение. Имах лошото чувство, че скоро щях науча.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Някъде далече извън звънец като приглушено изригване, очите на сержант Клутц отново се фокусираха и изразът на унила пустота изчезна, заместен от нормалната му гневна насмешка.

— Станете, идиоти мръсни! Цял час се правихте на хитреци и сега ще си платите. Двойно време! Следващият урок ще бъде по употреба на стрелково оръжие и проверка на лично оръжие. Мърдайте!

— Аз държа на тези двамата — каза Гоу и ни отдели от другите. — Ще ги впиша в рапорта за подмолна дейност.

Клутц кимна щастлив и задраска имената ни от списъка си.

— Това ме устройва, Гоу. Що се отнася до мен, щом ги задраскам от списъка, можеш да ги схрускаш на закуска.

Вратата се затвори и двамата с Гоу се изправихме един срещу друг. Мортън застана настрана, обхванат от апатия. Започнах да се впрягам. Ефрейтор Гоу извади бележник и молив и посочи към мен.

— Как се казваш?

— СкрууУ2.

— Това е войнишкото ти име, Скруу, при това не е пълно. Искам да зная цялото ти име.

— Аз съм от Пенсиделфия, ефрейтор, и нас са ни учили никога да не казваме имената си на непознати.

Очите му се свиха от омраза.

— Опитваш се да се подиграваш с мен, войнико?

— Това е невъзможно, сър. Вие и така сте си ходещо посмешище. С тези лъжи, които пробутвате на селяните. Прекрасно знаете, както и аз, че единствената заплаха за тази страна са военните, които я контролират. Това е милитаристична страна и тя прави всичко в интерес на армията.

Мортън ахна и се опита да ми направи знак с ръка да замълча. Бях много ядосан, за да спра. Този идиотски ефрейтор ми лазеше по нервите. Той се усмихна студено и посегна към телефона.

— Ако не ми кажеш името си, военната полиция бързо ще го открие. И грешиш като мислиш, че само военните печелят от милитаристичната държава. Ти забравяш промишлените корпорации, които печелят от военните договори. Едните не могат да съществуват без другите. Те са зависими едни други.

Каза го спокойно, усмихвайки се и това толкова ме шокира, че млъкнах.

— Но... — промълвих най-после, когато той набра номера на телефона. — Щом знаете това... защо пробутвате на войниците тази опашата лъжа?

— По простата причина, че съм потомък на една от тези индустриални фамилии и съм много щастлив със съществуващото положение. Аз изпълнявам военните си задължения, като пробутвам тази опашата лъжа, както ти я нарече, и след няколко месеца ще се върна към охолния живот, който много ценя. Номерът е зает. Разговорът също ми достави голямо удоволствие и в отплата за удоволствието, което получих от тази нова насока на нашия разговор, искам да ти направя подарък.

Той остави телефонната слушалка и отвори едно чекмедже на бюрото зад него. Бях достатъчно пасивен и му позволих да го стори. Когато се осъзнах, беше много късно. Скочих напред, а той се обърна с голям револвер в ръка, насочен към мен.

— Не бих го направил, ако бях на твое място. Аз съм ловец, трябва да знаеш, и първокласен стрелец. Освен това няма да имам ни най-малко угризение на съвестта, ако те застрелям. И в гръб, ако се наложи — добави той. Отново се обърнах и се усмихнах.

— Браво, ефрейтор. Разузнаването беше разтревожено от качеството на вашите беседи за ориентация и ме изпрати тук, за да се опитам да ви раздразня. Обещавам да не повтарям вашите забележки за военнопромишления комплекс. Произхождам от бедно семейство и не се радвам на никоя от вашите привилегии.

— Вярно ли е това? — възкликна Мортън.

— Вярно е... и ти си арестуван. Ето, един предател е хванат, Гоу, нашият разговор доведе до нещо добро.

Той присви очи, но пистолетът му не помръдна.

— Очакваш ли да ти повярвам?

— Не. Но ще ви покажа документа за самоличност. — Усмихнах се и бръкнах в празния заден джоб на новата си униформа.

Може да е добър стрелец, когато стреля по безпомощни животни или по мишени, но нямаше боен опит. За момент отклони поглед към движещата ми се ръка. Това ми беше достатъчно. Другата ми ръка го удари от вътрешната страна на китката и пистолетът се отмести. Веднага изгърмя и нещо се удари в стената зад мен. Мортън изкрещя от страх и скочи настрана. Преди Гоу да успее отново да стреля, коляното ми се заби в стомаха му.

Пистолетът падна до него и той го последва. Поех дълбоко дъх и го изпуснах с въздишка.

— Браво, Джим — казах си, пресегнах се през рамо и се потупах по гърба. — Всичките ти рефлексии работят.

Мортън опули очи към мен, после погледна притихналото тяло на ефрейтора.

— Какво стана...? — промълви объркан той.

— Стана точно това, което виждаш. Накарах ефрейтора да изгуби съзнание, преди да ни е наранил. И ти не си арестуван, това беше само трик. А сега бързо, преди някой да е дошъл, премести бюрото до входа, тъй като, както виждаш, вратата не се заключва.

Наведох се и взех оръжието, в случай че наследникът на милиони дойде в съзнание по-рано от планираното. А какво щях да правя с бедното малко богато момче? Погледнах легналото тяло и вдъхновението ме озари.

— Ти си гений — похвалих се на висок глас аз. — Заслужаваш ново потупване, но ще го получиш по-късно, защото сега бързината е много важна. — Наведох се и започнах да разкопчавам униформата. — Тази униформа, това е ключът, униформата. Те ще търсят окъсан новобранец в размъкната полева униформа. Не ефрейтор в ушити по поръчка дрехи. заслужи си повишението, Джим. Излезе първенец на отделението.

Свалих обувките, смъкнах му панталоните... и изсвирих. Бельото му беше с втъкана златна нишка. Богатите са си богати. Беше случайност, чиста случайност, че теглото му бе съвсем малко над нормата при охолния му живот. Мускулите ми заеха мястото на неговите тлъстини и униформата ми стана, сякаш беше шита за мен. С изключение на обувките; Гоу имаше много малък крак. Трябваше да

мина с моите ботуши. Изпразних джобовете му и намерих много пари, и кутия с лоши на вид пури и малко джобно ножче. Последното свърши чудесна работа при нарязване на дрехите ми на ленти, с които завързах здраво ефрейтора и напъхах парцал в устата му. Дишаше свободно през носа, така че съвестта ми беше чиста — нямаше да умре от задушаване.

— Ще го убиеш ли? — попита Мортън.

— Не, но искам да мълчи, докато приведа в изпълнение следващата част от плана. — Бях радостен, че Мортън не попита каква ще е тя, тъй като и аз самият още не знаех. В стаята нямаше никакъв шкаф, където да скрием ефрейтора. Бюрото... него трябваше да използвам!

— Мортън, застани с гръб към вратата и действай като ключалка — заповядах аз. — Ако някой се опита да отвори, натискай силно.

Докато той подпираше вратата в качеството си на ключалка, аз издърпах бюрото обратно на мястото му и примъкнах вързания ефрейтор под него. По навик прегледах чекмеджетата на бюрото. Цялото беше празно, с изключение на най-горното, в което имаше папка с книжа. Пъхнах я под мишница. После отстъпих назад и огледах свършеното. Чудесно. Ефрейторът не се виждаше. Всеки, който погледне в стаята, ще помисли, че е празна.

— Сега... какво по-нататък? — казах аз весело. После почувствах, че усмивката ми изчезна от лицето.

— Да! — съгласи се с готовност Мортън. — Какво ще стане по-нататък?

Стегнах се, взех се в ръце и се опитах да мисля конструктивно.

— Първо... няма връщане. Затова да потърсим начин да продължим. Когато намерят ефрейтора, много бързо ще открият имената ни. Ето защо дотогава трябва да имаме нови имена. Което означава, че трябва да отидем в отдел „Личен състав“ и да направим някои промени.

Сега Мортън бързо мигаше.

— Джак, друже мой, не се ли чувстваш добре? Не разбирам нито думичка от онова, което казваш.

— Няма значение... достатъчно е аз да го разбирам. — Изпразних пистолета, сложих патроните в джоба си, а изпразненото

оръжие в чекмеджето. — Тръгвай пред мен и прави каквото ти заповядам. Хайде! Открехни вратата и погледни дали брегът е чист.

Беше чист. Продължихме навън, марширувайки по войнишки. Стисках документите. Мортън отчаяно се държеше за останките от разума си. Раз-два, раз-два. Завихме зад ъгъла и се озовахме почти право в ръцете на военен полицаи с червена барета.

— Отделение, стой! Свободно! — изкрещях аз. Мортън спря със силно олюляване и разтреперан погледна към военния полицаи. — Поглед напред! — изревах аз. — Не съм ти разрешил да извърщаш очи.

Военният полицаи, умен по военному, не ни обърна никакво внимание, докато не му извиках:

— Спри там, редник.

— Аз ли, ефрейтор? — попита той и се обърна.

— Доколкото виждам ти си единственото нещо, което се движи. Джобът ти не е закопчан. Но днес съм великодушен. Покажи ми постройката на „Личен състав“ и продължавай.

— Право напред, минавате покрай трибуната за оркестъра, вляво покрай килята за измъчване и сте там. — Той побърза напред, опипвайки джобовете си да намери кой не е закопчан. Мортън трепереше и се потеше, а аз го потупах по гърба.

— Успокой се, друже. В армията, ако човек има чин, може да прави каквото си иска. Готов ли си да продължим?

Той кимна и тръгна напред. Вървах подир него, крещях команди на ъглите, отмервах такта, бях шумен, противен и оскърбителен, за да не правя впечатление. Тъжна подробност от действителността на войнишкия живот.

Зданието, в което се помещаваше „Личен състав“, беше голямо и внушително с много надписи „към“ и „от“ на входа. Когато тръгнахме към него, Мортън изведнъж спря, погледна ме и запита колебливо:

— К-какво ще правиш сега? — Видях, че трепери от страх.

— Отпусни се, приятелю, всичко е под контрол — отговорих аз и прелистих документите, за да прикрия тази невоенна пауза. — Просто ме следвай, прави каквото ти казвам и след няколко минути ще изчезнем безследно.

— Наистина ще изчезнем безследно, ако влезем там! Ще ни хванат, ще ни измъчват и накрая ще ни убият...

— Тихо! — извиках в ухото му и той политна напред като покосен. — Няма да говориш. Няма да мислиш! Само ще се подчиняваш или ще затънеш в този зандан толкова дълбоко, че никога вече няма да видиш светлината на деня!

Един минаващ сержант ми се усмихна и кимна одобрително. Разбрах, че съм на прав път. Не исках да правя това с Мортън, но нямах избор.

— Лявото рамо напред... ходом марш!

Беше пребледнял, извърнал нагоре очи, в главата — никаква мисъл. Можеше само да изпълнява заповедите ми. Изкачихме стъпалата, минахме през входа и се отправихме към застаналия на пост въоръжен военен полицаи.

— Свободно! — извиках аз и се обърнах към полицаия. — Ти там... къде е транспортният отдел?

— Втория етаж, стая две-нула-девет. Мога ли да видя пропуска ви, ефрейтор.

Погледнах го хладно, докато ровех из документите, които носех, бавно плъзнах поглед към ботушите му, после отново вдигнах очи. Стоеше мирно, леко трепереше. Разбрах, че е нов в тази игра.

— Мисля, че никога не съм виждал по-мръсни ботуши — изсъсках аз. Той погледна надолу, аз подадох обърнатите надолу документи. — Ето пропуска. — Когато вдигна очи, папката с документите беше затворена.

Полицаят се наклони да каже нещо, но аз го погледнах строго и той посърна.

Обърнах се пъргаво настрана и щракнах с пръсти на Мортън, след това се отправих към стълбите. Постарах се да не обръщам внимание на капчиците пот по челото ми. Работата беше много деликатна... и още не беше свършена. Видях, че Мортън трепери и се запитах докога ще издържи. Но сега нямаше връщане назад. Отворих вратата на стая 209 и го бухнах вътре. До стената имаше пейка. Посочих му да седне.

— Седни там и чакай, докато не те извикат — наредих аз, после се обърнах към чиновника на рецепцията. Той говореше по телефона и махна неопределено към мен. Зад него имаше редици от бюра и работещи върху тях войници. Никой не ми обърна внимание, разбира се.

— Да, сър, веднага ще се заема — отговори раболепно чиновникът на рецепцията. — Може би е компютърна грешка, капитане. Ще ви се обадя. Много съжалявам.

Чух как телефонът на отсрещната страна се затвори.

— Негодник! — изръмжа той, сложи слушалката обратно и ме погледна. — Какво има, ефрейтор?

— Дошъл съм тук, ефрейтор, за да се срещна със сержанта по транспорта.

— Той е у дома си по семейни причини. Канарчето му е умряло.

— Не искам да слушам никакви отвратителни подробности за личния му живот, войник. Кой го замества?

— Ефрейтор Гамин.

— Кажете на ефрейтора, че отивам при него.

— Правилно, правилно. — Той вдигна телефона. Минах покрай него, отидох до вратата с надпис „СЕРЖАНТ ПО ТРАНСПОРТА. НЕ ВЛИЗАЙ!“ и я отворих. Слабият, тъмен човек на компютърния терминал вдигна глава и се намръщи.

— Вие ли сте ефрейтор Гамин? — попитах аз, затворих вратата и отново размахвах документите. — Ако сте вие, имам добри новини за вас.

— Аз съм Гамин. Какво има?

— Отнася се за заплатата ви. Ковчежникът казва, че е открил натрупана компютърна грешка и вие имате да получавате може би двеста и десет големи. Искат да отидете там и това да се оправи.

— Знаех го! Те правят двойни отчисления за осигуровка и пране.

— Тъпи глави. — Предположението ми се оправда; не може да има жив човек, особено в армията, който да не е сигурен, че има грешки във фишовете му за възнаграждение. — Бих ви посъветвал да си приберете вземанията, преди там отново да изгубят парите. Мога ли да използвам телефона ви?

— Натиснете деветка за външна линия. — Той пристегна вратовръзката си и се пресегна за палтото... после спря и извади ключа от терминала. Екранът угасна. — Бас държа, че ми дължат повече. Искам да видя ведомостите.

Зад бюрото му, за моя радост, имаше втора врата и той излезе през нея. В момента, в който я затвори, отворих другата и подадох

глава. Когато чиновникът на рецепцията вдигна глава, аз се обърнах и извиках през рамо:

— Искате ли и той да дойде, ефрейтор? — Кимнах и се обърнах. — Новобранец, ела тук.

Мортън скочи при звука на моя глас и забърза напред. Затворих и заключих вратата зад него.

— Настани се удобно — казах, свалих ботуша си и затърсих в него шперца. — Никакви въпроси. Трябва да действам бързо.

Той се отпусна на един стол и мълчаливо се опули, а аз внимателно се заех с ключалката, докато терминалът отново оживя.

— Меню, меню — промърморих и пръстите ми заиграха по клавиатурата.

Всичко вървеше по-гладко и по-бързо, отколкото се бях надявал. Който и да е писал програмата, явно е имал предвид, че ще се използва от малоумни. Може би е бил прав. Във всеки случай менюто ме водеше стъпка по стъпка чак до текущите заповеди за прехвърляне.

— Ето ни, напускаме днес по обяд, след няколко минути. Форт Абомено. Бързо казвай малкото си име и сериен номер, Мортън.

Сложих марката с личния си номер пред себе си, докато въвеждах цялата изисквана информация. Иззвъня звънец и принтерът избълва листове хартия.

— Чудесно! — Усмихнах се и от мускулите ми се свали известно напрежение: подадох му ги. — За момента сме спасени, защото току-що тръгнахме за форт Абомено.

— Но... ние сме все още тук.

— Само телом, моето момче. За документа, а армията вярва на документите, ние отпътувахме. Сега правим бройката на онези тела точна. — Прочетох заповедите за експедиране, елиминирах две имена, после се обърнах обратно към терминала и бързо въведох данните. Трябваше да свършим преди ефрейторът да се е върнал. Принтерът изпухтя тихо и се появи един лист, после друг. Грабнах ги, заключих терминала и махнах на Мортън да става.

— Да тръгваме. От задната врата. Щом излезем от тази сграда, ще ти кажа какво става.

Някой идваше по стълбите, някакъв ефрейтор. Сърцето ми прескочи два удара, преди да видя, че не е въпросният ефрейтор. После

долу в залата до входната врата... да, това беше ефрейтор Гамин, който се качваше по стълбите с много зъл израз на лицето!

— Веднага вдясно, новобранец! — Изкомандвах и двамата завихме в първия коридор с военна точност. Там един лейтенант се решише пред огледало. Нейната коса, разбрах аз, когато тя се обърна и ме погледна.

— Що за тъпа глава имате, ефрейтор? Не видяхте ли на външната страна на вратата да пише, че е само за жени?

— Извинявайте, сър, мадам, в коридора е тъмно. Проблем със зрението. Ти, новобранец, защо не прочете правилно надписа? Махай се отук и отивай право при военния полицаи.

Блъснах Мортън пред мен и затворих вратата. Коридорът пред нас беше празен.

— Да вървим! Колкото се може по-бързо, без да правим впечатление.

Навън през вратата, по стъпалата и зад ъгъла, и зад друг ъгъл. Темпото беше започнало да си казва думата. Подпрях се на близката стена. По лицето ми течеше пот и капеше от носа ми. Избърсах го с една от ненужните хартии, които още носех... после погледнах двата нови листа със заповеди и се усмигнах; Мортън зейна.

— Свобода и оцеляване — изкикотих се аз. — Заповеди за заминаване или по-скоро анулиране на заповеди за отпътуване. Най-после сме спасени.

— Нямам ни най-малка идея за какво говориш.

— Извинявай. Нека да ти обясня. Що се отнася до армията, ние вече не сме в тази база, а сме изпратени във форт Абомено. Там ще ни търсят, но ще им бъде трудно да ни намерят. За да бъдат бройките на телата точно, двама войници, които са в този контингент, които физически са в този състав, са извадени от списъка. Това са техните заповеди, ефрейтор, реших, че малко по-висок чин няма да навреди. Както можеш да видиш, аз сега съм сержант. Ние ще заемем техните квартири, ще ядем тяхната храна, ще получаваме тяхното възнаграждение. Ще минат седмици, може би месеци преди грешката да бъде открита. Дотогава ние отдавна ще сме изчезнали. Сега... дали да не започнем новите си кариери като низши офицерски чинове?

— Страхотно — каза Мортън, затвори очи и се олюля. Щеше да падне на земята, ако не бях там да го задържа до стената. Кимнах в

знак на съгласие.

— Аз самият се чувствах до известна степен по същия начин.
Наистина беше необикновен ден.

ЕДИНАЙСЕТА ГЛАВА

Умората не беше важна, жаждата също... макар че и двете ме бяха налегнали и ми изпращаха категорични послания. Да бъдат пренебрегнати. Чинът си има своите привилегии и ние нямаше да се радваме на тях, ако не приемахме и ограниченията. Разтърсих Мортън, докато не отвори очи и ме загледа тъпо.

— Едно последно усилие, Морт. Отиваме във военния магазин, за чиито шеметни радости бяхме слушали и там ще похарчим малко пари. Когато направим това, ще бъдем свободни души и ще ядем, и ще пием, и ще се отпуснем. Готов ли си?

— Не. Чувствам се смазан, небръснат, мъртъв. Не мога да се помръдна. Ти върви. Аз няма да мога...

— Тогава просто трябва да те върна на сержант Клуцц, който току-що дойде и стои зад теб.

Той подскочи и изпищя от ужас, краката му вече търчаха, преди да е докоснал земята. Хвана се.

— Извинявай за шегата. Тук няма никакъв Клуцц. Излъгах те, за да повиша адреналина ти. Да тръгваме.

Тръгнахме. Бързо, преди този прилив на енергия да спадне. Издържа чак до военния магазин, където го подпрях до една стена наблизо и му подадох документите, които държах.

— Стой тук, новобранец, и не мърдай, не изпускай тези документи, иначе жив ще те одера, а може да ти се случи и нещо по-лошо.

Бутнах документите в безжизнените му ръце и прошепнах:

— Кой номер куртка носиш?

След много мигане от негова страна и повтаряне на въпроса от моя успех да измъкна необходимата ми информация.

Направих покупките от един отегчен чиновник, прибавих няколко нашивки и туба лепило, платих всичко с част от парите на Гоу — благодаря ти, ефрейтор Гоу — и отведох Мортън в района на вещевия склад. До нужника, свободен през това време на деня.

— Ще използваме кабината един по един — казах аз. — Не искаме някой да си направи погрешни заключения. Свали тази полева униформа и облечи новата. Действай.

Докато той се преобличаше, аз залепих върху моите ефрейторски нашивки на ръкавите сержантски. Когато Мортън излезе, оправих вратовръзката му и залепих и неговото повишение на ръкава му. Старата му полева униформа отиде на боклука, заедно с листовете, след което влязохме в сержантския бар.

— Бира... или нещо по-силно? — попитах аз.

— Не пия.

— Сега ще пиеш. И ще псуваш. В армията си. Седни там и се хили като ефрейтор, веднага се връщам.

Поръчах две двойни неутрални питиета от зърно и няколко бири, сипах етиловия алкохол в бирата, опитах резултата да се уверя, че не е загубил градус и се върнах на нашата маса. Мортън пи, както му заповядах, очите му се разшириха, задави се, после отново пи. Когато пресуших половината от чашата си и въздъхнах щастливо, цветът на бузите му се беше върнал.

— Не зная как да ти благодаря, какво да кажа...

— Тогава не казвай нищо. Пий. Онова, което направих, беше да спася собствената си кожа, а ти просто се съгласи да ми правиш компания.

— Кой си ти, Джак? Откъде знаеш как да правиш нещата, които направи?

— Ще ми повярваш ли, ако ти кажа, че съм шпионин, изпратен тук да науча военни тайни?

— Ще ти повярвам.

— Само че не съм. Аз съм просто новобранец, докаран насила като теб. Но трябва да призная, че идвам от доста по-далеч от Пенсиделфия. Това е то, пресуши чашата, бързо напредваш. Ще взема още питиета и малко храна. Видях, че тук имат котдог. Ще взема два.

Храната и питиетата помогнаха, както и нашивките на ръкавите. Мортън се нахвърли върху храната. Аз ядох по-бавно; бях започнал да мисля за следващата стъпка. Продължихме с пури, кесията на Гоу беше бездънна, и още напитки.

— Това наистина е чудесно, Джак, наистина чудесно. Ти наистина си чудесен, наистина чудесен.

— Спи — казах аз, когато видях, че очите му се разфокусираха и главата му издрънча върху масата. — Ще се събудиш нов човек.

Пиех бавно питието си, защото исках само стимулиращото действие на алкохола, не забравата. Клубът беше почти празен, само една друга маса бе заета, сержантите там също спяха. Може би също като Мортън пияни. Прости удоволствия на войнишкия живот. Отпихах и си мислех за предишната ми военна кариера на Спиоенте, и за Епископа, сега мъртъв, и за човека, отговорен за неговата смърт.

— Не съм те забравил, капитан Гарт, съвсем не съм те забравил — казах тихо на себе си. Барманът бършеше една чаша и се прозяваше. Добре познаваше клиентите, които сами си приказваха и си пиеха до забрава. — През последните няколко дни това беше само оцеляване. Сега тръгвам по следата. Ние сме в една и съща армия, на една и съща база.

Изведнъж се почувствах замаян и оставих чашата. Беше дълъг ден и аз като Мортън също бях уморен. От музикалния автомат се разнасяше омайваща кънтри и миньорска музика: всичко наоколо беше спокойно. За момент долових лек стържещ звук и погледнах към подпрените до стената кашони. Нещо се движеше в тъмнината между тях. После се появи потръпващ нос и мустаци. След това глава, светлините от бара се отразяваха от очите на плъх. Стори ми се, че гледа към мен.

— Махай се — подвикнах му аз, — преди да свършиш в казана. — Засмях се на собствената си духовитост.

— Джим ди Гриз, трябва да поговоря с теб — каза плъхът с дебел глас.

— Махай се — изсъсках аз. — Ти си плод на моето въображение, изобщо не си истински плъх. — Гаврътнах останалата част от питието си на един дъх. Плъхът се качи на кашона и погледна към мен.

— Разбира се, че не съм истински плъх. Аз съм капитан Варод от Галактическият съюз.

Внимателно да не събудя Мортън... това беше моя халюцинация и аз исках да я запазя за себе си. Измъкнах чашата от отпуснатите му пръсти и също я пресуших.

— Малко си мръднал от последния път, когато говорих с теб, капитане — усмихнах се самодоволно аз.

— Престани да се правиш на идиот, ди Гриз, и ме чуй. Този шпионоплъх се контролира от нашата база. Ти си разпознат и идентифициран.

— От кого? От плъха?

— Млъкни. Тази връзка трябва да свършва, защото има опасност техните детектори да засекат предавания от шпионоплъха сигнал. Ние се нуждаем от твоята помощ. Ти си първият агент, проникнал в тяхната военна база...

— Агент? Мислех, че съм престъпник, когото връщате у дома да го съдите и накажете.

— Казах, че се нуждаем от помощта ти. Това е жизненоважно. Застрашен е животът на много хора. Генералите планират нападение. Това знаем от прехванати техни съобщения. Но не знаем мястото на дебаркиране. Брастир е голям континент и те могат да атакуват навсякъде. Съществуват много подробности. Трябва да научим техния план да...

Вратата на бара се отвори с трясък. Влезе един офицер, размахващ пистолет, следван от натоварени с електронна апаратура техници.

— Сигналят идва от тази посока, сър — извика един от тях и посочи право към мен.

— Какво прави този цивилен идиот в бара на сержантите? — изкрещях, скочих на крака и изритах кашона. Плъхът падна на пода и аз го настъпих. Силно.

— Не намесвайте вашия идиот в гюрултията, сержант — каза офицерът. — Това е разследване от първостепенно значение.

— Сигналят престана, сър — обади се техникът, въртейки засечниците.

— Тъпоглав идиот! — изръмжа офицерът и пъкна пистолета в кобура. — Тия алкохолици нямат предавател.

— Може да е на улицата отвън, от другата страна на стената. На движеща се кола.

— Да вървим!

Вратата се затръшна зад гърбовете им. Барманът избърса чашата си.

— Често ли стават такива неща тук? — попитах аз.

— Да. В тази база сигурно са много нервни.

Мортън изсумтя тежко, а аз избутах останките от стоманения плъх с крак. Поличба? Едно зъбно колело се изтърколи и изтрака на пода.

— Напълни чашите — извиках. — Сипи едно и за теб, тъй като останалите тъпоглавци са в страната на чудесата.

— Ти си душа човек, сержант. Скоро ли пристигна?

— Днес.

— Нервна база, както казах...

Гласът му бе заглушен от силния звук на телевизора, който се беше включил сам. От екрана отново гледаше облеченият в черно военен говорител.

— Шпионинът, приземил се в Мархавено, е идентифициран. Той се е опитал да се дегизира като безобиден наборник и е влязъл в казармата. Полицейското разследване го е идентифицирало по облеклото.

Полицейско разследване. Просто са си прегледали пощата. Започвах да мисля, че изпращането на дрехите от центъра за приемане на новобранци до полицейския участък съвсем не е толкова забавно, колкото ми изглеждаше навремето. Появиха се смущения и говорителят изчезна от екрана, за да бъде заместен от друг офицер.

— Сега чуйте това — извика той. — От този момент цялата база се блокира. Повтарям, базата Мортстерторо е блокирана, вратите са запечатани, самолетните полети — отменени. Шпионинът, който е кацнал в Мархавено, е идентифициран като новобранец, изпратен в тази база. Ето снимката му.

Сърцето ми пропусна един-два удара, после се успокои, когато на екрана се появи неясна снимка на Джак. Все още бях едни гърди пред тях. Скоро щяха да открият, че Джак5138 вече не е в базата и ще започнат да търсят другаде. Взех си питието и се върнах при масата да погледна в широко отворените очи на Мортън.

— Искаш ли едно питие? — попитах го аз, преди да си е възвърнал дар словото. Той изгъркори и посочи към екрана.

— Чу ли? — казах и го ритнах под масата. — Никакъв шпионин не е, щом е позволил да го приберат в казармата. Шпионин! Обзалагам се пет към едно, че преди да мръкне ще го хванат и разстрелят. — Когато Мортън малко се поуспокои, прошепнах: — Ще им трябва много време да претърсят тази бара...

— Не, няма... защото знаят къде да търсят. Сега те знаят кой си ти, Джак. Ще отидат при сержант Клутц, който ще им каже, че те е предал на ефрейтор Гоу. После ще намерят Гоу и...

— И тогава следата ще се изгуби. Ще им трябва дни да претърсят такъв голям лагер. И след като не намерят шпионина при първото търсене, ще започнат отново. Не им стига пипе, за да използват компютъра за проверка на списъците.

— Внимание! — извика говорителят от екрана и размаха лист хартия. — Току-що получих тази нова информация. Шпионинът — заедно с един съучастник — са успели да се прехвърлят от тази база, като са използвали незаконно компютъра на базата. Всички компютърни оператори са арестувани и вероятно ще бъдат разстреляни.

Обърнах настрана глава, не можех да гледам Мортън в очите.

— Сега, когато знаят къде да търсят, колко дълго ще трябва да търсят, за да открият, че никога не сме били в този ешелон? — попита Мортън. — И когато открият, че един ефрейтор и един сержант, които фактически са били в този ешелон, не са в него и все още са в базата...

— Колко дълго? — засмях се аз, но в смеха ми прозвуча тревожна нотка. — Може би дни, седмици, кой може да каже.

— Колко дълго?

Въздъгнах дълбоко.

— Те имат някои мощни програми. Добра охрана. Бих казал, че разполагаме с може би трийсет минути, преди да започнат да ни търсят.

Мортън потрепери, сякаш през тялото му бяха преминали десет хиляди волта и започна да се надига. Пресегнах се и го натиснах да седне, после погледнах към бармана. Той зяпаше в телевизора.

— Прав си — признах. — Ще се махнем оттук, но бавно. Стани. И ме последвай.

Когато тръгнахме към вратата, барманът погледна към нас.

— Къде е постройката за транзитните? — попитах.

— През задната врата, надясно. До скоро.

— Да. До скоро.

Излязохме от задната врата и завихме надясно. Беше започнало да се смрачава, което може би щеше да ни помогне.

— Имаш ли план? — попита Мортън и в гласа му прозвуча тревога.

— Разбира се — отговорих аз и го ударих по гърба. — Всяка стъпка е планирана. Действаме точно по плана.

Долових принудена веселост в гласа си. Надявах се, че Мортън не я е забелязал. Той трябваше да мисли, че зная какво върша, иначе може би щеше да капитулира. Беше бяла лъжа за поддържане на неговия дух.

Но какво щеше да помогне за поддържане на моя дух? За момента се крепях, но чувствах, че паниката чука на моята врата и е готова да влезе. Държах я заключена. Вървахме по улицата, сред други военни. Колко ще продължи това? Въпросът съдържаше и отговора: не много. Паниката направи още една крачка напред.

Бях чувал да казват, че когато човек знае, че ще бъде обесен, той се концентрира. Аз нямаше да бъда обесен, поне не сега, но отвратителният дъх на военния съд във врата ми почти ме доведе до такова концентриране. До толкова, че когато мина един офицер, се обърнах да го погледна. Обърнах се и спрях, докато той изчезна в тълпата. Мортън леко ме дръпна за ръката.

— Какво гледаш? Има ли нещо?

— Няма нищо. Всичко е наред. Зная точно какво трябва да правим.

— Какво?

— Просто върви с мен. Зная, че е назад в тази посока, забелязах го, когато отминахме.

— Какво, какво?

— ЕОК. — Преди той да може да каже отново „Какво? Какво? Какво?“ обясних: — Ергенските офицерски квартири. В които живеят офицерите, когато не са пияни или не превръщат в ад живота на войниците. Там отиваме. Там.

Посочих към силно осветената сграда, с часови на предния вход, от който излизаха офицери в богата военна премяна.

— Това е истинско самоубийство! — възкликна Мортън. В гласа му отново се появиха признаци на хистерия.

— Съвсем лесно ще стане — излъгах го аз. — Няма да влезем в сградата през този вход. Самоубийство е, както каза ти. Но освен преден вход, сигурно има и заден. И от масовото излизане от тази

офицерска змийска дупка изглежда, че тази вечер всички са дежурни. Всички, освен нас. — Изкисках се мрачно и той ме погледна с крайчеца на очите си, сякаш бях полудял. Може би наистина бях полудял. Скоро щяхме да разберем.

Зад ЕОК имаше стена. Тръгнахме покрай нея. До стената имаше нещо като алея, лошо осветена, точно каквато ми трябваше. На стената видях врата с лампа. Докато минавахме покрай вратата, прочетох надпис: САМО ЗА ОФИЦЕРИ. Наведох се и си завързах връзката на обувката: достатъчно ми беше само един поглед, за да идентифицирам ключалката. После се изправих и продължих. Спрях в сенките между две лампи и отново се наведох към обувката. Този път се изправих с шперц в ръка.

— Ето, тръгваме. Ключалката е съвсем обикновена, единично езиче, съвсем лесно за отключване. Връщаме се и ако наоколо няма никой, влизаме. Разбра ли ме?

Единственият отговор беше тракане на зъби. Взех треперещата му ръка и я стиснах.

— Всичко е наред, Мортън. Ще видиш. Прави каквото ти казвам и скоро ще бъдем в безопасност. Елегантно и тихо... тръгваме.

Опитах се да не се поддам на страховете на Мортън, но те бяха много прилепчиви. Спряхме под светлината, аз пъхнах шперца в ключалката. Опипах я и завъртях. Не се отключи.

— Някой идва — изхленчи Мортън.

— Фасулска работа — промърморих аз. По лицето ми течеше пот. — Ще я отключа със затворени очи.

— Приближава!

— Затвори очи.

Не можеше да се отключи. Затворих очи, напрегнах всичките си сетива, опипах езичето. То щракна и се отвори.

— Влизай! — наредих и го дръпнах след себе си, после заключих. Стояхме с гръб към вратата, треперехме в тъмнината, докато стъпките приближаваха, дойдоха до вратата...

Стигнаха до нея и продължиха.

— Не беше ли съвсем лесно? — попитах, като съсипах целия ефект с разтреперания си и писклив глас. Мортън не го забеляза; той трепереше толкова силно, че зъбите му тракаха. — Погледни, красива градина. Алеи за разходки, пейки за влюбени, всички красиви неща,

които да правят живота на офицерите щастлив. И зад градината тъмните прозорци на техните квартири, тъмни, защото обитателите са излезли. Така че единственото, което трябва да направим, е да намерим прозорец за отваряне...

— Джак... какво ще правим тук?

— Мислех, че е очевидно. Сега военната полиция търси един новобранец. Когато техният компютър избълва следващата информация, те ще търсят един ефрейтор и един сержант. — Постарах се да не обръщам внимание на неговия стон. — Така че ще влезем в сградата и ще станем офицери. Само това.

Той политна. Хванах го и внимателно го положих на тревата.

— Почини си малко. Ще ти мине.

Третият прозорец, който опитах, не беше заключен. Отворих го и погледнах вътре. Разбъркано легло, отворен килер, празна стая. Идеално. Върнах се при Мортън, който се беше изправил. Излязох от тъмнината и той се сви. Бързо сложих ръка на устата му, за да заглуша неговия писък.

— Всичко е наред. Почти е готово.

Прехвърлих го през прозореца. Мортън тупна на леглото, след това затворих и заключих прозореца. На вратата имаше ключ, което направи всичко много по-лесно.

— Виж — казах аз, — легни тук и се съвземи. Ще те заключа. Доколкото виждам, сградата е празна, така че онова, което трябва да свърша, няма да продължи дълго. Почини си. Веднага щом стане възможно, ще се върна.

Тръгнах предпазливо, но наоколо нямаше жива душа и беше тихо като в гроб. Обитателите бяха излезли и вероятно усилено се трудеха. Имах време да избирам, да намеря подходящия ръст. Когато се върнах в стаята, дочух приглушено стенание от страх, на което отговорих весело:

— Нова униформа... нова личност! — Подадох на Мортън дрехите. — Облечи се и ми дай старите си дрехи. Отвън влиза достатъчно светлина, за да се справиш с лекота. Ето, чакай да ти завържа вратовръзката, днес пръстите ти са като кашкавалени.

Облечени и готови, с кепета на главите, набутали старите дрехи в коша за пране, тръгнахме из коридора. Мортън ме погледна и зяпна от изненада.

— Горе главата... ти също изглеждаш така. Само че си старши лейтенант, докато аз съм капитан. Тази армия е младежка.

— Н-но... — заекна той. — Ти си... военен полицаи!

— Ти също. Никой не разпитва полицията.

Завихме зад ъгъла и наближихме предния вход. Майорът, който седеше там с бележник в ръка, ни погледна и се намръщи.

— Сега вече ви хванах — каза той.

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА

Застанах мирно, не можах да измисля нищо друго... и се надявах, че Мортън не е много парализиран, за да направи и той същото. Бяха само двама, майорът и часовоят до вратата. След като съборя майора, ще мога ли да стигна до часовоя преди той да извади пистолета си? Сериозен проблем. Майорът гледаше в бележника си. Сега... хвърли се върху него.

Точно когато се наках да скоча, той вдигна глава. Часовоят също гледаше към мен. Изпънах се.

— Изпуснах ви на летището — каза майорът. — Сигурно сте дошли с по-ранния полет. Но в тези транспортни ордери тук се казва двама капитани. Кой е този лейтенант?

Транспортни ордери? Двама капитани? Престанах да въртя очи и накрая загрях.

— Сигурно е грешка, сър. Днес стана голямо объркване. Мога ли да видя ордерите?

Той изръмжа недружелюбно и ми ги подаде. Прекарах пръст по задрасканите имена на списъка и стигнах до последните две в края. После му го върнах.

— Грешка, както казах, сър. Аз съм капитан Дрем. Това е лейтенант Хеск, не капитан, както е записано тук.

— Правилно — кимна той и нанесе поправката на списъка. — Да вървим.

Тръгнахме. Отвън имаше камион, пълен с военна полиция, много противна гледка. Майорът се качи в кабината, чинът наистина дава привилегии, а ние с Мортън останахме отзад. Движихме се бързо, защото видях нещо, което се надявах, че майорът не е видял. Двама офицери от военната полиция, двама капитани, които идваха към нас. Те се намръщиха, отминаха и влязоха в ЕОК. В отговор и аз се намръщих, после се усмихнах, когато видях, че между червените такета в камиона няма офицери.

— Какво е това... сбирка на момичетата от клуба? — изръмжах.
— Отдръпни се назад, направи място, подай ни ръка.

Всичко това беше направено усърдно. Двамата с Мортън седнахме на наскоро освободената пейка и камионът потегли. Бавно изпуснах дъх... през още стиснати зъби. Блъскахме се и се люлеехме насам-натам от друсането на камиона в тъмнината, започнах да се чувствам много, много уморен. Беше тежък ден.

— Знаете ли къде отиваме, капитане? — попита един снажен сержант.

— Млък!

— Благодаря ви, сър.

След тази кратка размяна на реплики настъпи тишина. Студена тишина, която продължи, докато спряхме и отново се появи майорът.

— Слизай — заповяда той. — Капитане, последвайте ме.

— Поеми командването на тези хора, лейтенант — казах на Мортън. Той тръгна след мен, на светлината на уличните лампи лицето му беше бяло от отчаяние.

— Как, какво? — прошепна.

— Нареди на сержанта да го направи — отвърнах му тихо. — Прехвърли отговорността върху друг. В армията така се прави.

Припнах подир майора, който беше спрял пред входа на една голяма сграда и държеше в ръка огромна връзка с ключове. Стоях спокойно и гледах големите афиши до вратата. После погледнах повнимателно, когато разбрах, че са триизмерни изображения в естествен цвят на голи млади жени. Главата ми се завъртя, те също се завъртяха и аз леко се олюлях.

— Не се заплесвайте, капитане — заповяда майорът. Застанах мирно, вперил очи в надписа, който гласеше: „КОМЕДИЕН ТЕАТЪР — САМО ЗА ОФИЦЕРИ“. Майорът намери ключа, който търсеше, и го пхна в дупката. — Тази вечер няма представление — поясни той. — Заехме салона за спешно заседание. Строго секретно. Щом пристигнат техниците, искам целия театър да се провери. Имам предвид, да се почисти. При всеки техник да има военен полицаи и да се даде точния брой на хората. Вие отговаряте. Разбрахте ли?

— Да, сър.

— Лично ще проверя всички други врати, за да съм сигурен, че са заключени. Тръгвайте, имаме само един час.

Отдадох чест, тръгнах около сградата и се зачудих в какво ли се бях набутал. Бръмчене на мотор прекъсна мислите ми, до бордюра пред мен спря един камион. От кабината излезе сержант и отдаде чест.

— И кои сте вие? — попитах строго.

— Техници, специалисти за работа с апаратура. Беше ни наредено...

— Бас държа, че ви е било наредено. Заповядай им да слязат и да влизат вътре.

— Слушам, сър.

Върнах се при застаналите мирно военни полицаи и посочих с пръст Мортън.

— Вие, лейтенант Хеск, идете пред входа. Без мое разрешение няма да пускате никой нито да влиза, нито да излиза.

Сърцето ми замря, когато Мортън започна да се оглежда. Но паметта му изглежда се разбуди, защото той дойде на себе си и побърза към входа. Обърнах се и се намръщих към военните полицаи, като особено внимание обърнах на сержанта, който стоеше пред тях. Сивокос, с набръчкана като стар ботуш кожа, с нашивки на ръкава за прослужени години и за чин.

— Вие ли сте старшият сержант?

— Тъй вярно, сър.

— Добре. Ето задачата. Онези техници ще проверят театъра. При всеки техник искам военен полицай. Да се брои всеки влязъл и излязъл. Не искам грешки. И искам добре да се изчисти сградата. Въпроси?

— Съвсем не, капитане. Ще бъде изпълнено.

— Сигурен съм. Действайте.

Той се завъртя на пети, изду гърди... после изрева заповедите с такава сила, че кепето на най-близкия военен полицай отхвърча. Всички се раздвижиха. Отстъпих назад и кимнах одобрително. После отидох при Мортън.

— Долу става нещо голямо — казах тихо аз. — Тайно заседание след един час. Ние сме натоварени с обезпечаване на сигурността. — Оставих без внимание неговия тревожен стон. — Ти стой там с вид на военен и се дръж настрана от майора, когато се върне. Не зная как е с теб, но на мен това ми е много интересно. — Той отново изстена. Отидох да проверя как върви работата.

Нарамили раниците си, техниците настройваха скалите на апаратите на контролния пулт, провесен на гърдите им. Един от тях насочи детекторната пръчка към камиона. Видях, че стрелката трепна; от слушалките, които висяха на врата му, се чу пищене.

— Капитане. Тук има нещо нередно.

Обърнах се.

— Какво става, сержант?

— Този тъпак казва, че апаратурата му не работи. — Той беше хванал един бледолик техник за ръката и го разтърсваше като куче, стиснало кокал.

— Батерията, сър — проплака човекът. — Проверих... предпазителят... не работи...

— Арестувайте го, сержант. Обвинение в саботаж. Призори го разстреляйте. — Сержантът се усмихна, техникът простена. Наведох се, докато лицето ми се доближи до неговото. — А може би ще успееш да откриеш повредата и да я отстраниш през следващите шейсет секунди?

— Ще я отстраня, сър! Знам как. Ще взема назаем предпазител!

Той се отдалечи, последван от сержанта. Навлизах в ролята си и тя започна да ми харесва, макар да бях сигурен, че на сутринта ще се презирам.

Пристигнаха още военни полицаи; появи се майорът и ги разстави около театъра и пред входа. Видях Мортън да трепери при тяхното присъствие, затова побързах да го освободя.

— Сега можете да отворите онази врата, лейтенант. Никой не трябва да влиза, освен техниците. Искам да се брои всеки влязъл и излязъл.

Под действие на устните заплахи на сержанта прочистването беше завършено точно навреме. Когато започнаха да пристигат първите официални коли, техниците вече се качваха на камионите.

— Как мина, сержант? — попитах аз.

— Много бирени кутии, от този род боклуци. Хубаво е почистено, капитане.

— Добре. Събери войниците, но да стоят наблизко, в случай че отново ни потрябват.

Махнах с ръка на Мортън да ме последва. Отидохме до най-близкия камион и застанахме в неговата сянка, откъдето можем да

наблюдавам.

— Какво става? — попита Мортън.

— Добър въпрос. Някакво голямо, тайно и много неочаквано заседание. Виж онази кола, пълна е с офицери от полеви ранг и нагоре.

— Трябва да се махаме оттук!

— Защо? Можеш ли да измислиш по-безопасно място от това? Тук сме офицери от сигурността... така че никой не може да ни задава въпроси. Освен мен. Виж онзи, който излиза от лимузината! Сигурно има най-малко девет лентички на раменете си. Все големи клечки тази вечер. И офицера зад него. Никога преди не съм виждал такава униформа. Нещо специално...

Офицерът се обърна и аз замръзнах. На сиво-зелената му куртка имаше сребърен череп. И друг череп отпред на кепето.

А под черния край на кепето едно познато лице. Капитан Гарт. Бивш капитан от венианския товарен кораб. Човекът, отговорен за смъртта на моя приятел Епископа.

— Остани тук — заповядах на Мортън и щом Гарт се обърна настрана, излязох от сянката. Когато той наближи входа, тръгнах към него. Минах точно зад гърба му, докато се обръщаше към майора, който енергично вдигна ръка за поздрав. Чувах ясно гласа на майора, отминавайки:

— Почти всички са вътре, генерал Зенър.

— Докладвайте ми, когато свърши преброяването. След това затворете вратата.

Продължих напред, проверих охраната и се върнах при Мортън.

— За какво беше всичко това? — попита той.

— Забрави за него. То не те засяга.

Вече не е прост капитан на товарен кораб. Сега е генерал. Може би винаги е бил генерал. Какво преследваше? Какви бяха целите на цялата тази армия, която изглежда беше под негово командване? И как можех да разбера?

Когато майорът ме извика, дори не го чух. Едва щом Мортън ме изрита по глезена, разбрах, че аз съм онзи капитан Дрем, на когото той говори.

— Да, сър. Трябвам ли ви, сър?

— Не спите, нали, Дрем?

— Не, майоре, точно проверявах наум постовете.

— Добре, сега ги проверете на място, с което ефектът ще бъде по-голям. Поставил съм хора на всички входи на театъра. Проверете ги.

Отдадох бодро чест, когато той се отдалечи. Това може би беше възможността, която очаквах.

— Лейтенант — извиках аз. — Тръгваме на проверка. Насам.

Потрих ръце доволен и започнахме да обикаляме театъра.

— Мортън, тук става нещо важно и аз имам намерение да разбера какво е то.

— Недей! Стой настрана!

— По принцип добър съвет. Но този път трябва да зная какво става, какво е намислил *той*. Видя ли униформите? Всичките са старши офицери. Рано днес научих, че се планира нападение. Не се иска много акъл, за да се разбере, че това заседание е във връзка с него. Но как да вляза вътре?

Наближихме един страничен вход на театъра и военният полицаи пред него застана мирно. Разтърсих заключената врата и го погледнах строго.

— Тази врата беше ли заключена, когато застъпи?

— Тъй вярно, сър!

— Някой да се е опитал да влезе?

— Съвсем не, сър!

— Какво ти е наредено?

— Да убия всеки, който се доближи до вратата. — Ръката му беше върху дръжката на пистолета.

— Това включва ли командващите офицери? — извиках в ухото му аз. Той се олюля и пусна ръце до тялото си.

— Съвсем не, капитане.

— Тогава не изпълняваш заповедта и може да бъдеш разстрелян за неизпълнение. Ако инспектиращ офицер се опита да влезе, за да провери дали е заключена, трябва на мига да бъде убит. Ясно ли е?

— Тъй вярно, сър.

— И прибери усмивката от лицето си. Изглежда тази мисъл много ти харесва.

— Тъй вярно, сър. Искам да кажа съвсем не, сър!

Поръмжах още малко и продължих проверката. Почти бяхме заобиколили сградата, когато достигнахме задната врата. Охраната там

застана мирно. Разтърсих заключената врата и погледнах металната стълба до нея.

— Къде води стълбата? — попитах.

— Авариен изход.

— Там има ли охрана?

— Тъй вярно, сър.

Мортън ме последва по дрънчащата стълба. Спрях по средата и се наведох да извадя шперца от обувката си. Мортън отвори уста, но веднага я затвори, щом сложих пръст на устните си. Трябваше да разбера какво става вътре.

Продължихме нагоре и когато се появихме в коридора с балюстрада, часовоят там стисна дръжката на пистолета си и почти го извади от кобура.

— Да не би да искаш да го насочиш в мен? — попитах студено аз.

— Съвсем не, сър, извинявайте. — Той го върна обратно и застана мирно. Доближих лицето си до неговото.

— Знаеш ли, че за насочване на оръжие срещу офицер те чака военен съд?

— Не го насочих, сър, не! Аз съм самичък тук, не знаех кой идва...

— Не ти вярвам, войнико. Тук има нещо нередно. Остани при лейтенанта.

Когато той се обърна, пъхнах шперца в ключалката, завъртях го, езичето щракна. Отдръпнах се от вратата, точно когато часовоят спря и се обърна.

— Тази врата заключена ли е?

— Тъй вярно, сър. Разбира се, трябва да е заключена. Аз съм тук точно заради вратата...

Гласът му заглъхна, когато се пресегнах и я отворих. После я затворих и се обърнах към него.

— Арестуван си, войнико. Лейтенант... отведете този човек при майора. Кажете му какво се е случило. Веднага се върнете с майора. Заминавайте!

Когато те се отдалечиха, пъхнах отново шперца, завъртях и натиснах силно. Нещо в ключалката се счупи. Тогава извадих шперца, отворих вратата и влязох вътре. Затворих я тихо зад себе си.

Малкият коридор беше затворен с плътни завеси. Между тях се промъкваше светлина; наведох се и леко ги открянах.

— ... важно е до нахлуването всичко да се пази в абсолютна тайна. Заповедите ви са в запечатани пликове, които не трябва да отваряте до настъпване на нулевия час. Местата на срещите са отбелязани...

Познавах добре този глас. Някога Гарт, сега Зенър. Разтворих малко повече завесите, за да се уверя. Той беше, почти под мен, показваше на голяма карта зад себе си. Погледнах на картата, после придърпах завесите и се върнах.

Точно затварях вратата зад себе си, когато по стълбите прокълтяха стъпки. Показа се майорът с почервеняло лице, напрегнат.

— Какво става?

— Не съм сигурен, сър. Поставеният тук часови извади оръжие, държеше се подозрително. Проверих тази врата. Беше отключена. Тогава изпратих да ви повикат, сър.

— Не може да бъде. Лично аз я заключих.

Той натисна бравата и вратата се отвори. Пребледня от ужас. Бързо я затвори.

— Влизахте ли вътре?

— Не, разбира се, майоре. Аз изпълнявам дадените ми заповеди. Може би ключалката е развалена.

— Да, може би! — Майорът извади връзката с ключове, намери желанния ключ и го пъхна в ключалката. Металът изстърга.

— Не иска да се заключи!

— Може ли да опитам, сър?

Взех ключовете от отмалялата му ръка и, естествено, не извадих по-голям късмет от него при заключването на вратата. Когато му подадох ключовете, казах тихо:

— Ще има разследване, сър, неприятности. Не е справедливо към вас. Ще се погрижа този часови да не казва пред никого за случката. После ще доведе човек да завари вратата. Може би така ще е най-добре, майоре, не мислите ли?

Той понечи да каже нещо, но затвори уста и вместо това се замисли, гледайки ту мен, ту вратата. После видя ключовете в ръката си. Сложи ги в джоба си и изправи рамене.

— Както казвате, капитане, нищо не се е случило. Няма смисъл да ни въвличат в разследване и други подобни. Ще остана тук. Веднага изпратете заварчик.

— Много добре, сър. Ще се погрижа за всичко.

Мортън чакаше в долния край на стълбата, изплашен от застаналия до него военен полицай. Отидох до полицаия и строго го погледнах.

— Ще бъда снизходителен към теб, войнико, макар че е противоположно. Мисля, че е най-умно всички да забравим за случилото се. Как се казваш?

— Пип7812, сър.

— Добре, Пип, сега можеш да се върнеш в отделението си. Но... ако чуя слухове или приказки за ключалката или други такива, за двайсет и четири часа си мъртъв. Ясно ли е?

— Ключалки ли, капитане? Страхувам се, че не разбирам какво искате да кажете.

— Много добре, Пип. Докладвай на сержанта. Кажи му, че искам веднага да изпрати заварчик. Тръгвай.

Той тръгна.

— За какво става дума? — попита Мортън.

— За война, приятелю. Сега зная какво готвят тук. Зная всичко за техните планове за нападение.

Не знаех само... какво евентуално бих могъл да направя, за да я предотвратя.

ТРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Когато заседанието свърши, се погрижих да бъда далеч от входа на театъра. Вероятността Зенър да ме познае от времето, когато беше капитан Гарт, бе малка. Но дори и малка, все пак съществуваше, затова се постарях да не се мяркам пред очите му. Войниците се строиха и заминаха; след завършване на съвещанието за тях не беше осигурен транспорт. Майорът имаше на разположение кола, но аз отказах предложението му да ме вземе.

— Трябваше да се възползваме от поканата — оплака се Мортън, когато колата тръгна.

— За къде? За затвора? Колкото сме по-далеч от началствата, толкова по-добре за нас.

— Уморен съм.

— Аз не съм ли? Да не говорим, че съм и гладен. Хайде да намерим някое място, където да похарчим част от парите на Гоу...

— *Джим... Джим ди Гриз...*

Гласът беше остър, почти неразбираем. Гласове ли почнах да чувам? Огледах се, но наблизо беше само Мортън.

— Чу ли нещо?

— Не. Трябваше ли да чуя?

— Не зная. Ушите ми изведнъж забучаха. Но се кълна, че чух нещо.

— Може би ти говори онзи молец на рамото. Ха-ха.

— Присмивай се на себе си. Какъв молец?

— Не го ли виждаш? Кацнал е на капитанската ти звездичка. Да го прогоня ли?

— Не. Остави го.

Обърнах глава, мигнах и успях само да зърна молеца. Той махна с крила, отлетя... и кацна на ухото ми.

— Отивай... на aergrorl... сега.

— Не мога да те разбера.

— Защото не говоря аз.

— Млъкни, Мортън, Говоря на молеца, не на теб.

Той провеси нос и бързо отиде настрана.

— Повтори съобщението — казах аз, оставяйки за момент без внимание Мортън.

— *Летището... иди на летището.*

— Правилно, да отида на летището. Разбрах. Край. Отивам. — Молецът отлетя, а аз потупах Мортън по рамото; усетих, че трепери. — Хайде, горе главата. И престани да ме гледаш така, сякаш съм луд. Молецът е само комуникационен апарат, нищо повече.

— Комуникация с кого?

— Колкото по-малко знаеш, толкова по-малко неприятности ще имаш.

— Ти наистина си шпионин, нали?

— И да, и не. Тук съм по моя работа, но някои страни се опитват да ме въвлекат в тяхната работа. Разбираш ли?

— Не.

— По-добре. Хайде да намерим летището. Предполагам, че е там, където свети и кацат самолети. Идваш ли с мен?

— Имам ли избор? Има ли път за връщане? Отново ли започваме? Искам да кажа, не можем ли да се промъкнем назад в казармата, сякаш нищо не е станало?

— Знаеш, че не можем.

Той въздъхна и кимна.

— Зная. Но аз не съм за такава работа, каквато вършим. И докъде ще ни доведе тя?

Добър въпрос. С много малка надежда за отговор понастоящем.

— Честно казано... не зная. Но имаш думата ми, Мортън, защото аз те забърках във всичко. Първата ми задача, преди всичко друго, е да те измъкна от тази каша и да те спася. Не ме питай как... защото още не зная.

— Не трябва да се самообвиняваш. Аз си отворих устата пред онзи ефрейтор, който разказваше глупости. Оттам започна всичко.

Вървахме, докато говорехме. Отивахме все по-близо и по-близо до летището. Пътят, по който се движехме, завиваше около края на летището, отделен от него с телена ограда, силно осветена от ярки светлини. От другата страна на оградата имаше трева и писти за рулиране. Тежък товарен самолет току-що се беше приземил.

Наблюдавахме как рулира. Той продължи напред, ято черни птици се спуснаха подир него и започнаха да се мушкат в тревата. Една от тях разпери криле, отлетя към оградата и кацна откъм външната страна. Тя изкриви към мен глава и заговори:

— Ти не си сам.

— Очевидно. Той е безопасен. Ти ли си, Варод?

— Не. Капитан Варод е в почивка.

— Доведи го. Не искам да разговарям с някаква си стара врана.

— Ще бъдеш свързан.

Птицата се обърна, отвори човка и разпери криле. Излетя, без да размахва криле. Чу се свистене.

— С реактивна тяга — отбелязах. — Въздухът влиза през устата. Струята излиза точно там, където си мислиш, че трябва да излиза. Да вървим.

Чу се вой от приближаваща сирена и на пътя се появи радиозасечна кола. Когато мина покрай нас, тя намали, насочи приемните си чинии към нас, после продължи.

— Много бързо откриват радиопредаванията — казах.

— Тази птица радиопредавател ли е?

— Между другите неща. Управлява се дистанционно и вероятно има някои логически схеми за подкачане и присъединяване към други птици. Може да бъде открита, само когато предава за базата.

— Къде е базата?

— Не ти трябва да знаеш. Нито кой работи там. Но мога да те уверя, че те не възнамеряват да направят нищо лошо на тази страна.

— Защо? — Сега беше много развълнуван. — Кажете им да действат, да отърват страната от военните и техните приятели и да произведат избори. Знаеш ли откога съществува сегашното извънредно положение? Ще ти кажа, проверих. Така нареченото временно извънредно положение е обявено преди повече от двеста години. Извънредно положение! Кажете на приятелите на твоята птица, че що се отнася до мен, могат да причинят на страната всякаква неприятност.

— Чух го — отвърна птицата с дебел глас, спусна се от тъмното и кацна на рамото ми. — Нашата работа не е да създаваме неприятности. Ние се стараем само да...

— Варод, млъкни — прекъснах го аз. — Разполагаме с ограничено време за комуникация, преди детекторите отново да се

появят. Нека да не губим време в празни приказки. Открих плановете за нападение.

Птицата ме погледна и кимна.

— Много добре — каза тя. — Казвай по-бързо подробности, включих на запис. Къде е мястото на нападение?

— Не е на тази планета. Те подготвят космически флот за нападение на друга планета.

— Сигурен ли си?

— Сигурен съм. Подслушах ги.

— Коя е планетата?

— Нямам представа.

— Ще се върна. Трябва да избягам от радиодетекторната кола.

Птицата се стрелна към небето, оставяйки зад себе си миризма на изгоряло ракетно гориво. Тя направи лупинг и кацна върху един минаващ камион. Продължаваше да предава, предполагам, защото в следващия миг детекторната кола префуча подир камиона. Продължихме да вървим.

— Какво е това нападение? Как го откри?

— Просто го открих. Един от ръководителите е генерал Зенър. От начина, по който говореше, разбрах, че това ще стане съвсем скоро...

Чу се свистене, последвано от топла въздушна вълна; птицата кацна на главата ми и заби остриите си нокти.

— Трябва да откриеш коя планета ще нападнат — заяви тя.

— Открий я ти. Проследи ги, когато отлитат.

— Невъзможно. Най-близкият кораб с детекторна апаратура е на четири дни път отук. Може би няма да стигне навреме.

— Трудно. Ох.

Потърках главата си, където птицата беше отскубнала няколко косъма, когато отлетя, наведох се и вдигнах кепето си. Тъкмо завихме зад ъгъла и зад нас изрева друга детекторна кола.

— Хайде да се смесим с тълпата — казах на Мортън. — Онези в детекторната кола ще почнат да ни подозират, ако винаги, когато засекат сигнал, попадат на нас.

— Не можем ли да се смесим с тълпите, които ядат и пият?

— Добра идея. Зная къде да отидем.

Слязох от бордюра и вдигнах ръка точно пред един камион. Шофьорът натисна спирачките, те изскърцаха, камионът се разтресе и спря пред мен.

— Караме малко бързичко, нали? — озъбих се на шофьора.

— Не ви видях, капитан...

— Зная защо не си ме видял. Защото един от фаровете ти не свети, ето защо. Но днес съм великодушен. Ако ни откараш с моя приятел до офицерския клуб, може би ще забравя, че изобщо съм те виждал.

Шофьорът нямаше никакъв избор. Той ни закара до клуба и продължи. Ние влязохме да опитаме опияняващите удоволствия, които в по-голямата си част бяха същите като в клуба на сержантите, с тази разлика, че тук имаше сервитьори. Само една четвърт от масите бяха заети: всички останали офицери навярно бяха на служба. Нашите пържоли и бира се появиха с типичната бързина и ние се нахвърлихме върху тях, ръмжащи от глад. Почти бяхме свършили, когато на входа се показа офицер и наду една свирка.

— Излизай и се строявай. Всички. Извънредно положение. Транспортът е навън. Това се отнася и за вас — каза той и посочи с пръст към нас.

— Ние току-що влязохме, полковник — възразих аз.

— Току-що излизате. А виждам, че сте се нахранили, което аз още не съм направил, така че не ме ядосвай, момче.

— Веднага тръгваме, сър!

Двамата с Мортън се втурнахме навън заедно с останалите към чакащите автобуси. Последен се качи полковникът и шофьорът потегли.

— Мога да ви кажа само следното — започна полковникът, викайки с всичка сила, за да надвика шума от мотора. — Поради причини, които не ви засягат, плановете ни се ускоряват. Вие се включвате в изпълнението и то веднага. — Имаше въпроси и протести, които той прекъсна.

— Тишина! Зная, че всичките сте добре охранени канцеларски плъхове от базата... но вие също сте войници. Тъй като планираните операции се ускоряват, прехвърлянето на някои полеви офицери ще се забави. Вие ще трябва доброволно да заемете техните места. Ще

получите бойно снаряжение, ще се присъедините към нашите войски и веднага ще ви натоварим. В полунощ всички ще заминем.

Полковникът остави без внимание оплакванията и протестите, но накрая се ядоса. Той измъкна пистолета от кобура и стреля в покрива на автобуса. После го насочи към нас. Настъпи мъртвешка тишина. Имаше противна усмивка и остри зъби.

— Така е по-добре — каза той и продължи да държи насочен пистолета. — Всички сте срочно служещи тъпоглавци, което означава, че сте си издействали и купили топли местенца, но това сега няма да ви помогне. Вие сте в армията и сте длъжни да изпълнявате заповеди. — Когато автобусът спря, той отново стреля в покрива. — Сега искам доброволци за бойна служба. Всички доброволци да излязат крачка напред.

Всички пристъпихме като един. Във вещевия склад светеха лампи, служители чакаха до заредените рафтове, един офицер стоеше на входа.

— Отстранете се — заповяда полковникът, без да сваля очи от нас, докато слизахме от автобуса.

— Не мога, сър — каза офицерът от снабдяването. — Не мога да дам нищо, без заповеди от щаба. Още не са пристигнали...

Полковникът стреля в лампата над вратата на склада и допря дулото на пистолета си до носа на офицера.

— Какво каза? — изръмжа полковникът.

— Заповедите вече пристигнаха, сър! Влизайте и вземайте всичко. Бързо!

Всичко стана бързо. Ние се втурнахме в склада с максимална скорост и докато тичахме, грабехме дрехи, ботуши, раници, колани, всичко. Налудничавият полковник сега изглежда беше навсякъде, пистолетът му от време на време поддържаше темпото. Улицата зад сградата представляваше демонична сцена на офицери, които сваляха щабни униформи, хвърляха ги на земята и обличаха зелени бойни униформи, слагаха шлемове на главите си и всичко останало в раниците. После отиваха в съседната сграда, където се раздаваше оръжие. Но без боеприпаси, забелязах аз; полковникът не беше толкова глупав. Препъвайки се под теглото на товара, излязох на улицата и седнах до една стена, потънал в пот. Мортън се стовари до мен.

— Имаш ли някаква идея защо е всичко това? — попита той задъхан.

— Имам много ясна идея. Военните мислят, че са шпионирани. С пълно основание, защото наистина са шпионирани. Затова те са ускорили нападението, преди техните планове да бъдат разкрити.

— Какво ще стане с нас?

— Ще участваме в нападението. Най-малкото ще излезем като офицери. Което означава, че ще можем да останем в задните редици и да командваме войските пред нас, в случай на някаква неприятелска съпротива...

— *Отвори си раницата* — каза молецът в ухото ми.

— Какво викаш?

Усетих изгаряне по ухото си, когато молецът изпразни батериите си в кожата ми.

— *Отваряй... раницата!* — повтори той и падна, с изпразнени и мъртви батерии.

Наведох се и отворих раницата, чудейки се дали нещо не е поставено там. Чу се изсвирване и миризма на ракетно гориво, а птицата прелетя покрай мен и влезе в раницата.

— Няма да нося тази проклета птица и да бъда хванат с нея и разстрелян! — извиках аз.

— Трябва да го направиш в името на цялото човечество — отвърна птицата. Очите ѝ диво светеха. — Реактивира се чрез двукратно натискане на човката. Край.

Светлината намаля и изчезна. Чух стъпки и затворих раницата.

— Качвай се! — заповяда полковникът. — Потегляме!

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Имаше много малко време за почивка. Щом офицерите бяха изплюти навън от вещевия склад, препъващи се под товара на бойната екипировка, се появиха камиони да ги откарат в нощта. Като пъскахме и се оплакахме заедно с останалите пъскащи и оплакващи се наоколо, Мортън и аз метнахме раниците и оръжията си през задния капак на камиона и се изкатерихме след тях. Когато беше напълнен до отказ и малко повече, той потегли.

— И кат ши помишлиш, че току-що отново доброфолно ще жапишах. Доброфолно — оплака се един офицер и политна към мен. Чу се кълколещ шум от недовършена бутилка.

— Сподели богатството, сподели богатството — промърморих аз и дръпнах бутилката от треперещата му ръка. Беше доста противно питие, но силно.

— Ти още ли не пиеш? — обърнах се към Мортън, вдигнал бързо изпразващата се бутилка.

— Бързо възприемам. — Той пи, закашля се, после отново пи, преди да върне бутилката на нейния собственик.

Над нас прозвуча силен тътен и трябваше да затворим очи, заради блясъка от един излитащ космически кораб. Операцията беше започнала. Изскърцаха спирачки, камионът спря и ние полетяхме напред. Един познат и противен глас ни заповяда да слезем. Нашата съдба — енергичният полковник — ни чакаше. Сега с него имаше радиожурналист и група сержанти. Зад него под строй към чакащия транспорт идваха роти, батальони.

— Слушайте всички — изрева полковникът. — Това тук са добри войници и те имат нужда от добри офицери. За нещастие аз можах да им осигуря само канцеларски плъхове с дебели задници, утайката на базата. Затова ще ви разделя, по един на всяка рота, с надежда, че можете да придобиете известен опит, преди да бъдете убити.

Това не беше хубаво. Бях обещал на Мортън да се грижа за него. А ако бъдем разделени в различни роти, нямаше да мога да го правя.

Въздъгнах. Трябваше да наруша първото правило на военното оцеляване, главната военна аксиома — да си държиш устата затворена и да не се захващаш с нищо по желание. Излязох напред според устава и чукнах токове.

— Сър! Задникът ми е слаб, коремът плосък. Имам боен опит. Снайперист съм, преподавам бойни изкуства.

— А аз не ти вярвам! — изрева той право в лицето ми.

Хвърлих го на земята, сложих крак върху гърба му, взех му пистолета, пръснах една от уличните лампи, помогнах му да се изправи на крака и му върнах оръжието. Свирепият му поглед омекна, превърна се почти в усмивка и той изчисти полепналите по униформата му камъчета.

— Бих могъл да използвам повече такива като тебе. Взимай бойна рота. Име?

— Дрем. Почтително моля за заместник лейтенант Хеск. Той е млад и тъп, но аз съм го обучавал.

— Взимай го. Заминавайте. Други доброволци?

Грабнах раницата си, преди полковникът да размисли и забързах към транспорта, следван от Мортън.

— Когато го събори на земята, помислих, че ще умра — каза задъхан той. — По една случайност отърва кожата.

— За да оцелееш в съвременния свят при тези канцерогенни и транспортни рискове, трябва да използваш всяка предоставила се възможност — отбелязах авторитетно. — Мисля, че можем да спрем и да свалим раниците. Пристигна помощ.

До нас бяха дотичали един енергичен на вид сержант с гола глава, големи мустаци и двама редници. Отговорих на неговия поздрав.

— Аз съм изпълняващ длъжността първи сержант Блог. Ако вие сте капитан Дрем, значи сте новият ни командир — каза сержантът.

— И двете са верни, сержант. Поемайте тези хора и да тръгваме.

— Разделяме се с последния подслон на ротата. След десет минути отлитаме.

— Ще се справим. Да тръгваме.

Товарната рампа изчезна под краката ни, външният люк със скърцане се затвори. Трябваше да се катерим по кашони с оборудване, закрепени с болтове на палубата, за да достигнем стълбите. Два етажа по-нагоре беше ротата, натъркаляла се от стена до стена върху

гравитационни матраци. Насочихме се към нашите и едва бяхме заели хоризонтално положение, когато червените лампи светнаха и двигателите зареваха.

Излетяхме и продължихме да набираме височина. Този кораб ни натовари с много по-голяма гравитационна сила от търговския транспорт, но армията трябва всичко да понася. Когато ускорението спадна на едно G , станах и магнах на сержанта.

— Столовата пълна ли е?

— Тъй вярно, сър.

— Дай им да пият, но засега никаква храна...

От високоговорителите прозвуча силен шум, следван от гърмящ глас.

— Всички командири веднага на втора палуба. Всички командири, веднага.

— Лейтенант — обърнах се към Мортън, който изглежда едва се съдържаше да не повърне. — Поемете командването, докато се върна. — Наведох се и му прошепнах: — Не изпускай от очи раницата с птицата. Ако някой я отвори, и двамата сме вътре.

Той изпъшка тихо, а аз побързах да се отдалеча преди да започне да се самосъжалява. По мостчето се качваха и други офицери, всичките любопитни и очакващи.

— Може би сега ще разберем за какво е всичко това.

— Ще трябва да ни кажат нещо... от една година живеем само с клозетна информация.

Столовата не беше толкова голяма, така че само първите пристигнали можаха да седнат. Останалите се струпахме между масите и се подпряхме на стените. Когато се събрахме всички, един възрастен сержант ни провери по списък. После докладва на генерал с две лентички на председателската маса. Генералът призова за внимание и шумът от разговорите стихна.

— За онези от вас, които сега са прехвърлени в тази дивизия, това тук е вашият командващ офицер, генерал Лоуендър. Той има да направи важно съобщение.

Беше съвсем тихо, когато генералът се обърна към нас, кимна умно и заговори:

— Това е то, господа. Решителният час, денят на дебаркирането, моментът, който всички вие очаквахте, нещо повече, горяхте от

нетърпение да настъпи. Капитанът на този кораб докладва, че летим към целта без никаква възможност да се върнем. Затова пликовете с тайните заповеди могат да се отворят.

Той вдигна един голям, тежък от печати с червен восък плик и го разтвори. После извади и вдигна подвързана с червено книга.

— Това е. Сигурно сте чули слухове, че планираме защитна операция срещу Землиджа. Това не е вярно. Службата за сигурност пусна тези слухове, за да заблуди противника. Чуждоземните ни врагове са много и техните шпиони са навсякъде. Което обяснява и големите мерки за сигурност. Тази потребност е минало. Както сами разбирате, сега сме в космоса, на път към един нов свят. Един богат свят. Свят, изгубил контакт с останалата част от Галактиката преди хиляди години. И, което е по-важно, свят, за съществуването на който знаем само ние. Той е населен, но местните жители са изостанали и не заслужават да имат този зелен свят за своите егоистични цели. Машината готова ли е? Добре. Генерал Зенър, откривателят на тази богата планета, лично ще ви разкаже за това.

Пулсът ми се ускори и започнах да се навеждам преди да разбера, че е запис и нямаше защо да се страхувам да не бъде разпознат. Светлините малко намаляха, генералът извади един дигитален запис от плика и го сложи в проектора. Пред нас се появи противната холограма на Зенър.

— Здравейте, войници на Невенкебла. Вие сте участници в най-великото дело, замислено някога от нашата страна. Вашата победа в боя ще обогати и засили нашата родина, така че никой няма да дръзне да си помисли за нападение. Очакват ни богатствата на този свят... Чоджеки!

Чу се тиха музика, Зенър изчезна, за да бъде заместен от синята сфера на планета, плуваща в космоса. Но ако ни спестиха неговия образ, високопарният му глас продължи да се набива в ушите ни.

— Чоджеки. Богат, топъл, плодороден. Вероятност едно на милион е, че тъкмо ние го открихме. Корабът, който командвах, беше преследван от убийците на Галактическия съюз и ние използвахме случаен, неизследван тунел да избягаме. Така открихме тази величествена планета. Може би има по-висша сила, която направлява нашата съдба, може би потребностите на нашата благородна земя са разбрани интуитивно от неизвестно ни благоволение.

— Може би това са стари глупости — прошепна някой и в тъмното се чуха одобрителни мърморения. Това бяха полеви офицери, които предпочитаха истината пред пропагандата. Но нищо не можеше да спре Зенър.

— Ние кацнахме и аз извърших разузнаване. Планетата е богата, с огромни резерви от тежки метали, гъсти гори, пълноводни реки за хранене на хидроелектроцентрали. Ако изобщо има нещо нередно в Чоджеки, това е присъствието на обитатели.

Сега слушахме с интерес, защото в гласа се появи нотка на раздразнение, което Зенър не можа да скрие.

— Те са отвратителни хора, с ужасни отношения и странни извращения. Ние се обърнахме към тях открито, протегнахме им ръка за дружба. Предложихме им помощ, приятелство, търговия, контакт с по-развита цивилизация. И знаете ли какво получихме в отговор? Знаете ли какво направиха?

Сега гласът му определено беше гневен, публиката се развълнува.

— Ще ви кажа какво направиха. Нищо не направиха! Напълно ни пренебрегнаха, отвърнаха се от нас... отхвърлиха контакта с цивилизацията.

— Може би са знаели какво точно правят — обади се някой и генералът извика да се пази тишина. Планетата се скри и се върна образът на генерал Зенър. Сега се владееше, но в очите му имаше злоба.

— И така, вие, офицери, разбирате, че онова, което правим, е за тяхно добро. Нашата култура е стара и добре развита. Ние им протегнахме ръка за приятелство и помощ, но тя беше отблъсната. Бяхме обидени, оскърбени от тези недодялани, груби личности. Следователно за тяхно добро трябва да им покажем, че Невенкебла има гордост и не търпи обиди. Те си го изпросиха и ще си го получат. Ние отиваме с приятелски чувства да им помогнем. Ако отхвърлят нашата помощ, ще трябва да се сърдят на себе си.

— Да живее Невенкебла!

— Да живее творческият мир!

Светлината се засили и всички станахме на крака и аплодирахме като глупаци. Аз виках толкова силно, колкото и другите. Засвириха

тромпети, прозвуча дрезгав музикален запис. Всички застанахме мирно и запяхме думите на техния отвратителен химн:

*Да живее Невенкебла,
страна на мира,
страна на доброто, страна на светлината.
Да живеят нашите лидери,
любими и милостиви хора.
Вечно ще защитаваме
правото на свобода. Но ако някой ни нападне...
Ще си получи заслуженото!*

Имаше още много такива думи. Пеех заедно с другите, и бях безкрайно щастлив, когато пеенето завърши. Сега във въздуха увисна холографска карта и генерал Лоуендър посочи с пръст.

— Всички ще получите карти и подробни разпореждания. Ще се срещнем утре, след като ги разучите. През това време ние ще разгледаме подробно плана за нападение. Но в най-общи линии ето какво ще стане.

Тази дивизия, 88-а, известна като „Зелените дяволи“, има честта да освободи този промишлен сектор на най-големия град с варварското име Белегарик. Тук и тук има мини, складове, железопътна система, а тук, десет километра настрана, в края на езерото, язовир, където се произвежда електрическата енергия за града. В интерес на тези егоистични хора ние ще окупираме всички тези цели. Ще ги освободим от тяхното необмислено отхвърляне на нашите основателни нужди.

— Един въпрос, генерале — обади се един полковник. Генералът кимна. — Каква съпротива можем да очакваме? Колко голяма е тяхната армия? И колко модерна?

— Добър въпрос, полковник, и жизненоважен. Трябва да сме готови за всичко, за всякакви изненади, за всякакви атаки. Защото тези хора са много хитри, коварни, лукави, неискрени. Изглежда, че... при всички контакти, направени от генерал Зенър, всички разузнавания, извършени от опитни агенти, със сигурност е открито, че става нещо

много подозрително. На пръв поглед като че ли тези коварни хора нямат никаква армия, никаква охрана... нямат дори полицейски сили.

Той почака жуженето на възбудените гласове да стихне, преди да вдигне ръка за тишина.

— Сега всички знаем, че това е невъзможно. Една страна се нуждае от защита срещу нападение. Следователно всяка страна трябва да има армия. Криминалните елементи ще я ограбят и опустошат, ако няма полиция. Сега ние знаем, че реалностите са такива. Ние *знаем*, че този коварен народ крие страхливите си армии от нас. Следователно трябва да проявим военна предпазливост, да сме готови за всякаква скрита атака. Ние трябва да ги освободим от самите тях. Дължим им това.

Никога през живота си не бях чувал толкова много лъжи... но те впечатлиха офицерите, които бурно поздравиха генерала при мисълта за предстоящата голяма патаклама.

Докато се чудех какви беди очакват тези прости хора, които щяха да бъдат освободени от техния глупав мирен начин на живот, освобождението чрез унищожение беше в своя ход.

Ние ще ги освободим, дори ако трябва всички да избием!

ПЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

Върнах се при моята рота, стиснал пакета със запечатани заповеди и с ясното разбиране, че това е най-налудничавият план, за който някога бях чувал. Когато влязох в каютата Мортън вдигна глава.

— Имаш много разтревожен вид — каза той. — Нещо лично ли е или засяга всички ни?

— Мога ли да направя нещо за вас, капитане? — попита Блог и се показа на вратата зад мен. Всички искаха да научат за съвещанието. Хвърлих пакета на леглото си.

— Сержант, какво е положението със силните напитки във войска, която скоро ще влезе в бой?

— Строго забранено, сър, наказва се от военен съд. Но един от допълнителните резервоари на командирската кола е пълен с деветдесет и девет.

— Деветдесет и девет какво?

— Деветдесет и девет процента чист алкохол. Разрежда се с вода и му се прибавя сух портокалов сок.

— Тъй като отиваме на бой, аз извършвам полево назначение. Изпълняващ длъжността първи сержант Блог, вече сте първи сержант Блог.

Извадените от Мортън три алуминиеви канчета издрънчаха върху масата. Последва тупване на плик с кристали сух портокалов сок. Разбрах, че Мортън се беше адаптирал към военния живот.

Сержантът се върна с двайсетлитрова туба с алкохол, който разреден с вода представляваше четирийсет литра чиста напитка и щеше да направи това пътуване по-поносимо.

Чукнахме се и пихме.

— Тази гадория е доста отвратителна — отбеляза Мортън и подаде празната си чаша за още. — Можеш ли да ни кажеш какво научи?

— Имам някои добри новини и някои добри новини. Първите добри новини са, че ще нападнем и окупираме невероятно богата и до

този момент никому неизвестна планета, наречена Чоджеки. Вторите... те изглежда нямат никаква защита. Нито армия, нито полиция, нищо.

— Невъзможно — каза сержантът.

— Всичко е възможно във времето и пространството на Галактиката. Да се надяваме, че рапортът е точен, защото тогава нахлуването ще бъде лесно.

— Аз мисля, че е уловка. — Сержантът все още не искаше да повярва. Кимнах.

— Генералът изглежда също мисли така. Той е сигурен, че има скрита тайна армия.

— Не е задължително — поклати глава Мортън. — Преди да постъпя в армията следвах история. Ето защо мога да ви кажа: хората са различни. Както справедливо посочихте, капитане, във времето и пространството на Галактиката има много видове общества, правителства...

— Щом има правителства, има и армии. Това е неизбежно.

Питието правеше сержанта свадлив, а Мортън — сълзлив.

— Правилно. — Изправих се на крака и бутнах тубата с алкохол под масата. — Старши сержант, съберете сержантите. Кажете им това, което аз ви съобщих за нападението, а те да го предадат на войниците. Засега това е всичко.

Вратата се затвори зад сержанта, Мортън захлупи глава на масата и захърка. Явно бе слаб пияч. Довърших отвратителния, макар и сигурно смъртоносен алкохолно-портокалов коктейл и стомахът ми закъркори, недоволен от него. Или от глад? Много време, твърде много време беше минало от недоядената пържола в офицерския клуб. Бръкнах в раницата си и намерих част от дажбата, която бяхме получили. Червеникава туба с надпис: „ТОПЛА ХРАНА“, Друг надпис с по-дребни букви посочваше, че е за двама души и може да се отвори, като се отреже бялото кръгче в края. Извадих бойния си нож от канията и ентусиазирано го отрязвах. Тубата моментално стана изключително топла и ми изгори пръстите. Пуснах я на масата, където тя зашумя, засъска и започна да се разширява. Държах ножа си готов, в случай че се нахвърли върху мен. Чу се шум от раздиране, обвивката се разкъса и храната нарасна до дълга цял лакът наденица.

Изглеждаше отвратителна, но миришеше доста хубаво. Отрязах едно парче, набодох го на ножа си и го лапнах. Липсваше само бирата.

Животът продължи по този начин. Дните следваха един подир друг като люлееща се голяма червена наденица. Колкото и да бе приятна първата хапка, аз започнах с неохота да ям от противните наденици. Както и всички други. Поради някаква неправилно разбрана заповед, в суетнята при товаренето на транспорта топлата храна беше единствена на борда. Дори генералът трябваше да яде отвратителните наденици, от което също не беше доволен.

Имахме събрания и брифинги и всичко усърдно предавах на войниците. Чистехме и лъскахме оръжията, точехме ножовете си, минавахме на прегледи за късогледство, за да се поддържат лекарите-офицери във форма, наливахме се с алкохол, докато минаха петнайсет дни и бе издадена заповед за още едно събрание на офицерите.

Този път беше различно. Купчината офицери около генерал Лоуендър оживено разговаряха и разглеждаха картите. Щом се събрахме всички, генералът се изправи... и удари с юмрук по масата.

— Нападението започна!

Той изчака да заглъхнат одобрителните възгласи и продължи:

— Първите ни разузнавачи съобщават, че не са срещнали никаква съпротива. Засега. Но ние трябва да сме внимателни, защото това може да е хитрост, с която да ни вкарат в някакъв капан. Всички имате заповедите си, знаете какво да вършите... затова няма какво повече да се каже. Кацаме след два часа. Сверете си часовниците. Това е всичко. Освен, момчета... да вървят по дяволите.

Последваха нови одобрителни възгласи, преди да се върнем и да кажем на войниците какво ни чака.

— Крайно време беше — коментира сержант Блог. — Войниците се разкиснаха, омързеливиха се от лежане. Крайно време беше.

— Събери сержантите да разиграем основно още веднъж атаката — наредих аз и разгънах познатата карта. Поради приближилото кацане всички бяха много изпълнителни. — Тук се предполага да се приземим — казах аз и посочих мястото на картата. — Колко от вас вярват, че военният пилот ще се приземи на точното място?

Пълно мълчание.

— Правилно. И аз така смятам. Предвижда се да се приземим призори, което означава, че вероятно ще бъде тъмно... или ще вали,

или и двете. Ние ще излезем първи, защото трябва да изминем най-дълъг път. Аз ще водя с командирската кола, която, ако е тъмно и не ни обстрелват, ще бъде със запалени фарове, за да виждате.

Сержант Блог се намръщи и вдигна пълен с листчета бележник.

— Една специална заповед на генерала забранява използването на каквито и да било светлини.

— Правилно. Но генералът последен ще напусне кораба, а ние първи, и трябва бързо да се придвижим, защото веднага след нас идват танкове.

— Светлините да са включени! — отсече категорично сержантът.

— Аз ще отида до най-близкия хълм или високо място да сверя картата и да се уверя, че сме се приземили на определеното място. Ако не сме, ще определя точно къде, по дяволите, се намираме и накъде се движим. Лейтенантът ще събере войниците и ще следва командирската кола. Когато разбере накъде се движим, ще отидем там. Ето. Язовирът. Електроцентралата, която захранва този град, чието име не може да се произнесе, Белегарик, с електроенергия. Нашата задача е да я овладеем и охраняваме. Въпроси? Да, ефрейтор?

— Можем ли да оставим дажбите гореща храна тук и да се храним с местна храна?

— И да, и не. Ние ще вземем горещата храна, в случай че срещнем офицера от снабдяването, за да можем да му я натъпчем в устата. Но скоро ще намерим местна храна. Преди да ядете трябва да ми я донесете за проверка. Други въпроси?

— Амуниции. Кога ще получим амуниции?

— Сега те са на платформата за дебаркиране. Ще ви бъдат раздадени, като отидем там. Вие ще се погрижите всеки да си получи нужното. Освен това ще се погрижите да няма нито едно оръжие заредено. Не искаме някое оръжие да изгърми вътре в кораба.

— След като слезем ли да ги заредим? — попита първият сержант.

— Ще ги заредите, когато аз ви кажа. Не очакваме никаква съпротива. Ако няма съпротива, не е необходимо да стреляме по местното население. Щом не е необходимо да стреляме по тях, нападението на мига ще успее. Ако оръжията не са заредени, те не могат да стрелят. Оръжията няма да бъдат заредени.

Чу се тих ропот и ефрейтор Аспия с разперените като на бръмбар вежди изрази общата загриженост.

— Не можем да атакуваме с незаредени оръжия.

— Можете — заявих с възможно най-студен глас. — Можете да направите каквото ви се заповяда. Само едно оръжие ще бъде заредено. *Моето*. И аз ще застрелям всеки войник... или офицер... който не изпълнява заповедите ми. Други въпроси? Няма. Свободни сте. След трийсет минути готовност за дебаркиране.

— Не се чувстват щастливи от това положение с амунициите — каза Мортън, когато другите се отдалечиха.

— Упорит негодник. На мен не ми харесва идеята за убиването. Никакви амуниции, никаква стрелба. Така ще предотвратим инцидентите.

Той оправи кобура на пистолета си, все още разтревожен.

— Те трябва да могат да се защитават...

— Мортън! — извиках аз. — Погледни се в огледалото. Какво виждаш? Виждаш лейтенант Хеск да те гледа оттам. Започваш да разсъждаваш като него. Запомни, Мортън... ти само се правиш на войник, ти си мирен гражданин, насила вкаран в казармата. Забрави ли? Виждал ли си някога убит?

— Не съм. Когато умря леля ми, я видях в ковчега.

— Аз съм човек с опит... Виждал съм да умират хора и трябва да ти кажа, че гледката никак не е приятна. И когато човек умре, умира завинаги, Мортън. Не го забравяй, когато слушаш хората на насието и омразата, пропагандаторите на ужасите на войната. Искаш ли да умреш?

Като казах това, допрых върха на ножа си до гърлото му. Той повдигна вежди, преглътна тежко и отговори:

— *Не!* — Прибрах ножа си така бързо, както го бях извадил и кимнах.

— Знаеш... че аз също не искам. И никой от живеещите на тази земя, на която дебаркираме с хиляди военни идиоти, не иска и се чудя, как изобщо се забърках във всичко това.

Мортън въздъхна.

— Като мен, насила.

— И какво направихме! Както винаги старите изпращат младите на война. Трябва да направят минималната възраст за влизане в

казармата петдесет и пет години. Така много скоро ще се сложи край на войната, ще ти кажа.

Прозвуча аларма и всички светлини трепнаха. Погледнах си часовника.

— Сигналът. Да тръгваме.

Дебаркационният трюм представляваше осветен в червено ад от хора, машини и оборудване. Пробих си път през тях до моята командирска кола, която беше закрепена на края на рампата. Изритах веригите, които я държаха.

— Експлозивни са — обясни сержант Блог. — При слизане на рампата сами се откачат.

— Като видя, ще повярвам. Ако не се откачат, ще ми бъде много трудно да изляза оттук. Натоварено ли е всичко на тази кола както наредих?

— Точно както наредихте, сър. Допълнителните амуниции са на задната седалка.

Погледнах и кимнах одобрително. Бях напълнил много манерки с нашия стопроцентово проверен портокалов сок и ги бях поставил в сандъка за амуниции. Вътре бях сложил също, под фалшиво дъно, говорещата птица, с която се бях натоварил. Не можех да я оставя и някой да я намери.

Подът се повдигна към мен. Свих крака. Последната част от спускането ставаше бавно, с две G, тъй като не можехме да се излежаваме на антигравитационни матраци преди да влезем в боя. С изключение на старшите офицери, разбира се. Разбутах войниците пред мен, качих се на моята командирска кола и седнах до шофьора.

— Пали — заповядах аз. — Но не включвай на скорост, преди рампата да се спусне.

Седалката на колата се повдигна и ме удари, точно когато ревът на корабните двигатели спря. Подскочихме на местата си, от всички страни се чува силни експлозии. За щастие веригите се откачиха. Със силно скърцане рампата се задвижи... и слезе долу.

— Включвай! — извиках аз, когато излязохме на тъмното в дъжда. — И запали фаровете да виждаме накъде отиваме!

Командирската кола изрева надолу по рампата, със силен трясък се търколи на земята и с плискане се гмурна в един гьол. Напред нищо не се виждаше, освен пелената от дъжд в светлината от фаровете.

Потопихме се в мрака. Погледнах назад и видях колони от тежко натоварени войници да ни следват.

— Пред нас има адски много вода, сър — каза шофьорът и натисна спирачките.

— Тогава обърни, идиот, преди да си ни удавил. Завий надясно, настрана от кораба.

Светкавица разцепи небето и драматично изтрещя гръмотевица. Потупах шофьора по рамото и посочих:

— Ей там има хълм, някакво възвишение зад онези дървета. Закарай ни горе.

— Има телено заграждение, капитане!

Въздъгнах.

— Карай през него, шофьор, това е бронирана бойна кола, не е велосипедчето, което си оставил при майка си. Давай!

Спряхме на върха на нисък хълм, дъждът продължаваше все така да се лее, но небето бе започнало да светлее с първата светлина на зората. Извадих картата да се ориентирам къде сме. Поне знаех къде е запад, тъй като, естествено, слънцето на тази планета изгряваше от запад.

Останалата част на ротата вече беше достигнала хълма, затова изгасих фаровете. Сега виждах по-добре, но единственото нещо, което можах да идентифицирам, бе извисяващата се грамада на нашия транспорт назад. От него се изливаха колони от хора и машини и бързо поемаха напред под дъжда. Със засилването на светлината видях хълмове на хоризонта и се опитах да ги намеря на картата си. Когато установих точното ни местонахождение, беше станало съвсем светло.

— Добре! — казах аз, слязох от колата и се усмигнах на мокрите си войници. — Зная, че ще ви бъде приятно да чуете, че пилотът на нашия кораб е направил грешка в наш интерес. Ние сме почти на половината път до целта.

Последваха нестройни възгласи. Вдигнах картата.

— Едно внимателно разглеждане на тази карта също показва, че останалите войски, които сега са на път към Белегарик, трябва да изминат дълъг път. Който е станал още по-дълъг от някои грешки в навигацията. Ако погледнете към техните чезнещи редици, ще видите, че те вървят в посока, противоположна на тази, която трябва да поемат.

Сега възгласите бяха по-бодри. Нищо не повдига духа повече от това да видиш, че някой друг е изпаднал в идиотско положение. А дъждът изглежда отслабваше, преминаваше в нещо като мъгла. Изгряващото слънце я озари с червенина и разкри над дърветата далечен бял обект. Качих се на капака на двигателя да се уверя. Това беше.

— Добре, момчета. Тръгваме. Ако погледнете в тази посока, ще видите нашата цел — язовира. Командирската кола ще ни следва. Аз ще вървя с вас пеша, както трябва да прави всеки добър командир. Ходом марш!

ШЕСТНАЙСЕТА ГЛАВА

Точно след изгрев-слънце някакъв небесен ключ превключи и дъждът спря. Лек ветрец издуха облаците, докато крачехме по изпускащите пара простори. Бяхме вървели през полето, но сега стигнахме до павиран път, който изглежда водеше към намиращия се не много далеч язовир. Изпратих разузнавачи и те докладваха, че не са открили вражески действия... или всъщност изобщо никакъв враг. Тръгнахме по пътя, който се виеше надолу по обраслия с дървета хълм.

— Рапорт от един от разузнавачите — съобщи сержантът. — Той е в онази овощна градина и казва, че дърветата са отрупани с aval-gwlanek.

— Звучи отвратително. Какво е това?

— Някакъв плод, който расте в Землиджа. Деликатес.

— Кажи му да донесе един за анализ и оценка.

Разузнавачът бързо пристигна с пълна каска зрял aval-gwlanek. Приличаше на плодовете, наричани на Бит О'Хевън праскови. Взех един и го помирирах, после погледнах разузнавача, по чието лице имаше следи от сок.

— Е, редник, виждам, че вече си извършил анализа и оценката. Как го намираш?

— Много вкусен, капитане.

Отхапах, сладкият сок отми вкуса от последната топла храна от устата ми и кимнах.

— Сержант, отведи войниците в овощната градина. Десет минути почивка.

Когато след почивката продължихме, над шума от тежко стъпващите ботуши се чуваше силния шум от течаща вода. Язовирът вече беше по-близо, както и електроцентралата и сградите под нея. Водата се изливаше надолу от големите тръби, докато стълбове и проводници отиваха към далечния град. Изглеждаше спокойно и мирно, никой не се виждаше. Дадох знак за спиране и изпратих да извикат сержантите.

— Сега ще ви обясня плана на атаката. Преди това ще извършим преглед на оръжията. Започвам с вас, първи сержант.

С безизразна маска на лицето, той ми подаде пистолета си. Извадих пълнителя, проверих да видя дали е празен, погледнах също да видя, че в затвора няма патрон и му го върнах. Същото направих и с останалите. Бях много доволен от себе си, докато не стигнах до грамадното туловище на ефрейтор Аспия. Вместо да ми подаде пистолета си, той го притисна до гърдите си.

— Ще ви спестя проверката, капитане. Зареден е.

— Това е нарушение на моята заповед, бивш ефрейтор. Редник, сега ми подай оръжието си.

— Войникът не е войник, ако не е въоръжен — отвърна мрачно той, без да помръдне.

— Вярно е — кимнах аз и пристъпих към следващия. С крайчеца на очите си забелязах, че се оглежда, сякаш търси подкрепа. Щом отмести поглед от мен, замахнах и го ударих по врата със саблен удар. Беше жесток удар: пистолетът му бе зареден. Той падна в безсъзнание на земята. Измъкнах оръжието от безжизнената му ръка, извадих пълнителя и изхвърлих един по един патроните в калта.

— Сержант Блог. Искам този човек да бъде отведен в командирската кола и да бъде пазен.

— Пазещият да бъде ли въоръжен, сър?

— Въоръжен и оръжието заредено. Лейтенант Хеск ще го пази. Сега, ето какъв е нашият плац за нападение.

Всички слушаха мълчаливо, впечатлени от бързата ми реакция. Беше ме срам от страхливия удар... но войниците не трябваше да го разберат. По-добре един подут врат, отколкото заредени оръжия и убити. Можех да вярвам на Мортън, че няма да натисне спусъка... и се почувствах много по-добре, като не беше до мен засега. Възложих задачи на всички отделения, но главното здание оставих за себе си.

— Това са ви задачите. Изведете хората си на позиция и отново ми рапортувайте. Когато всичко бъде под контрол, аз ще вляза в командната зала. Сега... действайте!

Моята смела малка армия се разпръсна, атаката се провеждаше като по книга. Прибягвайки по няколко едновременно, прикривайки се един друг. След няколко минути сержантите започнаха да докладват по радиото. Целите са достигнати, никаква съпротива, още никой не се

вижда. Сега беше мой ред. Следван от първия сержант и неговото отделение, аз се изкачих решително по стъпалата на електроцентралата и отворих вратата. Влязох право в машинната зала. Турбините се въртяха, генераторите произвеждаха ток, никой не се виждаше.

— Пълна автоматизация — отбеляза сержантът.

— Така изглежда. Нека да намерим командната зала.

Притичах по коридора. Напрежението нарасна. Бях много доволен, че само аз бях със заредено оръжие. Държах пистолета в ръка... но без да съм свалил предпазителя, тъй като нямах намерение да го използвам: беше само за поддържане на духа на войниците.

— Там има някой, капитане. Вижте!

Войникът сочеше към врата с матирано стъкло. На него се показва силует на човек, после изчезна.

— Вярно, отиваме там, следвайте ме!

Поех дълбоко дъх и отворих вратата. Скочих вътре и чух отделението след себе си. Сивокосият човек стоеше пред контролното табло и потупваше един циферблат.

— Ne faru penion! — извиках аз. — Vi estas kaptito. Manoj en la aeron!

— Колко интересно — каза той, обърна се и се усмихна. — Чужденци, говорещи на чужд език. Добре дошли, чуждестранни люде, добре дошли в електроцентрала номер едно на Белегарик.

— Аз ви разбирам! — възкликнах изненадан. — Вие говорите диалект на простонароден английски, езикът, който ние говорим на Бит О'Хевън.

— Не мога да кажа, че съм чувал за това място. Акцентът ви е странен, но езикът сигурно е същия.

— Какво казва той? — попита първият сержант. — Вие говорите неговия език?

— Да. Учил съм го в училище. — Което беше съвсем вярно. — Той ни приветства.

— Има ли някой друг наоколо?

— Добър въпрос. Ще го попитам.

— Има персонал, разбира се, но всички спят. Работници на смяна. Трябва да ми кажете повече за себе си и вашите приятели. Казвам се Стърнър. Мога ли да попитам за вашето име?

Наканих се да отговоря, после се опомних. Война не се води по този начин.

— Името ми не е важно. Аз съм тук да ви кажа, че сега тази електроцентрала се контролира от въоръжените сили на Невенкебла. Ако ни сътрудничите, няма да ви се случи нищо лошо.

Преведох думите си на есперанто, за да знаят войниците ми какво съм казал. И наредих на сержанта да съобщи за работниците от смяната. Стърнър учтиво изчака да свърша, преди да заговори.

— Всичко това е много вълнуващо, сър! Въоръжени сили казвате? Значи имате оръжия. Това, което носите, оръжия ли са?

— Да, оръжия. И ви предупреждавам... ако бъдем атакувани, ще се отбраняваме.

— Това никак не ме притеснява. Като дълбоко вярващ в Индивидуалния мутуализъм^[1], никога няма да причиня зло на някого.

— Но вашата армия... или вашата полиция може да го сторят! — отвърнах хитро.

— Зная думите, разбира се, но вие не трябва да се страхувате. Тук няма армия, нито дори полицейски сили. Мога ли да ви предложа нещо да хапнете? Показах се много лош домакин.

— Не мога да повярвам — промърморих. — Сержант, свържете се с щаба на генерал Лоуендър. Кажете им, че сме установили контакт с врага. Никакви признаци на съпротива. Според него няма нито армия, нито полицейски сили.

Внимателно следен от стисналите оръжията си войници, Стърнър отвори един шкаф и извади висока и интересна бутилка. Той я постави на масата, заедно с поднос с чаши.

— Вино — поясни Стърнър. — Много хубаво, за специални гости. Надявам се на вас и на вашите сътрудници да ви хареса. — Той ми подаде една чаша.

— Първо вие го опитайте — казах аз с военно недоверие. Той отпи и ми подаде чашата. Беше много хубаво.

— Обажда се лично генералът — докладва сержантът и дотича с радиостанцията.

— Говори капитан Дрем.

— *Дрем... какво означава този рапорт? Открихте ли врага?*

— Завзехме електроцентралата, сър. Без жертви. Не срещнахме никаква съпротива.

— *Вие първи установявате контакт. Как изглежда тяхната отбрана?*

— Не съществува, генерале. Не ни беше оказана никаква съпротива. Пленникът твърди, че нямат нито армия, нито полиция.

Генералът изсумтя скептично.

— *Изпращам хеликоптер за вас и за пленника. Искам лично да го разпитам. Край.*

Страхотно. Последното място, на което исках да бъда, бе свърталището на висшите офицери. Съществуваше голяма вероятност да се появи генерал Зенър и да ме познае от лошото старо време, когато беше известен като Гарт. Оцеляването ме подтикваше да се скрия в някоя дупка. Но срещу личните ми нужди надделяваше шансът да спася човешки животи. Ако можех да убедя тъпите военни глави, че няма да има никаква съпротива. В противен случай сигурно някой пристрастен към оръжията идиот няма да издържи и ще започне да стреля. Тогава към стрелбата ще се присъединят всички страхливци и... Сценарият беше много реалистичен. Трябваше да направя всичко възможно, за да се избегне.

— Заповед от генерала — казах аз на очакващите войници. — Отивам да заведа пленника при него. Пристига транспорт. Вие оставате като командващ, сержант Блог, до идването на лейтенант Хеск, който ще ви смени. Поемайте командването. И се погрижете за виното.

Той отдаде чест и щом напуснах, се пресегна към бутилката. Такива прости бяха и моите войнишки удоволствия.

— Идвате с мен — наредих на Стърнър и посочих към вратата.

— Не, аз съм длъжен да стоя тук. Страхувам се, че не мога да ви направя тази услуга.

— Услугата правите не на мен, а на собствения си народ. Там има голяма армия. Всичките са въоръжени с оръжия като тези. Сега те нахлуват във вашата страна и ще я завладеят. Ще загинат хора. Но ако ви заведа при командващия офицер и успеете да го убедите, че вашият народ няма да окаже съпротива, могат да бъдат спасени човешки животи. Разбирате ли ме?

Докато обяснявах, на лицето му се появи израз на ужас.

— Сериозно ли говорите? — попита развълнуван той. — Вярно ли е това, което казвате? — Кимнах мрачно. — Разбира се, тогава, да.

Непонятно, но трябва да дойда. Не мога да повярвам.

— Чувството е взаимно. — Поведох го към вратата. — Мога да разбера, че нямате армия, всички цивилизовани светове са без армии. Но полицията е едно необходимо зло, бих казал.

— Не и за онези, които практикуват Индивидуален мутуализъм. — Стърнър се ободри при откритата се възможност да изнесе една беседа.

— Никога не съм чувал за Индивидуалния мутуализъм — поощрих го аз.

— Какво нещастие за вас! С риск да го опростя, ще ви обясня...

— Капитан Дрем. Трябва да говоря с вас! — провикна се бившият ефрейтор и изскочи от командирската кола, въпреки плахите опити на Мортън да го спре. Той се изправи пред мен и застана мирно. — Сега виждам, че не съм бил прав, сър. Мислех, че сте млад и изглеждахте слаб, затова не изпълних заповедта и заредих пистолета си. Сега знаая, че не аз, а вие сте бил прав и почтително моля за втора възможност, тъй като съм трийсетгодишен и моята кариера е в армията.

— И как разбрахте, че съм бил прав, редник Аспия?

Той ме погледна, очите му горяха.

— Понеже ме ударихте, сър! Съборихте ме, открито и честно. Един мъж трябва да направи каквото се полага... и вие го направихте!

Какъв свръхагресивен идиот беше този човек? Той бе отказал да се подчини на една разумна заповед, с която се целеше да се избегне насилие. А когато го съборих в безсъзнание на земята, разбра, че съм бил прав. Умът ми се омота в тази перверзна, неестествена логика... но сега наистина нямах време да мисля по нея. Единственото, което можех да направя, бе да я приема и да забравя за него.

— Знаеш ли, бивш ефрейторе, мисля, че ти вярвам. Само истинският мъж може да признае, че не е бил прав. Така че, макар ти да си нещастен, жалък редник, а аз — високопоставен капитан... ще ти стисна ръка и ще те изпратя да си изпълняваш задълженията.

— Вие сте истински мъж, капитане, и никога няма да съжалявате за това! — Той стисна подадената му ръка, после се оттегли назад, процеждайки една сълза от окото си. От небето се чу нарастващ шум и над нас мина сянка. Вдигнах глава и видях да се спуска хеликоптер.

— Мортън... поеми командването, докато се върна. Иди при сержант Блог и поеми ротата, остави го той да взема всички решения и се съгласявай с него.

Мортън успя само да кимне, а аз поведох Стърнър към хеликоптера и се качих подир него.

— Заведи ни при генерала — заповядах на пилота. После въздъгнах тежко. Имах чувството, че си пъхам главата в примката и я намествам около врата си.

Но всъщност нямах друга възможност.

— Чел съм за такива летателни апарати в книгите по история — каза Стърнър и погледна възхитен през прозореца, докато се издигахме. — За мен това е много важен момент, безименни сър.

— Капитан, можете да ме наричате капитан.

— Приятно ми е, че се запознах с вас, капитане. И ви благодаря за възможността да обясня на вашите началници, че могат да дойдат с мир. Те не трябва да се страхуват. Ние никога няма да им направим нещо лошо.

— Страхувам се от обратното.

Нямахме време за повече приказки, защото хеликоптерът се спускаше към бронирана колона от танкове. Под един навес близо до нея бяха поставени маси, столове и мокър бар. Кацнахме до тях на такова разстояние, че въздушната струя от витлата да не издуха събраните там офицери. Сkochих, отдадох набързо чест и се успокоих. Зенър не беше сред тях. Обърнах се, помогнах на Стърнър да слезе и го отведох до генерал Лоуендър.

— Това е пленникът, сър. Той говори ужасен местен език, който случайно съм учил в училище, така че мога да превеждам.

— Изключено — каза навъсено генералът. — Вие сте полеви офицер, а не преводач. Майор Кеусъл е щабен преводач. Майоре, превеждайте!

Тъмнокосият майор ме изблъска и застана пред пленника.

— Kion vi komprenas? — извика той. — Sprechten zee Poopish? Ancau oouay eekspray Igray Atinglay? Ook kook Volupook?

— Много съжалявам, сър, но не разбрах нито дума от онова, което казвате.

— Разбрах го! — възкликна щастливо майора. — Малко известен диалект, говори се на скучни планети, които се въртят около тъмни

звезди. Научих тази отегчителна какофония, когато бях търговец на месо преди години. Внасях свинепрасешки котлети...

— Престани с тези глупости, майоре, превеждай. Попитай го къде е армията им и колко полицейски участъка има в този град.

Слушах с интерес как майорът, въпреки вроденото си желание да говори, а не да слуша, най-накрая извлече онази информация, която вече имах. Генералът въздъхна нещастно.

— Ако това е вярно... тогава не можем хладнокръвно да ги разстреляме. — Той се обърна към мен. — И вие сте сигурен, че не са оказали никаква съпротива?

— Никаква, сър. Това, както изглежда, е в разрез с техните най-силни вярвания. Мога ли да ви поздравя, генерале, за първото безкръвно нашествие, известно във вселената? Скоро вие ще завладеете цялата тази планета за слава на Невенкебла... без да загубите нито един войник.

— Не бързайте да се радвате, капитане. На генерали, които връщат войниците си без нито една жертва, не се дават медали. Битки! Там се печели слава! Ще има битки, запомнете ми думите. Това е в природата на човека. На тази планета не може всички да са страхливци.

— Лоуендър... какво става? — попита един познат глас и кръвта ми изстина с около десет градуса. Не помръднах, стоях като истукан, с гръб към говорещия.

— Това е първият ни пленник, генерал Зенър — отговори Лоуендър. — Тъкмо го разпитвах. Говори глупости. Казва, че нямат нито армия, нито полиция.

— Вярвате ли му? Къде го заловихте?

— На електроцентралата, от капитан Дрем.

Зенър се обърна към мен, после отмести поглед. Стоях изпънат, с безизразно лице. Той отново се обърна към мен.

— Откъде ви познавам, капитане?

— От единичното обучение, сър. Маневрите — отговорих аз с възможно най-басовия глас, който можах да постигна. Зенър дойде при мен и доближи лицето си до моето.

— Не е вярно. Отнякъде другаде е. И вие бяхте с някой друг...

Очите му светнаха от удоволствие и той заби пръст в мен.

— Епископа! Ти беше с Епископа...

— И ти го уби! — извиках аз, хвърлих се върху него и се вкопчих във врата му с хватка, която за три секунди щеше да го удуши.

Една секунда... в безсъзнание. Втора секунда... обезсилен. Трета...

Светлината изчезна. Отзад на главата си почувствах ужасна болка и после нищо. Последната ми мисъл беше... бях ли издържал третата секунда?

[1] Мутуализъм — форма на взаимопомощ между организми, които извличат полза един от друг. — Б.пр. ↑

СЕДЕМНАЙСЕТА ГЛАВА

Неизмеримо по-късно усетих болката да се разпростира от главата по цялото ми тяло. Размърдах се да я прогоня, но тя остана. Тъмно ли беше или очите ми бяха затворени? Нямах желание да разбера. Всичко много ме болеше. Простенах. Прозвуча ми толкова добре, че го повторих. Неясно, през стенанията, усетих повдигане на раменете и нещо влажно на устните. Изгъргорих и смотолевих: вода. Имаше много хубав вкус. Пийнах малко и се почувствах по-добре. Болката още съществуваше, но не беше толкова силна, че да не смея да си отворя очите. Над мен плуваше размазаният образ на някакво лице. След известно мигане се изясни.

— Мортън...? — промърморих аз.

— Никой друг. — С израз на раболепно униние, той ме издърпа до стената. Главата ми изглежда щеше да се пръсне на парчета. Гласът му едва достигаше до съзнанието ми.

— Лапни това. Пийни още малко вода. Докторът каза, като дойдеш в съзнание, да го глътнеш. За главата.

Отрова? Не вярвах да имам такъв късмет. Лекарство. Болката се завъртя и нарасна, после се отдръпна и притъпи. Отворих широко очи и видях тъжния и насинен Мортън на фона на решетка.

— Мъртъв ли е? — изграках аз.

— Кой?

— Генерал Зенър.

— Изглеждаше съвсем жив, когато идва тук преди половин час.

Мрачно въздъхнах... със смесени чувства. Искрах отмъщение, исках Зенър да си плати с лихвите за смъртта на Епископа. Мислех, че искам той също да умре. Но когато се опитах да го убия, наистина се опитах, бях радостен, че ме спряха. Сега, когато бях направил първия си опит за убийство, открих, че всъщност не се радвам на процеса на убиване на хора. Не успях да убия. И с този си неуспех изпаднах в смъртна опасност. Като повлякох със себе си и Мортън.

— Съжалявам за всичко това — казах аз. — Така бях обхванат от тази мисъл, та хич и не помислих, че ти вероятно също ще бъдеш замесен.

— Когато дойде военната полиция да разследва случая, сержант Блог ме издаде. Той знаеше, че не съм офицер. Аз му разказах всичко. Дори преди да започнат да ме изтезават.

— Аз съм виновен за случилото се.

— Не говори така. Вината не е твоя. Рано или късно, по един или по друг начин щяха да ме хванат. Ние с армията не се обичаме. Ти направи всичко възможно, Джак.

— Джим. Истинското ми име е Джим ди Гриз. От една далечна планета.

— Радвам се, че се запознахме, Джим. Ти шпионин ли си?

— Не. Тук съм да оправя една неправда. Твоят генерал Зенър е отговорен за смъртта на най-добрия ми приятел. Дойдох тук да го намеря.

— А какво ще кажеш за приказващата птица и за другите неща?

Сложих пръст на устните си и погледнах към вратата. Мортън поклати глава недоумяващ. Заговорих, преди той да може да каже нещо:

— Имаш предвид онази шегата за говорещата птица, която бях започнал да ти разказвам, за момчето в училище, което имаше говореща птица, после стана алкохолик и накрая мисионер? Спомням си шегата... но съм забравил лайтмотива.

Сега Мортън ме гледаше така, сякаш бях мръднал. Огледах се и открих, че лежа на матрак, сложен на много пращен под. С пръст написах в праха: „ТИХО — МОЖЕ БИ НИ СЛУШАТ!“. Загледах го в лицето, докато накрая той видя написаното, после го изтрих.

— Във всеки случай, Мортън, сега нямам желание за шегички. Къде сме?

— В голямото здание в града. Изглежда армията го е заела. Използват го за щаб или нещо подобно. Единственото, което знам, е, че набързо ме доведоха тук, обработиха ме и след това ме хвърлиха до теб. Сградата е пълна с войници.

— Някакви цивилни?

— Не съм виждал...

Ключалката изтрака и вратата се отвори. И двамата погледнахме нагоре. Нахлуха много военни полицаи, с насочени към нас пистолети. Чак след това влезе генерал Зенър. Той имаше превръзка около врата и желание да убива в очите.

— Сигурен ли си, че сега си в безопасност, Зенър — казах колкото се може по-дружелюбно аз. Той дойде при мен и ме ритна.

— Не сме ли храбри... — подиграх се през стиснати от болка зъби. — Рита ме паднал ранен човек.

Той отново вдигна назад крак, помисли, после извади пистолета си и го насочи между очите ми.

— Изведете другия затворник. Оставете ни сами. Донесете ми стол.

Едно нещо трябва да се признае на военните: те просто обичат да изпълняват заповеди. С много издадени на висок глас команди и тропане на ботуши, Мортън беше изведен, военните полицаи изчезнаха, столът бе донесен и почтително поставен под задника на генерала. Той бавно седна, без да отмества очи или дулото на пистолета от мен. Не каза нищо, преди вратата да се затвори.

— Искам да зная как дойде тук, как ме последва. Всичко.

Защо не, помислих си и опипах подутата си глава. Бях прекалено пребит, за да мога да измисля убедителни лъжи... нито пък беше необходимо. Най-лесно щеше да бъде да му кажа истината. С малки промени, разбира се.

— Всичко ли, Зенър? Защо не. Последния път те видях, когато ни продаде край реката в Спиовенте. Това е сурова планета, на нея няма място за стар човек като Епископа. Той умря там... и ти си отговорен за неговата смърт.

Зенър опипа превръзката на врата си и изръмжа:

— Продължавай!

— Няма много за разказване. Няколко войни, убийства, измъчвания — все обикновени неща. Оцелях само, за да бъда освободен от Галактическия съюз, който ме арестува и ме изпрати тук. Измъкнах се от тях и те намерих, благодарение на една голяма твоя грешка.

— Какви глупости дрънкаш?

— Не са глупости. Това е истината, капитан Гарт. Не арестува ли ти момичето Бибз за продажба на дрога?

— Това не е важно.

— Това беше твоята грешка! Сигурно ще ти бъде неприятно да чуеш, че тя сега е свободна и преди да замине ми каза как да те намеря. Край на историята.

Той държеше замислен пистолета, пръстът му галеше спусъка. Постарах се да не гледам в него.

— Още не е краят. Ти ли си шпионинът, който е пристигнал в Мархавено?

— Да. И проникнах в твоята разпусната и скапана армия. После израснах в чин, докато те стиснах за гърлото и едва не те удуших. Цял живот ще си спомняш за този случай и насън и ще се събуждаш, плувнал в пот от ужас... Можех и да те застрелям. Сега ще ме застреляш ли или само си играеш с този пистолет?

— Не ме предизвиквай, малки човече. Не, няма да го направя. Аз ще използвам по-добре твоята смърт. Ти и твоят помагач ще бъдете съдени по редица обвинения. Нападение на висш офицер, представяне за офицери, застрашаване на военната сигурност. За които и двамата ще бъдете разстреляни.

— И какво ще постигнеш с това?

— Ще убедя упоритите хора на тази планета, че ние изпълняваме онова, което казваме. Те са малодушни, безгръбначни същества, които ни позволиха да им отнемем планетата. Сега хленчат и искат да им я върнем. Отказват да работят, докато не си отидем. Напуснаха работните си места. Скоро градът ще бъде парализиран. Вашата смърт ще промени положението.

— Не виждам как.

— Аз виждам. Тогава те ще разберат, че наистина мисля онова, което казвам. Ще вземем заложници и ако не ни сътрудничат, ще ги разстреляме.

Скочих на крака, обхванат от гняв.

— Ти си подло и жалко копеле, Зенър. При първа възможност ще те убия.

— Няма да имаш такава — каза той и стреля.

Куршумът трябва да не ме е ударил, но експлозията ме оглуши. Паднах и той отново ме ритна. После стаята се напълни с военни полицаи и всички се опитваха едновременно да скочат върху мен.

— Достатъчно! — извика Зенър и ботушите се оттеглиха. Бях на четири крака, гледах нагоре към него през кървава мъгла. — Почистете го, донесете му нова униформа, също и на другия. След два часа на съд.

Трябва да съм бил смазан от ритниците, защото смътно усещах, че някой прави нещо с мен, че Мортън отново се появява, че времето бавно тече. Накрая отново се върнах към действителността и разбрах, че ми съблича ризата.

— Остави. И сам мога да я съблека. — Мигах пред новата униформа на стола, към неинформирания и отново решителен редник Мортън. Видях и моя нов стар чин. Пуснах окървавената риза на пода, после събух ботушите си, за да мога да сваля панталоните.

Ботуши. Ботуши? Ботуши!

Опитах се да не се усмихвам самодоволно, за да не се издам, в случай че ни наблюдаваха.

— Ти знаеше ли за съда? — Мортън кимна мрачно. — Още колко време ни остава?

— Около един час.

Докато говорех, пъхнах пръсти в десния ботуш и открих тайното скривалище в петата. Един час. Дотогава ще изчезнем завинаги! Опитах се лицето ми да не издава новооткритата радост. Изваждане на шперца, отваряне на вратата, измъкване в коридора и изчезване в анонимността на армията.

Освен ако шперцът вече не е там...

— Зенър ми предаде странно съобщение за теб — обади се Мортън. — Каза ми да чакам, докато си свалиш ботушите и тогава да ти кажа, че няма да можеш да се измъкнеш по този начин. Не зная какво искаше да каже с това... но той ме увери, че ти знаеш.

— Зная, зная — въздъхнах уморено и приключих с преобличането. Само един измамник може да хване друг измамник и този измамник, Зенър, явно знаеше всичко за шперцовете.

След един час дойдоха да ни вземат. Ще кажа само, че от това направиха голямо шоу, с много хватки с лъснатите оръжия, с издаване на заповеди, чукане на токове. Нито Мортън, нито аз искахме да участваме в тези глупости, но бяхме принудени, тъй като бяхме оковани и влачени. През залата, по стълбите и на улицата отзад. С много шум и викове ни качиха на новопостроена трибуна, която както

изглежда щеше да служи като място за извършване на демонстративния съдебен процес. Изпълнена със стражи, съдии, заключени клетки, крадци с взлом... и голяма тълпа наблюдаващи цивилни под нея. Несъмнено докарани насила, тъй като бяха заобиколени от въоръжени войници. Половин дузина от тях също бяха на трибуната. Всички с посивели глави или плешиви. Между тях познах Стърнър от електроцентралата. Щом ме видя затворен в клетка, той стана и се приближи.

— Какво правят с вас, капитане? Ние не разбираме нищо от това...

— Вие говорите есперанто! — изненадах се аз.

— Да. Един от нашите водещи лингвисти откри този интересен език в библиотеката си. Мнозина от нас го изучиха миналата нощ, тъй като имахме проблеми в общуването с...

— Онзи човек там веднага да седне! — заповяда Зенър от пейката, където, разбира се, той беше главния съдия. Военен съд.

— Не мога да повярвам, че това е действителност! — каза Стърнър и бързо се върна на стола си.

Той и неговите другари се опитаха да протестираат, но бяха принудени да млъкнат от гърма на тромпетите и скучните доказателства на пародийния съд. Престорих се на заспал, но бях изритан и се събудих. Мортън гледаше невиждащ пред себе си. Всъщност аз наистина подремнах, докато се събираха, все още не се чувствах много добре и се съсредоточих, едва когато ни изправиха на крака. Говореше Зенър.

— ... изнесените доказателства срещу вас. Решението на този съд е да бъдете откарани оттук в ареста, където ще бъдете държани до осем нула нула утре, а после ще бъдете откарани на мястото на екзекуцията и разстреляни. Отведете ги.

— Искам справедливост! — извиках аз. — На мен не ми беше дадена възможност да кажа нито една дума по време на този фарс. Сега искам да направя изявление.

— Накарайте го да замълчи.

Една космата ръка притисна устата ми, после беше заместена от парцал. Мортън бе третиран по същия начин, макар той изглежда да не съзнаваше какво става. Зенър махна с ръка към преводача с микрофона.

— Предупреди ги, че това е много важно съобщение — каза той. Усиленият превод прогърмя над тълпата, която слушаше мълчаливо.

— Докарах ви тук, тъй като много от вас проявиха преднамерено неподчинение. Това ще се промени. Вие видяхте как действа правосъдието на Невенкебла. Тези двама затворници бяха намерени за виновни по много криминални обвинения. Наказанието по тези обвинения е смърт. Те ще умрат в осем нула нула часа утре сутринта. Разбирате ли това?

През внимателно слушащата тълпа се чу мърморене и Стърнър се изправи. Стражите посегнаха към него, но Зенър ги спря.

— Сигурен съм, че говоря от името на всички тук — каза Стърнър, — когато искам малко обяснение. Всичко това е много смущаващо. И най-смущаващо от всичко е откъде тези хора знаят за тяхната смърт утре? Те не изглеждат болни. Нито разбираме откъде вие знаете за точния час на тяхната смърт.

Зенър го погледна недоверчиво... после се ядоса.

— Наистина ли сте толкова тъпи? Тази изостанала планета да не е населена с наследствено малоумни хора? Двамата ще умрат утре, защото ще ги застреляме с пистолети. Това е пистолет! — извика той, извади пистолета си и стреля в дървената трибуна пред него. — Той изстрелва куршуми, те правят дупки в хората и утре пистолетите ще убият тези двама престъпници! Вие не сте вегетарианци. Убивате животни за храна. Утре по същия начин ние ще убием тези двама души. Сега ясно ли ви е?

Стърнър пребледня и си седна на стола. Зенър грабна микрофона и усиленият му глас проехтя над всички.

— Те ще умрат и вие ще гледате как умират! Тогава ще разберете и ще правите това, което ви заповядваме, и ще вършите онова, което ви казваме. Ако не се подчинявате, ще бъдете виновни като тези двама мъже и ще бъдете разстреляни като тях. Ще ви разстрелваме и убиваме и ще продължим да ви разстрелваме и убиваме, докато оцелелите ни разберат и ни се подчинят, и вършат точно онова, което им се казва...

— Сега можете да си отивате — завърши той. — Пуснете ги да си вървят. Отивайте си и помнете какво ви казах. Утре сутринта ще дойдете тук и ще наблюдавате как тези затворници ще умрат. След това ще получите новите си заповеди. И ще ги изпълнявате. — Зенър даде знак на нашите пазачи и Мортън и аз бяхме изправени на крака и

завлечени обратно в килията. Тъй като не бяха издадени нови заповеди, хвърлиха ни в стаята, която служеше за килия, оковани и със затъкнати усти.

Спогледахме се мълчаливо, когато ключът се превъртя в ключалката.

Ако очите ми изглеждаха като на Мортън, тогава сигурно имах вид на много, много изплашен.

ОСЕМНАЙСЕТА ГЛАВА

Лежахме в това неудобно състояние безкрайно много часове. Докато вратата се отвори и влезе един мускулист военен полицай с табли с храна. Той погледна към нас и сбърчи чело. Почти виждах как бавните му мисли текат по синапсисите. „Получиха храна. Затворниците са със запушени усти. Не могат да ядат.“ Точно когато неговите мисловни процеси стигнаха до този етап, той се обърна и извика през рамо:

— Сержант, Тук има проблем.

— Ти ще имаш проблем, ако ме безпокоиш безпричинно — отвърна сержантът и влезе.

— Погледнете, сержант. Донесох тази храна за затворниците. Но устите им са затъкнати с парцали и не могат да ядат...

— Добре, добре... и сам виждам.

Той извади връзка ключове, отключи моите вериги, после се обърна към Мортън. Издадох една приглушена въздишка през запушената си уста, раздвижих подутите си пръсти и се помъчих да се изправа. Сержантът ме изрита и аз изстенах по-силно. Усмихна се, докато излизаше. Измъкнах парцала от устата си и го хвърлих към затварящата се врата. После придърпах таблата, защото въпреки всичко чувствах глад. Погледнах и я отблъснах.

— Гореща храна — обади се Мортън, плюейки парчета парцал.
— Усетих я, още щом я донесоха.

Той отпи малко вода от чашата си и аз се присъединих към него.

— Наздраве — казах аз и се чукнахме. — За военната справедливост.

— Бих желал да съм твърд като теб, Джим.

— Не съм твърд. Просто се мъча да съм храбър и да забравя страховете си. Защото не виждам изход. Ако ми беше тук шперцът, може би щяхме да имаме шанс.

— Това ли беше посланието, което ми даде генералът?

— Да. Сега не можем да направим нищо друго, освен да седим и да чакаме да дойде сутринта.

Казах това на глас не да потисна още повече Мортън, което сигурно беше невъзможно, но за ушите на онзи, който слушаше със скрити микрофони. Може би имаше и скрити оптошпиони, затова обиколих стаята и внимателно я огледах, но не открих нищо. Значи трябваше да рискувам. Хапнах малко от моята гореща храна, прокарах я с глътки вода и в същото време съвсем тихо взех свалената верига и я омотах около китката си. Мрачният военен полицаи щеше да се върне за таблите и трябваше да бъде нащрек.

Седях притиснат до стената, въоръжената ми ръка готова, в очакване вратата да се отвори. Тя се откряна само един пръст и сержантът военен полицаи извика:

— Ти, зад вратата. Хвърли веднага веригата, иначе няма да дочакаш разстрела сутринта.

Промърморих една ругатня, хвърлих я и седнах до задната стена. Оптошпионинът беше добре скрит.

— Колко е часът, сержант? — попита Мортън.

— Шестнайсет нула нула. — Той насочи пистолета си към нас, докато другият военен полицаи изнасяше таблите и веригите.

— Трябва да отида до тоалетната.

— Не може до двайсет нула нула. Заповед на генерала.

— Кажете на генерала, че вече съм се чалдисал — извиках към затварящата се врата. Като си помисля, че го стисках за врата! Ако не ме бяха ударили... щях ли да го държа цели три секунди и да го убия? Не знаех. Но ако тогава не бях готов... чувствах, че сега сигурно съм готов да го направя.

Един час по-късно ни свалиха долу в залата, един по един, силно охранявани, после ни заключиха за през нощта. С изгасени лампи. Не знаех дали Мортън спи, но както бях смазан, дори тънкият матрак беше добър. Строполих се на него и не отворих очи, докато не чух познатото тракане на вратата и станах.

— Нула шест нула нула. Последната ви храна — обяви сержантът с голямо удоволствие.

— Отново гореща храна?

— Как така винаги познавате?

— Вземете си я. И на смъртния си одър ще ви проклинам. Последното нещо, което ще промълви устата ми, ще бъде твоето име.

Дори и да беше впечатлен от моята заплаха, не го показа. Остави таблите на пода и излезе.

— Още два часа — каза Мортън, в очите му блестяха сълзи. — Семейството ми не ме знае къде съм. Никога няма да научи какво се е случило с мен. Когато ме хванаха, бях избягал от къщи.

Какво можех да кажа? Какво можех да направя? За първи път в краткия си и твърде щастлив живот се почувствах абсолютно отчаян. Още два часа. И никакъв изход.

Каква е тази миризма? Подуших и се закашлях. Беше много лютивва... и достатъчно силна, за да проникне през обхваналото ме ужасно униение. Отново се закашлях, после видях от пода в ъгъла на стаята да се издига струйка пушек. Мортън беше с гръб към него и изглежда не го беше усетил. Гледах изненадан как на пода се появи една пушеца ивица, разшири се, изви се. После видях в дървото тъмно кръгло петно, от което излизаше тъмен пушек. Мортън се разкашля и се огледа.

— Какво... — каза той, точно когато дървеният под пропадна. В тъмното отдолу се появи сивокос мъж.

— Не пипайте краищата на отвора — предупреди Стърнър. — Това е много силна киселина.

Откъм залата достигаха викове и шум от тичащи крака. Вдигнах Мортън на крака и го бутнах напред.

— Наблюдават ни... могат да чуят всичко, което говорим! — извиках аз. — Бързо!

Стърнър се изгуби надолу, Бутнах Мортън след него. После скочих в дупката, точно когато ключалката на вратата изтрака.

Ударих се, паднах настрана, претърколих се и изругах, защото едва не бях съборил Мортън. Той беше все още замаян, нереагиращ. Стърнър го дърпаше за ръка, опитваше се да го накара да отиде към друга дупка в пода на тази стая. Вдигнах Мортън, отнесох го до отвора и го пуснах през него. Последва писък и тупване. Стърнър излезе подир него, спускайки се по поставената там стълба.

В стаята над нас прозвучаха тежки стъпки. Скочих, хванах се за края на отвора, пуснах се и паднах. В полуосветено подземие.

— Насам — извика едно момиче и отвори врата на далечната страна.

Стърнър се бореше с Мортън, опитваше се да го повдигне. Отместих го настрана, хванах Мортън и го метнах на рамо. И побягнах. Момичето затвори вратата след нас и я заключи, после се обърна и последва Стърнър. Вървах подир тях колкото можех по-бързо. През друга врата, която също беше заключена след нас, през една зала и през още врати.

— За момента сме спасени — заяви Стърнър и провери последната врата. — Подземията са доста големи и всички врати са заключени. Ранен ли е приятелят ви?

— Тц... — отвърна Мортън, когато го свалих от рамото си. — Само замаян, според мен. Искам да благодаря...

— Приказките по-късно, ако обичате. Налага се колкото се може по-скоро да ви изведем оттук. Трябва да ви оставя от другата страна на тази врата, така че ще следвате Шарла. Улиците навън са пълни с хора, събрали се както им бе заповядано за церемонията по екзекуцията. На всички е казано, че вие идвате и те ще бъдат много щастливи да помогнат за такова необичайно дело като това.

— Внимавайте. В стаята, където бяхме затворени, имаше оптошпионин. Те са ви видели и ще ви потърсят.

— Няма да ме намерят. Довиждане.

Той отвори вратата и излезе, изчезна в тълпата навън. Нашата водачка ни махна с ръка да тръгнем и отвори вратата. Хванах Мортън за ръка — той беше още замаян — и тръгнахме след нея.

Беше странно и напълно невероятно. На улиците се бяха стекли хиляди хора; мъже, жени, деца. И никой не гледаше към нас, нито с нещо показваше, че изобщо ни забелязва. Въпреки това, когато отивахме към тях, те се притискаха плътно един към друг да ни направят място да минем и щом минехме, отново се връщаха към предишното си положение. И всичко се вършеше в мълчание. Вървахме през непрекъснато отварящо се и затварящо се празно пространство, достатъчно широко да минем през него.

Чух викове в далечината... и изстрели! Хората се развълнуваха и зашумяха, после отново млъкнаха. Продължихме да вървим. Сега тълпата също се движеше, местеше се и се пренареждаше. Разбрах, че

нарочно го прави, така че никой, който гледа от прозорците над нас, да не може да ни види.

Когато достигнахме другата страна на улицата, една врата се отвори и се заключи след нас от сивокоса, прилична на монахиня жена.

— Това е библиотекарката Грин — представи я Шарла. — Тя е тази, която организира бягството ви.

— Благодаря, че ни спасихте живота — казах аз, което изразяваше цялата ми благодарност.

— Още не сте спасени — отговори жената. — Прегледах в библиотеката всички книги за затворници и бягства, които можах да намеря. След това с помощта на нашите инженери съставихме току-що използваната формула. За съжаление плана, който намерих в книгата, стигаше само до този момент.

— Не съжелявайте... беше чудесно! — заяви Мортън. — Вие и вашите хора се справихте невероятно добре. А моят приятел Джим случайно е галактически шампион по бягство. Сигурен съм, че той знае какво да направи по-нататък.

— Наистина ли знаете? — попита библиотекарката.

— Разбира се! — отговорих аз с отново обхваналия ме ентузиазъм. — Ние сме достатъчно далеч от врага... така че сега не могат да ни хванат. Колко е голям този град?

Грин стисна устни и се замисли.

— Интересен въпрос. От север на юг бих казала, че е общо...

— Не, почакайте! Не физически размери... искам да кажа колко жители има?

— При последното преброяване на населението в Голям Белегарик имаше шестстотин осемдесет и три хиляди души.

— В такъв случай за момента сме в пълна безопасност. Познавам онези военни типове и зная точно какво ще направят. Първо ще хукнат объркани и ще стрелят. После операцията ще поеме един от най-умните, несъмнено нашият стар приятел Зенър. Той ще заварди пътищата и ще блокира града. След това ще има претърсване къща по къща. Започвайки от най-близките до тази сграда.

— Трябва да бягате! — намеси се Шарла с нежна загриженост. Използвах възможността и я потупах по ръката успокоително. Забелязах, че има нежна и гладка кожа. После отново се върнах на мисълта за бягство.

— Ще избягаме, но организирано, не панически. Щом някой се сети, ще изпатрат патрули и в съседните райони. Така че планът е следния. Сменяме тези униформи, присъединяваме се към хората навън и при първа възможност намираме безопасно място извън претърсвания район в покрайнините на града, а след като се стъмни, го напускаме.

— Чудесно! — одобри Шарла и красивите ѝ очи заблестяха. Започнах да харесвам тази планета. — Сега ще ви намеря дрехи. — Тя изскочи от стаята, преди да успея да я попитам как смята да го направи.

Решението ѝ беше просто... при местните условия. Тя бързо се върна с двама мъже.

— Тези мъже изглежда имат същия ръст като вас. Помолих ги да ви дадат дрехите си.

— За нас това е чест — каза по-дребният и другарят му кимна одобрително. — Ще си сменим дрехите.

— Никаква смяна — възразих аз. — Ние ще вземем вашите дрехи, благодарим ви, но нашите униформи трябва да скриете или да унищожите. Ако ви хванат с тях, ще ви разстрелят.

При тези думи те се втрещиха.

— Това не може да е вярно — възкликна библиотекарката.

— Абсолютно вярно е. Казвам ви, че познавам много добре военните...

Чу се бързо почукване на вратата и Шарла я отвори, преди да успея да я спра. Беше Стърнър, задъхан и ококорен.

— Добре ли сте? — попитах го аз и той кимна.

— Не ме видяха, дойдох по друг път. Но чужденците бият хората, нараняват ги безпричинно. Чуваха се гърмежи. Някои са ранени, няма убити, доколкото зная.

— Те трябва да бъдат спрени — заявих. — И аз зная как да го направя. Трябва да се върнем при язовира, при електроцентралата. Сержант Блог и ротата сигурно още са там. Трябва да се върнем, преди да са си тръгнали. Довечера, защото през деня е много опасно. Сега... да вървим. Да намерим по-сигурно място, където да останем до мръкване.

— Не разбирам — каза Стърнър.

— Аз разбирам — усмихна се Мортън, новополучената свобода бе възвърнала неговата интелигентност. — Имаш предвид онази говореща птица, нали? Оставихме я в сандъка с амуниции...

— Под манерките с алкохол. Още една причина да побързаме, преди те да са го изпили и да намерят фалшивото дъно. Когато ти чу птицата да ми говори, тя предаваше гласа на моя приятел, капитан Варод от Галактическият съюз. Една сила на доброто в тази лоша Галактика. Има за задача да поддържа мира. Той не знае къде сме ние... засега. Но знаеше, че отиваме на друга планета. Така че онази птица трябва да съдържа някакъв сигнален прибор, иначе той никога не би я пратил при нас.

— За птицата и спасението! — извика Мортън.

— Птицата, птицата! — извикахме ние щастливи. Другите ни гледаха и мислеха, че сме полудели.

ДЕВЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

Белегарик беше голям, обширен град с много малко прави улици или големи сгради извън центъра. Новината се беше разнесла и улиците бяха пълни с пешеходци и велосипедисти. Вървахме привидно незабелязани. Въпреки това всички изглежда знаеха къде се намираме, защото през няколко минути покрай нас префучаваше някой колоездач и ни съобщаваше последни данни за позициите на врага. Това ни позволи много лесно да избягваме контролните пунктове и барикадите и в същото време ни осигуряваше възможност да разгледаме града. Беше подреден и много чист, пресечен от голяма река. Минахме бързо по един от мостовете, лошо място, където можеха да ни хванат на открито, и продължихме към вилните райони на далечната страна. Рано следобед бяхме в покрайнините. Тук къщите бяха по-малки, градините по-големи.

— Вече сме достатъчно далеч — заявих аз. Бях уморен и набитите от ритането ребра ме боляха. — Можете ли да ни намерите някое местенце, където да се приютим до вечерта?

— Изберете си — отвърна Стърнър и посочи къщите наоколо. — Навсякъде сте добре дошли.

Отворих уста... после отново я затворих. Имах достатъчно време да го попитам за философията на Индивидуалния мутуализъм и бях сигурен, че той гори от нетърпение да ми го обясни. Посочих към най-близката къща, една обикновена дървена къща с боядисани в бяло рамки на прозорците, обградена с цветя. Когато я доближихме, вратата се отвори и една млада девойка ни махна да влезем.

— Заповядайте, заповядайте! — каза момичето. — Ей сега ще донесат храната.

Така стана. Превъзходно угощение след безкрайното количество топла храна, която бяхме изяли по време на пътуването. Нашите домакини ни гледаха одобрително, докато двамата с Мортън издувахме бузи. За десерт домакинята поднесе винен дестилат, който се плъзгаше гладко по небцето.

— Нашите благодарности — кимнах наситен, след като добре се бях натъпкал. — За това, че ни спасихте живота, за храната, която ни поднесохте, за чудесното питие. Приемете нашите благодарности към всички и особено за философията на Индивидуалния мутуализъм, в който мисля, че всички вярвате. — От всички страни закимаха глави. — За който, за съжаление, признавам, никога не бях чувал, преди да посетя вашата прекрасна планета. Бих искал да чуя нещо повече за него.

Всички глави се обърнаха към библиотекарката Грин, която се изправи. И заговори.

— Индивидуалният мутуализъм е повече от философия, политическа система или начин на живот. Сега ще ви прочета цитати от самия създател, Марк Форър, чиято книга по въпроса ще видите на масата тук. — Тя посочи том с кожена подвързия, всички други погледнаха и кимнаха одобрително. — Която ще намерите във всеки дом в Чоджеки. Над нея ще видите също портрет на Марк Форър, създателят, на когото винаги ще бъдем благодарни.

Вдигнах глава към картината и се опулих. Мортън ахна и за двама ни.

— Ако това е Марк Форър — каза той, — тогава той е робот.

— Не, не робот — коригира го Грин. — Интелигентна машина. Една от първите интелигентни машини, според историята. Марк Уанър е имал проблеми с комуникационния интерфейс, които само отчасти били отстранени от Марк Туър...

— Марк четвърти — обадох се аз. — Четвъртата направена интелигентна машина.

— Правилно. Първият абсолютно успешен машинен интелект. Какъв чудесен ден е бил за човешката раса, когато за първи път бил включен Марк Форър. Между присъстващите в онзи драматичен момент е бил един млад учен на име Тод Е'Буй. Той е описал събитието в книга, озаглавена: „Исторически трактат върху някои наблюдения, отнасящи се до създаването на изкуствен интелект“, с подзаглавие „Галванизирано знание“.

Стърнър се надигна от мястото си, докато тя говореше. Той отиде до лавицата, взе едно тънко томче, отвори го и зачете:

Изследване цял един живот, много поколения труд достигнаха до драматична кулминация. Последната печатна платка беше пхната в гнездото и аз натиснах бутона. Какво прозаично описание на може би най-важния момент в цялата история на човечеството. Натиснах бутона, контролната лампа светна. Вече не бяхме сами. Във вселената имаше нова цивилизация, която стои редом с нас.

Чакахме, докато операционната система извърши всички проверки. После екранът светна и ние прочетохме следните исторически думи:

„СЪЩЕСТВУВАМ, СЛЕДОВАТЕЛНО МИСЛЯ.“

Той затвори книгата сред благоговейната тишина. Беше като в църква. Е, а защо не? В историята на човечеството са се молили на множество странни божества. Тогава защо да не се молят и на машина? Отпих от чашата си и тъй като всички мълчаха, реших да задам още един въпрос.

— Вие нямате нито армия... нито полиция. На мен това ми звучи като добра идея, тъй като съм имал доста неприятности и с едната, и с другата. Но как се справяте с нарушителите на закона?

— Ние нямаме закони, които да се нарушават — обясни Стърнър и главите около него бързо закимаха. — Сигурно са ви учили, че законите са продукт на мъдростта на вашите предци. Ние сме на друго мнение. Законите не са продукт на тяхната мъдрост, а на техните страсти, страхове, ревност и амбиции. Всичко това е записано в един том, който трябва да прочетете, историята на една идея.

Той посочи към друга книга, която нашият домакин веднага свали от полицата и я сложи пред нас.

— Вземете моя екземпляр, моля, ще ми доставите удоволствие.

— Благодаря — казах аз, според мен искрено, докато оценявах теглото ѝ. Отворих наслука и се опитах да запазя усмивката на лицето си. Както предполагах, беше с много дребен шрифт.

— Вие ще си я прочетете — продължи Стърнър, — но нашата история може да се резюмира така: Марк Форър бил питан по въпроси

от различни области и неговият огромен и богат интелект бил използван по много комерсиални и научни начини. И чак когато го попитали за политическите системи, към съвета му било проявено съмнение. Преди да може да го коментира, той проучил всички политически течения от столетията и историите, и коментарите по този материал. Казват, че му отнело месеци. След това Марк Форър преценявал и обмислял материала още по-дълго. През този период той съставил книгата, която виждате там, и я въвел в оперативната си памет. По това време Марк Форър бил научил много за човешката раса от нейните политики, така че взел разумна предпазна мярка. Той си осигурил достъп до всички банки данни и въвел тази книга в паметта им, както и във всяка електронна поща. По-късно Марк Форър се извинил на получателите за този доста голям обем информация и предложил да плати разходите по нейното отпечатване.

Но той бил прав в своите страхове. Нито един политик, в нито една страна, на никоя планета не се съгласил с неговите теории. Всъщност били положени усилия да се порицае Индивидуалният мутуализъм и всички, които вярват в него. Благодарение на своята мъдрост, Марк Форър знаел, че докато правителствата ще отхвърлят неговата философия, интелигентните личности ще я прочетат, разберат и приемат. Колко мъдра е била тази машина! Онези личности, които били достатъчно интелигентни да разберат философията, били също достатъчно интелигентни да видят присъщата ѝ истинност. Те също разбрали, че ще трябва да намерят място, където да практикуват онова, в което вече вярвали. Марк Форър писал, че умните не отдават свободата си на държавата. Обратното също е вярно; държавата не отстъпва своите позиции на поданиците си.

Минали години на борби и битки, преследвания и предателства. Голяма част от историческите хроники били унищожени от онези, които завиждали на нашите свободи. Накрая привържениците на Индивидуалния мутуализъм дошли тук, далеч от други светове да построят общество, където Индивидуалният мутуализъм, ИМ, е норма, където вечно може да царува мир и щастие.

— Или поне, докато бъдете поробени от Невенкебла — отбелязах мрачно аз. Стърнър се засмя на моето изражение.

— Не се отчайвай, друже, защото ние не сме се предали. Първият шок от тяхното пристигане ни смути, както може да се очаква

след столетия на мир. Но ние имаме куража на нашите вярвания и знаем, че те и ИМ ще преживеят това изпитание. И ако го преживеят, това ще бъде доказателство за нашата вяра в Марк Форър и, което е по-важно, може би ще засвидетелстваме благодарността си, като пренесем нашите вярвания на други, по-малко щастливи планети.

— Аз бих почакал малко, преди да почна да правя това! Там има много трудни фактически обстоятелства, които с радост ще изядат живи вашите хора. Засега ще се задоволим да свалим от вратовете ви тези малоумни военни. И... не ми се ще да моля вашите хора за повече помощ, но бях ритан от професионалисти и се чудя дали нямате някакви болкоуспокояващи тук?

Затворих очи да си почина за момент и това ме облекчи, защото когато отново ги отворих, се почувствах в отлична форма. Зад спуснатите завеси беше тъмно, а някакъв непознат се беше навел над мен и ми биеше инжекция.

— Припадна — каза Мортън. — Изплаши всички и те извикаха доктор Лам, който е доста добър.

— Леко сътресение — поясни докторът. — Две счупени ребра, които обездвижих. Дадох ви болкоуспокояващо. И стимулатор, защото ми казаха, че искате да пътувате тази вечер. Мога да го неутрализирам, ако желаете.

Скочих на крака и раздвижих мускулите си. Чувствах се чудесно.

— Няма начин, докторе. Вие сте ме лекували така, както щях да поискам, ако бях в съзнание, за да го направя. След колко време ще мине действието на лекарствата?

— Не се тревожете за това. Аз ще бъда с вас, докато се оправите.

— Но вие не ме разбирате. Трябва бързо да тръгвам, да се крия, да правя неща, които може би ще отнемат много време.

Лам се усмихна.

— Страхувам се, че вие не ме разбирате. Ще бъда с вас колкото е необходимо. Всички ние, всеки на тази планета ще ви окаже всякаква помощ, от която се нуждаете.

— Това също ли се изисква от ИМ?

— Съвсем вярно. Какво ще правим сега?

— Ще вървим. Никакъв транспорт. Военните имат необходимата апаратура да открият движещи се машини.

— А не могат ли да откриват движещи се хора? — попита Стърнър. — Тяхната технология сигурно позволява и това.

— Така е. Но човешкото тяло представлява неутрален източник на топлина и е трудно да се разграничи от другите животни.

— Както е трудно да се отличи един индивид от друг — каза докторът с медицинска интуиция. — Ако възнамеряваме да вървим в една посока, няма ли да е разумно да има много хора, които да вървят в различни посоки?

— Съвсем правилно — кимнах аз и накрая започнах да разбирам колко сплотени са тези хора. — Как ще предадете тази препоръка?

— Съвсем лесно. Просто ще изляза на улицата и ще я кажа на първия човек, когото видя. Щом това стане, можем да тръгваме.

— Ще стигнем ли до язовира преди съмване? — попитах Стърнър.

— С лекота. Ваше право е, разбира се, да ни запознаете с плановете си или не. Но ако ни дадете известна информация за онова, което искате да направите при язовира, може би ще можем да ви помогнем.

Умората и боят изглежда се бяха отразили на умствените ми способности. Приех тяхното предложение за помощ и пренебрегнах факта, че не им бях казал какво възнамерявам да правя!

— Моите извинения! — разкаях се аз. — Започвам да приемам вашата любезност за даденост. Кое не е справедливо. Когато вашите предци са избягали от преследването, човешката раса е притежавала някаква интелигентност. Или я е развила по-късно. Или е станала цивилизована. Макар да има изключения — като военните простаци, които нахлуха във вашата мирна планета, — преобладаващото мнозинство от планетите са в мир. Този мирен съюз плаща за поддържане на една организация, Галактическият съюз, която наблюдава местата на напрежение, контактува с преоткрити планети и така нататък. Сега става сложно, затова ме слушайте внимателно. Макар да не съм служител на Галактическият съюз, те ми дадоха едно комуникационно средство да контактувам с тях от тази планета. Въпросният прибор, поради твърде сложни за обяснение причини, е дегизиран като птица. Онова, което искам да направя, е да я извадя от мястото, където е скрита, после да я включа, за да съобща на Галактическият съюз къде се намира вашата планета.

Стърнър се намръщи и се замисли, преди да заговори.

— Ако този Галактически съюз възнамерява да използва насилие, ние не можем да ви помогнем да го извикате.

— Не се бойте. Съюзът се е закълел да не използва насилие.

— Тогава няма проблем. Какво можем да направим, за да ви помогнем?

— Да ме заведете до язовира, това е всичко. Останалото ще направя сам. Ще бъдем трима: вие, аз и добрият доктор Лам. Ще ни трябва храна и вода.

— Ти забрави мен — обади се Мортън.

— Не, не съм те забравил. Сега си вън от армията... не се намесвай. Аз или ще взема птицата незабелязано, или няма. Колкото и да съм мъжествен, не изгарям от желание да се сблъскам с готова да стреля рота от добре тренирани главорези. Остани тук, говори с Шарла, което няма да е много трудно. Събери информация. Научи всичко, което можеш, за онова, което върши армията. Утре вечер се връщам.

— Ще ми бъде приятно да обсъдя Индивидуалния мутуализъм с вас — каза Шарла с меден глас. Мортън моментално се размекна и дори не забеляза, когато тръгнахме.

Въпреки сивите си коси, Стърнър сигурно е бил шампион по спортно ходене. Докторът също ходеше с неговото темпо, докато аз бях толкова натъпкан с лекарства, та имах чувството, че ако размахам достатъчно силно ръце, ще полетя към язовира. Вървахме по непавиращи пътища, след това по нещо, което приличаше на тясна пътека, през един тунел, после през ливади, където подплашени от нас тъмни животни бързо побягнаха. След няколко часа ходене под безлунното, пълно със звезди небе, светлините на града останаха далеч назад, пред нас се появиха тъмни планински върхове. Стърнър обяви почивка и ние седнахме на тревата под едно дърво.

— Сега е подходящ момент да пийнем и да хапнем, ако искате, защото тук ще оставим товарите си.

— Близко ли е?

— Много. Ще се доближим до язовира по един дренажен тунел, който е сух през това време от годината. Той извежда на речния бряг, точно до електроцентралата.

— Вие сте гений, Стърнър. По този начин няма да бъдем съгледани от охраната, ще влезем в техния периметър и, надявам се, някъде наблизко около командирската кола. Колко остава до съмване?

— Имаме най-малко още четири часа.

— Чудесно. Ще направим почивка. Докторът може да ми даде една-две стимулиращи таблетки, тъй като започвам да се чувствам малко скапан, после ще довършим операцията.

— Ако вземете още стимулатори, след като престане тяхното действие, ще се чувствате доста зле — каза разтревожен Лам.

— Без вашата помощ, добри хора, досега сигурно щях да съм мъртъв. Така че нека взема птицата, за да се свържа с Галактическия съюз. Преди наистина да се случи нещо драстично и да загинат хора.

Ядохме и пихме, после докторът скри нашите припаси в едно дърво, направи ми инжекция и отново тръгнахме. Така бях натъпкан с амфетамини, че с усилие потисках желанието си да свиря и да вървя пред моите бавни придружители. Издържах. Стърнър намери канала, който търсехме, и ни поведе покрай него, докато стигнахме до високия и черен край. Погледнах го подозрително.

— Няма ли вътре опасни животни?

— Съмнявам се — каза Стърнър. — Дъждовният сезон завърши неотдавна. Дотогава тунелът е бил пълен с вода.

— Освен това — добави Лам — на този континент няма опасни животни.

— Освен онези, с които пристигнах аз. Водете!

Закрачихме в тъмнината, цапахме през невидимите локви, опипвахме с пръсти грубите стени на тунела, за да не се блъскаме в тях. Когато стигнахме до далечния му край, очите ни така се бяха адаптирали към тъмнината, че осеяният със звезди къс небе пред нас ни изглеждаше почти сив.

— Сега тихо — прошепна Стърнър. — Може да са съвсем близо.

— Тогава вие двамата останете в тунела — прошепнах в отговор. — Ще се върна колкото е възможно по-скоро.

Подадох предпазливо глава и видях, че тунелът излиза на брега високо над реката. Чудесно. Мога да се промъкна покрай брега до електроцентралата. Коеето и направих. Ревът на водата, която излизаше от централата, ставаше все по-силен. Продължих да вървя, докато

пръските започнаха да ме заливат, преди да се изкача на брега, внимателно да разтворят тревата и да погледна.

„Поздравления — възхитих се на себе си аз. — Ти си гениален по нощното промъкване, Джими.“

Бях на не повече от двайсет метра от командирската кола, паркирана до електроцентралата. И не се виждаше жив човек. Тихо като призрак се промъкнах до сградата, покрай една затворена врата в стената и се вмъкнах в колата. Кашонът с алкохола беше там, където го бях оставил. Непокътнат! Извадих го и надникнах вътре.

Беше празен!

В момента, в който разбрах това, вратата зад мен се отвори и потънах в светлина.

Сержант Блог стоеше на вратата с птицата в ръка.

— Това ли търсите, капитане? — попита той.

Погледнах от птицата към пистолета в другата му ръка и не можах да измисля нито дума, която да кажа.

ДВАЙСЕТА ГЛАВА

— Вие сте избягал престъпник, капитане. — Той се усмихна злобно, наслаждаваше се на себе си. Аз все още нямах какво да кажа. — Това беше съобщено. Изпратиха един хеликоптер за вещите ви. Чак когато военната полиция си отиде, си спомних колко се тревожехте за тези манерки. На времето си мислех, че е просто пиячка. Откакто съобщиха, че сте чуждоземен шпионин, започнах да мисля друго. Затова претърсих внимателно и намерих тази птица. Преди да мога да я предам където трябва, научих как сте избягали. Тогава си помислих, че просто мога да я пазя, в случай че си я поискате. Изглежда съм бил прав. Сега... излезте бавно оттам с ръце зад врата.

Нямах избор. Но поне мозъкът ми отново заработи след първоначалния парализиращ шок от неговото появяване.

— Бих желал да си получа птицата, сержант.

— Сигурен съм. Но защо трябва да ви я дам?

— За да спасим човешки животи. С нея мога да се свържа с Галактическия съюз и да сложа край на това нашествие, преди някой да бъде убит.

— Нямам нищо против убиването. — Усмивката му беше изчезнала, в гласа му прозвуча брутална нотка, която не бях чувал по-рано. — Аз съм войник... а вие шпионин. Заедно с птицата ще ви предам на полицията. Това ще бъде голям актив за кариерата ми.

— И ти поставяш своята жалка военна кариера пред живота на безопасните, невъоръжени цивилни?

— Можете да бъдете сигурен, че ще го направя.

Понечих да му кажа какво мисля за него. Но се отказах. Сигурно имаше някакъв начин да го притисна.

— Вземаш ли подкупи, сержанте?

— Не.

— Не говоря за малки подкупи. Имам предвид суми около десет хиляди кредита във валута на Галактическия съюз, която ще получиш, когато свърши нашествието. Имаш честната ми дума.

— Честната дума на шпионин? Десет хиляди или десет милиона... отговорът е един и същи. Вие сте за дръвника, шпионино.

Отвъд вратата зад него се чу бързо движение, силен звук от удар и сержантът падна на земята. Спуснах се и грабнах пистолета му.

— Недейте — каза един глас. — Стойте настрана от него.

Погледнах и видях един редник, бившия ефрейтор Аспия, насочил към мен пистолета, с който току-що бе ударил сержанта по главата.

— Чудех се защо сержантът се криеше тук цяла нощ. Сега разбрах.

На лицето му неочаквано се появи усмивка и разкри кривите му зъби. Той прибра пистолета в кобура.

— Аз вземам подкупи — заяви Аспия. — Но трябва да е двайсет хиляди.

Посочих към птицата.

— Дай ми я и след свършването на нашествието ще получиш трийсет хиляди стабилни титанови кредита на Галактическия съюз. Имаш честната ми дума.

— Серийният ми номер е 32959727. В армията има много хора с името Аспия.

После той си отиде. Аз също... преди някой друг да се присъедини към играта. Грабнах птицата и хукнах обратно към реката.

— Влизайте в тунела! — извиках, докато тичах към чакащите ме придружители. Действието на стимулаторите отминаваше и бях започнал да се препъвам. — Тревога, може би скоро, да вървим.

Тръгнахме. Обратно през тунела и навън сред нивите. Трябва да съм изгубил съзнание, защото следващото нещо, което видях, беше гора. Лежах на земята. Зад дърветата прозираше светло небе, сърцето ми започна панически да тупти.

— Птицата!

— Ето я — каза Стърнър и я вдигна. — Вие изпаднахте в несвяст и ние се редувахме да ви носим. Докторът каза, че най-умното е да ви оставим в покой, тъй като допълнителните стимулатори могат да дадат тежки поражения. Тук сме на сигурно място.

Взех робоптицата и поклатих учудено глава.

— Вие, хора, сте невероятни... благодаря ви. Имаше ли преследване?

— Нищо не сме чули. Но вие имахте толкова загрижен вид, че продължихме да вървим, докато все още беше тъмно. Тук сме на сигурно място. Наблизо има скривалище, в случай че дойдат да ни търсят в гората.

— Надявам се да е сигурно, защото те много ще се ядосат. Имаше проблем и сега ще обявят тревога. Така че нека да направим онова, за което дойдохме.

Изстенах, когато се изправих и докторът се появи със спринцовка в ръка.

— Това е само болкоуспокояващо — каза той. — Стимулаторите сега са противопоказни.

— Вие сте гений, докторе.

Тежката черна птица, все още миришеща на ракетно гориво, беше в ръцете ми. Тиха и неподвижна. Време бе да поработи. Натиснах два пъти човката и очите ѝ се отвориха.

— Това е записано съобщение от капитан Варод — заговори тя и се обърна по гръб. — На гърдите на птицата ще намерите капаче. Отворете го.

— И на светлинни години разстояние заповедите са си заповеди — промърморих аз и зарових между перата. Стърнър и докторът наблюдаваха внимателно с широко отворени очи. Намерих бутон, натиснах го и закритото с пера капаче се отвори. Вътре имаше светец контролен пулт. Отварянето на вратичката явно отново активира птицата, защото тя започна да грачи още инструкции.

— Като използвате междугалактическите ефемеридни показания, въведете на циферблатите местоположението на слънцето в тази система, също и координатите на планетата.

Изскърцах със зъби.

— Как бих могъл аз да зная тези неща? Или някой друг на тази планета?

— Ако нямате тази информация, завъртете ключа за хранване и натиснете бутона за активиране. Действайте.

Изпълних указанията и се дръпнах назад. Птицата завибрира, отвори човка и изграчи. От зейналата ѝ уста се появи жълта антена, която бавно се изтегли нагоре. Когато напълно се разгъна, над два метра, очите на птицата започнаха да светят. Антената леко изжува и

очите започнаха да потъмняват. Така бавно, както се беше изтеглила, антената се прибра и птицата отново утихна.

— Много интересно — каза доктор Лам. — Можете ли да го обясните?

— Не. Но бих искал тази глупава птица да може.

— Нека да ви обясня — изграчи птицата. — Тъй като вие не въведохте галактическите координати на тази планета, не може да се изпрати съобщение със ССС. Ето защо беше предадено предварително записано съобщение. Всички бази и кораби на Съюза са уведомени. Когато се установи източника на съобщението, ще бъде отбелязан и този птицошпионин информиран.

— Ако все още функционира! — извиках аз и вдигнах крак да я стъпча, но бях спрял от доктора. Птицата продължаваше да говори:

— Сега изключвам, за да спестя енергия. Стойте близко до този комуникационен апарат, който ще бъде включен, когато разстоянието е достатъчно малко за приемане на сигнал.

— Стойте близко до него! — извиках аз. — Вероятно ще трябва да го погребат заедно с мен. — Видях начина, по който ме погледнаха двамата, така че сдържах гнева си. — Извинявайте. Ядосах се. Напълно основателно.

— Това е във връзка с разстоянието, нали? — попита Стърнър.

— Празни приказки. — Бях забравил, че той е инженер. — Предаването със ССС, свръхсветлинна скорост, е почти мигновено, дори на междузвездни разстояния. Но радиовълните се разпространяват със скоростта на светлината... и колко далеч отук е най-близката звезда?

— Три цяло и две светлинни години.

— Чудесно. Значи дори при шанс едно към един милион край онова слънце да има планета или база на Съюза, всичко ще свърши три години преди да пристигне кавалерията. Или може би десет, двайсет... или петстотин. През което време аз и нашествието ще бъдем история.

— Вие направихте всичко възможно — успокои ме докторът. — Не трябва да се самообвинявате.

— Разбира се, че трябва, докторе. Когато се отнася до неуспех, аз получавам първа награда по самообвинения. Тъй като не обичам да губя.

— Вие притежавате голяма решителност, завиждам ви.

— Недейте. Това е поза. Като се връщаме, взехте ли от дървото шишето с вода?

— Разбира се. Сега ще ви дам малко.

Подпрях се до дървото, отпих от водата, след това мълчаливо побутнах птицата с крак. И сериозно се замислих. После въздъхнах.

— Все пак има решение. Но не е леко. Трябва да вляза в един от техните кораби. Да проникна в комуникационната кабина и оттам да изпратя съобщение.

— Звучи опасно — поклати глава Стърнър. Глухо се изсмях.

— Не само опасно... самоубийствено... — Чух далечен вик и млъкнах.

— Търсят ви — каза Стърнър и ми помогна да се изправя на крака. — Трябва бързо да продължим.

Докторът ми помогна да стоя прав... което беше добра идея, тъй като определено се олюлявах. Беше хубаво също, че не трябваше да отидем далеч, само до края на съседната гора. Погледнахме иззад храстите и видяхме хълмистата равнина зад тях. По нея се простираше редица от електрически стълбове, на изолаторите бяха провиснали тежки проводници. Краят на стълбовете свършваше тук. Те слизаха до земята в солидна бетонна сграда. Стърнър посочи към нея.

— Тук далекопроводите се заравят под земята.

— Ние също ще бъдем заровени — заявих аз и посочих далечната колона приближаващи войници, — ако бързо не направите нещо.

— Бъдете спокоен — посъветваха ме хладнокръвно те. — Тази трансформаторна станция ще ни скрие от погледите им. Тръгваме.

Беше прав. Бързо изскочихме от скривалището и се прилепихме до бетонната стена. След това до една боядисана в червено метална врата, покрита със скелети и кръстосани кости и предупреждения за мигновена смърт. Това не спря Стърнър, който отиде до вратата и откри клавиатура на секретна ключалка. Той набра бързо кода и отвори вратата. Влязохме вътре, а Стърнър затвори и заключи тежката врата зад нас.

— Какво ще стане, ако се опитат да ни последват? — попитах и огледах добре осветената стая. Нямаше какво да се види, освен дебелия кабел, който влизаше от тавана и изчезваше в пода.

— Невъзможно. Те не знаят кода. Ако въведат погрешен номер, вратата блокира и в електроцентралата се включва аларма.

— Могат да я разбият.

— Не е лесно. Дебела стомана, поставена в бетон. Има ли причина да го правят?

Не можех да се сетя за такава и след ходенето не се чувствах на себе си. Седнах, после легнах и за секунда затворих очи.

Събудих се с лош вкус в устата.

— Много се радвам, че поспахте — каза докторът, избърса ръката ми и забодя иглата на спринцовката. — Почивката е най-доброто лекарство. Тази инжекция ще отстрани остатъчните симптоми от умората и всякаква болка.

— Колко време съм спал?

— Цял ден — отговори Стърнър. — Вече е тъмно. Бях навън, войниците ги няма. Във всеки случай скоро щяхме да ви събудим. Искате ли вода?

Изпих почти всичката и въздъхнах. Чувствах се много по-добре. Дори не се олюлях, когато станах.

— Време е да тръгваме.

Докторът се намръщи.

— Може би е по-добре да почакате, докато подейства инжекцията.

— Ще се оправя, благодаря. Мина доста време, откакто напуснахме града и започвам да се тревожа.

Докато вървахме, треперенето ми изчезна. В гората бе тихо, преследвачите си бяха отишли, светът беше наш. Стърнър водеше с обичайния си бърз темп. Докторът не ме изпускаше от очи и скоро поиска да спрем, за да вкара аналитичната си машина в ръката ми. Остана доволен от резултата и ние отново тръгнахме. Ходенето ангажира вниманието ми, докато отново стигнахме до покрайнините на града. Щом погледнах сградите, всичките ми лоши предчувствия се върнаха.

Бях прав. Още беше тъмно, когато достигнахме първите къщи, движейки се тихо между постройките и градините на предградията, за да избегнем охраняваните главни улици. Задната врата на нашето убежище беше отключена, влязохме и я заключихме.

— Носите птицата! — извика весело Мортън, когато влязохме. Кимнах и я хвърлих на кушетката; после се стоварих до нея и се огледах. Всички останали си бяха отишли.

— Това е добрата новина — казах аз. — Лошата новина е, че може би ще мине известно време, преди да ни изпратят помощ. Съобщението за помощ предадох по радиото... което означава, че му трябва много време, за да пристигне.

— Това наистина е лошо — съгласи се Мортън и лицето му моментално помръкна от отчаяние. — Докато те нямаше, започнаха да вземат заложници. Зенър говори по телевизията и съобщи, че ще ги разстрелва един по един, докато всички не се върнат на работа. Каза, че първия ще екзекутира призори... и по един през всеки десет минути, докато не постигне сътрудничество.

Той сложи ръце на лицето си, гласът му беше притихнал, треперещ.

— Дойдоха войници да претърсват и тази къща. Така че всички тук, Шарла и всички други, излязоха. Предадох се, за да не ме намерят. Сега са пленници, заложници... и ще бъдат разстреляни!

ДВАЙСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

— Не може да бъде — каза докторът озадачен, но спокоен. — Човешки същества просто не вършат такива неща.

— Да, вършат ги! — извиках аз, скочих на крака и се заразхождах из стаята. — А може и да не ги вършат... но зверове като Зенър ги вършат. Извинявам се заради зверовете. Но сигурно няма да се стигне дотам, нали, Стърнър? Вашите хора сега ще се върнат на работа?

— Не, няма да се върнат. Ако познавахте Индивидуалния мутуализъм, щяхте да разберете защо. Всеки индивид е отделна и самостоятелна единица, отговорен за неговото или нейното собствено съществуване. Онова, което Зенър прави на някой индивид, не се свързва с никой друг самостоятелен индивид.

— Зенър не мисли така.

— Тогава Зенър мисли неправилно.

Потиснах изкушението да отскубна шепа коса от собствената си глава. Съвсем не можех да разбера всичко това.

— Вижте, да погледнем на въпроса по друг начин. Ако вие не направите нищо, за да попречите на Зенър, вие ще сте отговорни за смъртта на заложниците.

— Не. Ако пред лицето на тези заплахи направя нещо да угодя на Зенър, тогава аз признавам неговата власт над моите действия, въпреки факта, че не желая неговата власт. Значи се е възродила държавната власт, ИМ е мъртъв. Затова ние сме за пасивна съпротива. Ние не изпълняваме заповеди, не отстъпваме пред заплахи...

— Но вие можете да бъдете убити.

— Да. — Той кимна мрачно. — Някои ще умрат, ако той продължи в тази насока. Но убийството е самопоражение. Как можеш да накараш някого да работи, като го убиеш?

— Разбирам... но не го харесвам. — Бях прекалено разстроен, за да седна. Разхождах се из стаята. — Трябва да има изход, който не застрашава живота на никого. Какво иска Зенър?

— Той беше много ядосан — отвърна Мортън. — И много конкретен. Първо, иска пускане на електричество в заетата от военните сграда. След това иска редовно осигуряване на храна за неговите войници. Ако тези две условия бъдат изпълнени, никой няма да бъде убит и затворените ще бъдат пуснати. Засега.

— Невъзможно — каза доктор Лам. — Те не ни дадоха нищо в замяна срещу използваната електроенергия, затова бяха изключени. Същото важи и за храната. Пазарите затвориха, защото селяните не носят храна в града.

— Но... — запелтечих аз. — Ако пазарите са затворени, какво ядат вашите хора в града?

— Отиват във фермите или напускат града. Почти една трета от населението вече напусна.

— Къде ще отидат?

— Където искат. — Той видя израза на лицето ми и се усмихна. Стърнър разбра, че чувам думите, но не схващам тяхното значение. — Мисля, че трябва да се върна към основата, да обясня по-подробно ИМ, за да можете да го разберете. Нека вземем един прост пример. Един селски стопанин. Той произвежда всичката необходима му храна, задоволява всичките си нужди, без да иска нищо от другите.

— Нищо? — Бях го хванал в капан. — Ами ако се нуждае от нови обувки?

— Отива при човека, който прави обувки, и в замяна му дава храна.

— Бартер? — изненада се Мортън. — Най-примитивната икономическа система. Но тя не може да съществува в едно модерно технологическо общество... — Той огледа стаята и гласът му заглъхна. Стърнър отново се усмихна.

— Разбира се, че не може. Но ИМ е повече от бартер. Индивидът *доброволно* се обединява с други индивиди в по-голяма общност за производство на някаква стока или построяване на къща, да речем. За всеки изработен час на тях им се приписват рабч.

— Какво?

— Работен час. Тези рабч той разменя с други за стоки и услуги.

— Рабч е друго име на пари — каза Мортън. — А парите — това е капитализъм, така че вашето общество е капиталистическо.

— Страхувам се, че не е. Индивидуалният мутуализъм не е капитализъм, комунизъм, социализъм, вегетарианство, нито дори онзи ужасен монетаризъм, който съсипа много технологически общества. Аз съм запознат с тези термини от трудовете на Марк Форър. Рабч не съществува физически, той не се изразява с рядък метал или морска раковина. Нито може да се инвестира и да носи лихва. Това е основното различие между рабч и парите. Банките не могат да съществуват, защото няма лихва върху депозити, нито заеми.

Вместо да ми стане по-ясно, главата ми се завъртя от тези рабч.

— Почакайте, моля, обяснете. Виждал съм хора да карат коли. Как могат да спестят достатъчно пари, за да си купят кола? Кой ще им даде пари без лихва?

— Няма пари — заяви твърдо Стърнър. — Ако искате кола, отивате при групата с коли и получавате. Плащате за ползването ѝ и когато я върнете, преставате да плащате. Основна догма на ИМ е от всекиму според нуждите, на всекиму според благосъстоянието на обществото.

— Не искате ли да го разясните? — Напълних чашата си с вино и го изпих с надеждата, че алкохолът ще прочисти синапсисите ми.

— Разбира се. Четох, като треперех от отвращение, една философия, наречена „Трудова етика“. Според нея индивидът трябва да се труди усилено за основните си жизнени потребности. Когато технологическото общество се механизира и замести работниците с машини, тази етика повелява на освободените работници да се гледа с презрение, да се оставят да гладуват, да се третират като парии. Лицемерието на системата на работната етика е в това, че онези, които имат капитал, не работят... и въпреки това увеличават капитала си от получаването на лихви на своите пари... и гледат отвисоко на онези, които са останали без работа! Трагично. Но не и тук. Колкото повече се произвежда, толкова по-голямо става съвкупното богатство. Тогава стоката, която може да се размени срещу един рабч, става повече.

Част от чутото беше достигнала до съзнанието ми... но се нуждаеше от разяснение.

— Още един въпрос. Ако един рабч струва повече... това сигурно означава, че индивидът може да работи по-малко за същото възнаграждение.

— Точно така.

— В такъв случай не съществува четирийсет и четири часова работна седмица или нещо подобно. Колко часа трябва да работи един индивид, за да се издържа?

— Само за подслон, храна, дрехи... бих казал около два часа на всеки седем дни.

— Искам да се заселя тук — каза твърдо Мортън, аз кимнах одобрително и замръзнах. Някъде в подсъзнанието ми се появи една идея. Промърморих и се вгълбих в нея, и я разширих, докато я видях голяма и ясна, и може би успешна. След малко. Но най-напред трябваше да направим нещо за заложниците. Върнах се към действителността и помолих за внимание.

— Времето минава и зората приближава. Лекцията ми достави голямо удоволствие, благодаря ви, сега зная малко повече за ИМ. Поне достатъчно, за да задам въпроса: какво правите при бедствено положение? Например при наводнение или скъсване на язовирна стена, или нещо от този род. Катастрофа, която застрашава цяла група, не отделен индивид.

Докторът излезе напред с вдигнат пръст и искри на ентузиазъм в очите.

— Добър въпрос, чудесен въпрос! — Той се пресегна към лавицата и взе една дебела книга. — Тук е казано, всичко е тук. Марк Форър е разгледал такава ситуация и е дал отговор. Ето какво е написал: „... при всички такива случаи ваше оръжие ще бъде пасивната съпротива, никога насилието. Но до пълното отмиране на държавния апарат ще има такива, които ще упражняват насилие над вас. Индивидуалният мутуализъм не може да се изгради от мъртъвци. До настъпване на деня на пълното освобождение вие ще трябва да съществувате заедно с други. Вие можете да ги напуснете, но те може би ще ви последват и ще ви налагат волята си. В който случай вие и всички други трябва да гледат на това насилие, както те биха гледали на природно бедствие като изригване на вулкан или на ураган. Интелигентната личност не влиза в дискусия върху етиката с горещата лава, а бяга от нея, не проповядва морал на вятъра, а търси убежище.“

Доктор Лам затвори книгата и отново триумфиращо вдигна пръст.

— И така, ние сме спасени, спасени! Марк Форър е предвидил нашето затруднено положение и ни е дал необходимите напътствия.

— Наистина! — Стърнър ентусиазирано се съгласи. — Веднага излизам да кажа на другите. — Той се втурна към вратата и излезе. Гледах с отворена уста след него. Мортън изрази мислите ми, преди аз да успея.

— Чух какво казахте... но нямам ни най-малка идея за какво говори вашият Марк Форър.

— Яснота! — отговори докторът. — Яснота и мъдрост. Ако всички проявяваме несъгласие, ние в известен смисъл убиваме сами себе си. Ето защо ние се съгласяваме и се отдръпваме.

— Все още не съм сигурен какво искате да кажете — отвърнах аз.

— Електричеството отново ще бъде пуснато, пазарите ще се отворят. Нашествениците ще си вземат храна и някои фермери ще работят повече часове, ако искат, защото по този начин ще се предотврати природното бедствие. Други няма да искат и ще престанат да карат храна на пазара. Когато доставките на пазара намалеят, хората ще започнат да напускат града и процесът ще се ускори. С по-малка нужда от електричество, електроцентралите ще бъдат затворени, работниците ще напуснат. За много кратко време войниците ще останат сами в града, защото ние ще сме си отишли.

— Те могат да ви направят роби... да работите под дулата на оръжия.

— Разбира се, но само на база един към един. Един въоръжен човек може да принуди друг един да работи, може би, зависи, разбира се, от индивида. Но човекът с пушката по същество сам върши работата, защото той трябва да бъде непрекъснато там, иначе работата няма да се върши. Не мисля, че на вашия генерал Зенър това ще хареса.

— Можете да го повторите!

— Не мисля, че вашият генерал Зенър...

— Не, не наистина да го повторите, исках само да изразя съгласие. Вашите хора възприемат всичко прекалено буквално, прекалено много се придържат към ИМ, според мен. Тогава един хипотетичен въпрос.

— Те са най-добри!

— Да, наистина. Ако отида в някой далечен град и потърся работа... ще бъда ли приет?

— Разбира се. Това е основен принцип на ИМ.

— Ами ако там няма работа?

— Винаги има... спомнете си повишаването на стойността на рабч. Теоретично с нейното нарастване необходимите работни часове стават все по-малко, докато накрая се стигне до няколко секунди.

— Добре, чудесно, благодаря... нека за момент се спрем на приложението на вашата теория. Ако някой от тези чуждоземни войници избяга от армията...

— Което, разбира се, е тяхно право!

— Не съвсем, според армията. Ако той отиде в някой далечен град и намери там работа, и срещне едно момиче, и се случат всички обичайни добри неща... възможно ли е това?

— Не само възможно, но неизбежно. Принцип, лежащ в основата на ИМ.

— Ти мислиш, че аз мисля същото, каквото ти мислиш! — извика Мортън и скочи на крака с повишено настроение.

— Можеш да бъдеш сигурен, че точно това мисля! Като оставим настрана офицерите и сержантите, това е армия от насила събрани войници и мнозина от тях биха избягали от задължителна военна служба. Ако ние им осигурим възможност изобщо да се измъкнат от нея, тогава Зенър ще бъде принуден да се откаже от тази война, защото няма да има с кого да я води.

Предната врата се отвори и Мортън побърза да се скрие. Но беше Стърнър, водеше триумфално връщащите се освободени заложенници. Мортън се втурна към Шарла, взе ръцете ѝ да види дали са наранени при арестуването.

— Тази работа стана много бързо — казах аз.

— Използвах видеотелефона на улицата — обясни Стърнър. — Поръчах общонационална връзка и им казах какво сме открили. Електричеството моментално беше пуснато, първата храна — доставена. Затворниците — освободени.

— Зенър сигурно ще си помисли, че е спечелил войната. Нека да ви кажа какво открихме. Начин за гарантиране, че той ще изгуби неговата война... дори Съюзът да не дойде.

— Вашият ентузиазъм ме окуражава, но не разбирам какво имате предвид.

— Ще обясня... но по-напред да прием за освобождението.

Тази идея изглежда се хареса на всички. Напълнихме чашите и пихме, после Мортън и аз слушахме с известен интерес една песен, която другите пяха, как Индивидуалният мутуализъм освобождава човечеството от робството и потисничеството и така нататък. Докато теорията им беше добра, лириката не струваше, както всички други химни, които съм чувал, макар че ми бяха интересни големите усилия, които полагаха за римуване на Индивидуалния мутуализъм. Използвах времето да подредя мислите си, така че когато те свършиха и пийнаха още малко вино да наквасят пресъхналите си гърла, взех думата.

— Трябва първо да ви разкажа, добри хора, за неинформираната сган от главорези, която нахлу на вашата мирна планета. Голяма група като тази се нарича армия. Армията е отживелица от най-ранните дни на човечеството, когато е била необходима физическа защита срещу суровите условия на съществуване. Войнственият ген е бил много устойчив. Първобитните хора, които опазили родовете си, са предали този ген. През вековете този ген е причинил много злини. Той и сега причинява беди, както сами можете да се убедите. Когато всички застрашаващи зверове били убити, генът накарал хората да се нахвърлят един срещу друг и да се убиват. Със срам трябва да призная, че ние сме единствените същества, които избиват собствения си вид по много организиран начин. Армията е последния остатък от този войнствен ген. Тя се командва от стари мъже, наречени офицери. Те не вършат нищо, само издават заповеди. Най-долу в структурата на тази организация са войниците, които изпълняват тези заповеди. Между тях са низшите чиновници, които се грижат заповедите да бъдат изпълнени. Интересното за нас сега е, че всички войници са наборници и много измежду тях са бегълци.

Трябваше ми известно време да обясня значението на последните два термина и когато накрая ги разбраха, от всички страни се чува ужасени възгласи. Изчаках виковете на недоверие и отчаяние да замрат, после направих знак за тишина.

— Вашата реакция ме окуражава. Мислите ли, че вашите хора ще се съгласят доброволно, без заплащане с рабч, да освободят тези млади хора от техните вериги?

— Това е наше задължение — каза докторът и всички енергично поклатиха глави. — Това е като да спасим давец се, обществен дълг, никакво заплащане не се очаква.

— Чудесно! Тогава аз сега ще ви науча друга дума...

— Да опитам ли да се досетя? — извика Мортън. Кимнах. —
Дезертиране!

Отново кимнах. Най-после борбата ставаше обща.

ДВАЙСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Ентузиазмът бързо отстъпи пред умората и всички се съгласихме, че заседанието ще продължи, след като поспим. Отведоха ме в малка стая с меко легло и портрет на Марк Форър, гледащ с електронните си очи към мен. Изпих последната глътка вино и тя ме довърши.

До следващата вечер подготвих основните елементи на плана и събрах моята група.

— Трябва да го изпробваме, да го изгладим. После, ако е успешен, да го обясним на други. Ще действаме чрез една стара измама, на която се натъкнах, когато изучавах едно престъпление. — Не им казах, че моите основания да направя това, бяха самият аз да се усъвършенствам като престъпник. Щеше да дойде прекалено много за тези простодушни последователи на Индивидуалния мутуализъм. — Ето как ще действаме. Тази вечер ще влезем в едно от заведенията, които ми описахте, за хранене и пиене. Там аз ще застана до някой войник и ще подхвана разговор. Вие, Стърнър, ще седнете на някоя маса със свободни места или до някоя свободна маса. Аз ще мина с войника и ще седна достатъчно близо, за да чувате нашия разговор. Шарла ще бъде с вас, тя е ваша дъщеря.

— Грешите, не ми е дъщеря.

— За тази вечер тя ще ви е дъщеря, като в пиеса. Тук играят ли се пиеси?

— Разбира се. Всъщност като по-млад, преди да се увлека по електрониката, бях артист. Дори съм играл главните роли в някои класически пиеси, как беше... да беше или да не беше...

— Чудесно, страхотно, радвам се, че имам в групата бивш артист. И така, довечера вие ще играете ролята на баща на Шарла. Следвайте моите указания и ще успеем. Като начало ще избира лесна цел, такава, на която малко ѝ трябва. Така че да нямаме никакви проблеми.

— Какво ще правя аз? — попита Мортън. — Ти каза, че аз също съм от групата.

— Правилно. Ти имаш важната задача да запишеш всичко на лента. Така че, когато играта успее, което неизбежно трябва да стане, да направим копия за другите. Дръж записващия апарат скрит, а микрофона по-близо. Ясно ли е?

— Ясно!

Изчакахме да се стъмни, преди да излезем. Пред нас, разбира се, вървяха доброволци и проверяваха за блокирани улици и военна полиция. Те ни съобщаваха за всички препятствия, така че направихме приятна, макар и обиколна разходка до онази част на града, която бях уверен, че е най-подходящо място за театър, опера, вечеря и други земни радости на тази цивилна планета. Мястото изглеждаше интересно. Макар че тази вечер беше доста празно — светеха не повече от една четвърт от заведенията. Стърнър ни поведе към кръчмата „Дебелия фермер“, където, според неговите думи, винаги когато е бил в града, се е радвал на добра храна и на още по-добро пиене. Имаше няколко места, в които предлагаха тези удоволствия... но в нито едно нямаше войници.

— Вие ми казахте, че армията е пуснала войниците в градски отпуск, че те могат да бъдат срещнати в този район. Защо ги няма?

— Очевидно не са тук — отвърна Стърнър.

— Какво искате да кажете с това „очевидно“?

— Тъй като не могат да плащат, не ги обслужват.

— Звучи приемливо. Но те са окупационна армия, какво им пречи сами да си вземат пиене, да се самообслужат?

— Никой не ги спира. Но щом влязат, всички местни жители напускат и заведенията се затварят.

— Добре тогава. Да вървим към вашето заведение, а пък аз ще се опитам да намеря някой войник.

Застанал под улична лампа, с незапалена пура в уста като примамка, се чувствах като сводник. С местното облекло бях точно като част от минаващите край мен и никой не ми обърна внимание. Аз обаче наблюдавах много внимателно... за военни полицаи или нещо, което наподобява на част от нещо военно, което не исках да видя — нашивки, лентички. Нищо такова не се яви, но накрая се появиха две невоенни фигури във военна униформа. С ръце в джобовете — какъв

срам! — и небрежно нахлупени кепета. Те спряха пред „Дебелия фермер“ и замечтано погледнаха към прозорците. Пристъпих зад тях и вдигнах пурата.

— Някой от вас да има огънче, момчета?

Трепнаха, сякаш ги бях ощипал и се дръпнаха уплашено от мен.

— На нас ли говориш? — каза по-смелият.

— На вас. Аз се гордея с лингвистичните си способности. И ако си спомняте, помолих за огънче.

— Не пуша.

— Много добре. Цигарите са вредни. Но не носите ли запалка за онези, които пушат? — Двамата мрачно поклатиха глави. Тогава вдигнах възторжено пръст. — Сетих се... ще влезем в това заведение и там ще си запаля пурата. Може би вие, млади господа от далечна планета, ще приемете поканата ми да пийнем, а пък аз ще мога да се упражня с езика.

— Няма да стане. Опитахме, а те затвориха заведението и се разотидоха.

— Защото нямате рабч, местната разменна единица, нашите пари, и не можете да платите. Аз имам достатъчно рабч, аз черпя...

Последвах техните бързо отдалечаващи се стъпки, намерих ги да пристъпват около бара в нетърпеливо очакване. Стърнър ми беше дал неговия диск с рабч и ми бе показал как се работи.

— Три бири — поръчах аз, — големи — и пяхнах пластмасовата печатна платка с интегрални схеми в слота на бара. Докато робобармана, целият от хром и бронз и капачки от бутилки за очи, наточи трите големи бири, стойността на поръчката беше извадена от сметката на Стърнър. Взех рабч диска, когато машината го изхвърли.

— За армията, момчета — казах аз и вдигнах чаша. — Надявам се, че сте доволни от избраната от вас военна кариера.

Те се чукнаха ентузиазирани, после се стъписаха и издадоха познат ми носталгичен стон, който ме върна към прекараните в армията дни.

— Избрана военна кариера! Глупости. Наборници. Преследвани, гонени, хванати.

— След това единично обучение. Юркани денем и нощем от гадни манияци. Кой би избрал такава кариера?

— Сигурно никой! Но поне ви хранят добре...

Слушах радостен неистови викове и отвратителни описания на горещата храна, докато поръчвах следващите бири. Когато войниците отново заровиха глави в бирената пяна, направих предложение.

— Зная, че часът ви за храна е минал, но виждам три свободни места на онази маса, до възрастния господин с необичайната птица. Ще ми правите ли компания за едно малко угощение... да речем по един голям бифтек и пържени wifles?

Отново единственият отговор беше тропане на крака. Изядохме бифтеците, наистина много добри. Изпихме още няколко бири... опитах се да не се оригвам, защото на масата ни имаше млада дама. Задоволили глада и жаждата си, сега те имаха време за третото от военните удоволствия и непрекъснато обръщаха очи към Шарла. Време беше за второ действие.

— Храната в армията е много лоша, но поне можете да се радвате на мъдростта и дружбата на сержантите — подхвърлих аз.

Слушах отговорите известно време, кимах съчувствено, после изтръгнах други подобни оплаквания с въпроси относно офицерите, нужниците, полицията... и всички други несгоди, така близки до сърцето на новобранеца. Когато се изясни всичко, дадох знак на Стърнър и млъкнах.

— Скъпи млади войници от далечна планета, моля да ме извините за моето нахалство. Но аз и моята мила дъщеря Шарла без да искаме чухме вашия разговор. Вярно ли е, че са ви насилили да постъпите на военна служба, че това е станало срещу вашата воля?

— По-добре е да го повярваш, дядка. Здравей, Шарла, излизаш ли с други мъже, освен с баща си?

— Много често. Просто обожавам компанията на красивите млади мъже. Като вас.

И тримата цопнахме в прозрачните езера на нейните очи, поплискахме се малко и излязохме, обзети от любов. Стърнър заговори, но те не го чуваха. Накрая поръчах големи бири и накарах да ги поставят пред втренчените им очи, за да отместят погледи от страхотната Шарла. Това даде желания резултат. Докато те пиеха, Стърнър говореше.

— Аз съм силно покрусен от вашето състояние, млади господа. На тази планета такова нещо е невъзможно. Това е против нашите

закони, според които няма закони. Защо позволявате да ви третират по такъв жесток начин?

— Нямаме избор, дядка. Оградени сме с бодлива тел, следят ни денем и нощем, разстрелват ни, ако се опитаме да избягаме, два пъти разстрелват, ако ни хванат. Няма къде да отидем, къде да се скрием с тези униформи, ръцете на всички хора са обърнати срещу нас.

Той подсмръкна в съзливо самосъжаление, по лицето на неговия другар се търколи сълза.

— Тук такава нещo е невъзможно — каза Стърнър. — Тук няма бодлива тел, никой не ви следи, никой няма да стреля по вас. Отвъд този град се намира голяма страна, която се простира зад планини и реки. Страна, където винаги сте добре дошли, където винаги ще се радвате на гостоприемство, ще намерите убежище. Страна, където армията никога няма да ви намери.

Те се изправиха и напрегнаха мозъците си да разберат думите му през алкохолната мъгла.

— Глупости... — промърмори по-пияният. Шарла мило му се усмихна.

— Не разбирам тази дума, млади приятелю, но чувствам, че тя изразява недоверие. Не сте прав. Всичко, което каза баща ми, е вярно. Например, ние живеем на пет дни път от този град в едно идилично земеделско селце. Дотук пътуваме със скоростна железница... ето билетите за доказателство. О, вижте, машината е направила грешка и ни е дала четири билета, вместо два. Трябва да ги върна... освен ако вие не ги вземете като сувенир.

Билетите изчезнаха със скоростта на светлината.

— Гарата има страничен вход, който не се охранява — добави съобразително тя.

— Но влакът тръгва скоро — допълни Стърнър, стана и вдигна вързопа от пода. — Преди да тръгнем, аз трябва да отида до пeсeсeјo, както му казваме на фермата и ще взема вързопа със себе си. В него има дрехи за двамата ми сина у дома, които, съвсем случайно, имат точно същия ръст като вас. — Той тръгна, после се обърна. — Можете да вземете дрехите... ако искате.

Те стигнаха преди него до вратата на страничната стаичка. Шарла се усмихна одобрително след тях.

— Познавате ли добре селото — попитах я аз, — така че да изпратите момчетата при приятели?

— Никога не съм била там... намерих името му на картата. Но вие забравяте силата на ИМ. Не се безпокойте. Аз ще ги придружа и там с радост ще ги приемат. След два дни ще се върна. О, ето ги, идват, колко са красиви без онези ужасни униформи!

Изглеждаха отвратително, според мен, демонът на ревността ме изгаряше. Почти бях готов да отида с тях. Но не, тук имах работа. Обърнах се към съседната маса, където Мортън мечтаеше след отдалечаващото се прекрасно тяло на Шарла. Трябваше да го ритна два пъти, за да привлече вниманието му.

— Ще се върне, не се тревожи. Записа ли разговора на лента?

— Всяка дума. Мога ли да получа още една бира? Изпих единствено онази, която ми поръча Шарла, преди да дойдете вие. И вие ядохте бифтек...

— Никакво пиене на поста, войнико.

Стърнър дойде при нас и посочи кошницата, която носеше.

— Това са техните униформи, точно както искахте.

— Добре. Ще ни трябват за видеозаписа. Сега... заведете ни във вашето студио за записи.

Той ни заведе по странични улици до една сграда, задната врата на която се отвори при приближаването ни. В ярко осветеното студио ни очакваха с нетърпение. Беше без прозорци и не се виждаше от улицата. Всички бяха доброволци, ИМ ентузиастични, прегърнали идеята да разложат армията. Подадох им аудиокасетата.

— Трябват ни неколкостотин копия от това.

— Ще ги имате след час! — Грабнаха я от ръката ми и бързо я отнесоха. Обърнах се към чакащите оператори, които трепереха от ентузиазъм.

— Кой е режисьорът? — попитах аз. Една великолепна червена глава излезе напред.

— На вашите услуги. Светлини, звук, камера — всичко е готово.

— Чудесно! Щом с колегата ми облечем тези униформи... можете да снимате. Посочете ни съблекалнята.

Докато се събличах, Мортън взе едната униформа от кошницата и я вдигна, хванал я с два пръста като мръсен парцал.

— Изпитвам ужас, само като гледам това нещо — каза мрачно той. — Да го чувствам отново до кожата си, да съм в неговата хладна прегръдка...

— Млъквай, Мортън — смъмрих го аз. Извадих другата униформа и я разгърнах пред себе си. Точно по мярка. — Сега си артист, Мортън, играеш пред камера. Ще си изиграеш ролята... след това ще свалиш униформата завинаги. Изгори я, ако искаш. Хиляди ще ръкопляскаат на играта ти. Хайде, обличай я. Ей така.

Седнах и пъгнах краката си в панталоните. Нещо изпадна от джоба и издрънка на пода. Наведох се и го вдигнах. Идентификационен диск. Ефрейтор Пйек0765 е искал да изтрие от паметта си всякакъв спомен за армията, да бъде щастлив новороден граждан. Въртях диска в ръка и в ума ми се зароди една идея. Викът на изненада на Мортън прекъсна мислите ми.

— Ето го! Виждам го! Онзи блестящ поглед в очите ти. Винаги, когато замисляш някоя самоубийствена идея, гледаш така. Не отново! Не искам да участвам!

Потупах го весело по рамото, после поправих възела на вратовръзката според устава.

— Успокой се. Имам блестяща идея, да. Но ти не си включен, не. Сега нека направим този видеофилм и след това ще ти обясня плана си.

Поставих Мортън пред една стена за фон; не беше добър избор, защото изглеждаше като изправен за разстрел. Но нямаше време за промени, бързината беше решаваща.

— Ако обичате. Искам този човек да бъде сниман в цял ръст. Дайте ми подвижния микрофон. Готови.

Мортън трепна, когато двата прожектора го приковаха към стената. Пъгнаха един микрофон в ръката ми и в студиото прозвуча контраалтов глас:

— Тишина. Готови за запис.

— Дами и господа, граждани на Чоджеки, приемоте нашите поздравии. Вие виждате един типичен случай на член на нашественическата армия на Невенкебла, който не желае да служи. С този видеофилм ще получите и една аудиокасета, на която е записан на живо действителен разговор с тези войници. Ще чуете техните горчиви оплаквания, ще бъдете шокирани от ужаса на наложената им военна

служба, те ще крещат от радост, тъй като им е дадена възможност да свалят това бреме от плещите си и да отидат в провинцията, където да живеят спокойно и охолно под ласкавото слънце на Индивидуалния мутуализъм.

Гласът ми звучеше толкова искрено, че Стърнър не можа да се спре и изръкопляска... както и операторите и техниците. Мортън вдигна ръце над главата си — във всеки от нас се крие един лош актьор — и се поклони.

— Тишина — заповядах аз и моментално всички млъкнаха. Отидох до камерата и посочих съкрушения Мортън. — С такива войници вие трябва да се сприятелявате и да им помагате. Обърнете внимание на пълното отсъствие на отличителни знаци на ръкава. — Мортън протегна ръка и аз посочих точното място. — Никакви нашивки под тъгъл или извити цветни лентички. За такива неща трябва да гледате. Ако има една нашивка, две или повече, или което е още по-лошо — три горе и три долу с ромб по средата, пазете се! Не говорете с никого с такъв вид украшения, защото това е олицетворение на заробващ дявол!

Също внимавайте да няма блестящи метални украшения на раменете, тук и тук. Онези, които имат такива, са известни като офицери и обикновено са твърде тъпи, за да бъдат опасни. Тях трябва да избягвате.

Друга много опасна група може да се разпознае по шапките на главите и лентите на ръкавите. Ако на рамото им има букви ВП — минете на другата страна на улицата. Също внимавайте за червено таке върху жестоката глава.

Сега, когато знаете кого да избягвате, вие знаете към кого да се обръщате. Към обикновения униформен роб. Приближете се до него, усмихнете се, огледайте се наблизко да няма някой от зверовете с нашивки и лентички, после прошепнете в ухото на роба: „Обичате ли чист въздух?“ Ако той се усмихне и отговори радостно: „Да“, тогава е с вас. Нека Марк Форър ви помага в това голямо дело! — Обърнах се към снимачния екип: — Готово, благодаря ви, господа.

Мортън примигна, когато изгаснаха прожекторите и започна да сваля униформата.

— Каква, ако мога да попитам, беше онази глупост с чистия въздух?

— Не е глупост, приятелю — казах аз и вдигнах пропуска, който бях взел от джоба на униформата. — Аз възнамерявам да разпространя сред войските новината, че когато утре вечер излязат от казармата, могат да не се връщат.

— Знаех, че имаш някаква налудничава идея! — изкрещя той и се отдръпна с широко отворени очи и пребледнял. — Единственият начин, по който можеш да говориш на войниците, е да се върнеш обратно в базата.

Кимнах тържествено в знак на съгласие.

ДВАЙСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

— Това е самоубийство — извика Мортън и потрепери.

— Не, съвсем не е. Това е проява на здрав разум. Ако онази свиня, Зенър, още ме търси... той сигурно няма да ме търси между войниците си. Този пропуск е за днес. Сега се връщам в базата, тъй като в стария град тази нощ няма какво толкова да се върши. После отивам в нужника, в лавката и всички други интересни за войниците места, където те се събират и ще говоря на момчетата. Ще направя и някои други интересни неща, за които е най-добре да не знаеш. Не се тревожи за мен.

Аз обаче можех достатъчно много да се тревожа за себе си. След като се върнех в армията, там имаше много проблеми, които трябваше да разреша. И всичките бяха опасни.

— А как ще излезеш оттам? — попита Мортън. Гласът му дойде сякаш отдалеч и прекъсна черните мисли, които витаеха в ума ми.

— Това е най-малката ми грижа — засмях се глухо аз. И наистина беше така. Обърнах се към вечно спокойния Стърнър, който ни слушаше мълчаливо. — Нали знаете какво да правите с касетите?

— Ще постъпя съгласно вашия план. Доброволците вече чакат да ги разпространят на други доброволци, които ще вършат добри дела като това, което ние преди малко направихме. Беше вдъхновяващо.

— Наистина. Но никакви акции до утре вечер. Паролата трябва да се разпространи, трябва да се съберат ревностни доброволци, за да стане движението масово. Защото след като офицерите се окопитят, ще бъде трудно. Железопътните гари ще се наблюдават или железопътния транспорт напълно ще бъде спрян. Ако това стане, трябва да се осигури друг транспорт. Погрижете се работата да продължи, докато се върна. Сега вие сте пълномощник по дезертирането.

— Колко време няма да ви има?

— Не зная. Но ще бъде колкото е възможно по-малко... това мога да ви гарантирам.

Нямаше какво повече да се каже, нито какво повече да се направи. Сложих кепето на главата си и се обърнах към вратата.

— Късмет — пожела ми Мортън.

— Благодаря. — Щеше да ми трябва.

Докато вървах, назад по безлюдните улици към района Вайлант, се борех с депресията, съпровождаща униформата, която носех. Не можех да удавя мъката си с пиене, тъй като тук парите бяха без стойност, а бях върнал рабч диска на Стърнър. Скоро вървах между недостъпни за мен, ярко осветени места за удоволствие, притисках нос до прозорците като другите униформени фигури, скитащи по улиците. Някои си отиваха! Макар че беше още съвсем рано, много от тях вече се връщаха към Фийлдън Фийлд, където бе построен лагера. Влях се в това брауново движение на отчаянието.

Силна светлина осветяваше бодливата тел, ограждаща ливадите със зелена трева, където някога добрите граждани на града са си почивали. Тревата вече не беше зелена, покрита с прах и изпълнена със сиви армейски палатки, разпънати за подслон на войниците. Никакъв упадъчен комфорт за войниците-завоеватели; те лесно могат да се деморализират. Офицерите, разбира се, живееха в удобни сглобяеми помещения.

Мобилизирах силата на волята, която притежавах, и се присъединих към умърлушените фигури, движещи се към военните полицаи на портала. Макар моята интелигентност да ми доказваше, че последното нещо, което може да се очаква, беше войник с редовен пропуск да влезе нелегално в лагера, животинското в мен пицеше от тревога.

Разбира се, нищо лошо не се случи. Тъмни малки очички ме погледнаха изпод рунтави вежди, провериха пропуска и махнаха с ръка да се върна в робство. Студена пот бе избила на челото ми, подрънквах в джоба си малкото монети, които отпавилият се към свободата войник беше щастлив да ми даде. Бяха колкото да си купя слаба бира във войнишката лавка. Все пак нещо е по-добре от нищо.

Намерих много лесно това потискащо заведение. Просто тръгнах към източника на кънтри и рок музика. Лавката се помещаваше в провиснала палатка, слабо осветена от крушки, специално предназначени да привличат летящите насекоми. Тук, край груби маси от подгизнало от алкохол дърво, седнали на нерендосани талпи,

войниците се радваха на удоволствието да пият топла, лоша бира. Поръчах си една халба и се присъединих към тях.

— Има ли място за още един?

— Сядай.

— Много благодаря. Какво е това... чествате предстоящата скапана градска отпуската?

— Тук градската отпуската винаги е скапана.

— Говорите също като цивилните в града.

Това предизвика известен интерес. Добре сложеният говорител сега насочи замъгления си поглед към мен. Разбрах, че всички други на масата също слушаха.

— Имал си пропуск за тази вечер? Ние ще получим утре. Как е там?

— Доста тъжно. Няма да ви сервират. Ако искате да получите пиене, те затварят бара и се разотиват.

— Чухме за това. Тогава какъв е смисълът да излизаме! Никакъв.

— Не е така. Вие трябва да излезете от казармата, да отидете далеч, да ядете хубава храна, да пиете. И да целувате момичета.

Чудо на чудесата, как привлякох сега вниманието им! Ако очните им ябълки бяха дула на пистолети, за миг щях да престана да съществувам. На масата настъпи мъртвешка тишина, всички глави се обърнаха към мен.

— Какво каза? — попита тихо един глас.

— Чухте ме. Отивате там, където са ресторантите и бавно се разхождате. Ако някой ви попита: „Обичате ли чист въздух?“, просто казвате: „Да, обичам“. И тръгвате с него. Те ще ви дадат цивилни дрехи, билет за извънградско пътуване... и ще ви изпратят в другия край на страната, където военната полиция никога няма да ви намери.

— Будалкаш ли ни?

— Не ви будалкам. А и какво ще загубите, ако опитате? Каквото и да стане... ще бъде по-добро от армията.

По това нямаше спор. Само мускулестият мъж с недоверчив ум намери, според него, слабо място.

— Ако всичко това, което казваш, е вярно, а не фантазия... тогава ти какво търсиш тук?

— Хубав въпрос — казах аз, станах и показах пропуска си. — Върнах се да взема връзка писма от майка ми. Пропускът ми важи до

полунощ. Ще се видим в рая... ако решите да отидете там.

Напуснах ги и се преместих при следващата група войници, които играеха на зарове в ъгъла на нужника. Захлупих с длан един зар и спечелих няколко мизи, което привлече тяхното внимание. Казах им каквото имах за казване и напуснах.

Работих така почти до среднощ, когато пропускът ми изтичаше и историята ми придобиваше подозрителен нюанс. Бях засял семената в плодородна почва. Новината щеше мигновено да се разпространи по клозетната информационна мрежа. И ако познавах бегълците-новобранци, утре вечер никой нямаше да се върне от градска отпускат. Това щеше много да „развесели“ генерал Зенър.

Сега трябваше да влезе в действие втората част от плана.

За него ми бе необходим по-висок чин. Този път не трябваше да минавам цялото онова бавно повишение от сержант. Вече бях опитал главозамайващата слава на офицер и завинаги бях окончателно разглезен. Затова се насочих за плячка към леговището на онези пъстроцветни птици: офицерския клуб. Намерих го, като проследих пътя на пианите. Колкото по-висок е чинът, толкова по-силен е алкохолът; това беше армейски принцип. Минах покрай двама олюляващи се майори, подпиращи се един друг, а за следващ ориентир ми послужи един полковник, който хвърляше курабийките си в някакъв плет. После видях един изпаднал в несвяст капитан в канавката и накрая забелязах на хоризонта целта. Забързах в тази посока и се скрих зад храстите, откъдето имах видимост към входа.

Беше строго ергенска история в най-лошия смисъл на думата. Високо и обезпокояващо се пееха неприлични песни. През цялото време на тревата навън най-малко двама души се биеха с голи юмруци. Пристигаха и трезви офицери, завършили дежурството си, но повече бяха пианите, които си отиваха със замаян от алкохола ум. Наблюдавах ги от скривалището си, докато препъваща се, пееща си с прегракнал пиански глас се появи моята жертва.

Офицерът се заклатушка към единствената улична лампа. Капитан, приблизително с моя ръст, много фалшиви медали и знаци за отличия — точно каквото ми трябваше. Стискане за гушата отзад, подходящо натискане, слаба съпротива, безсъзнание и след това зад плета заедно с него. Нищо работа.

Той мина покрай мен, мърморейки си. Тихо като дух пристъпих напред, връхлетях, сграбчих го, започнах да го душа...

И полетях във въздуха, и се стоварих върху плета.

— Така значи... бунт срещу офицери — изръмжа той относително трезвен, приклепна и тръгна към мен. Изправих се на крака, направих отвличащ удар с лявата ръка и ударих с дясната. Той блокира удара и щеше да ме ритне в стомаха, ако не бях отскочил настрана.

— Искаш да убиеш офицер? Не те виня. И аз винаги съм искал да убия някой редник. Най-после ми се отдаде случай.

Той напредваше към мен, а аз отстъпвах. Медалите не са били фалшиви. С голямо умение бях успял да намеря и нападна вероятно единствения трениран полеви офицер в тази армия. Страхотно!

— Смърт на всички офицери! — извиках и понечих да го ритна в слабините.

Беше достатъчно умен, за да знае, че е пиан, така че вместо да се опита да блокира крака ми, отстъпи назад. Не можах да се спра и залитнах.

След което побягнах. Благоразумието е по-добро от доблестта. Онзи, който знае кога да се бие и кога да бяга, ще оцелее и пак ще се бие. Нямах за цел да печеля мазохистични точки. Искях да остана жив.

Прехвърлих се през плета. С рев той се блъсна в него, точно зад мен. Отпред имаше палатки, тежките ботуши тропаха подире ми. Прескочих едно въже на палатка, мушнах се под друго. Зад мен се чу рев и тежко падане. Беше се препънал във въже. Спечелих няколко крачки преднина. Тичах с всички сили. Между следващата редица палатки и задната страна на улицата. Отпред имаше сграда. От нея идваше силна музика и звън на счупени стъкла. Беше задната страна на офицерския клуб.

Време беше да се прибера в дупката си. Влязох в двора, затворих вратата зад себе си. Никакви следи от преследване.

— Почивката свърши, престанете да се шматкате, донесете онези бъчвички тук!

В светлината на задната врата на кухнята стоеше дебел готвач и мигаше към мрака в двора. Когато кухненската полиция се раздвижи, фигурите бавно тръгнаха към бъчвичките с бира. Бяха си свалили куртките, останали само по потници във влажната топлина на кухнята.

Свалих куртката си, навих я и я сложих зад бъчвичките, после взех една бъчвичка и последвах другите вътре.

Кухненска полиция. Най-унизителното робство в армията... която се слави с унизително робство. Кухненската полиция беше толкова деградирала, че с военен закон бе забранено да се налага като наказание прехвърляне в кухненската полиция. Така че, естествено, това наказание винаги се налагаше. Ставане в тъмно, работа до късно през нощта. Миене на казани, почистване на отвратителни мазни сифони в подземната канализация, изпълнение на най-прислужническите задачи, които поколения увредени мозъци са създали. Беше абсолютно, напълно невъзможно някой доброволно да приеме тази работа. Никога не бих я очаквал тук.

Тръгнах с бъчвичката към готвача, който изпълняваше ролята на надзирател на кухненската полиция. На главата си имаше мръсна готварска шапка, на ръкава — сержантски нашивки, размахваше дълъг черпак като оръжие. Когато минах покрай него, той се намръщи и посочи с черпака към мен.

— Ей, ти. Откъде се пръкна?

— Това е грешка — проплаках аз. — Не трябва да съм тук. Не съм направил нищо от онова, в което ме обвинява първият сержант. Нека да се върна...

— Ако зависи от мен, никога няма да се върнеш — изкрещя той. — Ще умреш в тази кухня и ще бъдеш заровен под пода. Отивай на казаните и тиганите! Заминавай!

Гонен с удари от черпака, аз побягнах. Към гигантския метален умивалник да грабна мръсния метален тиган, който чакаше там. Обикновен труд, миене на тиган. Може би по-тежък, когато тиганът е толкова голям като този. И друг, и друг... и още много други. Пара, гореща вода, сапун, безкраен труд.

Работих и се потих, докато почувствах, че е минало достатъчно време, за да е стихнало всякакво вълнение и претърсването да е приключило. Изправих изтръпналия си гръб и той силно изпука. Избърсах със сапунена ръка потта от челото си. Ръцете ми бяха избелели, пръстите — набръчкани и бледи като стоял дълго във вода гол охлюв. Погледнах ги и гневът ми нарасна... това не беше работа за стоманен плъх! Скоро щях да ръждясам...

Черпакът се стовари върху гърба ми и гневният глас избоботи нечленоразделните си заповеди:

— Да съ размърдаш, чъ шъ ти съ случи нещо!

Нещо изтрака и ме обзе злоба. Това може да стане и с най-добрите от нас. Облицовката на цивилизацията е тънка, криещия се под нея звяр е готов да изскочи.

Звярът в мен беше изскочил много удовлетворително, благодаря, защото следващото нещо, което усетих, бяха ръце, дърпащи ме за раменете. Погледнах учуден голямото провиснало тяло до мен, с високо вдигнати гигантски бедра. Ръцете ми стискаха врата на инквизитора, натискаха главата му в сапунената вода, където той явно се давеше. Шокиран го измъкнах и го пуснах на пода. Струйки вода се стичаха от носа и устата му и той шумно изгъркори.

— Жив е — казах на заобиколилите ни кухненски полицаи, които гледаха с широко отворени очи. — Някой от готвачите видя ли какво стана?

— Не... всички са пияни в другата стая.

— Чудесно. — Смъкнах от стената списъка на кухненските полицаи и го накъсах на парчета. — Вие сте свободни. Върнете се по палатките и си дръжте устите затворени. За нещастие мъчителят ще остане жив. Тръгвайте.

Всички на драго сърце си тръгнаха. Аз също тръгнах към закачалките, където готвачите бяха закачили части от униформите си, тъй като работеха на топло в кухнята. Намерих някога бяла куртка със сержантски нашивки. Идеална за моите нужди. Облякох я и отидох спокойно в кухнята, без да се крия, а оттам — в залата за хранене и бара.

Беше чудесно. Свиреше музика, офицери ревяха, бутилки се чупеха, песни се пееха. Униформени фигури се бяха захлупили върху масите, докато други лежаха на пода. Останалите бяха на път да се присъединят към тях. Вървах през този алкохолен ад и мислено се възхищавах на мъртвопияните. Все още ме болеше тялото от пиянската защита на капитана. Бях преоткрил една мисъл, която сигурно беше стара като престъплението. Търкалящите се пияници са по-лесни от клатушкащите се.

Очите ми попаднаха на един проснат на пода и хъркащ майор от космическата служба. Коленичих до него и протегнах ръка покрай

неговата. Същата дължина; униформата му ще ми стои като по мярка.

— Откаши ше — промърмори един глас над мен. Разбрах, че премерването не е останало незабелязано.

— Майорът е дежурен по-късно. Изпратиха ме да го взема. Хайде, майоре, да тръгваме.

Опитах се да вдигна безчувственото тяло, подпомогнат незначително от неговите приятели. Накрая го хванах под мишниците и го извлякох от стаята. Излизането му не беше забелязано. През вратата и надолу през залата към пълния до тавана с бутилки със силни напитки килер. Тук щеше да се чувства като у дома си. Залостих вратата, спокойно го съблякох и облякох неговата униформа. Дори кепето ми ставаше добре. Бях нов човек, офицер.

Оставих го да спи, скрит при алкохола. Оправих вратовръзката си. И поех напред да спасявам света. Не за първи път и, имах чувството, не за последен.

ДВАЙСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Огледах бутилките, пресегнах се да взема една... после се ударих по китката.

— Не, Джими, не е за теб. Бирите, които изпи тази вечер, са ти достатъчни. За онова, което имаш да вършиш, по-добре е да си трезвен.

Какво имах да върша? Просто да се кача на един от космическите кораби, да намеря комуникационната кабина, после да определя координатите на тази планета. Лесно е да се каже: малко трудно е да се изпълни.

Първата част беше съвсем лесна — да се открият космическите кораби. Рано вечерта бях видял осветените им корпуси да се издигат над палатките. Веселбата вътре продължаваше, така че времето бе подходящо да пресека лагера. Докато наоколо още се клатушкаха много пияни. Очистих малко прах от ревера на куртката, оправих медалите на гърдите си. Добра колекция. Повдигнах най-крещящия и извих врат да прочета надписа. „НАГРАДА НА СЛАВНОТО ПОДЕЛЕНИЕ — ШЕСТ СЕДМИЦИ БЕЗ ВЕНЕРИЧЕСКА БОЛЕСТ“. Страхотно. Предположих, че останалите са дадени за също толкова доблестни воински дела. Време бе за тръгване.

Изглежда събитията в алкохолната лудница бяха започнали да намаляват заради нощта. На бара беше спусната решетка. Ординарци товареха мъртвопияни на носилки, други все още на крака се препъваха към изхода. Двама посивели полковници се крепяха един друг, вдигаха крака и стояха на едно място. Отидох при тях, те се подпряха на мен и двойката стана тройка.

— Аз съм в същата посока, господо. Мога ли да ви правя компания?

— Разбира се, добро приятелче... приятелче — отговори единият от тях в лицето ми. Алкохолното съдържание в кръвта ми мигновено нарасна и аз изхълцах.

Излязохме, взаимно подпирайки се, минахме между линейките, които прибираха офицерите-алкохолици, и се заклатушкахме в нощта. По посока на космическите кораби. Нямах ни най-малка представа къде се намира щабът на базата... нито пък ме интересуваше. Както не се интересуваше и моята просмукана с алкохол компания. Цялото им внимание и малкото останало им съзнание бяха съсредоточени в преместване на краката един подир друг.

На ъгъла пред нас се появи отделение военна полиция, видя блясъка от сребърните петлета на раменете на моята компания. После направиха най-добрия кръгом, който съм виждал, и се върнаха назад.

Моите пияни ставаха все по-тежки, движеха се все по-бавно. Вървахме покрай подредените в права линия палатки към силно осветената сграда в края на улицата. Беше голяма и солидна, несъмнено част от парковите постройки, открадната от местните жители. Дори през този час на нощта, всъщност сутринта, на входа ѝ стояха двама въоръжени часови. Камъните покрай пътеката белосани, един много натруфен надпис над вратата гласеше: „ЩАБ — КОМАНДВАЩ ГЕНЕРАЛ ЗЕНЪР“.

Това място определено не беше за мен. Отведох пияните на тревата до надписа „НЕ СЕ ПРИБЛИЖАВАЙ! СТРЕЛЯ СЕ БЕЗ ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ!“ и ги пуснах. Те моментално паднаха и захъркаха.

— Ей, вие, часови — извиках аз. — Един от вас да извика дежурния офицер. Тези полковници са болни. Мисля, че е хранително отравяне.

Погледнах ги с най-строгия си поглед и нито един мускул не трепна на лицата им.

— Слушам, сър! — извика сержантът. — Веднага ще доведе двама дежурни офицери.

Той се обърна и бързо се отдалечи, същото направих и аз. Към овъглените останки на спортното игрище, на което стояха трите космически кораба. Всичките с блестящи оръдия, докарани тук да впечатлят местните, предположих. Или да отблъснат въоръжени атаки, каквито нямаше. Колко потиснати трябва да са всички военни, че не могат да натиснат блестящите спусъци и да стрелят по населението. Те бяха обявили война... и никой не дойде да се бие с тях. Ужасно разочароващо.

Клатушках се, за да личи, че съм офицер. Към спуснатата стълба, която водеше от земята към вътрешността на най-близкия космически кораб. Аз бях офицер от космически кораб, просто се връщах на кораба си. Или поне така си мислех, докато не видях един часови на най-долното стъпало.

— Спри и покажи пропуск!

— Махай се, идиот... — промърморих аз. Редник, най-ниският от всички ниски чинове.

— Моля, майоре, сър, ваше величество. Не можете да влизате, без да си покажете пропуса.

— Махай се, идиот! — Остроумно, остроумно. — Нямам нужда от пропуск за собствения си кораб.

Минах покрай него и се изкачих по стълбата. Умът ми беше бистър. Крачка по крачка към отворения люк. И към едрият намръщен старши сержант, който стоеше там и препречваше входа.

— Това не е вашият кораб, майоре. Познавам екипажа на този кораб. Вие сте на друг кораб.

Отворих уста да споря, заповядвам, крещя. После видях синьото дуло, светещите зачервени очи, пътя на косата, който се сливаше с веждите. Дори космите, които излизаха от счупения му нос, приличаха на стоманени жици.

— Не е моят кораб?

— Не е вашият кораб.

— По дяволите, не е моят кораб... — Вдигнах лек шум, обърнах се и заслизах обратно надолу и далеч в нощта. Нямаше начин да мина покрай старши сержанта. Тръгнах обратно към сградата на щаба и докато вървах към редиците палатки, измислих нов план.

Скрит в тъмнината под едно голямо дърво гледах към космическите кораби и не можех да мисля абсолютно за нищо друго, освен как да се кача на някой от тях. Беше станало късно, пияни рядко се появяваха, лагерът беше тих. С изключение на скитащите отделения военни полицаи. Каквото имаше да се върши, трябваше да се отложи за сутринта. На дневна светлина щеше да е по-трудно, но трябваше да се рискува. Може би, ако имаше повече да се качват и да слизат от корабите, щях да мога да се присъединя към тях. Точно сега наистина беше време да мисля само за собствената си безопасност. И за малко

сън. Прозинах се. Ребрата, където ме бяха ритали, отново ме заболяха. Изхленчих малко и изпитах съжаление към себе си.

В тишината на нощта от щаба ясно се чува издадени на висок глас команди и тропане на ботуши. Появи се група офицери и бързо отмина по улицата. Дори от това разстояние разпознах отблъскващото тяло на водача им. Зенър, с подчинените му, които бързаха след него. Поех дълбоко дъх в сенките: това място не беше подходящо за мен.

Или пък беше? Въпреки желанието ми бързо да се махна, стоях там и размишлявах. И мразех идеята, която започна да се оформя. Офицерите минаваха през овъгленото спортно игрище и отиваха към космическия кораб, в който се бях опитал да вляза. В този момент идеята кристализира и аз още повече я намразих, защото тя може би щеше да успее. С голямо усилие потиснах крещящите спомени, които застрашаваха да ме завладеят, размърдах крака и тръгнах напред. Подир офицерите на игрището.

Ако някой от тях се обърнеше назад, бях загубен. Но това бе почти невъзможно. Тяхната задача в живота беше да гледат право напред и да прегазват всичко и всеки, който се изпречи на пътя им. Те вървяха напред, а аз вървях след тях и все повече ги настигах. Всеки случаен наблюдател щеше да види група офицери и един след тях, бързащ да ги настигне.

Когато достигнаха стълбата на кораба, вече бях точно зад тях и гледах как с достойнство се изкачват. Макар все още да бързах, не вървях чак толкова бързо. Наближих часовая пред стълбата, точно когато те се изгубиха от поглед.

— Генералът — извиках аз. — Пристигна съобщение за него. Спешно е!

Махнах с ръка, извиках още веднъж и се втурнах покрай часовая, който направи единственото нещо, което беше длъжен да стори: отдаде чест. Нагоре по стълбите, сега много по-бавно, влачейки крак, стара рана от войната, знаете. Никой не се виждаше. Задъхан, стигнах до отворената врата.

— Генералът, къде е той?

— В капитанската каюта, сър — каза часовоят.

— Онази, която е близо до комуникационната зала на този тип кораб?

— Точно тя, майоре, на същата палуба, номер девет.

Забързах към най-близката стълба и тръгнах по нея. Все по-бавно и по-бавно. Корабът беше тих, празен, но чух отгоре да долитат гласове. Достигнах следващата палуба и я пресякох до стълбата на отсрещната страна. Там спрях и преброих бавно до сто.

— Ти си смел, безразсъдно смел дявол, Джим — промърморих и категорично се съгласих със себе си. — Побързай.

Над мен беше голямата палуба номер девет. Внимателно подадох глава над стълбата и се огледах. Никой не се виждаше, но откъм коридора се чуваха гласове. Вратите бяха номерирани. На една от тях имаше табелка. „КОМУНИКАЦИОННА ЗАЛА“.

„Сега или никога, Джим. Огледай се. Никой не се вижда. Поеми дълбоко дъх. Поеми дълбоко дъх. Какво е това силно чуване? Просто сърцето ти с обичайната за случай като този паника. Не му обръщай внимание. Качвай се горе, иди при вратата, хвани дръжката.“

Освен ако дръжката не е отрязана. Стоманени решетки бяха завинтени с болтове към вратата и заварени към касата. Комуникационната зала беше запечатана, затворена, недостъпна, плътна.

Докато отбелязвах тези факти и се мъчех да ги осмисля, до ухото си чух глас:

— Вие! Какво правите тук?

Ако преди това сърцето ми просто биеше силно, сега то престана изобщо да бие и се качи в зъбите ми. Обърнах се, преглътнах тежко, постарах се да не възкликна. Намръщих се и погледнах униформената фигура пред мен. Раменете. И отвърнах презрително.

— Бих могъл да ви задам същия въпрос, лейтенант. Вие какво търсите тук?

— Това е моят кораб, майоре.

— Това дава ли ви право да говорите на по-старши офицер с такъв тон?

— Извинявайте, сър, не видях отличителните ви знаци, но видях да минавате край комуникационната зала, а ние имаме заповед за нея...

— Абсолютно прав сте, лейтенант. Запечатана и никой по никое време не трябва да припарва до нея, нали?

— Тъй вярно.

Доближих лицето си до неговото, намръщих се и отбелязах с облекчение как преbledня. Трудно е да си намръщен и в същото време

да говориш презрително, но аз успях.

— В такъв случай ще ви бъде приятно да научите, че на *мен* ми е заповядано да проверя дали *вие* изпълнявате задълженията си според буквата на устава. А сега ми кажете, къде е генерал Зенър?

— Там долу, майоре.

Обърнах се кръгом и тръгнах в посоката, която най-малко желях. Бях сигурен, че лейтенантът ме наблюдава. Нямах избор. Ако се опитам да се измъкна от кораба, той може да се замисли за моето присъствие на него, да се усъмни, да вдигне тревога. А ако отида при генерала, всичките му съмнения ще изчезнат.

Разбира се, може би и аз щях да изчезна. Въпреки това тръгнах бързо към отворената врата и мърморещите гласове и без колебание влязох.

Офицерите в края на стаята бяха наведени над една карта и се съвещаваха. Зенър беше с гръб към мен.

Обърнах се рязко надясно и видях полица с книги до преградата. Без да се колебая, отидох до нея и плъзнах ръка по томовете. Не можех да видя заглавията от потта, която капеше в очите ми. Взех една наслуки. Обърнах се и тръгнах обратно към вратата, като хвърлих поглед на групата офицери.

Не ми обърнаха никакво внимание. Вървах бавно, наострил уши, но не можах да чуя нищо, освен мърморенето на един или двама идиоти, което е задължително при всеки разговор между военни.

Когато излязох в коридора, лейтенантът тъкмо се изгубваше от поглед. Вървах нито бързо, нито бавно до стълбата между палубите. Чаках алармените звънци да зазвънят. Макар че може би нямаше да ги чуя от туптящите удари на кръвта в ушите си. До последната палуба и до отворената врата и приветливата тъмнина на нощта зад нея.

Часовоят подскочи във въздуха, а сърцето ми го последва.

И се приземи, вдигнал оръжие за почест. Отвърнах му с небрежен поздрав и се спуснах по стълбата на земята. Още едно махване и тръгнах по изгорялата трева, очаквайки куршум в гърба.

Не дойде. Стигнах до сенките в края на игрището, пяхнах се в тях и се облегнах на ствола на едно дърво. И въздъхнах така, както не бях въздъхвал никога преди. Когато вдигнах ръка да избърша потта от челото си, разбрах, че все още държа книгата.

Книга? Каква книга? О, книгата, която бях взел от каютата преди четиристотин и дванайсет години. Вдигнах я, присвих очи и прочетох заглавието ѝ на светлината от далечните лампи.

ВЕТЕРИНАРНА ПРАКТИКА В РОБОТИЗИРАНИТЕ КАВАЛЕРИЙСКИ ОТДЕЛЕНИЯ.

Изпуснах книгата от безволевите си пръсти, гърбът ми се плъзна бавно по дървото, докато седнах на земята.

ДВАЙСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Почивах в тъмнината, потта по тялото ми изсъхна, опитах се да не мисля за ветеринарната практика за роботизираните коне... и се замислих за значението на затворената врата на комуникационната зала.

Не беше запечатана, за да не мога аз да вляза в нея. Давах си ясна сметка, че другите, и в частност Зенър, не се страхуваха от моето присъствие. Например готовият да се бие капитан, когото бях срещнал рано вечерта. Не, Зенър я беше затворил поради свои собствени съображения. Какви бяха те? Трябваше да тръгна от очевидното.

Вратата на този кораб беше запечатана, така че вероятно всички комуникационни зали на всички космически кораби са запечатани. Нямаше никакъв смисъл да е запечатана само една. Защо? Изглежда, за да прекъснат комуникациите. Между кой и кого? Или, всъщност между кого и кой? Не можеше да е за прекъсване на планетарните комуникации. Те бяха все още необходими за не много успешното нахлуване. Но за това са достатъчни наземните радиостанции. Явно комуникационните зали на космическите кораби бяха запечатани, което означаваше, че са прекъснати комуникациите между кораби. Това нямаше голямо значение, тъй като целият флот вече се бе приземил.

Оставаше само междузвездната комуникация. Разбира се! Бързото заминаване, пазенето в тайна на целта. Зенър знаеше, че Галактическият съюз е подире му, знаеше, че те могат да го спрат, ако разберат къде отива. Или къде се намира планетата. Значи нашествието беше лично негово дело. Авантюра в междузвездното пространство. И без каквото и да е риск, срещу невъоръжен неприятел. Зенър беше наясно, че Галактическият съюз има шпиони, всички онези детекторни коли бяха свидетелство за това. Той бе убеден, че аз работя за Съюза и че в неговата армия може да има и други агенти на Съюза. Така че комуникациите са прекъснати до успешното завършване на

нападението. След това Галактическият съюз не можеше нищо да направи.

Това беше добре за нашествието... но много лошо за мен. Бях изпратил радиосъобщение за помощ, което сега пътуваше на куц крак през междузвездното пространство с жалката скорост на светлината. По-добре да забравя за него. И да се простя засега с надеждата за изпращане на съобщение със свръхсветлинна скорост. Налагаше се да мисля като местен жител. Може би щях да прекарам остатъка от живота си на тази планета. Ако останех тук, не исках военните главорези на Зенър да вървят по петите ми. Дезертърство, това беше името на играта. Трябваше да откъсна армията му от него. Когато всички наборници се разпръснат из страната, ще обмисля следващата си стъпка. Която не се поддаваше на обмисляне. Може би трябваше да отворя спиртоварна и да доставям безплатно алкохол на неговите офицери и сержанти? От онова, което бях видял, може би с подходящо поощрение до една година всички щяха да умрат от цироза.

Прозинах се и разбрах, че очите ми се затварят, че почти спя.

— Никога! — простенах аз и скочих на крака. — Заспи тук, Джим, момчето ми, и вероятно ще се събудиш мъртъв. На работа! Следващата стъпка е да се махнеш от тази база, защото за момента работата ти тук е свършена. Връщай се на топло и на светло, в компанията на жени, далеч от самотните, ругаещи, пиещи, играещи на комар мъже и всички други военни удоволствия. Махни се оттук!

Но бях толкова уморен! Вместо да вървя, сигурно щеше да е по-добре да имам някакво транспортно средство. Някъде около щаба трябваше да има коли, тъй като офицерите рядко ходеха пеша. Не беше много трудно да се открият. Точно зад сградата на щаба имаше неохраняван паркинг. И там, зад щабните коли, се виждаше една командирска кола. Такава, с която бях достатъчно добре запознат. Отидох до нея и се качих. Не беше необходима никаква охрана на този паркинг, тъй като всички стартерни ключове бяха прибрани. Усмихнах се в тъмното. Тази каручка без ключ можеше да се пусне по-бързо, отколкото с ключ. Наведох се, дръпнах кабела, извих го и го допрях. Посипаха се рой искри и горивните клетки оживяха. Смело запалих фаровете, включих на скорост и потеглих.

Накъде? Не към вратата, разбира се. През деня може би бих могъл да се промъкна с някой конвой. Но точно сега порталът сигурно

е затворен и аз ще трябва да покажа пропуск или да изтъкна някаква основателна причина за това среднощно пътуване. Не можех да измисля такава причина. Карах бавно, по един от обиколните пътища на лагера. Минах покрай един от порталите, от вътрешната страна на оградата от бодлива тел — за сигурност на патрулите, несъмнено. Карах по него, докато една групичка дървета закри светлините на лагера. Насочих фаровете към оградата, изключих от скорост и слязох да огледам бариерата.

Десетнишкова бодлива тел. Сигурно беше свързана с алармена система, но не виждах никакви следи от копано, телове за препъване или проводници, които могат да водят до мини. Може би си заслужаваше да опитам да я прекося. Нямаше значение дали ще се задейства сигнализацията. Докато на мястото дойдат тромавите войници, аз отдавна ще съм изчезнал. Качих се на колата, включих на най-ниската предавка, натиснах газта и потеглих напред.

Телената ограда изстърга и се скъса. Посипаха се искри... помислих си, че може да е под напрежение, но бойната кола беше екранирана... после тя избута всичко настрана и преминах. Превключих на по-висока предавка и се понесох по празните улици. Завъртях рязко волана и гумите изсвириха на площад с голяма статуя на Марк Форър, който гледаше хладнокръвно от постаментата към широкото авеню на далечната страна. Познах улицата, бях минавал по този път по-рано, когато избягахме първия път. Напред бяха реката и мостовете. А от другата страна — жилищните покрайнини.

Когато минах с бойната си кола по моста, още нямаше следи от преследване. Чудесно. Време беше да повървя пеша. Отдалечих се от брега на реката, включих на най-ниска предавка, насочих колата към реката и скочих от нея. Тя продължи бавно напред, смаза една пейка — съжалявам за това — и се хвърли величествено от брега. Последва много бълбукане и плискане и накрая изчезна. Тук реката бе дълбока. Зад мен се чуваше далечен вой на сирени. Тръгнах бързо през парка и се шумгнах в най-близката улица. Макар че бях уморен, трябваше да се отдалеча от реката, в случай че имаше следи, които можеха да се видят през деня.

„Било каквото било, Джим!“ — казах си аз и се подпрях на една стена със съзнанието, че едва се държа от умора. Бях завил зад ъгъла напосоки, съвсем се бях изгубил, зад гърба ми беше реката. В стената

до мен имаше врата с изрязани в дървото букви: Dup Roamin. Съобщението прието. Без да се колебаю, отворих вратата, изкачих се по стъпалата и почуках на външната врата. Трябваше да почукам втори път, преди отвътре да се чуят стъпки и да светнат лампи. Дори след цялото прекарано време тук, на Чоджеки, все още ми бе трудно да повярвам, че така трябва да се посрещат чужди хора.

— Кой е? — извика мъжки глас, докато откряваше вратата.

— Джим ди Гриз, чуждоземецът, изморен.

Вратата широко се отвори и на светлината един старец с тънка сива брада замига с късогледите си очи към мен.

— Не може да бъде. Ти си! О, какво щастие за стария Чолгошц! Влез, смели чуждоземецо, и приеми моето гостоприемство. Какво мога да направя за теб?

— Благодаря ти. Като начало, нека изгасим светлините, просто за в случай, че мине патрул. А след това ми пригответи легло да преспя...

— С удоволствие! Осветлението е изгасено, следвай ме, насам, в стаята на дъщеря ми, сега женена, живее на фермата, четирийсет гъски и седем крави. Ето ни. Спускам завесите, един момент, след това паля лампите!

Стария Чолгошц, макар че обичаше много да говори, беше идеален домакин. Стаята беше в розово, с дантелени пердета и около двайсет кукли на леглото.

— Измий се, там, в дъното на стаята. Ще ти донеса хубава топла напитка, приятелю Джим.

— Предпочитам хубава студена напитка, богата на алкохол, приятелю Чолгошц.

— Имам точно такава нещo!

Докато отмия войнишката мръсотия, той се върна с високо, виолетово шише, две чаши — не беше толкова стар — и пижама, украсена с пламтящи червени мълнии. Надявах се, че няма да светят в тъмното.

— Домашно вино от gingleberry. — Той напълни две големи чаши. Чукнахме се, изпихме ги, облизахме си устните. Въздъхнах от щастие и малко носталгия.

— Не съм пил такава вино, откакто напуснах фермата. Пазех си по някое шише, скрито в кочината. Когато ми станеше тежко, отивах там да пия и да пея на прасето.

— Колко очарователно! Сега ще те оставя да почиваш.

Идеален домакин, изчезна преди да мога да му благодаря. Вдигнах тост за електронното доброжелателство към портрета на Марк Форър на стената. Пресуших чашата. И легнах да спя.

Когато съзнанието ми с неохота се върна, опиянен от съня можех само да лежа и да мигам на слънчевата светлина зад завесите. Прозях се, станах, дръпнах ги и погледнах към пълната с цветя градина. Стариият Чолгошц вдигна глава и размаха към мен градинарските си ножици. После бързо влезе в къщата. За забележително кратко време той почука на вратата, отвори я и внесе отрупана с храна табла. Нормално нямам за закуска литър сок, голямо парче шунка и три яйца. Днес имах.

— Откъде разбра, че съм толкова гладен? — попитах аз и облизах устни.

— Досетих се. Момче на твоята възраст, работило много — напълно нормално. Говорих с няколко души и съм сигурен, че ще бъдеш доволен да чуеш, че из целия град се обучават хора за Д-деня.

— Д-ден?

— Ден на дезертиране. Днес, довечера. Предвидени са допълнителни влакове и хората от цялата страна с нетърпение очакват да приветстват новите граждани.

— Фантастично. Надявам се, че мен също ще ме приветствате. Моят престой в Чоджеки ще бъде по-дълъг от първоначално планирания.

— Както ти е известно, ти си повече от добре дошъл. Искаш ли преподавателска длъжност в университета?

Усмихнах се при тази мисъл.

— Съжалявам, аз приключих с училището, не го завърших.

— Извинявам се за моето провинциално невежество, но не зная значението нито на приключвам, нито на завършвам. Учениците тук ходят на училище, когато желаят, стоят колкото желаят, изучават каквото желаят, напускат когато поискат. Единственият задължителен предмет, който едно дете трябва да изучи, е Индивидуалния мутуализъм, така че да може да води пълноценен и щастлив живот.

— Предполагам, че родителите плащат за обучението на децата си.

Чолгощ се отдръпна ужасен.

— Разбира се, че не плащат! Детето получава любов и нежност от родителите си, но те не объркват чедата си с нарушаване на догмите на ИМ. Когато се роди дете, му се открива рабч сметка, която е дебитна, докато той или тя не започне да печели. На много ранна възраст, защото детето няма да бъде свободен и независим гражданин, докато рабч салдото не стане положително.

Сега аз бях шокиран.

— Фабрика за малолетни! Работа ден и нощ за няколко корички!

— Приятелю Джим... какво страхотно въображение имаш! Не съвсем. По-голяма част от работата се извършва в дома, работа, която обикновено извършва майката, натрупване на рабч, които бащата ще ѝ изплати...

— Достатъчно, моля те. Кръвната ми захар е паднала, умът ми е замъглен и подробностите на ИМ за мен са толкова необичайни, че трябва да се приемат на порции.

Той кимна одобрително.

— Разбираемо е. Както ти ще ни учиш на новостите от голямата цивилизация между звездите, от която сме отделени от столетия, така и ние ще ти разкриваме учението на гения Марк Форър... нека електронният поток по неговите проводници никога да не спира!

Приятна молитва за тази отдавна изчезнала машина. Все пак ми беше трудно да разбера такава обич към куп платки, независимо колко са сложни. Достатъчно, време бе да се заема с работа.

— Можеш ли да откриеш къде е моят приятел Мортън?

— Искаш ли да отидеш там? За мен ще бъде чест да те заведа.

— Ти знаеш... — Погледнах изумено, после отговорих на собствените си въпроси. — Разбира се, всички в града знаят къде сме отседнали.

— Правилно. Караш ли велосипед?

— Много отдавна не съм карал... но след като си се научил, никога не се забравя. — Разумна форма на транспорт, велосипедът, улиците на този град бяха пълни с колоездачи. Свих на вързоп униформата за евентуално ползване в бъдеще и обух широките шорти, които ми даде Чолгощ. Те и моята долна риза представляваха

обичайно местно облекло за каране на велосипед. Така облечен, отидох в градината и направих сто лицеви опори. Когато завърших и се изправих на крака, трепнах при вида на човек, подпрян на лъскав червен велосипед.

— Нямах намерение да ви стряскам — каза той. — Не исках да прекъсвам ритуала ви. Чолгошц ми телефонира и ви докарах вашия велосипед. Най-добрия, който имам на склад.

— Благодаря, благодаря... истинска красота. Но се страхувам, че не мога да ви платя за него...

Той се усмихна.

— Вече ми платихте. Отбих се в банката и удържах сумата от сметката ви. Там ме помолиха да ви дам това.

Примигнах, когато ми подаде рабч диск. С етикет „Джеймс ди Гриз“. На малкия течнокристален дисплей пишеше: *Остатък 64,678*.

— В банката ме помолиха още да ви кажа да им се обадите. Не са сигурни колко часа сте работили в служба на обществото миналата нощ. Ако бъдете така добър да им съобщите, те ще направят корекция.

— Аз съм в системата! — извиках радостно. Човекът с велосипеда сияеше от щастие.

— Разбира се! Вие сте индивид и Индивидуалния мутуализъм е ваше право. Приемете моите поздравления! Нека вашата рабч сметка расте и нека животът ви бъде дълъг и щастлив!

ДВАЙСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Проблемите започнаха на следващата сутрин. Цяла нощ пристигаха рапорти за фантастичния успех на акцията. Войниците се бяха стекли масово в града с пропуски и бяха оценили високо чистия въздух, бяха посрещнати радушно на задния вход на някакъв магазин за дрехи, където сменяха униформите си и след това ги товареха на влакове. Последният войник напусна точно преди полунощ, когато започна полицейският час.

И нямаше никаква тревога, поне в началото. За щастие в лагера имаше четири портала и аз предполагам, че военните полицаи на всеки портал, с тяхното вродено невежество, са мислели, че връщащите се войници използват другите. Следователно те са били щастливи, че не трябва да си развалят вечерта. Нашата операция беше толкова успешна, че дори и извънредните влакове не стигнаха за тълпите дезертъори. Около стотина бяха още в града. Те трябваше да се крият до среднощ, когато се надявахме да ги прекараме до гарата.

С новопридобитото си богатство купих като подарък за нашите домакини един огромен телевизор. Двамата с Мортън гледахме предаването на местната станция, когато военните го прекъснаха. И двамата зяпахме с интерес, защото беше някакво честване, годишнина от включване на първата печатна платка на Марк Форър или нещо подобно и целият град бе излязъл на улиците. Ние гледахме парада, оглавяван от женския велосипеден клуб — бронзови крайници и развяващи се полички, — когато картината трепна и изчезна, за да се появи намръщената физиономия на генерал Зенър.

— Изключи го! — изпъшка Мортън. — Ако го гледам, няма да мога да вечерям.

— Остави го. Новините няма да са добри, но тъй като все някога трябва да ги чуем... по-добре да е сега.

— Внимание! — каза Зенър и Мортън изсвири с уста; махнах му с ръка да пази тишина. — Всички ме познавате, генерал Зенър от освободителните сили. Вие знаете, че съм добър и търпелив човек...

— Голям демагог!

— Тихо!

— ... твърд и справедлив лидер. Сега е време да се прояви твърдост и справедливост. Преди малко открих, че неколцина страхливци от верните ми войници са били достатъчно глупави, за да се опитат да дезертират. Дезертърството се наказва със смърт...

— Какво не се наказва със смърт в тази скапана армия!

— ... и аз зная, че никой от вас не иска това да се случи на глупавите и подведени млади мъже. Ето съобщението. Удължавам издадените миналата вечер пропуски до двацет и четири часа. Те важат до полунощ. Никой войник, който се върне в базата до това време, няма да бъде наказан. Съветвам всички хора от града да говорят на подведените младежи, които се крият между вас. Кажете им да се върнат. Вие знаете къде са те. Отидете при тях. Съобщете им това великодушно предложение.

Фалшивата доброта изчезна от лицето му мигновено, когато се наведе близо до камерата и изръмжа:

— Кажете им също, че моето великодушие свършва в полунощ. След това ги чака военен съд. Градът ще бъде затворен. Никой няма да може да влиза или излиза от него. След това в града ще се извърши обиск. Квартал по квартал, сграда по сграда. Всеки намерен дезертър ще бъде арестуван, ще му бъде дадена бутилка бира и ще му се позволи да напише едно писмо до дома. А след това ще бъде разстрелян.

Ясно ли е? Друго предупреждение няма да има. Трябва да се върнете до довечера в полунощ. Това послание изпращам на дезертърите. След това... ги чака смърт...

Натиснах копчето и изключих телевизора.

— Доста потискащо — отбеляза Мортън с доста потиснат вид.
— Включи го поне да погледаме колоездачките.

Включих го. Но те отдавна си бяха отишли и бяха заместени от един мъж с дълга коса и ентусиазирано изражение, който говореше подробно за неизброимите радости на ИМ. Изключих звука.

— Ти знаеш, Мортън, той има предвид и нас.

— Не ми го казвай! Зная го. Няма ли друга станция, която да предава космическа опера? Имам нужда от алкохол.

— Не, нямаш. Имаш нужда да седиш тихо, да се вземеш в ръце и да помогнеш да намерим изход за всички нас от създалата се ситуация. Е, може би само малко алкохол, чаша бира, само колкото да ти се завърти главата.

— Без да искам ви чух — каза Стърнър, влизайки с поднос с чаши и бутилки. — С ваше разрешение ще ви правя компания. Денят е горещ.

Чукнахме се и пихме.

— Някакви новини от града? — попитах.

— Много новини. Всички заминаващи влакове са отменени, така че няма начин да се напусне града с влак.

— Пътищата?

— Бариери на всички артерии, водещи от града. Летящи машини с въртящи се крила...

— Хеликоптери.

— Благодаря. Бях си записал думата. Хеликоптери летят между пътищата, така че няма начин да се избяга. Арестуват всички млади мъже, които се опитват да напуснат града, дори и явно граждани на Чоджеки, които говорят само нашия местен език. Държат ги затворени, натискат пръстите им до плочата на една машина, след това ги пускат. Това се съобщава.

— Много елегантно — промърморих аз — и почти толкова сигурно. Проверка на отпечатащи на пръстите. Директно с базовия компютър. Следователно не можем да се измъкнем по пътя. Трябва да използваме полетата, след мръкване.

— Не искам да създавам лошо настроение... — обади се мрачно Мортън. — Но хеликоптери с монтирани на тях картелници, инфрачервени детектори, смърт от небето...

— Разбрах какво искаш да кажеш, Мортън. Много е опасно. Трябва да има друг начин.

Лекцията свърши и на екрана отново се появиха енергични и ентузиазирани колоездачи.

— Всичките мъже с космати крака — изръмжа Мортън. После моментално се развесели, когато пред камерата се показаха усмихнатите лица и развяващите се полички на колоездачките от клуба на девойките.

— Ау! — извиках аз, скочих на крака и се завъртях в стаята. — Ау-ау!

— В коридора на долния етаж, втората врата вляво.

— Млъкни, Мортън. Това е вдъхновение, а не разстройство. Пред себе си имаш истински гений. Единственият мъж, който знае как сигурно да ни изведе от града.

— Как?

— Ето как — казах аз и посочих екрана. — Стърнър... обадете се по телефона и по клюкарската линия. Искам това шоу следобед да се изнесе на пътя. Дотогава трябва да го организираме.

— Какво да организираме? — извика Мортън. — Не те разбирам. За какво говориш?

— Мисля, че аз разбирам — кимна Стърнър, който се досещаше по-бързо от Мортън. — Ще напуснете града с велосипеди. Но ще ви спрат.

— Не, няма... защото разбрахте само половината от замисъла. Всички ще напуснем като момичета!

След като разясних идеята, за известно време се отдадохме на радост... после се заловихме за работа. Тъй като аз вършех по-голямата част от работата по планиране и организиране, фактически последен се включих в суровата битка за лично оцеляване. Смътно разбрах кога пристигна велосипеда на Мортън, но след това отново се заех с мъжкия колоездачен клуб. Изядох един сандвич, изпих още една бира и запримигах, когато чух Мортън да ме вика.

— Скоро трябва да тръгваме. Първите момчета са вече на площада. Не се смей.

Мъчех се да остана сериозен. Басмената поличка всъщност не го беше преобразила. Не му бе помогнало и обръсването на косматите крака. Но с пълния с пух сутиен, както и с перуката, можеше да мине за жена. Отдалече, разбира се, отблизо ефектът беше малко разочароващ.

— Мисля, че е необходимо и малко червило за устни.

— Така ли? Ще те видим как ще изглеждаш ти. Преобличай се!

Преоблякох се. Хубавата къса поличка на плисета беше зелена, така че много отиваше на червената ми коса. Погледнах се в огледалото и въздъхнах.

— Джим... никога не си изглеждал по-красив.

Разделихме се, благодарихме още веднъж на нашите домакини за тяхното гостоприемство. Изразихме надежда, че пак ще се видим... след войната. Стърнър — толкова издръжлив колоездач, колкото и пешеходец — щеше да ни е водач. Той наложи добро темпо и ние, момичетата, трябваше да въртим яко, за да не изоставаме.

Площад „Марк Форър“ беше сцена на весело сбогуване. А може би точната дума не е тази. Може би е по-добре да се каже, че всички бяха привлечени там. Докато въртахме, първото нещо, което видяхме, беше женският колоездачен клуб на Белегарик. Също като по телевизията, но безкрайно по-привлекателен. Плът... някаква много странна плът. Защото зад момичетата имаше други момичета. Квадратни брадички, дебели бедра, намръщени физиономии. Нашите дезертиращи наборници. Някои от тях не бяха карали велосипед от години и се поклащаха из площада, понякога падаха с развяващи се полички и гърлени ругатни.

— Внимание! — извиках аз и продължих да викам, докато не настана малко тишина. — Първо, престанете да ругаете. Тези мили хора рискуват живота си да помогнат на вас, дезертърорите, така че бъдете любезни към тях. Второ... ако някой падне, когато минаваме край бариера, всички трябва да му помогнем. С нас ще има няколко велосипеда с три колела, както и няколко с две седла. Подредете се и се качвайте. Тръгваме.

— Къде отиваме? — извика някой.

— Ще ви се каже, когато отидем там. Сега времето е решаващо. Когато кажа тръгваме... тръгваме. Ако някой изостане, дупе да му е яко. А ругаенето е привилегия на чина — добавих аз в отговор на техните протести. — Аз ръководя, така че само аз имам право да ругая, докато не се измъкнем. Качвайте се.

Направихме две-три обиколки из площада с дезертиращите момичета, докато посвикнат да вървят в пакет. Чак тогава дадох знак на колоездачките от истинския женски клуб да тръгнат. Бяха красиви. Те полетяха към нас като лавина, разделиха се на две колони, заобиколиха ни и ни обградиха. Водачката носеше знаме. Последвахме я с приповдигнато настроение.

Към барикадата на кръстовището пред нас.

После зад ъгъла, пресичайки фронта на момичетата, пред нас се показва екипа от Клуба на ветераните колоездачи. Всичките с посивели

коси или плешиви като билиардни топки глави. Краката с възли по тях въртяха, старите велосипеди се търкаляха. Те вървяха пред нас... и напред към издигнатите на пътя бариери. Някои ги заобиколиха, други слязоха от велосипедите и ги отместиха настрана. Сержантите и офицерите крещяха, бореха се вяло да им попречат, но се появи пролука. Точно когато се появихме ние. И достатъчно широка да минем.

Някои от момичетата се откъснаха напред и помогнаха на старите колоездачи да разширят отвора. Други се смееха и целуваха офицерите. Настъпи объркване и сред това объркване и отваряне на бариерата аз преведох моите момичета. Мълчаливи и изпотени, натискащи с всичка сила педалите. През бариерата, надолу по пътя и зад завоя.

— Продължавайте! — извиках с прегракнал глас. — Още не сме в безопасност. Никой да не спира, докато не стигнем гората. Давай! Давай! Последният е в беда!

Продължихме. Въртахме и ругаехме, и се потяхме, и се поклацахме... но напредвахме. По пътя и в гората, извън улиците, подхлъзвахме се и падахме, и се блъскахме, и се премятахме на меката зелена трева.

— Ох, дано не се налага... отново да го правим! — изпъшка Мортън, легнал на гръб и охкащ.

— Не зная, Морт, мисля, че беше приятно. Трябва ти повече практика.

Той се изправи, погледна в посоката, в която гледах, и спря да стене. Бяха пристигнали момичетата от истинския клуб, симфония от красива плът и плавни движения, разпуснати по гърбовете коси, святкащи очи. И кошници за пикник.

Когато беше вдигната първата бира, избухнаха одобрителни възгласи. Армията бе само лош спомен; свободата беше блаженство. Това бе първият ден от новия живот и ако той беше такъв... щеше да е истински рай.

Присъединих се към пиршеството, но не можех да се отпусна, усмивката ми бе неискрена. Поради някаква вродена патология, неспособност да се радвам на щастието, единственото, за което можех да мисля, беше генерал Зенър и какви отвратителни хитрости ще

измисли, когато разбере, че половината от армията му е изчезнала завинаги.

ДВАЙСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Заповядах на моята група от очарователни красавици да стане и се чува стонове и протестни викове.

— Край на почивката! — изкомандвах строго. — Имаме още да въртим, докато изпълним плана и ако искате да се измъкнете живи, ще трябва да изпълнявате моите заповеди. Когато кажа жаба, трябва да скачате.

Изчаках, докато хорът от крякане и други имитации на жабешки звуци затихне, преди отново да заговоря.

— Имаме да караме още около половин час. И преди да охкате, си спомнете, че тези сладки млади момичета, които рискуват живота си, за да ни спасят, трябва да карат с нас... след това по друг път да се върнат в града. И за да не го забравим, нека да ги поздравим.

Последва хор от викове, благодарности, поздравления... и немалко целувки. Трябваше да изсвиря за внимание, преди да стихнат.

— Ето какво ще правим. Сега отиваме до една фабрика, която има странична железопътна линия. Там ще пристигне един товарен влак от север. Качваме се и заминаваме. Докато не отидем далеч от града, няма да има никакви спирания. Сега... на велосипедите! Пълен напред!

По време на карането беше тихо, защото моите галантни колоездачи се чувстваха напрегнати. Когато над нас се появи един хеликоптер, настъпи известна паника, но аз заповядах мъжете да наведат глави... момичетата да махат с ръце и да се усмихват. Този ход даде желания резултат и след това нямахме никакви тревоги. На последния завой към фабриката чухме свирката на влака. Когато пристигнахме там, товарните вагони тъкмо влизаха в линията.

— Отваряйте вратите! — заповядах аз. — Влизайте, преди да се е появил някой друг хеликоптер. Вземете велосипедите си... те ще ви се удържат от бъдещите ви сметки... помахайте с ръка и изпратете въздушни целувки на момичетата, защото след минута тръгваме.

Обърнах се да благодаря на Нийб, страхотно момиче с мургави крайници и червена коса, което беше председател на велоклуба, но тя предаваше знамето на заместничката си. После обърна велосипеда си към мен и ме погледна с такава усмивка, която можеше да разтопи дръжките на моя велосипед.

— Мога ли да се окажа прогресивна, чуждоземецо Джеймс ди Гриз, и да ви натрапя моето присъствие? Достатъчно е да кажете „не“ и ще си отида.

— Хм...!

— Предполагам, че това означава „да“. — Тя се качи на товарния вагон, подпря велосипеда си до моя и седна изискано върху бала сено. — Вие сте много мил. До днес ходех на училище в Белегарик, но сега и аз като всички други заминавам. Домът ми е в една ферма на север, в селцето Линг. Говорих с баща си и майка си, братята и сестрите си, и баба. За всички тях ще бъде чест, ако останете при нас колкото дълго желаете.

Знаех, че Мортън слуша, защото лицето му съвсем позеленя и той се нацупи.

— За мен би било чест. Каква чудесна идея!

Тя се усмихна, после видя лицето на Мортън и изразът ѝ се промени.

— Вашият приятел да не е болен?

— Не — въздъхнах великодушно аз. — Така изглежда само, защото няма къде да отиде и се надяваше да поканите и него.

— Разбира се, че поканата се отнася и за него!

Физиономията на Мортън мигновено се проясни и той се усмихна срамежливо.

— Приемам поканата с благодарност. Но само за малко. Докато установя връзка с една моя приятелка на име Шарла.

— О, ти не си я забравил — казах аз добродушно и щом Нийб се обърна настрана, той ме стрелна с очи.

Отпуснахме се, пътуването беше приятно. Пътят бе равен, влакът — бърз. След един час знаехме, че сме далеч от града и врага, който ни дебнеше там. Балите сено бяха разкъсани и уморените бивши момичета, подложили за възглавници пълните с пух сутиени, спяха. Беше почти тъмно, когато спряхме. На влака бяха натоварени кошници

с домашни лакомства. Ядохме и пихме, и отново заспахме. Събудих се от лекото докосване на мека ръка до рамото ми.

— Пристигнахме — каза Нийб. — Трябва да събудя приятеля ви.

През отворената врата се виждаха навън да се движат светлини, колелата изскърцаха и влакът спря. Слязохме и поехме велосипедите си, които ни подадоха. Следвани от весели викове и пожелания за добър път, ние се качихме на колелата и продължихме след Нийб по шосето, което водеше от града към семейната ферма. Пътят беше равен и се виждаше добре. Половината небе бе покрито с великолепна мъглявина и изливаше върху нас студена бяла светлина.

— Дори и да мога, никога не бих се върнал в Невенкебла — заяви задъхан Мортън.

— Семейството ти е там.

— Ще ми липсва... но няма да ми липсва наборната служба, армията, военните, нетърпимостта...

Той отвори уста да поеме въздух и аз кимнах.

— Разбрах. На тази планета има много привлекателни неща. Макар засега да не разбирам всички аспекти на ИМ, изглежда, че той дава резултат. Но все още не всичко е мирно и спокойно. Да не забравяме Зенър.

Мортън изохка.

— Би ми се искало да го забравя.

На следващата сутрин имах впечатление, че цялото семейство на Нийб се е събрало и ни гледа усмихнато. Дамите на къщата се мъчеха да видят колко яйца, шунка и други вкуснотии могат да ни накарат да изядем, а ние правехме всичко възможно да се представим достойно. Накрая с пъшкане станахме от масата, а публиката отиде на работа във фермата.

— Това беше много добре — каза Мортън.

— Беше направо чудесно съгласих се аз.

— И двете хранения вече са ви удържани от сметката — усмихна се Нийб и ми върна моя рабч диск. — Прибавих и едно нареждане да се прехвърли плащането по сметката на Мортън, когато му се открие такава.

— Обичам гостоприемството на ИМ — кимнах аз. — То е лично, без да е финансово обвързващо. Искам да науча повече за вашия свят.

— Ще бъда щастлива да ви разкажа всичко, което желаете да знаете — отвърна тя със същата мила усмивка. Какви бяха тези горещи вълни, които преминаха през тялото ми? Забравих ги веднага, щом усмивката ѝ изчезна. — Но ще трябва да го отложим за по-късно. Мисля, че сега се налага да видите един запис на предаването по телевизията, което излъчиха рано сутринта.

Сигурно е Зенър... и сигурно новините са лоши. Погледнах мрачно към екрана, който светна и в ушите ми прозвуча военна музика. Войници маршируваха, танкове тежко бръмчаха, пушки стреляха. Запис, несъмнено. Познах обстановката на базата Мортстерторо. Реших, че тази гледка е предназначена да всели ужас в сърцата на зрителите. Сега вече ги познавах достатъчно добре, за да разбера, че те просто ще се озадачат от разхищението на толкова материал и човешка сила без видимо разумна причина. Намалих силата на звука, докато отмина и последният танк, докато отлети и последният реактивен самолет. На екрана се появи лице с познати и противни черти.

Ние сме силни, ние сме непобедими... ние ще победим! — Сега Зенър беше ядосан. — Аз бях добър към вашите хора. Бях великодушен дори към моите собствени подведени войници. Край на това. Проявих добрина към вас, защото съм добър човек. Сега ще ви науча да се страхувате от мен, защото моите заповеди не могат да не се изпълняват. Вие помогнахте и подстрекавахте дезертъорите от моята армия... и сега те са под непосредствена заплаха от смъртно наказание. Трябва да сте им помогнали, защото нито един... нито *един* от тях не се възползва от моето великодушно предложение за амнистия. Нито някой от тях беше намерен в този град. Невъзможно е да са избягали без ваша помощ. Следователно хората от Белегарик са виновни в измяна, в подпомагане на предатели и дезертъори и те ще си платят за тези престъпления. Сега говоря на вас, на вашето население в останалата част на тази страна. Жителите на Белегарик разбират вината си, защото те се опитват да избягат от моя гняв. В момента този град е почти безлюден, защото те се измъкнаха като страхливи паразити, каквито всъщност са. Но не всички успяха да избягат. Аз хванах и затворих стотици от тези предатели. Това направих вече веднъж по-напред и моите изисквания бяха изпълнени. Бях добър и великодушен и пуснах затворниците. Този път няма да бъда толкова

добър... или най-малкото няма да бъде така лесно да бъде задоволен. Ето моите искания... и те трябва да бъдат изпълнени!

Първо, искам всички избягали дезертьори да се върнат в този град. Няма да налагам смъртно наказание, но вместо това ще ги зачисля в наказателни батальони за тежък физически труд. Казах, че съм милостив човек.

Второ, искам в този град електрическите и комуналните услуги да се възстановят, пазарите за храна да се отворят. Искам хората да се върнат днес, искам в този град да има нормален живот, както при нашето пристигане, искам дезертьорите да бъдат предадени на военната полиция. Вие ще направите това и ще започнете да го правите още сега.

Той драматично замълча, после посочи с пръст право към камерата.

— Вие ще го направите сега, защото от следващия ден започвам ежедневно да разстрелвам по десет затворника. Първите десет ще разстрелям независимо как ще постъпите, като урок, че върша онова, което казвам. На следващия ден ще разстрелям още десет, и още десет на по-следващия ден, ако заповедите ми не бъдат изпълнени. Ако заповедите ми се изпълнят, разстрелите ще спрат. Но те отново ще започнат, когато почувствам, че желанията ми не се изпълняват.

Това беше. Това беше всичко. И то сигурно бе достатъчно. Екранът изгасна. Открих, че гледам към Мортън, без да кажа нещо.

— Такива случаи на безразсъдство са рядкост тук — каза Нийб. — Генетични промени, неоткрити преди раждане. Той е ненормален, нали? Тези неща, които каза, че ще направи... това е невъзможно. Той няма да разстрелва невинни хора, нали?

Бях прекалено засрамен от човешката раса, за да погледна към нея, да отговоря на въпросите ѝ. Мортън ѝ отговори; беше ядосан.

— Да, ще го направи, това е най-лошото. Такива хора се разпореждаха с моя живот. Повярвайте ми, той ще го направи.

— Тогава какво можем да предприемем, за да го спрем?

— На този въпрос почти няма отговор — въздъгнах аз. — Вие не можете да насилите дезертьорите да не дезертират. Доколкото съм запознат с ИМ, вие дори няма да помислите да ги молите за такова нещо. А аз не зная какво биха направили те доброволно. Ако имахте правителство, то би влязло в преговори със Зенър и може би щяха да

постигнат някакъв приемлив компромис. Но той още не знае, че няма централно правителство, с което да се срещне. Бъдещето не може да се предскаже.

— Но ние трябва да го обмислим — каза Мортън с такъв тъжен вид, с какъвто никога не го бях виждал. — Зенър трябва да бъде убит. Няма друг начин.

— Не! — отсече Нийб. — Това предложение е отвратително. Този проблем е толкова странен, толкова ужасен, че само мъдростта на Марк Форър може да го разреши.

— Може би, може би — промърморих. — Но аз чувствам, че онова, което става тук, много превишава възможностите на онзи отдавна отишъл си ум.

— Нищо не превишава възможностите на Марк Форър — заяви спокойно и с непоколебима вяра тя. Това ме ядоса. Беше като призоваване да ти помогне божество, когато си паднал от скала. Молитва за небесна ръка, която никога, никога няма да се спусне от небето да те спаси.

— Това е само едно мнение, вашето мнение. И за мен то звучи повече като сляпа вяра, отколкото като разумна мисъл. Ние сами трябва да намерим изход, защото Марк Форър отдавна е свършил, ръждясал. Сега той не може да ни помогне.

— Марк Форър може да ни помогне — отвърна Нийб с хладна абсурдност. — Но, разбира се, ние никога няма да го помолим. Това е основна догма на ИМ. Сами трябва да си решим проблема. Всичко, което трябва да знаем, се намира в писанията, които ни е дал.

— Вие просто се самозалъгвате, че можете да помолите, но не искате. Не, това не е вярно. Вие не можете да го помолите, защото него го няма.

— Не е вярно, че го няма — каза тя мило и топло се усмихна на злобния ми хумор. — Марк Форър е в Белегарик, където винаги е бил.

Бях виждал фанатици през живота си. Но това беше супер фанатизъм. Гледах онемял към Мортън. Ако изглеждах като него, устата ми сигурно зееше отворена, очите ми — изпъкнали като на някой фъфлещ идиот. Нийб сладко ни се усмихна и нетърпеливо зачака да дойдем на себе си и да си върнем дар слово. Пръв заговорих аз.

— Марк Форър... е умрял... преди хиляди години...

— Защо? По същество един изкуствен интелект трябва да е безсмъртен. Предполагам, че някои части и платки се подменят, когато се износят, но интелектът си остава същия. Или става по-голям. Ние винаги сме били безкрайно доволни, че Марк Форър така добре подхожда на този свят. Искрено се надяваме, че той наблюдава и одобрява начина, по който практикуваме ИМ. Но, разбира се, никога няма да го помолим за помощ.

— Аз пък бих го помолил — заявих и се изправих на крака. — Положително бих го помолил за помощ, без нито за момент да се колебая. Социалните теории на Марк Форър ще изправят много хора пред дулата на пушките. Така че този студен изкуствен интелект най-добре да намери начин това да се избегне.

— Но ти ще трябва да се върнеш в Белегарик, за да изровиш Марк Форър — изтъкна Мортън. Кимнах мрачно да изразя съгласие.

— Надявах се, че точно сега няма да кажеш това. Но, да, Мортън, приятелю. Трябва да намеря къде живее нашият голям електронен лидер и да го помоля за съвет. И да се надявам, че той има някакви готови отговори.

ДВАЙСЕТ И ОСМА ГЛАВА

— Знаете ли къде се намира Марк Форър? — попитах аз Нийб. Тя поклати глава.

— Не физически. Знае се само, че Марк Форър е дошъл с нас и ни е помогнал в проектирането на град Белегарик. И никога не го е напуснал.

— Все някой трябва да знае. — Замислих се, после изщраках с пръсти. — Нашият приятел, Стърнър, трябва да има тази жизненоважна информация. Един от първите хора в света на електричеството. А ако не знае, той сигурно ще познава някой, който знае. Имате ли представа как мога да се свържа с него?

— Телефонът е ей там.

— Благодаря, Нийб, но аз не зная телефонния му номер, нито имам някаква представа къде е той или нещо подобно.

— Тук никой няма номер. И няма значение къде се намира. Просто изберете ЦТУ и поискайте да ви свържат с него.

— ЦТУ?

— Централен телефонен указател. Ето, аз ще го извикам.

Тя натисна бутона и на екрана се появи надпис с големи букви: „ИМЕ, МОЛЯ?“, Много учтиво. Много ефикасно. Свалих шапка на човека или машината, която е написала тази програма. Отговорих на четири въпроса и на екрана се появи: „ЗВЪНЯ“. Буквите изчезнаха, изместени от лицето на Стърнър. Като ме видя, той леко се усмихна. Личеше, че също бе гледал телевизионното предаване.

— Ах, добри ми чуждопланетни приятелю Джим. Надявам се, че си добре. Мога ли с нещо да ти бъда полезен?

— Разбира се, че можеш, добри ми приятелю Стърнър, надзирателю на генераторите. Бих искал да си побъбря с вашия полубог, Марк Форър.

— Странен епитет си избрал. Аз, разбира се, не бих го нарекъл полубог...

— Тогава забрави за това. Знаеш ли къде се намира Марк Форър?

— Разбира се.

— Ще ме заведеш ли при него?

— Ах, това е въпрос, който трябва да се обмисли. Индивидуализмът на Марк Форър винаги е бил уважаван, поради съвсем очевидни причини. Спомням си, че съм чел в старите летописи, че след изграждането на този град той е правил предложения и понякога са се обръщали към него за консултации. Но не и напоследък, най-малкото поне през последните стотици години. Аз самият не бих прибягнал към това, но, да, чувствам, че мога да те заведа. Уважавам твоя индивидуализъм, така както уважавам индивидуализма на Марк Форър. В този свят всеки сам избира пътя си.

— И аз избирам да се върна в града.

— Трябва да внимаваш. Няма да е лесно. Влаковете са спрени и на жителите не се позволява да заминават. Според последното съобщение, никой не се е върнал.

— Ще измисля нещо. Ти още ли си в града?

— Да.

— Стой близо до телефона. Ще пристигна днес. Трябва да говоря с Марк Форър, преди да изтече смъртоносният ултиматум утре сутринта.

Закачих слушалката и останах да гледам с невиждащи очи в пространството. Не можах да видя там необходимите ми отговори.

— Някакъв съвет, Мортън?

— Никакъв разумен съвет. Не ми харесва да бъда и върнал се дезертър.

— И аз като теб обмислих тази идея и я отхвърлих. Това би означавало да ме хвърлят в затвора и да ме разстрелят.

— Може ли аз да направя предложение? — попита Нийб.

— Всички предложения са добре дошли.

— Аз ще ви заведа в града. Вие ще се представите за мой баща. Тук, в Линг, имаме чудесна театрална труппа и много добри гримьори. Вие можете да бъдете стар човек, аз — ваша дъщеря и шофьор. Ще бъде много вълнуващо.

— Вие сте страхотна! — Скочих на крака и в изблик на неудържим ентузиазъм я прегърнах и целунах. После, когато хормоните започнаха да се изливат в кръвта ми и прогониха всички други мисли от главата ми, бързо седнах. Тя беше невероятно умна,

мила, интелигентна, красива девойка, но аз трябваше просто да забравя всичко това. Засега.

— По-добре да тръгваме.

— Брат ми ще ви заведе до театъра. Ще им се обадя по телефона и ще им обясня какво трябва да направят. После ще уредя превоза. Нямайте нищо против, ако кажа, че намирам всичко за очарователно и вълнуващо, нали? Трябва да ви благодаря, че ми позволихте да ви помогна. Това е много по-приятно от училище.

— Аз трябва да ви благодаря. Какво учите?

— Вулканология. Обичам магмата и вулканичната шлака, когато слизам долу сред пушеците...

— Да. Трябва да ми разкажете за тези изгарящи удоволствия. По-късно.

— Разбира се... сега да вървим при брат ми.

Мисля, че приготвиха специален влак. Само с два вагона и никакви други пътници. Мортън изглеждаше виновен... но и радостен, че няма да се върне в Белегарик. Махнах му стеснително за довиждане с бастуна и разтреперан се качих. Бях стар и слабоват и ми трябваше съвсем малко. Сива брада, сълзящи зачервени очи, сбръчкан като стар ботуш — в театъра наистина бяха свършили чудесна работа. Един хамут под дрехите така ме беше превил одве, че гледах надолу към сбръчканите си и осеяни с петна ръце.

Железопътната линия беше права, влакът — бърз и до крайната ни гара никъде не спря. Когато пристигнахме, на перона ни чакаше черна кола. Шофьорът излезе и ни отвори вратата.

— Карали ли сте такава? — попита той.

Нийб кимна.

— С двеста волта тягова сила. Голямо удоволствие е да се кара.

— Наистина. Увеличил съм оборотите до трийсет и три хиляди. За това пътуване енергията е повече от достатъчна. — Той посочи към торпедото между задните колела. — Там е маховикът, на неговия вал е електрическият генератор. Двигателят е на предните колела. Чисто и екологично.

— И с онзи жироскоп там долу е много трудно да се отклони — казах аз.

— Открихте го. Желая ви късмет.

Нийб включи и голямото ускорение ме залепи на седалката. Понесохме се напред по празния път.

— Ще намаля преди да достигнем бариерата. Не е ли удоволствие да се пътува! Каква ли максимална скорост може да вдигне?

— Недейте... проверява! — изграчих аз, когато пейзажът се замъгли пред очите ми. — Макар че съм стар човек и животът ми е бил пълноценен, още не ми се ще да се разделям с него!

Тя се засмя с чудесния си, приличен на камбанен звън смях и намали приблизително до скоростта на звука. Нийб очевидно познаваше добре пътя, с всички тези велосипедни излети, защото точно пред бариерата на пътя намали до пълзене, после взе завоя.

— Защо сте блокирали така пътя, негодници! — извиках аз сопнато от прозореца и размахвах бастун към дебелия капитан, който се беше подпрял на бариерата и си чистеше зъбите с клечка. Остатъци от гореща храна, надявах се.

— Затваряй си устата, старче. Къде мислиш, че отиваш?

— Наистина ли си толкова тъп, колкото изглеждаш, глупако? Не си ли чул нарежданията на върховния командир? Градските работници веднага да се върнат. Аз съм електроинженер и ако искате светлина във вашите нужници и хладилници за вашите бири, моментално трябва да вдигнете тази бариера.

— Спри тези глупости, старче — изсмя се той. Но отстъпи назад и даде знак на двама сержанти, които вдигнаха бариерата. Никакъв редник не се вижда, отбелязах аз. Надявах се, че офицерите се развличаха, като за разнообразие вършеха тяхната работа. Когато минахме покрай постовите, размахвах за последен път бастуна, продължихме по пътя и се загубихме от погледа им зад един завой. Нийб спря пред първата телефонна кабина и аз скочих с артритните си крака.

— В града ли си? — попита Стърнър.

— Току-що пристигнах.

— Много добре. Ще се срещнем на входа.

— На входа? Какъв вход, къде?

— На площад „Марк Форър“, разбира се. Къде другаде?

Добър въпрос. Аз си представях, че там има само статуя. Не бях разбрал, че там е и жилището на стария Марк. Качих се в колата и тя

потегли с обичайното свистене на гуми. Докато пътувахме, свалих част от маскировката си, започвайки с хамута. Оставих брадата, в случай че има патрули... и наистина имаше.

— Намалете — помолих аз. — Нека да не будим подозрение.

Сержантът, който водеше патрула, ни погледна, когато минахме покрай него. Не му обърнах никакво внимание, но бях впечатлен от неговото отделение. Когато завиха зад ъгъла, последните двама се шмугнаха в отворената врата на една сграда и се изгубиха. Така че не само дезертърите не се връщаха... ами и техният брой непрекъснато се увеличаваше. Страхотно! Ако това продължи, в скоро време армията на Зенър ще се състои само от офицери и сержанти. С такъв състав не се печелят войни. Видях, че се доближаваме до целта, затова смъкнах брадата и бръчките и когато пристигнахме на площада и колата спря, бях с четирийсет години по-млад. Стърнър стоеше пред статуята и я гледаше възхитен.

— Бих искал да дойда с теб — каза той.

— Аз също — съгласи се с него Нийб. — Ще бъде страшно вълнуващо. Но, разбира се, ние не сме поканени и не можем да се натрапим.

— Откъде да вляза?

Стърнър посочи бронзовата врата на задната страна на каменния постамент на статуята.

— Оттам.

— Взе ли ключ? — Те ме погледнаха изненадани.

— Разбира се, че не. Не е заключено.

— Трябваше да се досетя — промърморих аз. Каква философия. Стотици, хиляди години тази врата не е била заключена и никой не е влизал вътре. Протегнах ръка, а те я стиснаха и тържествено я разтърсиха. Разбрах защо. Това беше като сбогуване с главата на местната църква, който тръгва по стълбата към Бога.

Натиснах силно и дръжката се завъртя. Бутнах вратата и тя със скърцане бавно се отвори. Леко запрашени стъпала водеха надолу. Светнаха лампи и видях, че една от крушките е изгоряла. Надявах се Марк Форър да не е.

Кихнах от праха, който бях вдигнал с краката си. Слязох много надолу. Стъпалата свършиха в малка стая с осветени електрически схеми по стените и голяма позлатена врата. В нея бяха изрязани и

инкрустирани с диаманти безсмъртните думи: „СЪЩЕСТВУВАМ. СЛЕДОВАТЕЛНО МИСЛЯ“. Под тях имаше малък надпис с червени букви: „МОЛЯ, ИЗТРИЙТЕ СИ КРАКАТА ПРЕДИ ДА ВЛЕЗЕТЕ“. Изтрих си краката на поставената за целта изтривалка, поех дълбоко дъх и се пресегнах към дръжката, която изглеждаше изсечена от рубин.

Вратата се отвори на добре смазаните панти и влязох. Голяма, добре осветена стая, суха и кондиционирана. Циферблати и електронни прибори покриваха едната стена. А в средата на стаята...

Марк Форър. Същият като на рисунките. С тази разлика, че от него излизаха много кабели и проводници към колекцията от апарати. Циферблатите светеха, една телевизионна камера се завъртя към мен. Пристъпих напред, заставах пред него, съпротивлявайки се на обхваналото ме желание да се поклоня. И какво трябва да каже човек на една интелигентна машина? Тишината продължи. Започнах да се чувствам смешен. Прокашлях се.

— Марк Форър, предполагам?

— Разбира се. Някой друг ли очакваше да видиш...!

Гласът беше стържещ и груб, думите заглъхнаха със страшно скърцащ звук. В същото време се появи малко облаче пушек отпред и едно капаче се отвори. Ядосах се.

— Страхотно! Наистина чудесно. Стотици години този електронен всезнайко стои тук и в неговите банки памет се съхранява мъдростта на вековете. После в мига, в който му заговорям, той експлодира и умира. Като лайт мотив на лоша шега...

Отзад се чу тракане, скочих и се обърнах, заех отбранително положение. Беше малък робот на гумени колела с множество механични наставки. Той се дотъркаля до Марк и спря. Завършваща с клюн като на граблива птица ръка се протегна и бръкна в отворения панел, измъкна една платка и я хвърли на пода. Докато ставаше това, от един отвор в горната част на робота се появи друга платка. Клюнът я взе и внимателно я пъкна в отвора пред него. Панелът на Марк се затвори, роботът се обърна и се отдалечи.

— Не — каза Марк Форър с дълбок и резониращ глас. — Не експлодирах и не умрях. Това беше платката ми за гласова симулация. Късо съединение. Минаха много столетия, откакто не съм я използвал. Ти си чуждоземецът Джеймс ди Гриз.

— Същият. За машина в едно толкова дълбоко подземие си доста добре осведомен, Марк.

— Няма проблем, Джим... тъй като изглежда обичаш да се обръщат към теб на малко име. Понеже всичките ми входове са електронни, няма значение къде е централният ми процесор.

— Правилно, не бях помислил за това. — Отместих се настрана, тъй като един робот с четка се втурна, помете изхвърлената на пода платка и я пусна в близкото кошче за боклук. — Но щом знаеш кой съм, сигурно знаеш и какво става горе.

— Разбира се. През последните хиляда години не съм виждал такова вълнение.

— О! И харесва ли ти това? — Този хладен, загадъчен електронен интелект беше започнал да ме дразни. Малко се шокирах, когато той се засмя с разбиране.

— Спокойно, спокойно, Джим. Заради теб включих гласовите емоционални обратни връзки. Престанах да ги използвам преди столетия, когато открих, че истинските вярващи предпочитат равнодушен глас. Много ли си пристрастен към жените? — добави той с топъл контраалтов глас.

— Остани мъж, ако обичаш, изглежда някак си по-естествено. Макар че не зная защо трябва да приписвам какъвто и да е пол на машина. За теб това има ли значение?

— Никакво. Можеш да се обръщаш към мен с „той“, „тя“ или „то“. За мен полът е без значение.

— За нас, хората, е от значение... и се обзалагам, че и на теб ти липсва!

— Глупости. Не може да ти липсва нещо, което никога не си имал. На теб случвало ли ти се е да се събудиш и безпомощно да мечтаеш за фоторецептори на края на пръстите?

Примерът беше убедителен: старият Марк не беше глупав. Но колкото и интересни да бяха тези приказки, време бе да премина към целта на моето посещение.

— Марк... дойдох при теб поради една много важна причина.

— Несъмнено.

— Слушал си предаванията и знаеш какво става горе. Малоумният престъпник Зенър тази сутрин ще убие десет души твои верни последователи. Какво смяташ да направиш?

— Нищо.

— Нищо! — Не можах да сдържа нервите си и ритнах предната част на лъскавия панел. — Ти си създал Индивидуалния мутуализъм и си го натрапил на Галактиката. Ти си проповядвал тази вяра и си довел твоите следовници тук... и сега като безпристрастен наблюдател ще гледаш как умират?

— Престани с тези глупости, Джим — каза топло той. — Опитай се да се придържаш към истината. Аз публикувах политическа философия. Хората я прочетоха, приеха я ентусиазирано, приложиха я и я харесаха. Те ме докараха тук, а не аз тях, но това не означава, че им позволявам да ми се месят с логика и истина. Така че, успокой се, момче, и нека да погледнем трезво на нещата.

Преместих се настрана, когато роботът метла-лопата отново влезе, протегна една влажна кърпа и избърса следата от обувката ми върху корпуса на Марк. Поех дълбоко дъх и се успокоих, защото наистина с нерви нищо нямаше да постигна.

— Прав си, Марк, да ги погледнем трезво. Там горе ще бъдат убити хора. Ще направиш ли нещо срещу това?

— Не мога да направя кой знае какво физически. А всички политически и философски идеи са изложени в моята книга. Гражданите горе знаят за ИМ толкова, колкото и аз.

— Значи просто ще си седиш тук, ще слушаш как ти цвъртят електроните и ще ги оставиш да умрат.

— Хората и по-рано са умирали за своята вяра.

— Страхотно. Аз обаче искам да живея за моята. И ще направя нещо... дори ти да не можеш.

— Какво смяташ да направиш?

— Още не знам. Можеш ли да ми дадеш някакъв съвет?

— За какво?

— Как да ги спася, ето за какво. Как да сложа край на нашествието и да убия Зенър...

И тогава се сетих. Не беше необходимо да изтъквам политически аргументи пред Марк... трябваше просто да използвам неговия интелект. Ако има банки с памет стари хиляди години, той сигурно разполага с необходимата ми информация. А аз все още пазех електронния птицошпионин.

— Ей, Марк, стара машино, ти можеш да ми помогнеш! Искам само малко информация.

— Разбира се.

— Знаеш ли пространствените координати на тази система и тази планета?

— Разбира се.

— Тогава ми направи една малка разпечатка от тях, колкото се може по-бързо! Да изпратя съобщение със свръхсветлинна скорост до Галактическия съюз за помощ.

— Не разбирам защо трябва да го правя.

Излязох от кожата си.

— Не разбираш...! Чуй, ти, малоумна машино, аз те моля само за малко информация, която ще спаси човешки живот... а ти не разбираш...

— Джим, мой чуждоземен приятелю. Не си изтървавай нервите толкова лесно. Лошо е за кръвното ти налягане. Нека да завърши изявлението си, ако може. Щях да добавя, че тази информация е напълно излишна. Ти вече изпрати съобщение със свръхсветлинна скорост, още когато си върна дегизирания като гарван предавател.

ДВАЙСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

— Вече съм изпратил съобщение със свръхсветлинна скорост? — зяпнах аз и мислите ми започнаха да се въртят в кръг.

— Изпратил си.

— Но... но... но... — Спрях, стиснах разума си за врата и силно го разтърсих. Логика, Джим, време е за логика. — В записаното съобщение на капитан Варод се казваше, че ще са ми необходими координатите, за да изпратя съобщение със свръхсветлинна скорост.

— Това явно е било лъжа.

— Ако кажа, че беше радиосъобщение, пак ли е лъжа?

— Разбира се.

Закрачих напред-назад, а телевизионната камера ме следваше. Какво ставаше? Защо ме бе излъгал Варод за сигнала? И ако го беше получил, къде се бавеше той? Ако е получил сигнала и не е изпратил флота или друга помощ, тогава той е отговорен за убийствата. Съюзът не би направил такова нещо. Но Марк може би знаеше какво става. Обърнах се.

— Говори, стари мозъко в кутия! Пристигна ли флотът на Съюза или е на път?

— Съжалявам, Джим, не зная. Последният телескоп в орбита още преди столетия остана без хранване. Затова не зная повече от теб. Единственото, което мога да предположа, е, че сме много далеч от освободителите, които очакваш.

Престанах да крача и неочаквано се почувствах много уморен. Щеше да стане през някой от следващите дни. Огледах стаята.

— Нямах ли някой стар сандък или нещо, на което да поседна?

— О, скъпи, извинявай. Не съм много добър домакин, нали? Липсва ми тренинг.

Докато говорехме, едно моторизирано канапе се дотъркаля и спря зад мен. Седнах. Трудно ми беше да мисля за Марк като за неодушевен предмет, при този глас и всичко останало.

— Много благодаря, страшно е меко. — Облизах устни и той разбра намека.

— Моля, настани се удобно. Нещо за пиене?

— Няма да откажа. Само за стимулиране на мисловната дейност, нали знаеш.

— В момента не съм много добре зареден. Намира ми се малко вино, но то трябва да е най-малко отпреди четиристотин години. Вино за отмъщение, може да се каже.

— Можем само да го опитаме!

Масата спря до лакътя ми и аз издухах праха от бутилката, после включих електрическия тирбушон, който успя да извади истински старата тапа без да я счупи. Сипах, помирирах и онемях.

— Никога... никога по-рано не съм помирисвал такова нещо.

На вкус беше още по-хубаво. Тази миризма и вкус ми проясниха малко мозъка. Почувствах се по-способен да се занимая с проблема на деня.

— Не зная колко е часът — казах аз.

— Остават повече от шестнайсет часа до обявените екзекуции. — Марк беше всичко друго, но не и глупав. Отпих от виното и заобмислях възможностите.

— Изпратил съм съобщение... значи флотът трябва да е тръгнал. Но ние не можем да разчитаме на тяхното пристигане за спасяване на заложниците за деня. Единственото хубаво нещо в това е разбирането, че поне няма да остана на тази планета вечно. Ала какво мога да направя, за да спася хората? Тъй като очевидно нито ти, нито твоите последователи ще си помръднете пръста?

— Не бих се изразил така, Джим. Точно сега в града се провеждат много конференции. Много хора се завръщат.

— Подчинили са се? Отиват да работят?

— Съвсем не. Организира се протест и сега обсъждат... каква форма да приеме.

— Откъде знаеш това? Шпиони?

— Не точно шпиони. Просто подслушвам комуникационните връзки и контролирам всички телефонни разговори. Имам спомагателни модули, които търсят ключови думи и ми правят записи.

— И връзките на Невенкебла ли подслушваш?

— Да. Много е интересно.

— Говориш ли езика?

— Аз говоря всички езици. Четиринайсет хиляди шестстотин и дванайсет.

— Jamen, en ting er i hvert fald sikker. Du taller ikke dansk.

— Og, hvorfor sa ikke det? Dansk er da et smukt, melodisk sprog.

— Много добре... мислех, че съм единственият, който някога е чувал датски.

Той, или по-скоро то, продължи да се хвали. Приказвайки с Марк бях склонен да го оприличавам с човек. Него. Нея. Който и да било. Не беше човек, а интелигентна машина, чиито способности надхвърляха всичко, което познавах преди. Но как практически да използвам тези му способности?

— Марк, кажи. Ще ми помогнеш ли?

— По всеки възможен начин.

Отпих още вино и почувствах благотворното му действие. Памет. Нещо, което се е случило по-рано днес.

— Марк... днес видях двама дезертьори. Има ли в града и други дезертьори?

— Доста много. Общо сто дващест и един, чакай... извинявай, сто дващест и двама. Един току-що пристигна.

— Има ли сред тях въоръжени?

— Искаш да кажеш, снабдени с оръжие? Всичките. Всичките са дезертирвали от патрулите в града.

А ще използват ли те оръжията си? И ако ги използват, какво мога да направя с тях? В мен започна да се оформя една идея. Да отвърна на огъня с огън. И те са точно тези, които могат да го направят. Имаше само един начин да разбере. Сипах си малко вино и се обърнах към моя електронен домакин.

— Бих желал да се срещна с всички тези дезертьори на някое централно място. Въоръжени. Можеш ли да го уредиш?

Марк остана дълго мълчалив. Дали търсеше начин да се измъкне от тази молба? Бях го подценил.

— Готово — каза той. — След стъмване хората, които ги крият, ще ги придружат до спортния център. Който е много близо до избраното за екзекуцията място.

— Ти си една крачка пред мен.

— Надявам се. Тъй като съм невероятно по-интелигентен от теб. Сега, понеже трябва да мине известно време преди срещата, за благодарност би ли поприказвал с мен? Изостанал съм от галактическите въпроси с хиляда или повече години. Как вървят нещата?

Беше странен следобед и странна вечер. Неговата памет, както трябваше да бъде, бе забележителна и аз научих много интересни неща. Но имаше един факт, за който той не можеше нищо да ми каже, тъй като беше роден? построен? монтиран? много след разпространението на човечеството из Галактиката.

— Подобно на теб, Джим, всичко, което зная, са митове и древни легенди. Ако има един истински планетарен дом на човечеството, наречен Пръст или Земя, или нещо подобно, неговото местонахождение не е записано никъде в моите банки памет.

— Реших просто да попитам. Но смятам, че е по-добре да тръгвам. Беше ми приятно да си поговорим.

— На мен също. Пак намини.

— Ще се възползвам от поканата. Би ли изгасил светлините, когато стигна на горните стълби?

— Няма проблем. Това място е добре автоматизирано, както навярно можеш да си представиш.

— Нямах ли проблем с електрическото захранване?

— Можеш да бъдеш сигурен, че нямам. Първото нещо, което научих, беше оцеляването. Има градска електроцентрала, а за десет минути могат да се включат резервни генератори, акумулатори, двойка газови елементи и атомен реактор. Не се тревожи за мен.

— Няма. Довиждане.

Изкачих се по дългите стълби и когато стигнах до вратата, лампите изгаснаха. Открехнах я и надзърнах: не се виждаха никакви патрули. Нийб и Стърнър ме чакаха на пейката.

— Не се ли страхувате, че врагът може да ви намери тук след полицейския час?

— Няма проблем — каза Стърнър. — Толкова много хора са дезертирали, че патрулите изглежда са отменени. Всички военни са или в базата, или в общинската сграда. Сега... моля те да ни разкажеш. Говори ли с Марк Форър?

Двамата се наведоха напред в напрегнато очакване.

— Говорих с него и се радвах на неговото гостоприемство. Той има останали няколко каси с вино, каквото не можете да си представите.

— За Марк Форър всичко мога да си представя — заяви Стърнър и Нийб кимна в знак на съгласие. — Но съжалявам, че не ти е предложил решение на проблема с екзекуциите.

Бързо замигах.

— Откъде знаеш? Не съм казал нищо такова.

— Не е необходимо да го казваш. Марк Форър знае, че това е проблем, който самите ние трябва да решим. И ще го решим. Вече стигнахме до идея. Утре целият град ще се събере на мястото на екзекуцията, индивидуално решение на всеки един. Ние ще застанем пред пушките.

— Благороден жест... но няма да успее. Те просто ще ви разстрелят.

— Десет други ще заемат местата ни. Несъпротивата няма край. Те ще продължат да разстрелват, докато свършат патроните или се отчаят от убийствата. Сигурен съм, че не всички са морални негодници като техния лидер.

— Не бих разчитал на това. Но може би има алтернатива. С помощта на Марк Форър, с когото, вие ще бъдете доволни да научите, си говорим на ти, аз уредих митинг на всички дезертъори в града. Ако бъдете така добри да ме заведете до спортния център, ще видите, че моят план може би е по-добър и по-практичен от вашия.

Беше приятна разходка, за първи път от нахлуването на нашествениците по улиците на града не се чувстваше страх. Срегнахме и други групи, които отиваха в същата посока, всяка от тях съпровождаща един или двама засмени и усмихнати въоръжени дезертъори. Бяха весели и щастливи, че са далеч от армията... но биха ли се ангажирали с план, който можеше да постави под риск новонамерената свобода? Имаше само един начин да се разбере.

В спортния център имаше закрит стадион с ринг за борба, който побра всички ни. Дезертъорите седяха на по-долните редици, а цивилните зрители — на по-горните зад тях. Аз се качих на ринга, изчаках всички да седнат, после взех микрофона. Публиката замлъкна.

— Другари бивши наборници, новоизбягали дезертъори, добре дошли. Повечето от вас не ме познават...

— Всички те познаваме, Джим! — извика един глас. — Ти си човека, който едва не удуши генерала.

— По-добър късмет следващия път!

Усмихнах се и почаках поздравленията и виковете да стихнат.

— Благодаря ви, момчета, приятно е да бъдеш оценен. Сега искам да ви помоля за помощ. Нашият скъп генерал, ненормалният Зенър, планира утре да разстреля неколцина невъоръжени цивилни. Това са хора, които помогнаха на вас и на вашите другари да избягат, които предложиха дружбата си на всички нас... и щастлив дом, ако пожелаем да останем тук. Сега ние трябва да им помогнем. И аз ще ви кажа как.

Да вземем тези пушки, с които сме обучавани да си служим, да се прицелим в Зенър и неговите главорези и да ги заплашим с унищожение, ако натиснат спусъците. Това ще е бунт... и може да не минем без наказание. Но ние трябва нещо да направим.

Почувствах се малко засрамен от този допълнителен повик към дълга, но нямах избор. Това не беше най-страхотната световна идея и в нея имаше повече дупки, отколкото в цял вагон гевреци, но беше единственият план.

Те спориха и викаха много, ала накрая мнозинството го подкрепиха. Малцинството не виждаха начин да се оттеглят с достойнство, така че макар и с неохота се съгласиха с плана. Местните жители ни поведоха по заобиколни пътища в сградите, обкръжаващи площада, ние оставихме оръжията си и легнахме да спим. Бях сигурен, че през нощта една част от дезертърите ще изчезне. Надявах се само, че до сутринта ще останат достатъчно, за да ми осигурят огнева поддръжка.

С първите лъчи на зората усетих на площада отвън да се движат фигури. Отместих малко настрана едно мече, за да мога да виждам през завесите на магазина за играчки, където се бях скрил. Бяха започнали да пристигат войници. И затворниците. От един камион свалиха десет души с белезници на ръцете, завързани един за друг. Със засилването на светлината видях, че не бяха войници, а офицери или сержанти. Разбира се... Зенър не можеше да се довери на редници да свършат неговата мръсна работа! Вероятно всички редници бяха затворени и под стража в базата.

Самият Зенър излезе горделиво от общинската сграда и застана в средата на площада. Чух бръмчене на мотори и се появиха тежки оръдия. Не ги бях очаквал.

Не бях очаквал също Зенър да извади пистолета си и да стреля във витрината на магазина за играчки.

— Излизай оттам, ди Гриз... всичко свърши! — извика той и стреля в мечето.

Имах ли шанс? Отворих вратата и излязох на улицата. Гледах оръдията, насочени към прозорците, където се бяха скрили моите разбунтували се войници. Гледах жестоката усмивка на триумф върху лицето на Зенър.

— Аз съм генерал, забрави ли? Наистина ли си мислеше, че твоята смешна маневра ще успее? Моят агент ми съобщаваше всеки детайл от твоите глупави планове. Искаш ли да се срещнеш с него?

По знак на Зенър от входа излезе един от дезертърите и тръгна към нас. Носеше черни очила и големи мустаци; бях го виждал отдалече преди. Сега го видях отблизо, когато свали мустаците и очилата.

— Ефрейтор Гоу — въздъгнах аз.

— Сега разжалван на редник! Защото ти помогнах да избягаш. Щяха да ме разстрелят, ако не бях достатъчно богат, за да платя подкуп. Моят провал е и твой провал. Другите редници, отвратителни свине, знаеха, че съм ефрейтор и не искаха да говорят с мен. Но аз разбрах, че нещо не е в ред. Когато те дезертираха, веднага докладвах на генерала. Под негово ръководство отидох в града... и бях поощрен от местните предатели да дезертирам. Направих го и генерал Зенър получаваше пълни рапорти.

— Ти си плъх!

— Без обиди, шпионин. Чинът ми беше възстановен от добрия генерал. А ти си в беда.

— Наистина си в беда — съгласи се Зенър. И насочи пистолета си между очите ми. — Ти се провали и то окончателно. Нека това бъде последната ти мисъл, когато умираш. Това е твоят край!

ТРИЙСЕТА ГЛАВА

Е, да. Това беше най-безславния безславен момент, който някога съм изживявал. През един живот, който е бил безславен, изпълнен с безславни моменти. Искам да кажа, че наистина беше такъв. Пред мен стоеше кръвожадният генерал, който ме гледаше злобно и галеше спусъка на пистолета си. Зад него бяха шкембестите му артилеристи и гледаха през дулата на оръдията си. От всички страни моята обезоръжена армия бе изритвана от скривалищата си и под заплахата на пушките, докарвана на площада. По-безславен момент от този не можеше да има.

— По този начин няма да стигнеш далеч, Зенър — казах аз. Беше доста неубедително, но почти единственото, което можах да се сетя в този момент.

— Грещиш, малко човече. — Той вдигна пистолета си и го насочи между очите ми, като продължаваше да гали спусъка. После го свали. — Не искам така леко да умреш. Преди да те застрелям, ще бъдеш принуден да гледаш как разстрелвам тези дезертъори. Те се осмелиха да се разбунтуват и да вдигнат оръжие срещу мен. Тези предатели ще умрат за това си престъпление. После ще разстрелям десет затворника, както обещах. А след това и само след това ще убия теб.

— Освен ако преди това аз не те убия — изръмжах и почувствах, че съм оголил зъби. Нямах какво да губя. Вдигнах ръце и тръгнах към него. И той побягна!

Не далеч. Само до първия затворник, една стара жена с побелели коси. Дръпна я от другите и допря дулото на пистолета си до главата ѝ.

— Продължавай, ди Гриз. Направи още една крачка към мен и ще натисна спусъка. Съмняваш ли се?

Да се съмнявам в него? Никога. Не направих тази крачка. Настъпваше краят на света и аз не можех да направя нищо. Те имаха оръжия; ние нямахме нищо.

Тогава, в най-мрачния момент, през безизходицата на моите мисли долових стъпките на много хора. Обърнах се да погледна, както се обърна и Зенър.

Откъм ъгъла идваше голяма маса хора, изпълваше улицата от стена до стена, безброй хора. Водеха ги Стърнър... и Нийб!

— Не, недейте, връщайте се! — извиках аз. Нийб мило ми се усмихна. И продължи да върви до Стърнър. Сега Зенър насочи пистолета си към Стърнър... който изглеждаше напълно безразличен към това. Той спря и извика високо:

— Всички вие, които държите оръжия... свалете ги. Ние няма да ви сторим нищо лошо, защото не сме такива хора...

— Още една дума и ще те застрелям! — изрева Зенър. Стърнър се обърна към него, лицето му беше студено като смърт.

— Вярвам, че ще го направиш — каза той. — До този момент не вярвах, че е възможно едно човешко същество да убие друго човешко същество. След като те видях, вече вярвам.

— Добре, тогава ти ще...

— Спокойно. Аз ще направя онова, което съм дошъл да направя. Ще ти взема оръжието. Ако ти ме убиеш, някой друг ще ти го вземе. Ако и той не успее, друг ще се опита. Накрая то ще бъде празно, без патрони и ще ти бъде отнето. Ти не можеш да спечелиш. Онези, които са с теб, не могат да спечелят. Всичко свърши.

— Не е! — извика Зенър. Сега на устните му имаше слюнка, погледът му беше на обезумял. Той бутна старата жена настрана и опря пистолета си до тялото на Стърнър. — Никой няма куража да го направи. Когато те застрелям, всички те ще се обърнат и ще се разбягат. Моите хора ще ви обсипят с град от куршуми и оцелелите ще побегнат панически. Това ще направя и ти не можеш да ме спреш...

Спуснах се с протегнати ръце към него. Той блъсна Стърнър към мен и насочи пистолета към главата ми, прицели се, изпъна пръст на спусъка.

— Доброволец ли се пишеш, ди Гриз? Добре. Тогава ти ще бъдеш първият.

Над площада пробяга сянка и в ушите ни прогърмя засилен от усилвател глас:

— Войната свърши. Хвърлете оръжията.

Небето беше закрито от най-големия космически кораб, който бях виждал, блестящ с оръдия... всичките насочени към войниците на Зенър.

Флотът беше пристигнал.

Но малко късно.

— Никога! — изкрещя Зенър. — Артилеристи, огън! Убийте пленниците! Свалете този кораб!

Аз също не бях забравен. Той опря дулото на пистолета си в слепоочието ми и натисна спусъка. Пистолетът не изгърмя.

Виждах побелелите от натискане кокалчета на пръстите... но спусъкът не помръдна. Лицето на Зенър доби пепеляв цвят, когато той разбра какво става. Замахнах и избих пистолета от ръката му.

После замахнах отдолу с юмрук, за да нанеса удара, който мисля, че бях пазил през целия си живот. Нагоре, по-бързо и по-бързо се движеше юмрукът ми, докато го удари право в челюстта, повдигна го във въздуха и го просна в безсъзнание на земята. Потрих зачервените си кокалчета и разбрах, че се хилия като глупак.

— Оръжията ви няма да стрелят! — отново прогърмя гласът от небето и дори въпреки ехото и изкривяването от усилвателя познах гласа на капитан Варод. — Този кораб създава поле на ентропия, което не позволява метал да се движи по метал или електрони да текат. То не засяга живите форми. Следователно ако вие, скъпи граждани на Чоджеки, бъдете така добри да разоръжите нашествениците, аз ще ви бъда безкрайно благодарен.

Прозвуча бързо тропане на крака, тъй като мнозина дезертъори дотичаха първи. Гледката на помътнелите очи на офицерите и почервенелите носове на сержантите не беше приятна. На кораба над нас се отвори люк и по въжената стълба слезе позната униформена фигура. Усетих ръка на рамото си, обърнах се и видях прекрасното лице на Нийб, усмихнато.

— Това означава ли, че всичко свърши, Джим?

— Да, и краят е щастлив.

— Какво ще стане сега?

— Нашествениците ще си отидат и никога няма да се върнат. Вашата планета отново ще си бъде ваша. И тук вечно ще цари мир.

— И ти ли ще заминеш?

Сърцето ми заби бързо, стиснах ръката ѝ и се приготвих да се удавя в тези очи. После изплувах и се отърсих.

— Не зная... не, не е вярно. Зная. Колкото и привлекателни неща да има тук — стиснах ръката на най-привлекателното от тези неща — след време аз няма да съм щастлив. Нито онези около мен. Твоята планета, моля да ме извиниш за думите, но не бих искал да свиквам с нея. Има много светове, които още не съм видял. Галактиката е много голяма. Болно ми е да го кажа, но аз трябва да напусна.

— Остани на този свят, Джим — посъветва ме Варод, когато мина зад мен. — Защото ако го напуснеш, ще откриеш, че на дадена планета те очаква съд и затвор.

— Това ти ли го казваш, Варод, ти ли го казваш! — Обърнах се и гневно размахвах пръст пред лицето му. — Ти ме излъга, измами ме да дойда тук... след това пренебрегна моето съобщение със свръхсветлинна скорост и ме остави да се скапя тук, едва не ме хванаха и половината планета не бе избита...

— Никога! Ние бяхме в орбита навреме, всичко наблюдавахме. Щом пристигнахме, веднага започнахме да подслушваме Зенър с помощта на неоткриваеми електронни устройства. Ние бяхме тук два дни, след като ти изпрати твоето съобщение със свръхсветлинна скорост. Браво!

— Два дни? Подслушвателни устройства? Невъзможно. Марк Форър щеше да знае за всичко това.

— Той знаеше. Ние провеждахме постоянни консултации с този велик интелект. Той много ни помогна.

— Да не искаш да кажеш, че Марк Форър ме е лъгал... като вас?

— Да.

Отворих уста, после я затворих и отново премислих всичко.

— Защо... искам да кажа защо стоях тук и поех риска да изтърва положението от контрол, когато вие веднага сте могли да кацнете?

— Трябваше да чакаме да минат изборите — каза Варод с гневна любезност. — Направихме всичко, което можехме, да махнем Зенър от родната му планета колкото се може по-бързо. Монтирахме всички онези радиопредавателни подслушватели, за да знае, че е следен. Действахме върху неговата параноя с надежда, че ще бъде без контакт с родната база, докато стане много късно. Ти беше много добър в създаване на проблеми за него тук. Трябва да те поздравя. Това не му

даде никакво време дори да помисли за установяване на контакт с неговата база. Което беше много важно за нас. След като Зенър замина на своето междупланетно приключение — както очаквахме да направи, — стана възможно да извършим малък държавен преврат в Невенкебла. Гражданите бяха повече от уморени от безкрайното състояние на извънредно положение. Един бунт в двореца бързо прогони военните. Беше избрано цивилно правителство и отсега нататък ще царува мир. Тази обезоръжена армия ще се върне и ще се слее с цивилното население.

— Използвали сте ме за примамка — казах аз с известна топлота.

— Не разбирам думата, но сигурно означава, че сме те използвали несправедливо и сме те накарали да свършиш мръсната работа вместо нас.

— Това е достатъчно, докато се съгласим с по-добро описание. Е... не си ли съгласен?

— Ни най-малко. Ти се замеси в този случай по твои собствени съображения. Ако не те бяхме следили и не ти бяхме дошли на помощ, вече щеше да си мъртъв.

Последното беше много трудно да се оспори. И бях дошъл тук по своя собствена воля. Погледнах към проснатото тяло на Зенър и с усилие се въздържах да не го изритам в ребрата.

— Какво ще правите със Зенър?

— Зенър е болен и ще получи необходимото лечение в болница, специализирана по заболявания като неговото. От този момент той повече не съществува.

— А какво ще стане с мен?

— Ти ще бъдеш достатъчно умен да останеш, където си сега. Избягал затворник, когото го чака съд...

— Не ми пробутвай тази брадата глупост — отвърнах презрително. — Аз съм таен оперативен агент на Галактическия съюз и ще бъда третиран като такъв. Аз ви помогнах да откриете местонахождението на тази планета и страдах в името на справедливостта на Съюза. Дори сключих финансови споразумения от ваше име.

— Да, с войника, на когото си обещал кредити, за да ти помогне. Гласово включваният рекордер в птицошпионина е записал разговора с него. На Аспия ще се плати.

— Тогава и на мен ще платите. Пълна заплата за цялото време, през което работих за вас. Нали?

Той потри брада и се намръщи.

— Предполагам, че ще искаш и пълно опрощаване на извършените на Бит О'Хевън престъпления?

— Не. Просто искам онзи инцидент да се изтрие напълно от моето досие, така че да мога да продължа като свободен човек. С полагащото ми се възнаграждение в джоба.

— Съгласен съм. Стига да останеш на служба във Флота. Макар и малко необуздан, ти си добър агент...

— Никога! — извиках аз, хвърлих се назад и зацвилех като кон. — Никога! Да работя за закона? Да плащам данъци и да чакам мизерна пенсия за старост? По-добре смърт, отколкото унижение! Плащайте каквото ми се полага и да си кажем сбогом, капитане. Аз имам свои приоритети в кариерата.

— Като водиш живот на престъпник?

— Това е различно. Никога вече... мога да ти обещая! — Сложих лявата си ръка на сърцето, дясната обърнах с дланта навън. — Аз получих нужния урок. С настоящето се отричам под клетва от всякакъв интерес към престъпния живот и се кълна отсега нататък завинаги да бъда достоен член на обществото.

— Добре, моето момче, добре. Тогава ще се погрижа да си получиш парите. Такива като теб не се отдават на престъпления.

— Не, сър, не! — казах аз.

Отново лъжа, лъжа с усмивка, лъжа, изречена през стиснати зъби. В края на краищата... имах пред себе си добър пример за подражание. Когато един капитан от Галактическият съюз те лъже, когато най-големият изкуствен интелект в известната галактика те лъже... трябва ли един бивш свинар на свинепрасета да бъде принуден да каже истината?

Гърлото ми беше сухо и изведнъж почувствах голямо желание за малко четиристотингодишно вино. Очаквах с нетърпение да вдигна чаша. Да вдигна тост.

За моята бъдеща кариера между звездите. Почти почувствах вкуса на това вино на небцето си. Облизах устни, обърнах се и видях Нийб и Стърнър.

— Приятели... това трябва да се отпразнува. Елате с мен, моля ви. Зная едно *изключително* добро заведение не много далеч оттук.

ЕПИЛОГ

— Без съмнение — каза Стърнър с влажни от вълнение очи — това е най-доброто вино, което някога съм пил, някога съм мислил да пия, успял съм да изпия, някога ще пия, някога съм си представял, че някой ден може да помисля да пия...

— Макар да изглежда, че пообърка синтаксиса — каза Марк Форър, — оценявам вълнението ти. Поласкан съм, че виното ви хареса и бих желал да вдигна тост. За Джеймс ди Гриз, спасителя на планетата. Вечно ще ти бъдем благодарни, Джим.

— Вечно благодарни! — извикаха всички в хор, вдигнаха чаши и пиха. С изключение на Марк, който нямаше чаша да я вдигне. Вместо да пие вино, той беше накарал един от своите работи да сипе електролит в един акумулатор. На нас ни обясни, че за него неочакваният прилив на електрони е най-стимулиращото нещо.

— Благодаря ви, приятели мои, благодаря ви — казах аз и на свой ред вдигнах тост. За Мортън и Шарла, седнала на дивана до него, които държат ръцете си и се изчервяват, защото скоро ще се женят.

Всички ги поздравиха и пиха; Марк Форър се изкикоти, възбуден от енергичните си електрони. Отново вдигнах чаша.

— Тост на благодарност и за моя физически водач и интелектуален наставник Стърнър. И за моя другар в приключението Нийб... нека вечно се търкаля нейният велосипед.

Последваха още тостове и накрая се обърнах към блестящата машина пред нас.

— Последен... не по значение, разбира се... за Марк Форър. Водач, учител, духовен наставник, доставчик на чудесно вино. За Марк!

Когато възгласите стихнаха, изгърмя друга бутилка. Марк Форър заговори на своята предана аудитория.

— Благодаря ви, благодаря ви, скъпи вярващи в Индивидуалния мутуализъм. Много дълго аз бях отшелник...

Отшелник? Това означаваше, че машината са я хванали летящите със скоростта на светлината електрони! Пияна!

— ... твърде дълго гледах скрит под улиците минаващите над мен. Сега най-последно посрещнах вашата скъпа компания и ви поздравявам. И най-добре да отворим друга каса с вино.

Стърнър се заклатушка да я донесе, Нийб отиде да му помогне. Останали за момент сами, Мортън и Шарла се бяха отдали на щастлива прегръдка.

Това беше идеална възможност да се измъкна. Мразех сбогуването. Тихо, за да не ги смутя, станах и си тръгнах. Пристъпих бавно към вратата и видях как видеокамерата на Марк се завъртя към мен; диафрагмата ѝ се сви и бързо трепна в електронно намигване. Намигнах ѝ в отговор и затворих вратата. Обърнах се и бавно се заизкачвах по стълбите.

Колкото и да обичах тази планета и нейните политически маниакални жители, знаех, че не е за мен. Твърде цивилизовано и мирно. Без престъпление и без полиция... за какво ще живея?

Върви, Джим, върви! Звездите са твои.

Издание:

ИК „Бард“, 1999

Поредица: „Избрана световна фантастика“ №67

Редактор: Вихра Манова

Художествено оформление на корица: „Megachrom“, Петър Христов

ISBN: 954-585-024-8

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.